ISSN 0351-6407

Marko banda No. 1 *stran 12*

izbirati ? nič lažjega
COMTRON RAČUNALNIKI
M.Sobota, Slovenska 25, tel.: 27 094

Sveti Jurij ob Ščavnici naj bo!

Kaj in o čem so odločali ustavni sodniki? *stran 3*

Nekateri kmetje lažno prijavili škodo po toči

stran 7

CREDITANSTALT
Banka Creditanstalt d.d., Ljubljana

Velika Prlekija po sds-ovsko *stran 18*

VESTNIK

Murska Sobota, 7. avgusta 1997, leto XLIX, št. 32, cena 190 SIT

VREME

Konec tedna bo pretežno sončno, popoldne so možne posamezne plohe in nevihte.

7. avgust, četrtek,	Kajetan
8. avgust, petek,	Dominik
9. avgust, sobota,	Jaroslav
10. avgust, nedelja,	Lovrenc
11. avgust, ponedeljek,	Klara
12. avgust, torek,	Jasna
13. avgust, sreda,	Rada

Vreme, ki ga Lovrenc naredi, celo se jesen drži.

Lunine mene: Sonce vzide nekaj minut pred 6. uro, zaide pa ob 20. uri in 3o minut. Vsak dan pa sonce vzide in zaide kakšno minut prej. 11. avgusta bo luna imela prvi krajec.

Čas temnookih

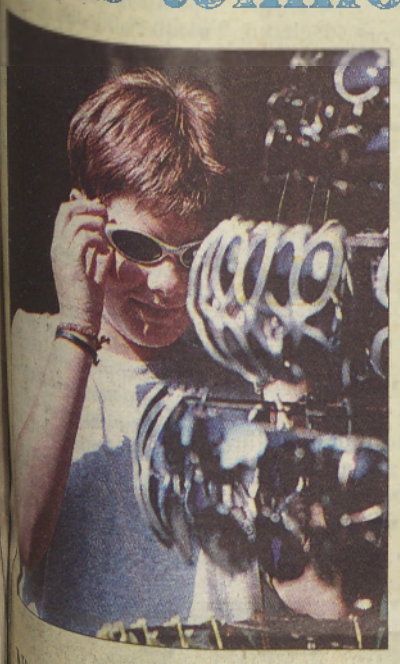

Bodite pametni, ne dajte se zapeljati poceni temnim steklom v okvirju ne raznim nalepkam, ki jih prilepijo iznajdljivi trgovci. Nič lažjega kot prilepiti nalepko in potem prodajati meglo. Oči so ene edine, zato si kupujte sončna očala na pravem mestu – predvsem zato, da vam ne varujejo oči pred močnimi ultravijoličnimi in infrardečimi žarki. Razvoščite si najboljše! *stran 16*

Fotografija: NATALIJA JUHNOV

»Če bi lejko srce dali, bi ti dali srce«

Pogovor s Slovenci druge in tretje generacij, ki živijo v Montrealu *stran 16-17*

Vse poti vodijo v Potrošnik
od 7. do 16. avgusta
AKCIJSKA PRODAJA
DROGA PORTOROŽ

BARCAFFE, MLETA, vakuum, 250 g ..... 453,00 SIT/KOS
ZAČINKA, 250 g ..... 184,00 SIT/KOS
THOMY, koncentrat za govejo juho (kocke), 130 g ..... 249,00 SIT/KOS
THOMY MAJONEZA, 170 g ..... 260,00 SIT/KOS
RIŽ, 500 g ..... 161,00 SIT/KOS

Tudi Prekmurci nismo od muh

Matjaž Titan osvojil bron na matematični olimpiadi *stran 8*

»Šli bomo tudi v Bruselj, če bo treba!«

Prebivalci Lipovec želijo z zaporo preprečiti črpanje gramoza *stran 14*

Je dopustniški čas priložnost za vlomilce?

stran 11

Čez dva tedna mejna prehoda v Prosenjakovcih in Kobilju

stran 3

737,9 milijarde tolarjev odhodkov

Zadnjo o proračunu bodo rekli poslanci v državnem zboru, se ve, da ne pred jesenjo. Kolikšno možnost razprave bodo imeli poslanci jeseni? Bodo lahko zmanjševali in povečevali postavke, ne da bi naleteli na problem »že porabljenih« sredstev, po zaslugi Zakona o začasnem financiranju, po katerem je vlada z državnim aparatom vred »trošila« denar in zaradi katerega so opozicijske stranke na ustavno sodišče vložile pobudo o presoji ustavnosti zakona. Slovenska ustava namreč jasno določa, da mora biti proračun za prihodnje leto predložen do oktobra, to pomeni, da novembrske volitve ne morejo biti izgovor, da proračuna nimamo več kot deset mesecev po preteku roka. Kje bo vlada našla opravičilo, da ni trošila denarja po t. i. dvanajstinah za pretekło

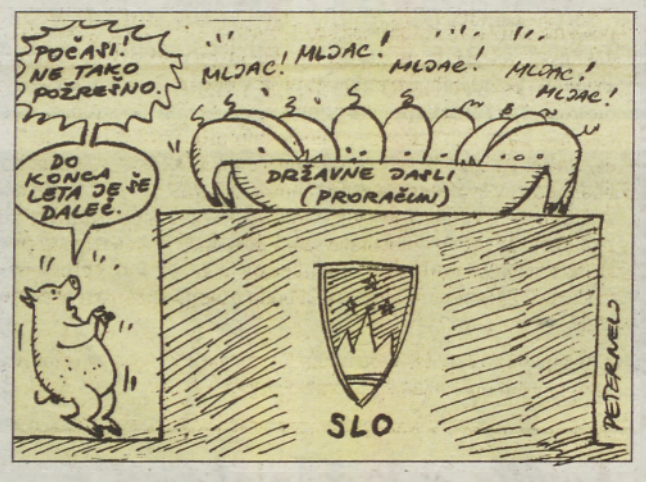

leto? Dve od treh vladnih strank, SLS in LDS, sta prejšnji teden tudi uskladili predlog proračuna za letošnje leto. Iz državne blagajne naj bi tako odteklo 737,9 milijarde tolarjev, vanj pa naj bi se steklo 710,5 milijarde tolarjev prihodkov, to pomeni, da je prvič po osamosvojitvi predviden tudi proračunski primanjkljaj v višini 27,3 milijarde tolarjev. S proračunom so očitno bolj zadovoljni v SLS kot LDS, navsezadnje tudi zato, ker je za temeljno volilno bazo SLS, kmetijstvo, namenjeno veliko več kot v predhodnih proračunih. Minister za finance Mitja Gaspari je obžaloval, ker se vladni koaliciji ni uspelo uskladiti pri predhodno predvidenem proračunu v višini 730 milijard tolarjev, prav tako pa je poudaril, da bo znašal obseg zadolženosti proračuna 53,8 milijarde tolarjev, za odplačila dolgov pa je v proračunskem predlogu predvidenih 39,9 milijarde tolarjev. S predlogom proračuna je bil nezadovoljen tudi guverner Banke Slovenije France Arhar, predvsem zaradi proračunskega primanjkljaja, zaradi katerega ni jasno, »kako bomo financirali našo javno porabo v času recesije«, kot je izjavil v pogovoru za Dnevnik.

Thaler popustil pod pritiski?

Prejšnji teden je zunanji minister Zoran Thaler premieru Drnovšku poslal odstopno izjavo, za javnost pa je povedal, da je preveč utrujen in da iz političnih razlogov odhaja v gospodarske vode. O njegovem odstopu se je šušljalo že nekaj časa, sam pa ga je kot možnost nakazal pred ratifikacijo evropskega sporazuma, če le-tega poslanci v državnem zboru ne bi podprli.

Še bolj kot njegov odstop, je marsikoga presenetilo njegovo ponovno ministrovanje, saj je bil v maju preteklega leta zaradi nesposobnosti prav te naloge razrešen (seveda pa ob tem ne gre pozabiti, da je imela vladna koalicija takrat v parlamentu manjšino in da svojega ministra ni prišel zagovarjat niti predsednik vlade dr. Drnovšek). Bo Drnovšek tokrat lahko pogrešal ministra, ki so mu v mednarodni politiki mnogi očitali premalo izkušenj in premalo let? Se je umaknil, preden bi ga Drnovšek še enkrat žrtvoval? Navsezadnje so poslanci SDS in SKD zahtevali izredno sejo, na kateri bi razčiščevali vzroke za naš izpad iz prvega kroga pogajanj o vstopu v Nato. Toda mar je lahko vsega kriv samo en človek, še posebno, če mu opozicijski SKD (ki je na tem mestu imel nekaj časa Lojzeta Peterleta) očita, da v bistvu sam ne vodi zunanje politike, ampak to vodi premier. Na septembrski seji naj bi poslanci razpravljali o delu vlade, zagotovo pa ne bi bilo pohvalnih besed na račun zunanjega ministra, ki mu opozicijski poslanci očitajo slabo pogajanje, posledica česar je bil »španski kompromis«. Navsezadnje si je Thaler skupaj z bruseljskim diplomatom Cizlom dovolil depešo, po kateri naj bi bili poslanci prisiljeni do 15. julija ob 15. uri ratificirati evropski sporazum. »Nevedni«, kot so, so depešo vzeli zares in zadevo politično modro izrabili proti ministru.

Na državnozborskih sejah pred spremembo ustave in pred ratifikacijo so se poslanci ves čas vračali na ne sposobnost zunanje politike in seveda njenega zunanjega ministra.

Toda kaj zapušča za sabo Thaler ob politično ne modri navezavi na jug, na Italijo, ki smo jo zamenjali za Nemčijo, državo z dosti večjo težo v mednarodni politiki? Ob »dobrososedskih odnosih« z Italijo ostaja seveda nerešena južna meja. Zadnji zapleti pri popravilu nasipa na Hotizi dokazujejo, da pri pogajanjih s Hrvati vlečemo kratko. Na morju uveljavljajo Hrvati svoje. Nerešeno ostaja vprašanje varčevalcev LB, jedrske elektrarne, slovenskih turističnih naselij v hrvaški Istri. Tudi ko gre za slovenske odnose z nekdanjo jugo, svet zmajuje z glavo. Za Bosance smo uvedli vize, s čimer se je zmanjšala tudi trgovinska izmenjava. ZRJ smo priznali med prvimi in ves svet se nam je nasmihal, še vedno, menda zaradi Beograda, nam ni uspelo vzpostaviti diplomatskih odnosov. Z Makedonijo tekmujemo za dveletno članstvo v varnostnem svetu OZN. V mednarodnih mirovniških akcijah na Balkanu sm[...] hoteli sodelovati posredno ([...] tranzitna dežela) in še to [...] manj. V Seciju ne bi bili, bi [...] pri določenih programih [...] vali ...

Si bo zunanji minister pr[...] slil in ubogal Drnovškov [...] »naj še malo premisli«, ali [...] mu je dovolj politike, pred[...] notranje, ki jo je v medijih [...] načil kot »na zelo nizki ra[...]

ali pa bo Drnovšek septe[...] predsedniku državnega [...] moral predati Thalerjevo [...] stopnico? Dejstvo je, [...] pojavila imena novih kan[...] tov, od Kračuna, Bavčarj[...] Rupla in Vajgla (iz [...] kot tudi imeni Mihaele Lo[...] Marjana Jereba iz vrst SLS [...] ko bo vplivala ugotoviter [...] na Podobnika, [...] SLS, da ima v svoji stranki [...] volj sposobnih za [...] nanje politike? Bi [...] spustil iz rok vodstvo [...] politike ali pa bo na tej tek[...] nec koalicijskega potrplj[...]

A. P., foto: [...]

Izetbegović napovedal oblikovanje preiskovalne komisije

Bosansko-hercegovski predsednik Alija Izetbegović je napovedal oblikovanje preiskovalne komisije, ki naj bi ugotovila utemeljenost trditev britanskega zunanjega ministra Robina Cooka, češ da je več milijonov dolarjev mednarodne pomoči za Bosno izginilo v žepih višjih uradnikov in politikov. Izetbegović je napovedal, da bodo krivci aretirani in privedeni pred sodišče, seveda če obtožbe držijo, v nasprotnem primeru pa bodo bosansko-hercegovske oblasti »prosile tuje državljane, ki širijo takšne laži o bosanski vladi, naj nemudoma zapustijo BiH«.

Visoki civilni predstavnik za BiH Carlos Westendorp pa je mednarodno javnost pozval, naj prekine vse stike z bosansko-hercegovskimi dipl[...] predstavništvi v tujini, sl[...] danje sprte strani v BiH [...] lijo sodelovati pri oblikov[...] skupne diplomatske službe, [...] tako pa se niso dog[...] sprejetju zakonov o dr[...] stvu ter vzpostavitvi [...] talske uprave, s čimer kr[...] ke, določene na kon[...] Sintri, ter ne uresniču[...] ločil Daytonskega sp[...]

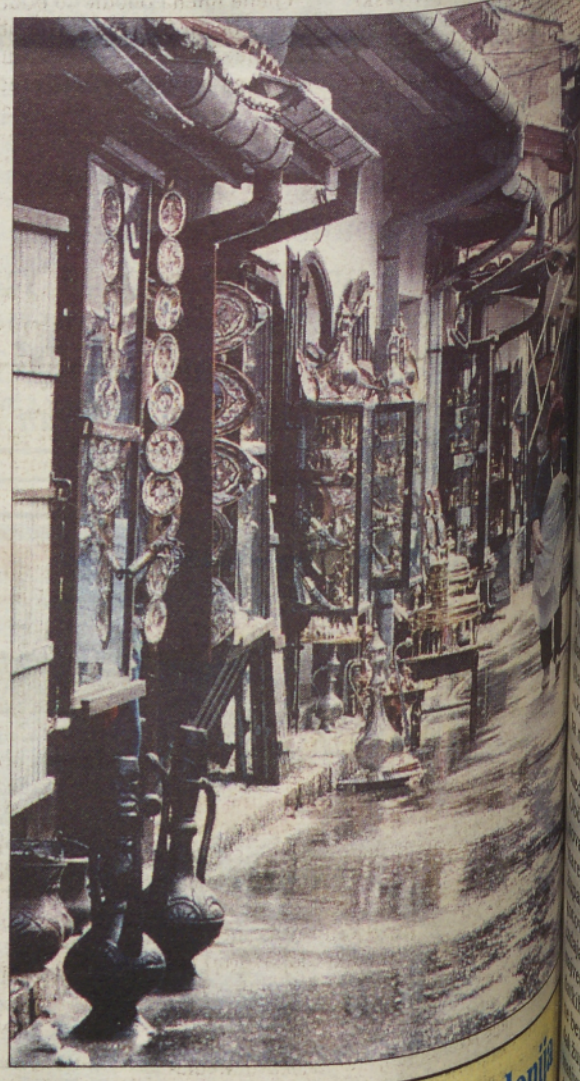

Kdo bo predsednik?

Pred jesenjo, ko naj bi bili znani vsi prihodnji predsedniški kandidati, so svojo kandidaturo napovedali ob dosedanjem predsedniku še Tone Peršak (DS). Sašo Lap, v igri pa naj bi bil tudi predsednik državnega zbora J. Podobnik, ki možnosti za kandidaturo ni zanikal, zanjo pa bi si moral najbrž pridobiti širše soglasje znotraj lastne stranke. SKD si še vedno prizadeva, da bi imele t. i. pomladniške stranke (SLS, SKD in SDS) skupnega kandidata. Med kandidati iz vrst SKD se omenjajo Ivan Oman, Primož Rode in Andrej Capuder. V izjavi za javnost pa je Peterle povedal, da je sporazum o skupnem kandidatu odprt tudi za druge neparlamentarne stranke, »ki jih štejejo k novim političnim silam«. Bo imel torej Kučan tehtnega protikandidata?

Predpočitniški parlamentarni direndaj

Do konca julija je sprejel parlament na 6. rednih in 12. izrednih sejah 113 zakonov, od tega kar 33 v hitrem zakonodajnem postopku, ter opravil 43 ratifikacij.

Med najpomembnejšimi dejanji je bila vsekakor zaščitna zakonodaja, nato sprememba ustave in ratifikacija evropskega pridružitvenega sporazuma. Na zadnji dvanajsti izredni seji je bilo najbolj vroče ob vprašanju sanacije slovenskih železarn. Poslanci so barantali med 50 in 200 milijoni nemških mark pomoči, nazadnje pa so se ne glede na to, da vlada ni pripravila vseh ustreznih sanacijskih zakonov, odločili za 100 milijonov nemških mark pomoči. Bodo tako obudili slovenske železarne ali samo podaljšali agonijo?

Možnost sprave za Kučana in Tuđmana

Predsednik Federacije združenj ezulov Istre, Reke in Dalmacije Denis Zigante je na slovesnost ob fojbah v Bazovici, ki bo 14. septembra, povabil tudi slovenskega in hrvaškega predsednika. Po Zigantejevih besedah predsednikoma ezuli »ponujajo zgodovinsko priložnost za spravno gesto, podobno tisti, ki jo je naredil Willy Brandt v nekdanjem varšavskem getu«. Predsednika sosednjih držav naj bi k spravi z diplomatsko akcijo popeljal italijanski predsednik Oscar Luigi Scalfaro.

Prva ministrica?

Darinka Mravljak, poslanka SLS, je Janezu Drnovšku predlagala, naj razmisli o možnosti kandidature žensk na predvideni ministrstvi za evropske zadeve ter drobno gospodarstvo in turizem, ker »v državah EU ni vodstva države, ki ne bi imela vsaj ene ministrice, saj ob tem, ko usklajujemo vso zakonodajo z evropsko, ne bi bilo »higienično«, da gremo mimo tega dejstva«.

Makedonija iz OZN?

Makedonija je raz[...] z izstopom iz Zdr[...] narodov, če bi Varn[...] svet ZN sprejel [...] se Republika Ma[...] preimenuje v »Rep[...] Nova Makedon[...] naj bi predlagal [...] ni posrednik ZN v [...] med Grčijo in Ma[...] Cyrus Vance.

VESTNIK
Izdaja: Podjetje za informiranje Murska Sobota

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Aleksandra Rituper, Bernarda Balažic-Peček, Amna Potočnik, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Štefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhnov, Jurij Zauneker (fotografa), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šömen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški prelom).
Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 31 998 (naročniška služba), n.c. 31 960, 33 019 (novinarji Vestnika), Venera (trženje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za III. trimesečje 1997 je 2.350,00 SIT, za naročnike v tujini 150 DEM letno, izvod v kolportaži pa 190,00 SIT. Tekoči račun pri Agenciji RS za PPN! Murska Sobota: 51900-603-30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.
Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Vevče. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tednik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje pet-odstotni davek od prometa proizvodov. **Elektronska pošta:** vestnik@eunet.si. **WWW stran:** http://www.p-inf.si.

LDS proti SKD-ju in SLS-u

Sveti Jurij ob Ščavnici naj bo!

Kaj in o čem so odločali ustavni sodniki

Ustavno sodišče je 10. julija zavrnilo pobudo Borisa Voršiča (ta se je v imenu krajevne LDS obrnil tudi na državni zbor) in drugih občanov Svetega Jurija ob Ščavnici za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti odlokov, s katerimi naj bi občinski svet »na nedemokratičen način« spremenil ime lokalnega središča in pošte, območje lokalnega središča, preimenoval ulice ter ime osnovne šole in vrtca.

Pobudo za presojo ustavnosti in zakonitosti odloka o ustanovitvi šole je Ustavno sodišče zavrnilo, saj gre za posamičen akt, pobudo za presojo ustavnosti ostalih odlokov pa zato, ker je pristojno le za presojo skladnosti predpisov lokalnih skupnosti z Ustavo in zakoni, ne pa za presojanje skladnosti posamičnih predpisov lokalne skupnosti.

Voršič in ostali pobudniki so namreč zatrjevali, da so bili odloki sprejeti na nedemokratičen način, ker naj ne bi bilo predhodnih obravnav in ker občani niso imeli možnosti odločanja na referendumu, kar naj bi bilo v nasprotju z Ustavo. Ustavni sodniki so ugotovili, da je ta pobuda neutemeljena tako glede zakonske ureditve kot tudi glede izpeljave konkretnega postopka sprejema izpodbijanih odlokov.

Pobudniki pobude so namreč zamudili zakonski rok, v katerem bi lahko podali pobudo za referendum, posvetovalni referendum, to je trideset dni od sprejetja odlokov (ti naj bi po pričevanju župana, predsednika OS in predstavnikov SKD-ja in SLS-a, viseli na vhodu v občino, na razglasni tabli v centru naselja in na tabli pri vaški avtobusni postaji). S podpisi [illegible] odstotkov vseh volilnih upravičencev pa imajo pobudniki še vedno možnost zahtevati [illegible] referenduma »o aktih in odločitvah občinskega sveta« in zahtevati razveljavitev odlokov, kar je v skladu s statutom občine. Občani imajo pravico sodelovati pri preimenovanju ulic, kar mora biti opredeljeno v statutu. Ustavni sodniki v občinskem statutu niso našli nasprotij z Ustavo. Prav tako so zavrnili, da bi bili odloki sprejeti v postopku, ki bi bil v nasprotju z Ustavo, saj OS ni sprejel zahteve za sklic zbora občanov niti zahteve za razpis referenduma. Pobudniki (LDS) so se namesto na OS (kjer je večina svetnikov iz vrst SKD-ja in SLS-a ter en nestrankarski) obrnili na Parlament in Ustavno sodišče Republike Slovenije, in to po sprejetju odlokov.

Pobudniki so prav tako zatrjevali, da je 97. člen statuta neskladen z Zakonom o lokalni samoupravi, saj predvideva pri spremembi imena naselja ali ulic dvotretjinski konsenz navzočih članov OS. Tudi to pobudo so sodniki razglasili za neutemeljeno.

Glede imena občine se bodo lahko občani Svetega Jurija ob Ščavnici izrekli na referendumu, ki ga bo vsaj pol leta pred novimi lokalnimi volitvami naslednje leto razpisal predsednik državnega zbora. Čeprav se pred leti občani niso odločili za samostojno občino, so to dobili. »Krivec« naj bi bil tudi po besedah pobudnikov gospod Kocuvan, takrat poslanec v državnem zboru, ki naj bi prav tako zakrivil preimenovanje občine. Kot je na tiskovni konferenci povedal g. Kocuvan, so o imenu občine razpravljali na zboru občanov, ki je bil v gasilskem domu 6. 3.. 1994 in se s 54 za, 1 proti ter 6 vzdržanimi glasovi odločili za preimenovanje Občine Videm v Občino Sveti Jurij ob Ščavnici. Kocuvan je prav tako povedal, da se na temo nove občine v DZ ni niti enkrat samkrat oglasil, da pa so poskušali novo občino preprečiti po Vodenikovi direktivi preko poslanca Bavčarja, pomagal je tudi Jelinčič, svoj amandma pa je umaknil Lev Kreft. Seveda pa Kocuvan ne skriva niti tega, da je bil vedno zagovornik občine in zadovoljstva, da jo tudi imajo.

> *Preimenovanju občine (in lokalnega središča) iz Vidma v Sveti Jurij ob Ščavnici naj bi »nekateri, predvsem priseljenci«, nasprotovali z uničevanjem topografskih napisov, v eni izmed zadnjih akcij so table polili s kislino, smo izvedeli na tiskovni konferenci, ki so jo pripravili: župan Mihalič, predsednik OS Lančič, predsednik občinske SKD Kocvan in predsednik podružnice SLS Štuhec.*

O usodi LDS-ovske pobude so odločali predsednik Ustavnega sodišča dr. Lovro Šturm ter sodniki dr. Peter Jambrek, dr. Tone Jerovšek, mag. Matevž Krivic, mag. Janez Snoj, dr. Janez Šinkovec, dr. Lovro Šturm, Franc Testen in dr. Boštjan M. Zupančič. Sklep glede poimenovanja šole so sprejeli soglasno, glede postopka o presoji ustavnosti drugih odlokov pa s šestimi glasovi proti dvema. Proti sta glasovala Krivic, ki je podal ločeno mnenje, in Šinkovec.

»Laži, ki jih g. Voršič oz. predstavniki LDS-a Videm ob Ščavnici pošiljajo v DZ, so skrajno primitivne in neprimerne, da bi človek nanje odgovarjal«, je na novinarski konferenci povedal župan g. Mihalič, ki je zavrnil očitke, češ da so v samostojni občini asfaltirali samo tri kilometre vaških cest in še to s pomočjo 50-odstotnega deleža prebivalcev, da pa so z občinsko pomočjo obnovili dve cerkvi, župnišče, šest kapelic in pet križev. Župan je povedal, da pri asfaltiranju novih cest vaščani sodelujejo z 20-odstotnim deležem, da so sofinancirali obnovo večnamenske dvorane pod farno cerkvijo in da so iz proračunske postavke »kulturna dediščina« sofinancirali tri kapelice, niso pa sodelovali pri obnovi križa, prav tako ne pri obnovi župnišča, so pa za obnovo strehe na cerkvi Sv. duha na Stari Gori prispevali 2 milijona tolarjev.

Mar z vsemi temi poimenovanji v Svetem Juriju ob Ščavnici res popravljajo krivice, kot je zatrjeval predstavnik SLS-a Štuhec? Ali pa bi bilo ob določenih vprašanjih vendarle pametneje, da bi imeli v občini referendum in z njim tudi mirnejše življenje?

AMNA POTOČNIK

V Občini Črenšovci nameravajo »počistiti« evidenco pozidanih stavbnih zemljišč

Zakaj bi plačevali le eni?

Pred desetimi leti so na območju nekdanje Občine Lendava izvedli popis zazidanih oz. stanovanjskih površin in poslovnih prostorov ter začeli izvajati odlok o plačevanju nadomestil za uporabo teh zemljišč. Sistem obračunavanja in zbiranja sredstev iz tega naslova je ostal nespremenjen tudi po nastanku novih občin. Izterjavo opravlja uprava za družbene prihodke v Lendavi, občinski sveti pa vsak posebej določajo vrednost točke, ki jo potem upoštevajo pri izračunu nadomestila.

V Občini Črenšovci so lani zbrali iz tega naslova nekaj čez 1,7 milijona tolarjev, ki so jih lahko uvrstili med izvirne prihodke občinskega proračuna. Kot ugotavljajo, pa bi lahko zbrali še več denarja, saj evidenca ni popolna, kajti nekatere domačije ne prejemajo položnic za plačilo omenjenega nadomestila, kar seveda ni pravično. Občinski svet je zato na zadnji seji sklenil, da je potrebno ažurirati evidenco pozidanih stavbnih zemljišč v občini, zato so poslali na naslove vseh domačij poseben dopis s priloženim evidenčnim »kartonom«. Lastniki stanovanj in poslovnih prostorov morajo do 15. avgusta sami izmeriti in navesti, koliko sob in kabinetov imajo, koliko merijo, v evidenco pa je potrebno zajeti tudi kuhinjo, shrambo, kopalnico, WC, predsobo idr. Kdor ne bo posredoval zahtevanih podatkov, mu bodo določili pavšalno površino za stanovanjske prostore v velikosti 180 kvadratnih metrov in za poslovne prostore v velikosti 250 kvadratnih metrov, ki bodo osnova za izračun nadomestila.

Tako zbrana sredstva bo občina namensko vlagala za pripravo, pridobitev in opremljanje stavbnih zemljišč.

J. G.

Mejna prehoda pri Kobilju in Prosenjakovcih

Otvoritev predvidena za 23. ali 24. avgust

Končno je vlada odobrila odprtje dveh meddržavnih mejnih prehodov z Republiko Madžarsko, in sicer Kobilje - Nemesnép ter mejni prehod Prosenjakovci - Magyarszombatfa. Še vedno pa niso z madžarsko stranjo natančno uskladili datuma, kdaj naj bi prišlo do odprtja – ali v soboto, 23., ali v nedeljo, 24. avgusta. Dovolili so dvanajsturni delavnik, občini pa bosta sami določili delovne ure. Ne ve se tudi, kdo bodo slavnostni gostje, na občini v Kobilju pa predvidevajo, da bi bila lahko predsednika obeh držav Milan Kučan in Árpád Göncz.

Ker občini še nista pripravili vseh potrebnih stvari, bodo delavci mejnih organov delovali v zabojnikih, iz Slovnije pa bodo napeljali vodo in elektriko. Na Občini Kobilje so povedali, da na Zavodu za urbanizem že pripravljajo dokumentacijo za kasnejše delovanje mejnega prehoda. Sprejeli so tudi sklep, da bo Občina Kobilje v okolici svojega mejnega prehoda odkupila zemljišče v izmeri 20 do 30 arov, saj se bo v prihodnjih letih tu marsikaj dogajalo, potrebne pa bodo tudi različne službe.

Na občinskem svetu so tudi odločili, da se naj mejni prehod odpre ob 7. uri zjutraj in zapre ob 19. uri, hkrati pa so sprejeli tudi sklep, da bodo zahtevali, naj meddržavni prehod prekategorizirajo v mednarodni ter uvedejo štiriindvajseturni delavnik.

Spregovorili so tudi o cesti, ki vodi do mejnega prehoda in naprej do Madžarske. Na naši strani je urejena, v nekoliko slabšem stanju pa je na madžarski strani. Vendar so z odprtjem mejnega prehoda na madžarski strani dobili več možnosti, da se bodo razmere na cestah izboljšale, saj bodo prišle v program PHARE, od koder bodo dobili sredstva, še posebno za tiste ceste, ki so meddržavnega pomena. Mejna prehoda bosta omogočila večje sodelovanje med državama, povezavo manjšin z matičnim narodom ter razbremenitev ostalih mejnih prehodov.

ANR

Tretjič

Koliko zasluži župan Moravskih Toplic

Župan Občine Moravske Toplice v svojem odgovoru, objavljenem v 31. štev. Vestnika (str. 3) ni podal nobenega drugačnega dejstva, pojasnila ali popravka navedb, ki jih je v članku z naslovom *Koliko zasluži župan Moravskih Toplic?* v 30. štev. Vestnika (str. 3) zapisala novinarka Amna Potočnik. Kot edini argument mu je ostalo izlivanje gneva na avtorico, urednika in izdajatelja, to pa dejstev o zapisanem o Občini Moravske Toplice ne spreminja. Poimenovanja, kot so Vestniček, medijček, novinar v [illegible], stari in novi kadri itd., nekega [illegible] pred javnostjo lahko odgovorno zagovarjal, ne bodo zatresla hlač nikomur v hiši, [illegible] še vedno po nakladi in branosti [illegible] ledinka v pokrajini ob Muri. Po podatkih zadnje javnomnenjske raziskave Mediana bere Vestnik okrog 70 tisoč ljudi. Vse to je [illegible] v primerjavi z občinskimi informativnimi listi in časopisi, kot jih imenuje, ven[illegible] o njihovi branosti in razširjenosti nikjer nihče ne [illegible] nobenega podatka. Kolikor poznamo njihovo vsebino, je to v glavnem EPP občinskih oblasti, ki se predstavljajo v vsem najlepšem siju, stroške pa brez slabe vesti davkoplačevalci poravnavajo iz občinskih proračunov. To je časopisje, ki ga ni treba plačati, preprosto ti ga vsilijo v poštni predal na način, kot to počne zadnji av[illegible] trgovčič. Kaže, da so po kriterijih moravskega župana to ta prava javna glasila, pač v [illegible] jugo pregovora Kadija tuži, ka[illegible] pred javnostjo odvrnil pozornost od problemov v Občini Moravske Toplice, v odgovoru postavi celo pod vprašaj lastninjenje v Podjetju za informiranje. On bi že moral vedeti, kako je potekalo, saj je bil program lastninskega preoblikovanja objavljen v Uradnem listu, zaradi izločitve nacionalnih madžarskih programov (Nepujsag, Radio MMR) pa je bil v spremembah Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij sprejet celo poseben člen, ki je ta dva medija podržavil. Preostali del podjetja je olastninjen po čisto klasični metodi, določeni z lastninsko zakonodajo, te pa si res nismo izmislili in sprejeli v podjetju. Smo med prvimi slovenskimi olastninjenimi podjetji in nam res ni treba ničesar prikrivati pred javnostjo. 40 odstotkov kapitala podjetja je v lasti družb oziroma skladov, 60 odstotkov pa v lasti zaposlenih, upokojencev in nekdanjih zaposlenih. Župan bi lahko vedel tudi to, saj v skladu z 42. členom Zakona o javnih glasilih podjetje podatke o lastniški strukturi vsako leto objavi v Uradnem listu. Če pa ga že zanima odstotek, ki je v moji lasti, mu ni treba goreti od zavisti. V lasti imam 1,19 odstotka kapitala Podjetja za informiranje.

Kar se tiče plač, si kot direktorica prizadevam za uspešno poslovanje in solidno nagrajevanje vseh zaposlenih. Višina moje plače je odvisna od obojega in mi jo določa nadzorni svet. Poprečna bruto plača v podjetju je bila lani 217.000 tolarjev. Ko bomo v Podjetju za informiranje večino denarja za poslovanje dobili iz občinskih proračunov in nam zanj ne bo treba garati na trgu, pa boste imeli, g. župan Cipot, na vpogled podrobne podatke o plačah.

Pa še to. Vestnik izide vsak četrtek, na drugi strani ima kolofon, kjer natančno piše, kaj je kdo pri Vestniku. Janez Votek je odgovorni urednik časopisa s pooblastili, ki jih določa Zakon o javnih glasilih, Irma Benko pa sem direktorica Podjetja za informiranje, ki je izdajatelj časopisa s pooblastili, določenimi v statutu delniške družbe. Vi pa me postavljate za cenzorja vsebine. Gospod novodobni župan, le-ti so svoje, upam da za vse večne čase, že oddelali pred desetletji.

IRMA BENKO

Nadzorni odbor Občine Moravske Toplice pojasnjuje

V javnosti so se pojavili negativni odmevi na članek »Nelikvidna občina?!, Koliko zasluži župan Moravskih Toplic?«, zato nadzorni odbor pojasnjuje podatke, ki so bili delno prepisani iz zapisnika njegove 5. redne seje z dne 17. 7. 1997.

Nadzorni odbor ugotavlja, da so navedbe v članku netočne in pomanjkljive, saj je novinarka pri zapisu bruto zaslužka župana v oklepaju pripisala, da znesek ne vključuje nagrajevanja. To pa ni točno, saj objavljeni znesek vsebuje osnovno bruto plačo, ki je določena z Zakonom o razmerjih plač in republiškim sklepom, ki določa količnike za župane vseh občin R Slovenije in je odvisen od velikosti občine in števila prebivalcev, občina sama pa nanj ne more vplivati.

Županu pripada za opravljanje funkcije dodatek za uspešnost, ki ga je določil občinski svet v skladu s predpisi. Kot vsi zaposleni, pa tudi župan prejema veljavni dodatek za minulo delo glede na delovno dobo.

V znesku, ki je naveden v članku, so upoštevani vsi prejemki župana, tudi regres za letni dopust, in sicer v bruto zneskih vključno z dajatvami delodajalca, tako da je župan prejel neto plačo, ki predstavlja 45,2 % zneska, navedenega v članku Vestnika z dne 24. julija 1997.

Župan pa si ne more obračunavati sejnin za udeležbo na sejah občinskega sveta in občinskih organov.

V primeru župana gre za poklicno opravljanje funkcije, podžupan, predsednik občinskega sveta in podpredsednik ter drugi člani občinskih organov pa funkcijo opravljajo nepoklicno in so jim bile za to izplačane nagrade in sejnine, določene s sklepom občinskega sveta, ki je v skladu z zakonom. Izplačila pa so bila opravljena v skladu z davčnimi predpisi ter ob upoštevanju evidence navzočih na sejah.

Želimo, da je javnost pravilno informirana, saj je nadzorni odbor svoje delo opravil v skladu z zakonskimi in drugimi veljavnimi predpisi, njegove seje pa zaradi natančnega in obsežnega dela trajajo vsaj štiri ure in ne dve uri, kot je navedeno v članku.

Nadzorni odbor
Občine Moravske Toplice

Od kod »strokovna« vprašanja v tekstu Koliko zasluži župan Moravskih Toplic?

***Koliko zasluži župan Moravskih Toplic?** – Z vprašanjem se je ukvarjal nadzorni odbor občinskega sveta.

***Bi morala iti KS v stečaj?** – Možnost je nakazal župan Cipot.

***Se bo Pomgrad raje odločil »za malo« kot za nič?** – Vprašanje je kot ugotovitev podal župan.

***Bo komunalno podjetje omogočilo likvidnost občine ali pa bo samo še povečalo njen dolg?** – Vprašanje je zastavljeno glede na nelikvidnost občine in stroške (nepokrite), ki jih ima v zvezi z nabavo bagra za Čisto naravo, d. o. o.

***Bodo za pokrivanje neplačanih obveznosti morali najeti posojila?** – Župan je svetnikom dejal, da zaenkrat še ne, vendar pa bodo morali morda kdaj v prihodnje razmišljati tudi o tem.

***Da, in čemu Cipotove službe ne morejo do svoje takse?** – Vprašanje o zakonski ureditvi glede plačevanja taks je zastavil svetnik g. Horvat.

***Si morajo občinski možje graditi svoje spomenike ne glede na »blaginjo« svojih prebivalcev?** – Svetnik g. Vörös je med sejo županu večkrat očital gradnje in naložbe v infrastrukturo na račun kmetov in kmetijstva.

A. P.

Direktor Radenske Alojz Behek si je zaželel ...

Še več toplih dni poslovanja

Direktor Radenske Alojz Behek si je v sončnen poznojulijskem jutru, ki se je nagibal v topel dan, na terasi Radina zaželel: »Še več takšnih dnevov, kot je današnji«. Pa ne samo zaradi čudovitega poletnega jutra v sicer bolj hladnem in mokrem poletju, ampak zaradi nadvse toplih podatkov o poslovanju ob polletju.

Ob doseženem je lahko toplo pri srcu tudi delničarjem Radenske, ki si vendarle smejo zamomljati: Kjer je dober gospodar, se dobro gospodari. Se bodo objavljeni podatki o polletnem poslovanju v Radenski že poznali pri avgustovskem borznem dogajanju? Predvsem tuji investotorji bodo po napovedih tudi v poletnih mesecih na ljubljansko borzo prinašali žihvahnost trgovanja.

Radenska je objavila sklic skupščine delničarjev, ki bo 5. septembra. Na njej bodo odločali o delitvi dobička iz lanskega poslovnega leta. Uprava je pripravila predlog razdelitve za 544 tolarjev neto dobička, in sicer 30 odstotkov naj bi ga razdelili za dividende in 70 odstotkov za razvoj oziroma naložbe.

Direktor Radenske Alojz Behek je prek novinarjev javnosti in delničarjem sporočil, da so s poslovanjem zadovoljni, saj se jim povečuje obseg prodaje mineralnih vod in brezalkoholnih pijač kakor tudi storitev v turistični in gostinski dejavnosti. Na bolje pa se je obrnilo tudi v družbi strojne opreme Radenska Sistemi ter v Zdravilišču Radenci. Do sedaj so prodali za šest odstotkov več mineralnih vod kot lani v primerjalnem obdobju in skoraj toliko več odstotkov tudi brezalkoholnih pijač, kar je več, kot so načrtovali.

»Še večje in boljše kazalce pa kaže število prenočitev v naših družbah,« je povedal sobesednik, saj so jih dosegli dvajset odstotkov več kot v lanskem primerjalnem obdobju in bistveno več, kot so načrtovali. Delež tujih prenočitev se je povečal za nekaj več kot četrtino, domačih pa za petnajst odstotkov. Primerjava s konkurenco tudi kaže, da se je delež prenočitev Radenske med slovenskimi naravnimi zdravilišči povečal z deset na nekaj več kot enajst odstotkov, in

Prvič letos se bo Radenska samostojno predstavila na sejmu živilskih izdelkov Anuga v Koelnu, kjer bodo ob svojem programu mineralnih in brezalkoholnih pijač predstavili tudi turistično ponudbo.

tako je tudi pri prodaji mineralnih vod in brezalkoholnih pijač. Pri prodaji slednjih pijač se tržni deleži povečujejo vse od januarja naprej.

»Še posebno smo zadovoljni, ker so težave v poslovanju Zdravilišča Radenci odpravljene, veliko zaslugo za to pa ima prav gotovo otvoritev Term konec junija. Seveda pa ne samo po sebi, ampak so tu še nekateri notranji organizacijski ukrepi in novosti,« je povedal Alojz Behek. Boljše poslovne rezultate pa so dosegli v izvozni družbi Radenska Sistemi, ali, kot je dejal sobesednik, izguba je trikrat manjša, kot je bila v lanskem polletju.

MH

Če bi »favšija« gorela

Kdo Ernesta Bagolo izriva iz igre?

Stražnica v Korovcih

Ernest Bagola, tesarsko-zidarski mojster, se je z odločitvijo za najem stražnice zapletel v dolgotrajne procedure. Najprej z državo. Njeni mlini meljejo počasi, zelo počasi. Ko se je zdelo, da bo težav konec, se je zapletlo pri bankah. Te so mu odrekle posojilo, češ da stražnica ni njegova last. Ko je postal solastnik, še vedno niso bile zadovoljne. Odločen je, da bo gostinsko dejavnost navkljub vsemu pognal v tek, pa naj se zavistneži požrejo od groze. Odprl jo bo, čeprav na občini Cankova - Tišina zanj nimajo posluha, čeprav mu pomoč odreka tudi krajevna skupnost, čeprav mu nočejo pomagati niti pri zavarovalnici ...

Zaspana država

Skupščina občine (SO) je najela leta 1992 stražnico v Korovcih. Od nekdanjih lastnikov, JLA, je po njihovem odhodu stražnica prešla v roke Ministrstva za obrambo, ki je 14. septembra 1992 dalo soglasje za adaptacijo. Ernest Bagola je postal podnajemnik s pravico do adaptacije zapuščene stražnice.

»Zadeva stražnica« je bila v pristojnosti ministrstva za obrambo, po sklepu vlade pa so se z njo začeli ukvarjati na Servisu skupnih služb vlade. Ti so lani Bagolo obvestili, da naj se v enem mesecu odloči, ali bo karavlo odkupil, saj jo nameravajo prodati. Začela pa je veljati uredba o začasni prepovedi razpolaganja z družbenim premoženjem. Začela so se pogajanja, koliko je vreden Bagolov delež ali drugače, koliko je vredno premoženje po njegovem vložku. Po dolgotrajni proceduri so se na vladi odločili, da bodo Bagoli priznali solastniški delež. Ministrstvo za obrambo je leta 1995 ocenilo delež vloženega kapitala na 141.000 nemških mark. Ker državni mlini meljejo počasi, je dobil Bagola šele 22. maja 1997 ugotovitev o solastninskem deležu. Država mu je priznala, da je 76-odstotni solastnik, 24-odstotni lastnik pa država. Vse skupaj so lepo zabeležili v zemljiški knjigi. Ernest Bagola pa je na račun države plačal 348.723 tolarjev »od prometa nepremičnin«, torej za 24 odstotkov državne lastnine v državno malho!

Brez posojila, brez zavarovanja

Država je Bagoli obljubila, da mu bo svoj delež prodala, kakor hitro bo mogoče, oziroma ko ne bo več veljala uredba o začasni prepovedi razpolaganja z družbenim premoženjem. Največja slovenska banka in zavarovalnica sta Bagoli obljubili, da mu bosta pomagali – prva odobrila, druga pa zavarovala posojilo –, kakor hitro bo njegov delež zemljiško vknjižen. V pogodbi, ki jo je Bagola sklenil z državo, namreč izrecno piše: »Pogodbeni stranki se dogovorita, da RS kot solastnik izredno dovoljuje morebitno vknjižbo hipoteke na nepremičnino na deležu Ernesta Bagole do višine njegovega lastniškega deleža na nepremičnini.« Banke, ki imajo očitno vedno prav, se izgovarjajo, da ni povsem jasno, kaj od teh 76 odstotkov pripada Bagoli in kateri so odstotki, ki pripadajo državi, ne glede na to, da je 2. 12. 1996 vloženi delež znašal 51.776.416 tolarjev. Banke so gluhe tako za redno kot za premostitveno posojilo ne glede na to, da večina stražnic propada, ne glede na to, da bi v gostilni (oziroma turistični kmetiji, kot je zapisano v dokumentaciji) Bagola zaposlil ob devetih ljudeh, ki delajo v njegovem zidarskem obrtništvu, še štiri.

Vleče se, vleče ...

Seveda pa je razmejitev 76 odstotkov proti 24 odstotkom dolgotrajen proces. Najprej bo pooblaščeno podjetje naredilo t. i. tehnični posnetek. Nato bo dokumentacija zopet romala na vlado.

Procedura pa se bo vlekla, dokler ne bo zadeva lastniškopravno rešena, saj gre navsezadnje za premoženje bivše JLA, oziroma dokler Bagola ne bo obubožal?

Brez občinske pomoči

Čeprav občina Cankova-Tiš[illegible] na lepo skrbi za svoje pod[illegible] nike, saj je navsezadnje [illegible] razpošiljala okrožnico o po[illegible] ševanju drobnega gospodarstva, za Bagolo očitno sodijo, da [illegible] potrebuje pomoči. So štiri delovna mesta, ki bi jih občina [illegible] pridobila, res tako zanemarljiva?

Pomoč naj bi Bagoli od[illegible] tudi Grah, predsednik obrtne zbornice, ki naj bi mu dejal: »Kdor ima, mu je treba dati, kdor nima, mu je treba vzeti.« Nič kaj več posluha ni za Bagolo v njegovi krajevni skupnosti. Predsednik KS Cankova g. F[illegible] sar naj bi dejal, da ni [illegible] da bi zanj dvignil roko.

Črne slutnje

Bagolo že obhajajo črne slutnje. Če država ne bi tako počasi mlela, bi že zdavnaj lahko odprl svojo gostilno. Okrog 50.000 mark je »zapravil« samo za [illegible] sanje, iskanje dokumentov... njegova obrt (navsezadnje [illegible] preživlja z zidarsko obrtjo) [illegible] na ta račun. Kot sam pravi, [illegible] ne bi ‚rihtal' teh dokumentov, [illegible] sploh ne bi potreboval [illegible] jila«. V najbolj črni varianti [illegible] da mu nekdo nalašč zapali, [illegible] da bi hotel stražnico, ki je [illegible] daleč vidna, zase. Da mu je [illegible] do hotel ponagajati, domneva [illegible] tudi po obisku UJV, ki je iskal [illegible] dokumentacijo o njegovem po[illegible] slovanju. Bagola pa še danes [illegible] ve, kdo ga je prijavil in [illegible] Tako tudi ne razume, zakaj [illegible] ke ne dajo hipotekarnega po[illegible] la na premoženje, zakaj [illegible] hipotekarnega posojila na [illegible] gov vozni park ali zaloge [illegible] sam pravi, »kamorkoli pride[illegible] priletim v zid«. Ja, Bagola [illegible] mrtvem kotu: njegova obrt [illegible] nepokrite virmane, posojila [illegible] dokončanje karavle ne more [illegible] biti, prav tako ne more [illegible] papirjev, da bi karavlo [illegible] lahko odprl za goste. Občina [illegible] je očitno gluha. Cankova - Tiš[illegible] na očitno meni, da so štirje do[illegible] datno zaposleni ljudje premalo. [illegible] da bi občina dala garancijo. [illegible] kot pravi edini človek, ki Bagol[illegible] ves čas stoji ob strani, svetnik [illegible] podžupan Viktor Vorsič. »Če [illegible] »favšija« pri nas gorela, po[illegible] tako ničesar več ne bi [illegible]

A. P., fotografija: [illegible]

Končan prvi rok sprejemnega postopka za vpis na univerzitne in visokošolske programe v Sloveniji

Večini uresničena prva želja

Še dve možnosti za vpis: v drugem roku od 1. do 25. septembra in od 30. septembra do 10. oktobra

Te dni si je lahko končno oddahnila večina letošnjih maturantov srednjih šol, ki so se prijavili na visokošolske zavode v Sloveniji za vpis v ta ali oni program. Rok za odgovor je bil 6. avgust, vendar je visokošolska prijavno-informacijska služba končala prvi krog sprejemnega postopka šest dni pred rokom, tako da so medtem že vsi prejeli pisna obvestila o rezultatih in obenem tudi odgovor, ali se lahko vpišejo v željeni program. Vpisni rok bo potekal od 10. avgusta do 30. septembra, vsak kandidat pa bo prejel pisno povabilo k vpisu.

Vpisne pogoje (matura, zaključni izpit in preizkus nadarjenosti za posamezne programe) je izpolnilo v prvem roku 16.409 oz. 75,7 odstotka prijavljenih kandidatov, kar je skoraj 2.000 več kot lani. Vsi med njimi, ki so se prijavili za vpis v programe brez omejitve (takih programov je bilo letos okrog dve tretjini), so bili sprejeti brez dodatnega izbirnega postopka. Veliki večini (10.549) se je uresničila prva od treh možnih želja (predlogov) kandidatov, druga želja se je uresničila 1.803, tretja pa 1.031 kandidatom.

V spomladanskem roku za vpis v 1. letnik obeh slovenskih univerz (Ljubljana, Maribor) in samostojnih visokošolskih zavodov je bilo razpisanih 20.005 prostih mest, od tega 13.646 za redni in 6.359 za izredni študij. Na redni študij se je uvrstilo 10.772 kandidatov, od tega v programe brez omejitve vpisa 4.907, v programe z omejinim vpisom pa 5.852 kandidatov.

Dodatno se lahko uvrstijo na sezname sprejetih v prvem roku še kandidati, ki bodo po sklepu pristojnih služb zaradi upravičenih razlogov opravili maturo ali zaključni izpit v dveh delih, kandidati, ki bodo opravili diferencialne ali preizkusne izpite ter preizkuse nadarjenosti in psihofizične sposobnosti v jesenskem roku, tisti, ki so srednjo šolo končali v tujini in jim spričevalo ni bilo nostrificirano do rokov, pa še tisti, ki so se pritožili in so jim tako določili v pritožbenem roku. Kandidati, ki so oddali spomladansko prvo prijavo in iz določenega razloga niso bili uvrščeni, pa se lahko prijavijo za drugi razpisni rok od 1. do 25. septembra. Če bodo po 30. septembru še prosta vpisna mesta, bodo visokošolski zavodi sprejemali kandidate do 10. oktobra.

Žal nam zaradi odsotnosti nekaterih ravnateljev in ravnateljic srednjih šol v pomurski regiji ni uspelo zbrati vseh podatkov (drugi nam tega niso upali ali smeli povedati), kako so se na maturi odrezali naši srednješolci. Po neuradnih podatkih so bili rezultati v glavnem povsod dokaj dobri.

J. GRAJ

Zadnja predpočitniška seja vlade

Certifikati bodo brez vrednosti, dražji zemeljski plin

Od 20. avgusta na Madžarsko tudi čez Kobilje in Prosenjakovce

Slovenska vlada se očitno poigrava z živci svojih državljanov tudi sedaj, ko se je odpravila na počitnice; tokrat so na vrsti bili tisti, ki so zadnji dan vložili preostale certifikate in jih vpisali pri dveh pooblaščenih družbah za upravljanje, predvsem pri KBM Infond in Nacionalni finančni družbi.

Ker so omenjene družbe presegle višino sredstev iz tega naslova, državna agencija za trg vrednostnih papirjev pa jim novozbranega presežka ne bo priznala, naj bi po današnjem sklepu vlade vpisniki takih certifikatov le-te zahtevali nazaj na svoje evidenčne račune. Družbe pa naj bi določile, kdo so ti presežniki. Gre za okoli 40.000 ljudi, ki naj bi sedaj vložili preostale certifikate samo v interno delitev in notranje odkupe podjetij, ki se še lastninijo, ali pa v lastninjenje Triglavskega narodnega parka, če bodo to dovoljevali predpisi. Državni sekretar za privatizacijo Edo Pirkmajer je to uredbo razglalil kot največjo uslugo vlade nesojenim delničarjem, saj bo imela le zelo majhna skupina možnost, da jih vloži v predvideno obliko lastninjenja.

Na zadnji seji pred enomesečnimi počitnicami je vlada dovolila, da se s 1. avgustom povečajo cene oskrbe z zemljskim plinom za 1,05 tolarja za kubični meter. Po drugi strani pa ni ugodila zahtevam Petrola in OMW Istrabenza po povečanju neto nabavnih cen in marž naftnih derivatov. Zahtevali so 6-odstotno podražitev bencina in 2-odstotno podražitev plinskega olja. Pri maržah pa so si zamislili kar 14,3-odstotno povišanje pri bencinu in 72,8-odstotno povišanje pri prodaji plinskega olja. Prav tako so zavrnili zahtevo naftne industrije, da bi cene naftnih derivatov izvzeli iz državne kontrole. Na spisku nepodražitev so še sladkor, medicinsko blago, učbeniki in obvezne zavarovalnine za avtomobile.

Vlada je sprejela strokovne podlage za spremembo organiziranosti javnega podjetja Slovenske železnice, ki naj bi po novem postal koncern. Minister za promet in zveze Anton Bergauer je sicer le težko priznal, da to pomeni tudi odpuščanje delavcev, vendar pa ni hotel navesti konkretnih številk.

Neuradno se je izvedelo, da naj bi se sedanje število zaposlenih prepolovilo.

V tem okviru je vlada tudi potrdila izbor najbolj ugodnega ponudnika 30 novih primestnih vlakov in treh medmestnih vlakov.

Vlada je sprejela sklep, da se odpreta dva nova mejna prehoda z Madžarsko, in sicer Kobilje in Prosenjakovci. Za meddržavni promet naj bi ju odprli 20. avgusta. O tem sta se že dogovorili vladi Slovenije in Madžarske 20. maja leta 1992 na Ptuju. Tako naj bi razbremenili druge mejne prehode z Madžarsko, največ pa naj bi pridobili obe manjšini z obeh strani meje, saj jima bo to omogočilo boljšo povezavo z matičnima državama.

Ministrstvu za promet in zveze je vlada naložila, da v 90 dneh razpiše natečaj za po[illegible] koncesije za uporabo ra[illegible] venčnega spektra za stori[illegible] bilne telefonije GSM.

Ministrstvo za znanost [illegible] tehnologijo je predlagalo [illegible] da sprejme sklep o uporabi [illegible] nak za označevanje Slovenije skladno s standardom SIST [illegible] 3166. Vsi upravni organi [illegible] svojem delu še uporablja[illegible] naki SL in SLO za Slovenijo [illegible] morajo do 30. septembra [illegible] stiti urad za standardizacijo in meroslovje o načrtu postopka prehoda na oznaki SI in SVN [illegible] rok, kdaj bodo začeli [illegible] v skladu s standardi SIST [illegible] 3166. Ta mednarodni standard je bil sprejet pred 25 leti [illegible] otno ureja označevanje [illegible] tifikacijo držav. Te oznake se pojavljajo v javni upravi [illegible] nem svetu, prometu, [illegible] knjižničarstvu, bančništvu [illegible] štnem prometu in podobno. [illegible] 5. marca leta 1993 so bile [illegible] veniji dodeljene dvočrkovna koda SI, trimestna numerična koda 705 in tričrkovna [illegible] kota SVN.

Pri označevanju vozil [illegible] tu je uporaba oznak SI [illegible] priporočena, vlada pa mora [illegible] praviti vse postopke, da [illegible] nova oznaka za Slovenijo [illegible] lih tudi obvezno uporabljala.

Marjan [illegible]

Tvegano obnašanje mladih v prometu

Na kolesih se vrti

Izzivanje jim je bila igra

Dečki najstniških let si privoščijo nenavadno igro. Skupina sedi v [illegible] na Trgu zmage in se ozira na najbolj prometno semaforizirano križišče v Murski Soboti. Njihov kolega si bo sedaj drznil ... Več si jih drznil, več točk si bo prislužil. Dečki se točkujejo in več točk si bo prislužil tisti, ki bo zapeljal skozi rdeči semafor ali prisilil šoferja v avtomobilu, da bo moral močno zavreti. Največ točk pa najverjetneje dobi tisti, če si kateri drzne izivati pred očmi policaja. Tisti z največ [illegible] točkami je potem glavni v skupini.

Komentarji si sledijo:

Kje so policaji, da tega ne vidijo. Prišteno bi jih morali!

Kakšni so to starši, ki že otrokom kupujejo mopede, da se potem z njimi? Sebe in še druge tako spravljajo v nevarnost. Jaz jim že ne bi dal izpita, dokler ne bi bili dovolj zreli za na cesto!

Potem pa ni čudno, da se toliko mladih pomori na cesti.

Na cesti ostane isto, kar je

Nedolgo tega se je zgodilo. Mopedist skuterja se je mimo policaja zapeljal močno izivalno [illegible] trikrat, štirikrat. Prehitel je celo kolono vozil, švigal med njimi, dokler mu policisti na pooblastilo, ki jih imajo, vozila odvzeli. Ostal je brez [illegible] za določeni čas, kakor bo odločil sodnik.

Toda ta šola najverjetneje ne bo dosti zalegla, tako kot se malo primejo kaznovalni ukrepi pri mladih. Še vedno bo tako, kar je.

Če je izzivanje njegov stil življenja, potem bo še najprej izzival ljudi v prometu, če je agresiven v družbi in doma, potem se bo tako vedel tudi, kadar je na cesti. Če mu je drzno in tvegano obnašanje na cesti pot do ugleda med kolegi, potem bo tako počel še naprej. Dejstvo je, četudi inštituti formalnega nadzora v prometu, s kaznovanjem represije ne [illegible] in ne morejo spremeniti osebnosti mladega človeka. Mladostna glava, ki prihaja na cesto, je tako pregnetena, tudi z [illegible] televizijskih scen akcijskih filmov, da je policistu z [illegible] ne bo uspelo na novo [illegible].

Tvegano življenje za zabavo

[illegible] psihosocialna spoznanja [illegible], da mladi v zadnjem obdobju precej tvegani življenjski stil. Tvegajo, ko se vdajajo alkoholu in drogam, tvegajo v seksualnem življenju in tvegajo v prometu. Kot da bi jih gledanje nevarnosti v obraz in včasih namerno izzivanje vznemirjalo in zabavalo. Sporočajo vsemu svetu, da so gospodarji svojega telesa in življenja

Toda niso vsi mladi iz istega testa in tudi ne iz enakega gnezda. Nekateri so iz bolj in drugi iz manj premožnih družin, in tisti iz srednje in dobro materialno preskrbljenih družin ali pa ti, ki že živijo od lastnih zaslužkov, se prevažajo z nečim drugim in ne le s kolesom. To so tudi mladi, ki jim je tveganje v življenju skorajda vtisnjeno v gene. Navidez so si starši in njihovi otroci lahko tako različni, toda isti prav po tem, da eni in drugi veliko tvegajo, si upajo. Mladi tvegajo na motorju, njihovi starši v poslovnem svetu, kjer je tveganje iskana vrlina.

Država že mlečnozobim deli vozniška dovoljenja

In če vemo za to plat, ki ji strokovno rečejo sociološki ter psihosocialni vidik prometnih nesreč, potem se razmišljanje o tveganem vedenju mladih ne more začeti samo pri tem: za nesreče in smrti mladih v prometu so krivi ti, ki dovoljujejo, da že mlečnozobi dobijo vozniška dovoljenja.

Čas starosti, ko država mladim dovoljuje, da sedejo na moped ali za volan, pomeni, da jim je družba priznala polno družbeno in individualno odgovornost. Pri nas prezgodaj? V Ameriki se z avtomobili prevažajo mladi, stari komaj šestnajst let. Je za to poskrbela avtomobilska industrija, ki si je tako razširila krog kupcev, ali pa je to posledica razvoja in materialne blaginje nasploh? Ne gre se slepiti, hiter razvoj cestnega prometa je vendar povezan z družbenim standardom ljudi. Ali povedano drugače: če je imela pred leti avtomobil vsaka tretja hiša, so sedaj trije avtomobili pri eni hiši. Kljub temu pa je avtomobil še vedno statusni simbol, in bolj kot za odrasle, to postaja za mlade. Imeti moped, pa potem že v dijaških letih avtomobil, na lestvici hierarhije ali pomembnosti vendar nekaj pomeni. Če so starši sedanje generacije mladih v očeh svojih sovrstnikov in prijateljev nekaj veljali, če so premogli kolo, je sedaj to za mlade moped ali avtomobil. Sedanje generacije pač odraščajo drugače in v drugačnemm svetu materialnih dobrin. Zato materialna blaginja ni vzrok, ampak je lahko le objekt koriščenja, izražanja, zlorabljanja, tudi samouničenja ...

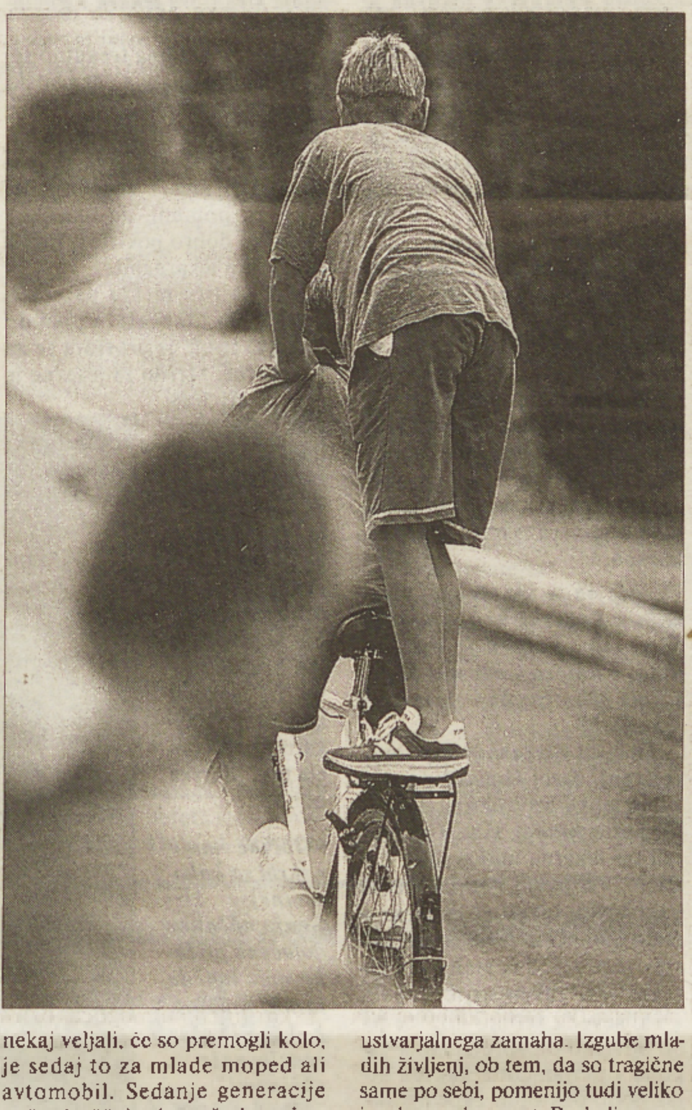

Vožnja za prosti čas

Hitrejši in močnejši avtomobili imamo, da hitreje in tudi varneje pridemo do cilja. Mladim pa, kot da je to drugotnega pomena. Imeti moped ali avtomobil, voziti se z njim, jim pogosto pomeni tudi način zapolnjevanja prostega časa. Že vožnja sama po sebi je lahko dovolj zabavna, še posebej če je zabeljena s čutenjem hitrosti in ovenčana s slavo veličine in pomembnosti. Taka vožnja daje popolni užitek in sprostitev. Čas počitnic in poletja je tisti, ki mladim daje krila, da poletijo v svet ter v nočno življenje. To sodi skupaj.

Mladi umirajo na cesti

Prometne statistike v mnogih državah iz leta v leto dokazujejo, da mladi umirajo predvsem zaradi posledic prometnih nesreč. Gre za najbolj vitalen del demografskega potenciala družbe, za ljudi, ki so komaj zaživeli ali pa so začeli življenjsko obdobje svojega najbolj ustvarjalnega zamaha. Izgube mladih življenj, ob tem, da so tragične same po sebi, pomenijo tudi veliko izgubo za skupnost. Posledice prometnih nesreč so večdimenzionalne, saj ne prizadevajo samo tistih, ki so udeleženci prometnih nesreč, ampak tudi širše socialno okolje.

Zato je pomembno vprašanje, kako spreobrniti tvegano vedenje ljudi v prometu, kako postaviti izgubljanje življenj in zdravja ljudi v prometnih nesrečah kot osrednji problem družbe?

Prometne statistike in analize prometnih nesreč ali povzročiteljev le-teh navajajo, da so najbolj rizična skupina mladi, stari od šestnajst do štiriindvajset let ter stari preko petinšestdeset let. Za slovenske razmere je najnižja starostna meja najpogostejših povzročiteljev prometnih nesreč potegnjena navzor ter se potem vleče in še nadaljuje v obdobje ustvarjalnega življenjskega obdobja. Tudi za podatke, ki jih zbira murskosoboška Uprava za notranje zadeve ne bi mogli ugotavljati kaj drugo. In če vemo, da so prav mladi ter ljudje srednjega življenjskega obdobja tudi najpogostejši udeleženci v prometu, potem je povzročiteljstvo, merjeno s statistiko, potrebno gledati tudi upoštevajoč to dejstvo.

Policisti ugotavljajo, da mladi ter ljudje srednjih let vozijo hitro, da so tudi posledice v prometnih nesrečah hujše. Res pa je tudi to, da se ti v prometu hitreje znajdejo. Zato je bolj kot ugotavljanje rizičnih skupin pametno govoriti o prometni kulturi vseh udeležencev v prometu. Toda kje se je mogoče naučiti nečesa drugega? Sistem vzgoje in izobraževanja v osnovnošolskem času pozna le drobtinice prometne vzgoje, na srednješolski ravni pa še tega ni. Tudi opravljanje šoferskih izpitov je postalo pomembno samo po tem, koliko kandidat tehnično obvlada vozilo in upošteva prometne predpise. Po tem, koliko upošteva druge ljudi v prometu, ga ne sprašuje nihče.

MAJDA HORVAT
Foto: N. J.

Anketa med občani Gornje Radgone

»Vse jih je potrebno ven stirati«

Quo vadis, Občina Gornja Radgona? bi se lahko spraševali, a od občinske uprave in svetnikov ne bi dobili pravega odgovora. Vsak po svoje je obremenjen z bojem za oblast, pozabljajo pa na konkretne investicije. In med tem, ko občinski politiki ostajajo v ringu, smo se mi odpravili po ozemlju Občine Gornja Radgona - z željo, da bi krajane, tiste, ki dejansko stanje najbolj neposredno občutijo na svoji koži, vprašali, kaj pa oni menijo o razmerah in kakovosti življenja. Odgovori so bili pričakovani, saj so izžarevali precej nezadovoljstva. Nekaterim pa se je utrgal tudi kakšen vzklik, ki se je začel z »ven« in »dol«.

Konrad Jančar, Zgornji Ivanjci: »V radgonski občini se nič ne naredi. Vse je *za ven stirati*, vse, ne samo enega. Naj nastavijo ljudi, ki bi občino spravili k sebi. Jaz ne morem kriviti samo enega, krivi so vsi. Nekje vzrok mora biti, saj župan prav gotovo ni kriv vsega, ampak vso vodstvo. Ogorčen sem tudi nad stanjem občinskih cest. Sprejeli so sklep, da jih sedaj vzdržuje Komunala, prej pa jih je vzdrževalo Cestno podjetje Murska Sobota. Komunala porabi 35 milijonov tolarjev za vzdrževanje. Cestno podjetje pa je urejalo vse ceste za 14 milijonov tolarjev. To je nekaj neverjetnega, kar se dogaja.«

Sandi in Matej, Gornja Radgona: »Znano je, da je v naši občini tako ali tako največja brezposelnost v Sloveniji. Še posebno mladi zelo težko dobijo službo, tako so tudi mnogi najini kolegi brez službe. Še največ možnosti za kakšno delo je pri privatnikih in obrtnikih. Služba pa ni veliko odvisna od izobrazbe. Če gledamo splošno na stanje v občini, se v zadnjem času ni naredilo nič. Slišali smo edino, da je bil napredek pri komunali, vodovodu ... Tudi mladi nimajo kam iti, edino bifeje od desetih enajstih, potem pa se vse zapre. Zato mladi hodimo na Razkrižje, to je trideset kilometrov od Radgone in je nevarno. Obljubljali so nam prostore za mladino, pa nič. Prepričana sva, da skorajda ni nobenega področja, kjer v prihodnje ne bi bilo potrebno kaj spremeniti na bolje.«

Jožica Kolmančič, Janhova: »Že leto dni nam obljubljajo, da nam bodo asfaltirali cesto v Janhovi v dolžini kilometer in pol. Zato smo občani marca sami zbrali dva milijona in pol, pa obljub niso uresničili, kljub temu da so nam zagotovili, da bo maja že asfalt. Sedaj pa je že avgust pa nič. Poleg tega ne vemo, kje je naš denar. Živimo v predelu, kjer resnično potrebujemo asfalt. Vidite lahko, kakšna je glavna cesta skozi Črnce, in samo zamislite si lahko, kakšne so potem še stranske ceste. Ko se spomladi pelješ, bi moral imeti ribiške škornje. Jaz se vozim v službo z mopedom, in ko je slabo vreme, sem umazana od pet do glave. Najbolj žalostno pa je to, da so časi resnično slabi, vendar so ljudje pripravljeni dati denar. Če je kaj pozitivnega? Mogoče v radgonskem okolišu je, pri nas pa res nič. S to občino nismo zadovoljni, res ne. Bolj smo stran, slabše je.«

Ivan Cipot, Stogovci: »Za kmete se da zelo malo sredstev in subvencij. Poleg tega pa bi omenil ogrožene vode, ki jih imamo v Apaški dolini. Hkrati pa nimamo urejenih vodovodov, da o kanalizaciji sploh ne govorim. Zato mnogi še danes spuščajo odpadne vode in gnojnico po njivah in starih šoderjamah. V Konjišču je to delno uredila ribiška družina. Kdo je kriv za nastalo stanje v občini, točno ne vem, po mojem mnenju vsi, ker nikoli ne morejo najti skupni jezik. Ne morejo pa se odločiti tudi o tem, za kateri del ceste bi namenili sredstva. Tukaj so pobrali od kmetov in delavcev tolarje, ceste pa ne dobijo.«

Tone Mlakar, Negova: »Vsi so *za nagnati*, ki so na odgovornih mestih. Obljubljajo in obljubljajo, po dveh treh letih pa potem vse propade, obljube pa se pozabijo. Te čistilne naprave, ki so jih naredili, so samo spomeniki, ki ne funkcionirajo. Tudi ogromno cest je neasfaltiranih. Vsem se *fučka* vse skupaj, kako je na podeželju. Tako župan kot občinski svet, vsi so enaki. Ti ljudje so nesposobni za delovna mesta, ki jih imajo.«

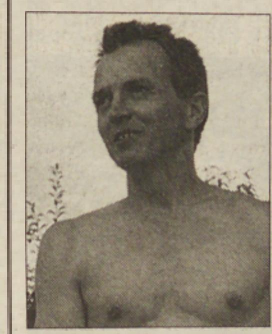

Branko Žurman, Negova: »Naš družina živi bolj na robu krajevne skupnosti, in ceste so temu primerne. Pred leti se je asfaltirala cesta proti Ihovi in je 200 metrov ostalo neasfaltirane, ker se občini Gornja Radgona in Lenart nista sporazumeli. Neprestano kreganje v občinskem svetu pa povzroča, da trpi občinska samouprava in s tem ljudje, ki so velikokrat žrtve osebnih interesov naših politikov. Mislim, da je pri nas Negovsko jezero tisti objekt, kateremu bi lahko posvetili več pozornosti. Je zapuščeno, nezainteresirano, veliko je lastnikov ... Nekoč je bil biser, sedaj pa je zapuščena mlaka. Edini, ki je nekaj poskušal tukaj, je bil Krambereger. Kmetijstvo v naših predelih da premalo, zato je turizem tista panoga, ki bi imela največ perspektive. No, nekaj pa se je kljub temu naredilo, med to pa gotovo spada nova šola, skoraj vsaka hiša ima telefon, delajo vodovod ... Dejstvo pa je tudi, da moramo za določeno kakovost življenja na vasi prispevati več sredstev, kot tisti, ki živijo v razvitih mestih.«

ALEKSANDRA NANA RITUPER
FOTO: JURE ZAUNEKER

Ocenjevanje kmetijske mehanizacije in opreme v okviru 35. mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma

Nujen bo korak s svetovnimi težnjami

V Sloveniji imamo že zdaj preveč kmetijskih strojev in opreme, marsikaj od tega pa več ne ustreza

»Kmetijstva si brez sodobne tehnologije sploh ni mogoče predstavljati, mehanizacija pa je sestavni in neločljivi del kmetijske pridelave,« pravi [illegible] predsednik strokovne komisije, ki je letos v okviru mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma ocenjevala kmetijske stroje, ki so jih v ocenitev prijavili razstavljalci. Brez kakovostne kmetijske mehanizacije naši pridelovalci ne bodo mogli konkurirati evropskim in svetovnim pridelovalcem hrane. Dejstvo je, da imamo pri nas že zdaj preveč kmetijskih strojev. V Sloveniji je po zadnjih podatkih kar 160 tisoč traktorjev, kar je za kmetijske površine, ki jih premoremo, preveč, zdaleč preveč pa je tudi druge kmetijske mehanizacije in opreme. Žal večina te mehanizacije prihaja iz držav, ki izdelujejo nekakovostne stroje, nekakovostna mehanizacija pa je pogosto tudi vzrok za nesreče, ki se dogajajo pri delu z njo.

Ocenjevanje kmetijske mehanizacije in opreme v okviru radgonskega sejma je postalo tradicionalno. Strokovna komisija, ki so jo sestavljali kar dva doktorja in trije magistri znanosti s področja kmetijske tehnike in pet diplomiranih inženirjev, pa si je morala ogledati več kot 70 prijavljenih izdelkov. Izdelke so ocenjevali na terenu, zato so lahko preizkusili tudi njihovo praktično uporabo in delovanje, svoje ocene pa je komisija gradila na primerjavah s svetovnimi gibanji in z zahtevami, potrebami in možnostmi slovenskega kmetijstva. Te so neizkoriščene predvsem v vrtnarstvu in zelenjadarstvu ter v vinogradništvu in sadjarstvu, po besedah predsednika komisije pa so letos dali poudarek strojem, ki se uporabljajo v vrtnarstvu in zelenjadarstvu.

Sejem v Gornji Radgoni naj bi prispeval svoj delež k temu, da bi tudi slovenski kmetijci uporabljali kakovostne stroje, zato si organizatorji razstave prizadevajo, da bi k sodelovanju pritegnili čim več tujih kakovostnih izdelovalcev. To jim dokaj uspeva, ugotavljajo pa, da so tudi slovenski kmetijski strojniki po duši inovatorji in skušajo na kmetijskih strojih marsikaj izboljšati. Komisija še posebej poudarja, da je ocenjevala le tiste stroje, ki so jih razstavljalci prijavili v ocenitev, zato ni nujno, da bodo nagrajeni stroji tudi najboljši med tistimi, ki bodo razstavljeni na sejmu v Gornji Radgoni. Komisija je letos podelila 18 zlatih, 36 srebrnih in 5 bronastih medalj.

LUDVIK KOVAČ

Bistrica v znamenju malega ponirka

V bistriški logarnici in v šotoru poleg nje so bivali udeleženci 1. mladinskega raziskovalnega tabora, ki je potekal od 20. do 27. julija, organiziralo pa ga je društvo Berek z namenom varovanja in odkrivanja naravne in kulturne dediščine, ter da bi tak odnos do naše skupne zapuščine prenesli tudi na druge ljudi, predvsem pa na mlajši rod.

Večina članov društva, sodelujočih na taboru, ki si je za svoj simbol izbralo malega ponirka, je profesorjev s Srednje strojne in tekstilne šole Murska Sobota. To je bilo predvsem dobrodošlo, saj je tako vsak profesor omogočal udeležencem tabora tudi dobro strokovno vodstvo različnim skupinam, ki so bile formirane znotraj tabora. Teh skupin je bilo kar pet, in sicer: sociološka, etnološka, kemijska, modelarska in biološka. Biološko skupino je vodila prof. Edita Vučak, ukvarjali pa so se predvsem s proučevanjem rastlinskega sveta okoli reke Mure in njenih mrtvic. Niso pa pozabili tudi na poplavne loge z vrbami in jelšami, ki so tako tipični za pokrajino ob Muri. Prof. Tomislav Krajačič je vodil modelarsko skupino, ki je bila precej praktično naravnana. Najprej so prerisali načrt za valilnice in krmilnice v naravni velikosti, nato so se lotili izdelave ter na koncu so svoje izdelke namestili v bližini bistriške logarnice, ki je bila tudi baza celotnega tabora. S povečanjem komforta okoliški divji perjadi člani modelarske skupine pričakujejo naslednje leto povečan prirastek v novih ptičjih družinah. Kemijska skupina, ki jo je vodila prof. Darja Črešnjevec, pa se je ukvarjala s kemijsko analizo Mure in njenih mrtvic. Zanimale so jih tako osnovne značilnosti, kot so bistrost, vonj in barva vode, pa tudi bolj specifične, kot npr. Ph-vrednost, vsebnost kisika itd. Sodelovali so tudi z veterinarskim zavodom iz Murske Sobote, kateremu so tudi pošiljali vzorce za podrobnejše analize. Zanimivo je tudi, da so bili precej presenečeni nad rezultati analiz, saj so pričakovali večjo onesnaženost vode. (Verjetno je pripomoglo k dobri oceni voda tudi deževje, ki je skrbelo za dober vodostaj in naravno prečiščevanje). Tako so mrtvice razvrstili v II., reko Muro pa v III. kakovostni razred. Etnološko skupino je vodila prof. Erika Kranjec. Ta skupina je proučevala podobo domačije v Gornji in Dolnji Bistrici, zapisovala domače izraze, ki počasi tonejo v pozabo, ter izdelala tudi etnološki vprašalnik, ki so ga uporabljali pri terenskem delu. Edini vodja skupine, ki ni profesor na soboški Srednji strojni in tekstilni šoli, je bil dipl. soc. Jože Kavaš, ki je skrbel za to, da je sociološka skupina obravnavala razvoj tukajšnjega prebivalstva v različnih zgodovinskih obdobjih. Omenjeni rezultati in izsledki so le groba predstavitev njihovega dela, podrobnejšo - v obliki brošure - pa vodje skupin obljubljajo čez dva tedna. Tako se je v nedeljo poslovilo od tabora vseh enajst stalnih in še nekaj občasnih udeležencev, bogatejših za marsikatero izkušnjo, ki jim bo lahko v pomoč pri morebitnem eksperimentalnem delu v šoli. Vodje delovnih skupin pa si želijo, da bi tabor v prihodnje postal tudi kot ena od možnosti za tako imenovane izbirne vsebine, ki si jih bo učenec na šoli lahko izbral, obenem pa se zahvaljujejo vsem pokroviteljem (občinam Črenšovci, Odranci, Lendava, Murska Sobota itd.) in domačinom Gornje in Dolnje Bistrice, ki so s svojim sodelovanjem prav tako prispevali k dobremu delovanju tabora.

U. P.

Vodje skupin in drugi udeleženci mladinskega raziskovalnega tabora na predstavitvi na Bistrici

Pomurske lekarne

V času mirnih voda

Pomurske lekarne so po večletnih prizadevanjih končno dobile status zavoda z znanimi ustanoviteljicami. Januarja letos se je prvič sestal svet, ki ga sestavlja trindvajset članov, šestnajst članov je od ustanoviteljic, šest je iz vrst zaposlenih ter eden v imenu uporabnikov, imenovani od Zavoda za zdravstveno zavarovanje. Svet je že tudi sprejel statut Pomurskih lekarn in imenoval direktorja Ivana Zajca. Slednji je vodenje zavoda, ki ima še vedno pomursko organiziranost, prevzel v času « mirnih voda«, saj se je z novimi in obnovljenimi lekarnami zapolnila lekarniška mreža in izboljšala oskrba, z ustanoviteljicami je vse O. K. pa tudi poslovni rezultat so dobri.

- Zavod Pomurske lekarne je dobil končno, po soglasju ustanoviteljic, vse akte in se je tako tudi formalno organiziral kot zavod. Toda to v času, ko je že govora in se pripravljajo osnutki zakona o lastninjenju premoženja javnih zavodov oziroma državne lastnine. Kakšen je vaš komentar k temu?

Končno smo se uspeli formirati po zakonu o zavodih, ko že prihaja v ospredje zakon o privatizaciji lastnine v državni ali občinski lasti. To pomeni, da naj bi se začele privatizirati tudi lekarne. Seveda so zaposleni v lekarnah zainteresirani za proces lastninjenja, vse pa je odvisno od tega, kakšen način lastninjenja se bo uzakonil s tem zakonom.

- Glede na to, da ste tudi predsednik Lekarniške zbornice za Slovenijo, kakšen je vaš predlog, v katero smer naj bi potekala privatizacija v slovenskih lekarnah?

Delavci v lekarnah so zainteresirani, da bi čim več premoženja lahko privatizirali delavci ali participirali ti, ki so v njih delali ter lekarne tudi gradili. Lekarne v Sloveniji so na visoki kakovostni ravni ter zgrajene z malo pomoči države. Brez sredstev iz proračuna so uspele zagotoviti to raven strokovnosti. To si seveda želimo mi, vse pa bo odvisno od sprejemanja zakona v parlamentu, kakšen delež bodo odstopili zaposlenim. Mi v Lekarniški zbornici se trudimo, da bi lahko vplivali na vsebino tega zakona ter da bi bil čim ugodnejši za zaposlene v lekarnah.

- V lekarništvu pa se je proces privatizacije delno že začel z uvajanjem zasebnih lekarn v lekarniški mreži. Kakšna je sedanja struktura lekarn v Pomurju?

Javni zavod ima trenutno sedem lekarn in dve lekarniški podružnici, v Pomurju pa deluje tudi šest zasebnih lekarn. Za primerjavo, v Sloveniji je skupaj oseminštirideset zasebnih lekarn, to pomeni, da imamo v Pomurju dobro pokritost tudi z zasebnimi lekarnami.

Kar se tiče mreže pa: v teh merilih, ki jih zahteva plan do leta dva tisoč, je prostora še za tri lekarne. Merilo za lekarno je sedem ali najmanj pet tisoč ljudi, ki gravitira na lekarno. Puconci so kraj, kjer so si za to že začeli prizadevati, in tudi Sveti Jurij Ob Ščavnici je tak kraj in glede na število ljudi bi tretjo lekarno lahko imela tudi Murska Sobota.

- Občine imajo v skrbi za kakovostnejše življenje občanov določena pričakovanja tudi do javnih zavodov. Kakšno je vaše sodelovanje z občinami?

Po letih nezadovoljstva zaradi problemov ustanoviteljstva sedaj z občinami zelo dobro sodelujemo, tudi s člani sveta.

- Ob polletju je čas pregleda poslovanja tako v javnih zavodih kot v gospodarskih družbah. Kako ste v Pomurskih lekarnah poslovali v prvem polletju?

Polletje smo končali z uspešnim poslovnim izidom in z osemnajstimi milijoni tolarjev dobička. Polletno poročilo je seveda začasno, zato za primerjavo rajši poglejmo končno poročilo. Pa vendar je uspeh rezultat dobrega, koordiniranega dela vseh delavcev v Pomurskih lekarnah in naših dobrih poslovnih odnosov s partnerji. Zaradi tega, ker imamo več kot štirideset odstotkov prodaje proizvodov in storitev na trgu ali v ročni prodaji brez recepta, smo lahko v nekoliko boljšem položaju, kot je na primer drugo zdravstvo.

- Ta trend: vedno več storitev in proizvodov, prodanih na trgu, in vse manj tistih, ki jih financira zdravstvena zavarovalnica. S kakšnim tempom poteka?

Res je tako, da vse bolj narašča prodaja storitev in proizvodov brez receptov. Ta trend pospešuje ponudba zdravil, kot so na primer Krkina Zelena zdravila ali Lekova Domača lekarna, pa tudi drugi prihajajo z raznimi domačimi zdravilnimi sredstvi in čaji. Drugi razlog za povečevanje tega trenda pa so ukrepi Zavoda za zdravstveno zavarovanje, saj je na negativni listi vedno več zdravil. To se pa povečuje vsako leto in s tem tudi prodaja zdravil, ki ne gredo v breme zavarovalnice.

- Glede na polletni rezultat in na dobro poslovanje je mogoče napovedati dobiček tudi ob koncu poslovnega leta. Kam ga boste vložili?

Načrtujemo izboljšati našo ponudbo in v težnji, da bi lahko dobili še v nekaterih občinah, se bomo z njimi dogovarjali o novih naložbah.

MAJDA HORVAT
Foto: [illegible]

Debatiranje - oblika intelektualne zabave

Raziskave iz kloniranja bi morale biti prepovedane po vsem svetu je bil naslov, o katerem so morali temeljito razmišljati udeleženci debatnega tabora na Pokljuki. Debatnega tabora se je udeležilo osemdeset slovenskih srednješolcev. Med njimi so bili tudi ljutomerski gimnazijci, ki jih je v minulem šolskem letu debatiranje tako pritegnilo, da so svoje znanje o retoriki in debatiranju želeli poglobiti. Kaj o taboru na Pokljuki, pripravah na debate in debatiranju pripovedujejo sami?

Petra Kosec: Ko je prišla k nam na gimnazijo Manja Klemenčič in povedala, da se v Sloveniji ustanavlja debatni klub, sem bila navdušena nad idejo, da bi tudi pri nas imeli debatni krožek.

Obožujem predpriprave, ko brskamo po možganih, iščemo ideje, ki jih potem smiselno razvrščamo. Čeprav smo se na taboru včasih pripravljali na tekmovanje tudi po pet ur skupaj in celo ponoči, nismo bili utrujeni, pač pa veseli.

Najlepše pri vsem skupaj je, da spoznaš nove prijatelje in ti ne tečejo solze, ko moraš domov, saj veš, da se boš z njimi spet srečal na naslednjem tekmovanju.

Tomaž Zupančič: Debatni tabor je bil, po mojem mnenju, posrečena zadeva. Vesel sem, da retorika v zadnjem času zopet dobiva status intelektualne in prefinjene »športne" zvrsti. Takšni tabori so izvrstna priložnost za promocijo te starodavne, toda pri nas tako mlade discipline.

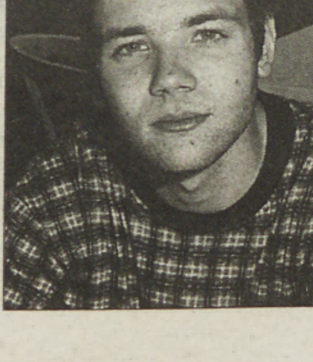

Tadej Ostrc: Na debato se pripravljamo v skupinah treh udeležencev. V tem času skušamo čimbolj natančno postaviti definicijo in cilj debate ter poiskati najboljše argumente, ki bodo podprli naš cilj in ki bodo prepričali sodnike. Dobro je, če imaš pri iskanju argumentov pri roki strokovno literaturo.

V skupini se dogovorimo, kaj bo povedal prvi, kaj drugi in kaj tretji govorec. Nato se vsak posameznik pripravi na debato še psihično. Vsi smo bili dobro pripravljeni, le nekatere je nočno življenje izčrpalo.

Katja Sudec: Debatirati je bilo mogoče tudi v angleškem jeziku in po prigovarjanju kolegov sem se priključila angleškim debatorjem. Nagrada za najboljše je bila privlačna - sodelovanje na podobnem taboru v Latviji.

Na Pokljuki smo se pripravljali kar pod smrekami. Po temeljitem premisleku o naslovni tezi Open societies require open borders (Odprte družbe zahtevajo odprte meje) smo z našimi argumenti vsak po svoje skušali prepričati sodnike.

Na koncu nismo zmagali, vseeno pa sem na taboru pridobila ogromno novih izkušenj.

Aleš Kustec: Groza, bi lahko rekel za mojo prvo javno debato. Adrenalin je bil na vrhuncu, če bi ga bilo še malo več, bi me pobralo. Med nastopom so se mi roke neprestano tresle, a sodniki tega na srečo niso opazili. Dobil sem spodbudne napotke za naprej pa tudi slabe kritike zaradi organizacije debate, strukture argumentov in površnosti. Po končani prvi debati sem bil tako zbit, da nisem mogel jesti kosila.

Prepričan sem, da po moji sedmi javni debati napake ne bodo več tako izrazite, saj vaja dela mojstra.

Mija Lorbek: Ko smo zmagali na slovenskem prvenstvu, so nam rekli: »Vi ste pa malo gobcali!« Vendar debatiranje ni to – je skupek govorništva, razgledanosti, fair igre in [illegible] dobro debato so potrebne [illegible] (pri nas noči) branja gradiva [illegible] sestavljanja argumentov in [illegible]

[illegible]ričnih vaj. Daš vse od sebe, [illegible] popolnoma izpostaviš, da te [illegible] sprotniki v navzkrižnem [illegible]vanju lahko uničijo.

A nekje po skrivnih kanalih [illegible] debatiranje vrača mnogo [illegible] prepričljivost, sposobnost [illegible] užitek, [illegible] samozavest [illegible] zano in razumljivo povedati.

Martina Domajnko

Na seji občine Beltinci so se najbolj prepirali okrog kulture

Na občinski praznik brez grba in zastave

Nekateri kmetje lažno prijavili škodo po toči

Čeprav je na začetku 40. seje predsednik beltinskega občinskega sveta Marjan Maučec predlagal, naj bi svetniško delo opravili do pol desetih zvečer, je seja trajala skoraj do 23.30, to pomeni, da je bila dolga dobre štiri ure. Največ časa so svetniki namenili delitvi sredstev za kulturo in ocenam posledic po toči. Slednja je napravila v Občini Beltinci za šeststo milijonov tolarjev škode.

V občinski blagajni imajo sicer pet milijonov tolarjev rezerve za takšne primere, vendar so nekateri predlagali, naj se z razdelitvijo te »kapljice v morje« še malo počaka, ker bi po njihovem mnenju to prej povzročilo spore med oškodovanci kot odpravo škode. Pomoč se pričakuje tudi od Rdečega križa Slovenije, in sicer v višini dveh milijonov tolarjev, ki bi se razdelili med šest od toče najbolj prizadetih prekmurskih občin (Beltinci, Moravske Toplice, Hodoš Šalovci, Gornji Petrovci, Puconci in Murska Sobota). Po izračunu bi v Beltince »prikapljalo« še osemsto tisoč tolarjev, kaj pa bo storila država, se zaenkrat še ne ve. Ob razglabljanju okrog tega problema pa je bilo lahko slišati govorice, da so nekateri kmetje lažno prijavljali škodo ali pa so jo prijavili tudi tam, kjer je v resnici sploh niso imeli. Prav gotovo bodo vso stvar raziskale posebne komisije.

Najbolj »vroč« del seje je bil namenjen delitvi denarja za kulturo. Po prvotnem načrtu je ostalo še štiristo petdeset tisoč tolarjev presežka, ki ga je bilo potrebno razdeliti med tri občine: Beltinci, Lipovci in Ižakovci. Svetniku Mirku Poredošu, ki je predsednik odbora za kulturo, je župan Jože Kavaš očital, da v Ižakovcih pravega kulturnega društva niti ni ter da je nesprejemljivo, da se omenjeni odbor sestaja v gostilni njegovega predsednika. Na Poredošove izzivalne besede, da odbor dela toliko, kolikor mu občinski svet dopušča in se lahko sestane, kjer koli se dogovori, »kakor se ti lahko v tvoji kapelici, se lahko jaz v moji gostilni«, je bil županov odgovor oster, saj je dejal, da nima nobene kapelice. Jože Kavaš je bil tudi mnenja, da je KUD Beltinci daleč pred vsemi podobnimi v Prekmurju: »Beltinci so kulturno središče Prekmurja, če že niso gospodarsko, in tukajšnje kulturno-umetniško društvo je vredno toliko kot vsa druga skupaj.« Tako so svetniki ob koncu te razprave sklenili, da dobijo Beltinci tristo petdeset tisoč tolarjev, Lipovci sto tisoč, Ižakovci pa ničesar. Tu velja omeniti le še pripombo svetnika Martina Duha, ki je menil, da med nekdanjo Občino Murska Sobota in novoustanovljeno Občino Beltinci ni nikakršne razlike: »Veliki si spet delijo med sabo, majhni pa ostajajo praznih rok.«

Po novem bo občinski praznik občine Beltinci 17. avgusta, ker je na ta dan leta 1919 ob beltinskem vodnjaku na velikem zborovanju, ki se ga je udeležilo dvajset tisoč ljudi, padla odločitev, da se Prekmurje priključi Kraljevini SHS oziroma Sloveniji. Letos se bodo prireditve v Beltincih začele že trinajstega avgusta – osrednja slovesnost bo v soboto ob trinajsti uri –, vendar bo slavnostna seja minila brez grba in zastave, saj noben od treh predlogov, ki so jih na torkovi seji predlagali svetniki, ni dobil potrebne večine. Socialdemokratska in ljudska stranka sta predlagali podobno različico, na kateri sta upodobljena žitni klas in mlin na Muri, krščanski demokrati pa so bili za grb z vodnjakom in osmimi zvezdicami, ki predstavljajo osem vasi v občini. Slednji predlog je dobil sicer največ glasov, vendar še vedno premalo, ker je zaradi dopustov občinski svet glasoval v nekoliko okrnjeni sestavi.

Na seji so sprejeli še polletno finančno poročilo, prihodki so bili realizirani štiriinštiridesetodstotno oziroma v višini 194 milijonov tolarjev, odhodki pa triintridesetodstotno oziroma v znesku 442 milijonov tolarjev. Predsednika nadzornega odbora Jožeta Tivadarja je zanimalo, zakaj ni nobenega izkoristka od odškodnin za izkop rudnin in za farmo Nemščak ter zakaj niso pobrane turistične takse od lastnikov prenočišč. Župan Jože Kavaš je povedal, da pri izkopu rudnin ne velja več stari zakon in da je zato potrebno preveriti novega, odškodnino od farme Nemščak pričakujejo, vsi svetniki pa so bili presenečeni, ko se je izkazalo, da je v vsej občini samo ena gostilna s prenočišči, in to ravno Prekmurska iža svetnika Mirka Poredoša, ki je dejal, da bo vso stvar preveril, na koncu pa hudomušno pristavil, da občina od taks za njegovih dvanajst ležišč ne bo kaj dosti bogatejša.

Dodajmo še to, da bo v Občini Beltinci s prvim septembrom ekonomska cena vzgojno-varstvenih storitev za drugo starostno obdobje višja za dvanajst odstotkov. Znašala bo nekaj manj kot devetindvajset tisočakov, medtem ko bo ostala cena za prvo starostno obdobje enaka kot prej. TOMO KÖLEŠ

Na 24. seji puconskega občinskega sveta razpravljali o socialni problematiki

Z odlokom o javnem redu in miru do urejenega kraja

Slovenija je preveč socialna država in neupravičeno deli denar. Takšno mnenje je bilo mogoče slišati v uvodnem delu redne seje puconske občine. Razpravljalci so menili, da naj socialno pomoč dobijo tisti, ki so do nje dejansko upravičeni, se pravi tisti, ki so nezmožni za delo ali kako drugače socialno prizadeti.

Nekateri svetniki so predlagali, naj se nujno preverijo podatki o prejemnikih socialne pomoči, šele potem naj bi bili osebni podatki zaščiteni z zakonom. Preverjanje bi naložili socialnozdravstvenim komisijam, ki jih nekatere krajevne skupnosti že imajo, nekatere pa še ne. Skrb zbujajoče je dejstvo, da socialno pomoč prejema veliko mladih, za katere je treba plačati tudi obvezno socialno zavarovanje. V Puconcih so bili mnenja, da bi bilo ustrezneje, če bi se ta sredstva preusmerila v pripravništvo.

Zato so ob koncu te točke svetniki sprejeli sklepe, da mora dati Center za socialno delo iz Murske Sobote na voljo podatke o vseh prejemnikih socialnovarstvene pomoči, da jih bodo ob upoštevanju zakona o varstvu osebnih podatkov temeljito preverili. Občinski svet bo predlagal državnemu zboru, naj začne z revizijo vseh zakonov o socialnih prejemkih, na lokalni ravni pa bodo stvari preverile socialnozdravstvene komisije.

Če lahko sodimo po odloku o javnem redu in miru v občini Puconci, ki je bil na seji sprejet kot predlog, bo ta kraj kmalu kandidiral za najbolj urejeno naselje v Pomurju. Z odlokom so predpisani ukrepi za varstvo javnega reda in miru, občanov in njihovega premoženja, zdravja in higiene ter čistoče, varstvo pred hrupom, skrb zunanjega videza, način izobešanja in nošenja zastav in pogoji za plakatiranje ter postavitev plakatov in transparentov. Nesmiselno bi bilo naštevati vse, kaj bo v občini Puconci prepovedano, saj je točk ogromno, omenimo samo najzanimivejše. Tako se ne bo smelo piti in popivati zunaj prostorov, ki so za to določeni, prepovedano bo prenočevati po avtobusnih postajah in čakalnicah, puščati kakršnakoli motorna vozila z delujočim motorjem več kot pet minut, motiti občane z zbiranjem kakršnih koli podatkov ali izjav, ki niso v javnem interesu, dražiti ali plašiti živali ter metati petarde na javnih prireditvah. Kazni, ki so predpisane za kršitelje, znašajo od deset do dvesto petdeset tisoč tolarjev.

Na seji so svetniki še potrdili pogodbo za oddajo del podjetju SGP Pomgrad Nizkogradnje za obnovo obstoječega vozišča ceste L 5612 na odseku Polana-Predanovci v dolžini tisoč štiristo metrov v vrednosti dvaintrideset milijonov tolarjev in za rekonstrukcijo ceste Mačkovci-Kuštanovci v dolžini 1729 metrov in v vrednosti sedemintrideset milijonov tolarjev ter podali soglasno pozitivno mnenje k imenovanju Ernesta Nemca za ravnatelja Osnovne šole Puconci.

TOMO KÖLEŠ

Namesto župana bodo rekli »da« svetniki

[illegible] v ljutomerski občini hoteli graditi, pa to ne bo v skladu z ureditvenim [illegible] ali o spremenjenem in dopolnjenem odloku o prostorsko ureditvenih [illegible] (PUP) za prostorsko celoto občine Ljutomer – Svetniki pred začetkom [illegible] odloka začeli reševati zadeve po novem odloku ali o odloku o spremembah in dopolnitvah odloka o ureditvenem načrtu naselja Veržej – »Deal« [illegible] in svetnico glede nepremičnine ali o parceli znotraj predvidenega zazidalnega območja v Razlagovi ulici – Ko se hoče občina obnašati kot podjetnik, [illegible] svet to prepreči ali o nelogičnosti – Glavno, da so projekti, realizacija [illegible] drugotnega pomena ali o crpih – Župan navijal za sofinanciranje ceste in [illegible] – Kaj je počel župan v Slovenski Bistrici? – Z modrimi conami nad [illegible] uradnike – Sprejet odlok o oskrbi prebivalstva s plinom – Protestna [illegible] – Pol milijona za pobrateno mesto

[illegible] v ljutomerski občini gradili [illegible] to predvideno, pa se ven[illegible] ali črne gradnje? Po [illegible] odločal občin[illegible] šele so si občinski urad[illegible] da bi dajal svoj blago[illegible] župan. Svetniki so si na zadnji [illegible] in Marjanu Mulecu [illegible] obrata v Veržeju, [illegible] odloka o spremembi [illegible] načrta naselja Veržej, ki [illegible] šele petnajsti dan po [illegible] uradnem listu. Tako so se [illegible] interes kapitala pred [illegible] postopkom.

[illegible] so se tudi sporazumeli [illegible], ki je zahteva[illegible] nepremičnine [illegible] leta 1983 in za kar ne obstaja dokumentacija o izplačilu), pri tem pa so se nekateri po hodnikih spraševali, čemu je zadevo pognala v tek ravno v času, ko občina misli na tem območju graditi stanovanjsko cono. Odvzeto zemljišče bodo »kompenzirali« znotraj zazidalnega območja Razlagove ulice.

Občinske službe so po vsej sili hotele od PGP odkupiti garažo na Fulneški ulici in jo dajati v najem. Vir: 1,6 milijona ali 20 odstotkov celotnega priliva Stanovanjskega sklada. Svetniki so rekli: Ne.

Župan je očitno obljubil, da bo pri OS lobiral za cesto med Svetim Tomažem in Malo Nedeljo, za kar naj bi šlo 1,5 milijona tolarjev s pomočjo rebalansa za letošnje leto, del iz proračuna za prihodnje leto ali pa z dogovorom o prenosu plačila v naslednje leto. Svetniki so odločili: Ne.

Iz Slovenske Bistrice je priromalo tudi pismo o sodelovanju ljutomerske občine in občin, izločenih iz mariborske občine, namen sodelovanja: socialni sporazum. Župan se je naredil nevednega, zato bodo o pismu več spregovorili prihodnjič.

Enosmernost bi lahko bil slogan ljutomerskih ulic. Če se bodo občinski uradniki držali nasveta svetnikov, potem bodo parkirali za občinsko stavbo in ne pred mestno hišo, tako da bodo navadnim državljanom omogočili lažji dostop do trgovin.

Kaj se dogaja z realizacijo programov crpov, se je zaman spraševal svetnik Kuhar. Svetniki so kljub temu odobrili izdelavo projektov za Železne Dveri in del Stročje vasi.

Julijsko protestno izjavo zaradi razpisnih rokov, ki se iztečejo v času rednih dopustov, bodo svetniki izročili poslancu J. Špindlerju. Na seji so sprejeli tudi odlok o plinifikaciji mesta in o stanovanjskem naselju v Razlagovi ulici. Prizadetim v poplavah, natančneje pobratenemu mestu Fulnek na Češkem pa so namenili pol milijona tolarjev iz proračunske postavke: »stalna proračunska rezerva«.

A. P.

Vilko Novak

Od Prekmurja do Trianona II

Sam izgubi svobodo, kdor jo drugim jemlje!

Anton Aškerc, pred Petőfijevim spomenikom

Onikal me je po spoštljivi prekmurski navadi; mislil je na moj zbornik s Slavičevimi razpravami, ki jih je dobro poznal in v katerih je zelo negativno ocenjen. Med zasedbo 1941. sva se po madžarski navadi kot kolega tikala in so ga docela odrinili od odločanja o prekmurskih stvareh, saj jim je celo predlagal, da naj na začetku poučujemo na soboški gimnaziji v - knjižni slovenščini, češ da si drugačnega pouka ne more zamišljati. In pod njegovim predsedstvom so maturanti v juniju 1941 odgovarjali v knjižni slovenščini.

Avtor tu obravnavane knjige nekritično prevzema vse Mikolove trditve, obširneje pa govori o njegovih prizadevanjih v zvezi z mirovno konferenco na str. 102 sl.

Madžarska stran pa ima tudi bolj objektivno delo o Prekmurju v letih 1918- 1919, ki ga T. Zs. sicer navaja, toda ne sledi njegovemu prizadevanju za stvarnostjo: László *Kővágó*: A magarországi délszlávok 1918-1919 -ben (Madžarski Južni Slovani v letih 1918-1919), Budapest 1964, ki sem ga ocenil v Naših razgledih.

Najhujša napaka v njegovi knjigi je trditev, da so gajico uvedli v tednik Novine boljševiki leta 1919, v resnici J. Klekl 1913. v vse katoliške publikacije, medtem ko so jo v posameznih knjigah pisali že I. Agustič 1876. v Prirodopisu in v svojem listu Prijátel, Klekl v molitveniku 1910. itn. Kővágó je dokončal srbsko ljudsko šolo in učiteljišče, zato je mogel uporabljati slovenske spise, in ker je živel (do odhoda na Madžarsko ob kominformu) v Jugoslaviji, je trezneje gledal na vsa ta vprašanja. Z omenjenim delom je doktoriral v Budimpešti.

Zakaj je bila sedaj potrebna nova knjiga o odcepitvi Prekmurja in pridružitvi novi državi Srbov, Hrvatov in Slovencev? Založniški odbor Zavoda za kulturo madžarske narodnosti v Lendavi je ob naših prvih kritikah izjavil: "Knjigo lahko razumejo (kot negativno, V. N.) tako le tisti, ki zaradi kakršnegakoli razloga ne morejo sprejeti zgodovinskega dejstva in so si zadali za cilj ustvarjanje konfliktnega vzdušja" (v KL, v Porabju 19.VI. 1997, v Družini). Kdo naj bi želel ustvariti "konfliktno vzdušje"? Podpisani zagotovo ne. Knjiga pa ne govori le "o oblikovanju trianonske slovensko-madžarske črte", marveč sem jasno povedal že v prvem poročilu o njej, kaj trdi avtor Zsiga o jeziku Prekmurja: " ... čeprav kaže mnogo sorodnosti z jezikom sosednjih Slovencev, Hrvatov, vendar se v bistvenih vprašanjih razlikuje od njega"; da so "s Slovenci onstran Mure v sorodstvu" - torej ne isti narod; da prekmurski Slovenci do 1919. niso imeli skoro nikakih stikov s Slovenci onstran Mure; da so se prekmurski Slovenci sami imenovali "vend"; da je v napačno prikazanem slovstvenem delu v Prekmurju v celoti izpuščeno delo evangeličanov; da so Jugoslovani zasedli 1919. Prekmurje proti volji prebivalstva itn. O vsem tem bomo v naslednjem nadrobno govorili. V zadnjem stavku pa Založniški odbor želi, da bi morali biti "nesporazumi" takšnega značaja predmet razprav zgodovinarjev in jih ne bi smeli uporabljati za zavajanje javnosti".

Avtor in zastopnik lendavskega zavoda sta knjigo predstavila v začetku aprila v Sombotelu javno - torej imamo vso pravico, kot o vsaki drugi knjigi, govoriti o njej v javnosti. Knjigo širijo med madžarskim prebivalstvom Lendave in okolice, z njeno vsebino, zlasti s tem, kako krivično so bili odcepljeni od Madžarske, in z vsemi *lažmi* in napakami, ki so v njej zapisane o Slovencih - o posameznikih in Prekmurcih ter vseh v celoti -, bodo seznanjeni učenci vseh šol itn. Oni bi pa radi, da bi »zgodovinarji« pisali o njej v časopisih (strokovnih revijah), ki jih nihče od Madžarov ne bi bral in malokdo od Slovencev. Ne zavajamo nikogar, pač pa trdim, da knjiga hote ali nehote - zaradi nestrokovnosti - zavaja tako Madžare kot Slovence.

Knjiga vsebuje osemnajst poglavij, seznam »dokumentov« in opombe. V našem primerku manjka stran 146. Po našem mnenju tako skladno z naslovom knjige kot z dejstvi, ki so v njej pretežno obravnavana, vanjo ne sodi obravnavanje dogodkov v *Medmurju* (hrv. Međumurje, madž. Muraköz, str. 95 do 99 in še vmes), ki kljub trditvi Predgovora niso povezani s Prekmurjem. Knjiga se začenja s poglavjem »*Poraz in razsulo*«, ki na svoj način seznanja z južnoslovanskimi političnimi prizadevanji konec prve svetovne vojne (npr. slovenske udeležbe 1.decembra 1918 v Beogradu ne pozna) ter s položajem na Madžarskem. V zvezi z »nasiljem« in ropanjem v Beltincih v novembru 1918 omenja tudi smrtno obsodbo Jožefa Klekla pred vojaškim sodiščem in njegovo oprostitev ter njegovo nedokazano udeležbo na ljutomerskem taboru 3. novembra 1918.

Poleg Mikolove brošure iz 1928. še bolj izpodbijamo drug pisateljev vir: dokumente iz let madžarske zasedbe Prekmurja 1941-1945, ki jih avtor ne navaja posamezno, marveč kar povprek kot »Vas megyei Levéltár ... Szombathely Klekl iratok ... « (kot najprej v op. 14). Pod tem naslovom so tako različni spisi kot Kleklov »Zagovor ...«, v madžarščini: ... »A vas és zalamegyei szlovénvidék fontosabb eseményei 1914 aug. zo-tól 1941 április 25-ig«, obtožnica proti Kleklu, Ivanu Jeriču in Mihaelu Kűharju ter oprostilna razsodba okrožnega sodišča v Győru pod štev. 14205, ki jo navaja avtor v op. 32 na str. 176, ne pove pa, za kaj gre. Ti »dokumenti« iz zasedbenih let so docela nezanesljivi, celo lažni, kot bomo pokazali, avtor pa jih nekritično sprejema kot resnične in veljavne.

V tem poglavju omenja, da je naglo sodišče zaradi ropanja v Medmurju v novembru 1918 obsodilo na smrt 20 oseb, »obstoje pa tudi podatki, ki govorijo o 37 usmrčenih ljudeh« (str. 21). Ivan Jerič kot prizadeti pričevalec iz tistih dni v »Mojih spominih«, str. 49, piše: »V Gornjem Lakošu se mu je (Vilmosu Tkálcu, V. N.) s svojimi lendavskimi narodnimi stražarji pridružil Jožef Király. Skupaj sta odšla v Medžimurje, kjer je bilo hujše nego v Prekmurju.

(se nadaljuje)

Tudi Prekmurci nismo od muh

Matjaž Titan osvojil bron na matematični olimpiadi

V Mar del Plati je potekala od 18. do 31. julija 38. matematična olimpiada, na kateri je osvojil bronasto medaljo Matjaž Titan, dijak soboške gimnazije. Slovenska ekipa je dosegla tudi izjemen skupinski uspeh, saj je dobila dve bronasti medalji in dve pohvali. Slovenska ekipa je bila neuradno tudi razglašena za najbolje oblečeno ekipo te olimpiade in po besedah Matjaža Titana so jim lepe obleke, ki so izdelek soboške Mure, zavidali celo Italijani.

Matjaž, najprej ti čestitam za doseženo bronasto medaljo. Povej, kako je bilo na tekmovanju, koliko je bilo udeležencev, koliko je bilo zlatih, srebrnih, bronastih?

Matjaž Titan: Točnega števila, koliko je bilo vseh udeležencev, ne bi vedel, jih je pa bilo približno petsto iz 82 držav z vsega sveta. No, izjema so bile najrevnejše države, ki si verjetno tega tudi niso mogle privoščiti. So pa prišli tekmovalci tudi iz Jugoslavije, Bosne in Hercegovine in iz držav nekdanje Sovjetske zveze. Glede medalj, koliko jih je bilo, pa zdaj ne bi vedel povedati, bom pa verjetno zvedel te podatke kasneje. Seveda moram povedati, da nisem bil tretji, saj je bronasto in tudi druge medalje dobilo več tekmovalcev, le-te pa določi mednarodna komisija. Kot zanimivost pa bi povedal, da smo imeli vsi tekmovalci naloge v svojem jeziku, kar je organizirala mednarodna komisija. Vsaka država udeleženka je imela v tej komisiji svojega predstavnika, ki pa so ga potem ločili, tako da ni mogel imeti stikov s tekmovalci ali drugimi vodji. Ta komisija je potem sestavila trideset nalog, izmed katerih so jih izbrali šest in te so bile tudi naše tekmovalne naloge. Nato so te naloge prevedli ter jih razdelili v dve skupini, tako da smo imeli v dveh dneh vedno po tri naloge. Jaz sem tudi pričakoval, da bodo naloge prevedene. Če ne bi bile v materinščini, bi se hitro zgodilo, da bi prišlo do nesporazumov ali pa bi lahko bili sporni kakšni strokovni izrazi, tako pa tega ni bilo pa tudi za nas tekmovalce je bilo to precej lažje in hitreje, saj smo imeli za tri naloge na voljo le štiri ure in pol.

Kako pa je tvoj uspeh ocenilo naše strokovno vodstvo, so tak uspeh pričakovali?

Matjaž Titan: Ne bi vedel, ali so pričakovali kakšno medaljo, saj smo bili štirje prvič, dva pa drugič na olimpiadi. Za nas, ki smo bili letos prvič, so rekli, naj tekmovanje jemljemo kot izkušnjo in da se bomo verjetno šele drugo leto bolje izkazali. S končnim uspehom pa je bilo naše vodstvo zelo zadovoljno, še posebno zato, ker smo bili tudi kot ekipa precej dobri, saj smo poleg dveh bronastih medalj dobili tudi dve pohvali. Kateri smo bili v skupni razvrstitvi, ne bi vedel povedati, vendar po zadovoljstvu našega vodstva, ki nas je takoj povabilo na večerjo, sklepam, da smo se dobro odrezali. Sicer pa tudi organizatorji niso povedali uvrstitev držav, saj so poudarili, da je to tekmovanje posameznikov. Res je, da si lahko vsaka država svoj približen uspeh sama izračuna, vendar pa uradnih rezultatov ni bilo, saj so se bali, da ne bi prišlo po tekmovanju do prepirov, na primer med Srbi in Hrvati ali pa med Izraelci in tekmovalci iz arabskih dežel. Na tak način je organizatorjem tudi uspelo, da ni prišlo do nobenih incidentov.

Kako pa so potekale priprave? Ali ste se pripravljali tudi neposredno pred tekmovanjem v Argentini in med njim?

Matjaž Titan: Poleg priprav širše ekipe na Bledu smo imeli udeleženci olimpiade v Ljubljani še posebne priprave. Vsekakor je bila moj najpomembnejši mentor in je še moja mati, ki skrbi za nadgrajevanje mojega matematičnega znanja. Seveda pa moram tudi dodati, da je potrebno imeti za tako velik uspeh tudi nekaj sreče, saj se ti lahko primeri, da se recimo med reševanjem naloge ne moreš domisliti načina, kako bi jo reševal, se ti pa na primer posveti pet minut po koncu tekmovanja, vendar ti to, jasno, nič več ne pomaga. Težava je predvsem v tem, da ne moreš vedeti, kakšne naloge te čakajo, in tako je seveda problem, saj ne veš, ali se boš naloge lotil na pravi način. Zato pač moraš narediti neke temeljne opazke, ki te potem privedejo do tega, kako boš nalogo reševal. Naloge so pogosto tako sestavljene, da v njej prepoznaš neki drugačen, lažji problem, ki ti nato omogoča reševanje celotne naloge.

Med bivanjem v Argentini pa se sploh nismo pripravljali, saj se nismo hoteli še dodatno obremenjevati. Toliko, kolikor smo se pripravljali pred olimpiado, je bilo kar zadosti, smo pa tam imeli na voljo sobe z računalniki, na katerih smo lahko reševali razne miselne igre pa tudi sami smo se igrali razne družabne igre, tako da se je bilo ponoči kar težko odločiti in iti spat.

Kako pa so tvoj uspeh sprejeli domači?

Matjaž Titan: Vsekakor so bili zelo veseli, saj ima moja mati pri tem uspehu tudi precej zaslug. Sam sem 29. julija, ko sem izvedel za rezultat, takoj poklical domov. Zanimivo je, da domači tisto noč po naključju niso mogli zaspati, kot da bi pričakovali, da bom poklical. Naslednji dan pa so me že poklicali z radia, za katerega sem imel intervju, ob prihodu na brniško letališče pa nas je pričakal novinar Dela, tako da bo verjetno tudi v tem dnevniku še dodatno poročilo o naših uspehih.

Kakšna pa je Argentina brez olimpiade?

Matjaž Titan: Mi smo s svojo ekipo prispeli v Argentino že tri dni pred uradnim začetkom, tako da smo si mesto lahko tudi malce bolje ogledali. Poleg mestnih znamenitosti je name naredila močan vtis nenavadnost, da sonce vidiš na severu. Občutki o mestu, kot je Buenos Aires, so zaradi njegove veličine vsekakor enkratni. Vendar pa, ko smo potovali s tamkajšnjega letališča, smo videli tudi njihova barakarska naselja, ki so tipična za južnoameriška velemesta. Seveda so nam obisk le-teh iz varnostnih razlogov toplo odsvetovali. Vsepovsod so seveda navzoči glasba, še posebno tango, saj nenehno prirejajo različne večere tanga in druge latinoglasbe, in plakati, ki reklamirajo, da je Buenos Aires med kandidati za olimpijske igre leta 2004. Zelo pa so mi ostale v spominu igre, ki jih je za nas pripravil organizator v posebni športni dvorani. Igrali smo neke vrste nogomet, vendar žoge nisi smel brcati, temveč smo za to imeli metle. Igrali smo košarko z velikanskimi čevlji in podobne igre. Dobra stran teh zabavnih iger je bila, da ekipe niso bile sestavljene po državah, temveč je vsak lahko postal član ene od šestčlanskih ekip. Kot nagrado pa so na koncu podelili čokoladne medalje. V eni od iger, kjer smo v ekipi nastopili štirje Slovenci, pa smo tudi gladko zmagali. Tako so te igre pripomogle k dobremu razpoloženju med nami, ki je bilo že tako in tako dobro. Edina težava so bili nenehni prehladi vseh naših udeležencev in pa nekakšna juha, ki smo jo dobivali za kosilo in večerjo. Ta je bila vseh dvanajst dni enaka.

Kakšna pa je bila obveščenost Argentincev v Mar del Plati o tej olimpiadi?

Matjaž Titan: Ljudje iz tega polmilijonskega letoviškega mesta so bili kar dobro obveščeni o tej matematični olimpiadi, tako da so nas ustavljali na cestah in v trgovinah in nas spraševali, ali smo udeleženci olimpiade in od kod prihajamo. Vsem so nam želeli obilo sreče in prenekateri od tistih, ki so vedeli, da je Slovenija v Evropi, so se radi pohvalili, da so že bili v Evropi. Sicer pa so nas najpogosteje zamenjevali s Slovaško.

Ali ste morda imeli tudi kakšne stike s tamkajšnjimi slovenskimi izseljenci?

Matjaž Titan: Tudi tovrstne stike smo vzpostavili. Mene so prišli celo intervjuvat Slovenci, ki delajo za buenosaireški radio, saj imajo vsako nedeljo enourni slovenski program. Tudi predstavnik slovenskega kluba iz Buenos Airesa nas je prišel obiskat in nam prinesel spominke. Poleg tega je bila tudi naša vodnica Slovenka pa še profesorica matematike povrhu, s katero smo se zelo dobro razumeli. Moram reči, da sem bil sam prav prijetno presenečen, da je v Argentini še vedno toliko Slovencev, in po besedah naše vodnice naj bi jih bilo skoraj pol milijona.

Kaj pa ti ta osvojena medalja pomeni in ali bo kako pomembneje vplivala na tvoje življenje?

Matjaž Titan: Medalja mi pomeni zelo veliko, je pa tudi obveza za naslednje leto. Tudi zadovoljstvo, ki mi ga je ta medalja prinesla, ne bo nikoli minilo, saj mi bo ta uspeh, ki ni bil niti tako majhen, ostal za vedno v spominu. Kaj bistvenega pa ne bo spremenila, saj tudi če letos ne bi ničesar dosegel, bi se še naprej ukvarjal z matematiko, saj bi upal, da se mi bo mogoče drugo leto posrečilo doseči boljši rezultat.

Ali po tem uspehu pričakuješ od tvoje šole kakšno dodatno pomoč v matematiki kot predpriprave za naslednje leto?

Matjaž Titan: Žal ne. Trenutno stanje bi lahko najbolje opisal z izkušnjami, ki so jih imeli drugi slovenski udeleženci te olimpiade. Dijak iz Kopra je dobil za uvrstitev na olimpiado in s tem za dvig imena šole posebno priznanje, ki mu ga je podelila njihova ravnateljica. Prav tako so dobili nagrade za uvrstitev na olimpiado na bežigrajski gimnaziji, na moji šoli pa na žalost razen osebnih čestitk nisem bil deležen javne pozornosti. Zaradi te izjave se mi bo verjetno zopet pripisovala častihlepnost, vendar pa menim, da sem že s svojo uvrstitvijo na olimpiado naredil precej za dobro ime svoje gimnazije. Vendar pa po drugi strani menim, da je tudi taka izkušnja neka življenjska šola in da se mi bodo podobne stvari tudi pozneje v življenju še dogajale.

Meniš, da se pri nas v šolstvu premalo naredi za boljše učence ali pa je te pomoči dovolj?

Matjaž Titan: To je odvisno predvsem od šole. Na primer na bežigrajski gimnaziji poteka dodatni pouk za [illegible] še učence, med tem pa za našo [illegible] ne velja. Poleg tega pa pri nas [illegible] tudi problemi s časovnim razporedom pouka, tako da imajo nekateri [illegible] tudi tovrstne težave, še posebno [illegible] velja za tiste, ki niso iz Murske Sobote in se morajo v šolo voziti. Sicer pa menim, da se bodo stvari počasi [illegible] obračati na bolje, še posebno, [illegible] sprejeti v Evropsko zvezo, bo [illegible] prav gotovo dobivalo več veljave.

In kako bo prihodnje leto?

Matjaž Titan: Jaz predvsem upam, da se drugo leto ne bo ponovilo to, kar se mi je zgodilo letos. Namreč zato, ker sem šel na državno tekmovanje iz slovenščine, se nisem mogel udeležiti kvalifikacijskega tekmovanja za državno prvenstvo iz fizike, saj sta tekmovanji potekali hkrati. Ker sem predlani na [illegible] nem tekmovanju iz fizike osvojil [illegible] lani pa drugo mesto, sem se [illegible] nadejal dobrega rezultata. Sam [illegible] tudi pogovarjal z enim od koordinatorjev tekmovanj in mu povedal za težave, on pa mi je odvrnil, naj bi [illegible] vanje iz slovenščine in bi se raje [illegible] za kvalifikacije iz fizike, saj je to [illegible] perspektivnejše. No, sem si mislil, [illegible] bo pa že neki neznanec meni [illegible] kaj je zame bolje, in da je slovenščina manj perspektivna. Res mi je žal, da nisem mogel udeležiti tekmovanja [illegible] zike, vendar pa sem tudi v slovenščino vložil letos precej truda, zato je [illegible] hotel zapostavljati, še posebno, ker sem upal, da mi bodo dosedanji uspehi [illegible] zike omogočili, da se bom plasiral na državno prvenstvo brez kvalifikacij. Tako mi za drugo leto preostane le [illegible] bodo organizatorji predvideli [illegible] da se najde tudi kdo, ki [illegible] žavnih prvenstvih iz več področij [illegible] se tekmovanja oziroma kvalifikacije [illegible] bodo med seboj pokrivala. [illegible] bom lahko udeležil vseh tekmovanj [illegible] tekmovanji v naslednjem letu [illegible] pri tem bom tudi dokazal, da Prekmurci nismo na intelektualnem področju [illegible] bkejši, kot mislijo nekateri [illegible] ce. Poleg tega pa sem čas [illegible] na olimpiado izkoristil in naučil [illegible] le člane ekipe nekaj osnov prekmurščine, da ne bodo povsem izgubljeni, če bodo kdaj prilomastili čez Muro.

In kakšna bo tvoja življenjska pot prihodnje, po končani gimnaziji?

Matjaž Titan: Ta medalja ni [illegible] noben preobrat v življenju. [illegible] gimnaziji počel oziroma študiral [illegible] še nisem povsem odločil, verjetno bo to naravoslovni študij, o podrobnostih pa zaenkrat še ne morem [illegible]

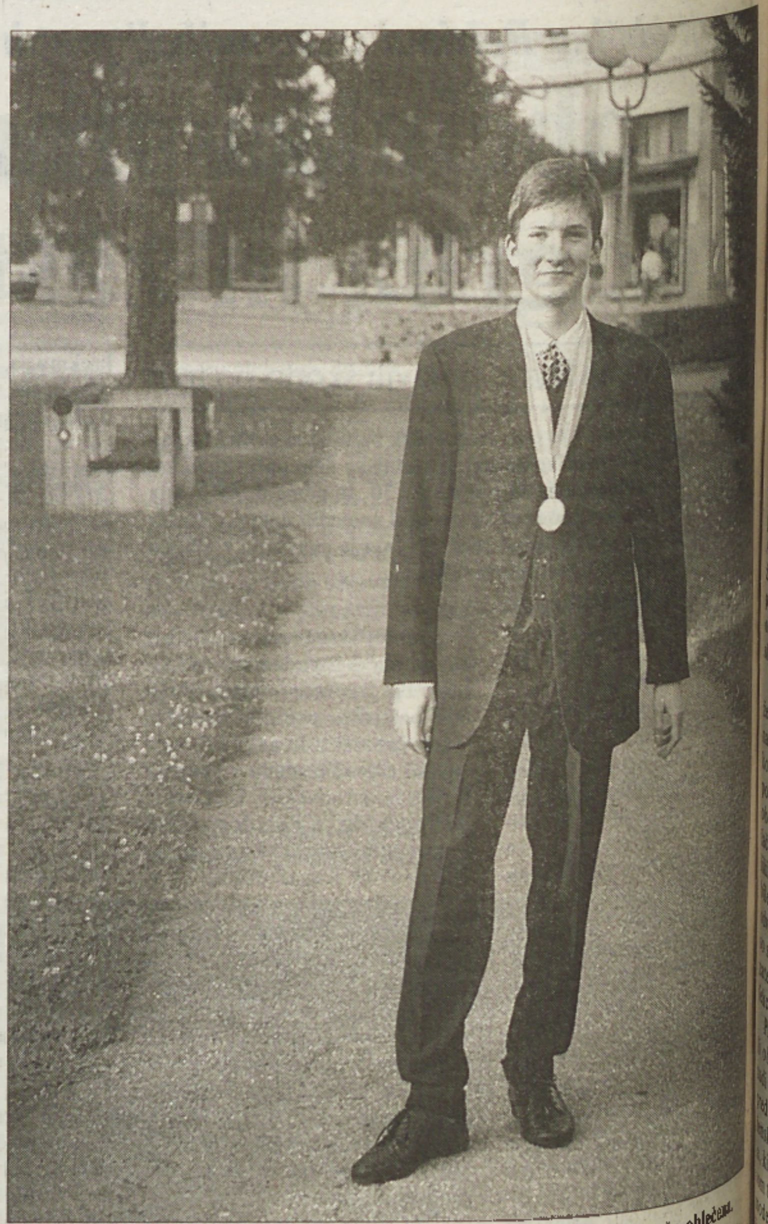

Matjaž dokazuje, da je bila slovenska ekipa na tej olimpiadi najlepše oblečena.

Rezultat dvodnevnega znojenja je pa tole.

Knjiga dr. Marije Makarovič

Slovenska noša v besedi in podobi Beltinec z okolico

V okviru predstavitev slovenskih ljudskih noš, kjer je bilo predstavljenih že osem oblačilnih slovenskih predelov, so v devetem predstavili panonsko oblačilno podobo Beltinec in okolice dr. Marije Makarovič. Obleka je namreč tisti del preteklosti, o kateri je manj dokumentacije, in ta je vezana na bližnjo preteklost in preteklost, ki je ohranjena na fotografijah in delno v ustnem izročilu. Tudi posebnih raziskav o oblačilni podobi Prekmurja v preteklosti ni bilo, nekaj zapisov so objavili edino prof. dr. Vilko Novak, Trstenjak in Csaplovics. Avtorica je v knjigi obdelala blago in oblačilno dejavnost, opisala ženske in moške obleke ter sestavne dele, nakit in pričeske, obleke ob posebnih priložnostih in delovno obleko. Slikovno pa sta ponazorili akademska kiparki Eva Lenassi - Peterson in akademska slikarka Jana Dolenc.

Knjiga predstavlja moško in žensko nošo iz domačega platna v obdobje nekako od konca 19. stoletja do obdobja po drugi svetovni vojni. Torej obdobje, kjer so se začele oblačilne navade spreminjati z velikimi koraki. In med tem, ko so v 19. stoletju še izrazito nosili obleke od domače proizvodnje, so ljudje le nekaj desetletij kasneje že začeli oblačiti v konfekcijo.

Vse, kar so v 19. stoletju nosili, obleko iz domačega platna so v teh krajih, v obdobjih med prvo svetovno vojno pa so ženske in moški že nosili oblačila, ki so bila krojena pod vplivom mestnega oblačenja, preproste oblačilne in so bila podobna večjemu delu slovenskega etničnega ozemlja. Na prelomu 19. stoletja se je začelo tukajšnje kmečko prebivalstvo opuščati nošo iz domačega platna, pod meščanskim vplivom pa se je začela uveljavljati pražnja različica obleke tudi na vasi.

Prvi so bili mlajši vedno, ki so se najhitreje oprijeli novih smernic, če lahko tako rečemo majhne spremembe, ki se pojavijo z danes, ki so spremenile oblačilno kulturo. Medtem ko so bile pred prvo svetovno vojno in po njej ženske oblečene v bele platnene rokavce in krilo, bel ali drugobarvni predpasnik, pokrite pa s ruto, so mlajše nosila sodobneje krojena oblačila iz industrijskega blaga, navadno temnejše barve. Ženske obleke so bile okrašene z različnimi vzorci pestrejših barv kot moške, poleg tega pa je imela ženska več dodatkov.

Tudi obleka moškega se je spreminjala. Makarovičeva piše, da je proti koncu 19. stoletja platneno obleko za delavnike izpodrinil bombažni *cajg*, za nedelje pa volneno ali polvolneno blago, *štof*, večinoma temnejših barv, črn, siv, rjav. Edino srajca je ostala bele barve, krojena je bila iz bombažnega blaga. Delovno oblečenega moškega pa je označeval moder predpasnik, *šorc*.

V knjigi predstavljene obleke, deli oblek in dodatki so poimenovani s starimi izrazi, mnogi med njimi so še danes v uporabi, nekateri pa že izginjajo, saj z izginjajočimi deli oblačil izginjajo tudi izrazi. V knjigi so še posebej pozorno obdelani posamezni deli obleke in pomen le-teh, nekatere so naši predniki poimenovali tudi z različnimi izrazi. Avtorica Makarovičeva je podrobneje opisala, kako in iz kakšnega blaga je moralo nekoč biti krilo, *janka*, iz kakšnega blaga, barve, kakšno je bilo videti spodnje krilo, predpasniki, *förtoji*, kakšne so bile in kako so se vezale rute, *robci*, nogavice, *štrunfle* ... Predstavljene pa so tudi obleke za posebne priložnosti, poroko, krst, obhajilo in smrt, ter verovanja in šege v zvezi z oblekami. Med drugim pa avtorica piše tudi o spodnjem perilu, ki ga ženske nekoč niso nosile. O tem neka domačinka pripoveduje: »Ko smo okrog leta 1935 hodili k *mašini*, so fantje nalašč metali otepe tako, da je zapihalo in dvignilo krilo, pa se je videlo, da nimamo hlač.«

Knjiga tudi bogato slikovno in fotografsko prikaže obleke, zelo zanimive pa so tudi fotografije, ki še posebno nazorno pokažejo, kako so se nekoč ljudje oblačili. Ampak te fotografije nam pokažejo večinoma pražnje obleke, saj se nekoč ljudje niso toliko fotografirali, kot se danes. Fotografirali so se samo ob večjih dogodkih. Obleko, ki je bila še v začetku stoletja vsakdanja, lahko vidimo danes samo še kot folklorno, in še to, kar vidimo danes, je različica pražnje obleke.

Zato je tovrstna knjiga, ki zelo nazorno prikaže oblačilno podobo preteklosti, toliko zanimivejša in pomembnejša tudi zato, ker so v njej zbrana pričevanja dvaintridesetih ljudi iz Beltinec, Gančan, Lipovec, Melinec, Bratonec in drugih, ki so se nekoč tako oblačili in takšno obleko tudi izdelovali.

ALEKSANDRA NANA RITUPER

V Veliki Polani se vendarle nekaj premika

Pücki se ženijo

V osmih dneh *polanskih dnevov* veliko prireditev

***»Polanski dnevi so sklop prireditev, na katerih bomo predstavili lepote našega območja, domačo obrt, ki je znana daleč naokrog in spremlja življenje naših ljudi že vrsto let; ne bomo pozabili na našo kulturno dediščino, ki žal izginja zaradi hitrega ritma življenja, s tem pa izginja tudi del nas. In da bi ne bilo še naprej tako, bomo v okviru tako imenovanih delavnic prikazali predvsem mlademu rodu običaje in nekdanja vsakdanja dela,«* je povedal Damjan Jaklin, predsednik Turističnega društva Velika Polana.**

Program prireditev je resnično bogat. Začele so se v soboto, 3. avgusta, in bodo trajale do nedelje, 10. avgusta. Naj jih nekaj nanizamo! Nastop godbe na pihala in mažoretk, streljanje z možnarji, nastop folklornih skupin, med njimi tudi mladih plesalcev iz Montreala iz Kanade; že omenjene *delavnice*: *Spoznajmo lepote našega kraja, Domača obrt v Veliki Polani, Ohranjanje kulturne dediščine, Prekmurske koline* ter *Ljudske pesmi in plesi*. Niso pozabili tudi na športne prireditve, od katerih naj omenimo: *streetball*, ki pa ni nič skrivnostnega, kot mislijo nepoučeni, ampak *košarka na ulici*. Nad Veliko in Malo Polano ter Brezovico bodo letali zmaji, v krajevno središče Veliko Polano se bodo pripeljali člani motorističnega veteranskega kluba iz Murske Sobote, na športno igrišče se bodo spustili padalci itd. Nekaj posebnega pa utegne biti veseli večer, na katerem bodo uprizorili poroko Kranjčevih junakov – Pückov!

Zadnji dan *polanskih dnevov* bo Donatovo proščenje. Tedaj bodo tudi blagoslovili novo sliko v bogoslužnem prostoru velikopolanske cerkve. Med podobami je tudi lik nekdanjega velikopolanskega župnika Daniela Halasa, ki je med vojno padel pod streli pri Muri na Hotizi.

J. ŽERDIN

Restavriranje slik v velikopolanski cerkvi

V pomurskih cerkvah je veliko starejših slikarskih stvaritev, ki bi jih bilo potrebno strokovno obnoviti in tako rešiti pred propadom. V Veliki Polani so nedavno obnovili sliko svetega Donata, ki je že krasila steno nekdanje kapelice v tem kraju, ki je bila porušena leta 1927, tri leta po tistem, ko je bila zgrajena sedanja cerkev.

Kot je povedal velikopolanski župnik Franc Kodila, je v lesenem okvirju, v katerem je slika, zapisano, da je bil izdelan leta 1897, vendar pa je slikarsko delo, olje na platnu, verjetno nekoliko starejše. Avtor slike je neznan. Po mnenju inštitucij za ohranjanje naravne in kulturne dediščine gre za sliko precejšnje kulturne in zgodovinske vrednosti, ki jo velja ohraniti. Restavriral jo je akademski slikar iz Maribora Bine Kovačič, strokovnjak za to dejavnost z mariborskega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščino. Obnovitvena dela, ki so stala 3.200 nemških mark, je financiral velikopolanski župnijski urad ob pomoči vernikov in dobrotnikov. Sliko bo blagoslovil ob Donatovem proščenju, ki bo 10. avgusta, velikopolanski rojak pastor Donat Kranjec, ki je sedaj župnik v Kančevcih.

Obnovili so tudi notranje stene cerkve, poteka pa tudi poslikava svetišča cerkve, ki jo opravlja akademski slikar Stojan Grauf iz Maribora. Obnova notranjosti cerkve bo stala 2.300.000 tolarjev, dela pa naj bi končali v drugi polovici avgusta. Tudi za to obnovo je zagotovil denar župnijski urad ob pomoči vernikov in dobrotnikov.

J. GABOR

Umetniška ustvarjalnost pri lendavskem gradu

Tudi to poletje bosta lendavski grad in njegova okolica središče ustvarjanja in različnega kulturnega dogajanja. Že vse poletje potekajo grajski večeri z različnimi glasbenimi in gledališkimi predstavami. Julija je potekala 3. mednarodna likovna kolonija mladih, pripravljajo pa se tudi na 25. mednarodno likovno kolonijo.

Udeleženci mednarodne likovne kolonije mladih, ki je potekala v julija, so se udeležili ustvarjalci iz Avstrije, Madžarske, Slovaške in Slovenije. 23. julija so v gradu odprli tudi razstavo njihovih del, v ospredju njihove ustvarjalne dejavnosti pa sta bila ženski akt in pokrajina v okolici gradu. Kolonija je za mlade pomenila nekakšno dodatno izobraževanje, saj gre za ljudi, ki se na tem področju že aktivno izobražujejo, saj obiskujejo srednje šole za likovno umetnost, oblikovanje in fotografijo v državah, iz katerih prihajajo. Delo je potekalo vsak dan od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure pod mentorskim vodstvom umetnikov, tako da si lahko obiskovalci v gradu ogledajo, kljub mladosti ustvarjalcev, kakovostna in raznovrstna likovna in fotografska dela.

Pri gradu se v teh poletnih dneh trudijo tudi kiparji, ki dokončujejo dela 24. mednarodne likovne kolonije, ki je bila lani. Lendavčan Kiraly ter Pal in Tornay iz Madžarske so se namreč lotili nekaterih zahtevnejših projektov, ki bodo tudi zaradi svoje velikosti nedvomno precej opazni. Pripravljajo pa se tudi na začetek 25. mednarodne likovne kolonije, ki bo od 20. do 29. avgusta in rezultate katere bodo prav tako razstavili v gradu. Za sodelovanje na koloniji se dogovarjajo z ustvarjalci iz Hrvaške, Madžarske in Slovenije.

J. GABOR

Nove Umetnostne monografije

Založba Mladinska knjiga je v zbirki Umetnostne monografije dosedanjim dodala še šest novih naslovov. Gre za zbirko majhnih, poljudno zasnovanih monografij, namenjenih najširšemu krogu ljubiteljev umetnosti, v katerih so predstavljeni vodilni svetovni, zdaj pa tudi domači slikarji.

Pomembna novost v tretjem paketu zbirke, ki je do sedaj predstavljala le tuje, svetovno znane ustvarjalce, zdaj pa so se pri založbi spomnili in se ozrli tudi v domačo umetnostno zakladnico. Domačim slikarjem so namenjene tri nove monografije, predstavljeni so **Fortunat Bergant** (1721-1769), ena najbolj nenavadnih osebnosti v slovenski umetnosti nasploh (o njem piše Milček Komelj), **Ivana Kobilca (1861-1926), pretanjena realistka svetlih barv, naša prva akademsko izobražena slikarka in ena prvih žensk, ki si je izborila prostor na našem konservativnem kulturnem prizorišču (besedilo je napisala Breda Ilich Klančnik) in Matija Jama (1872-1947) eden iz četverice naših slovečih impresionistov (avtor zapisa je Mirko Juteršek). Od tujih velikanov so tokrat predstavljeni Edgar Degas, Henri de Toulouse-Lautrec in Paul Gauguin.**

Poleg zapisa je vsak umetnik predstavljen s po petdesetimi barvnimi reprodukcijami, knjige obsegajo po osemdeset strani formata 20 x 20 cm, njihova cena pa je po 2.415 tolarjev.

D. ŠTEFANEC

Kulturno društvo Lendava

Kulturno dejavnost so povezali v društvo

Čeprav so bile v Lendavi že vrsto let različne aktivnosti s področja kulture, so se ti povezali v kulturno društvo šele pred dvema letoma. Pohvalijo se lahko predvsem z dejavnostjo na gledališkem in glasbenem področju pa tudi druga področja kulturnega življenja so na tak ali drugačen način vključena v njihove aktivnosti. Problem je le, da v Lendavi ni primernih prostorov, kjer bi lahko predstavili svojo dejavnost. Dvorana v prostorih Zveze kulturnih organizacij je premajhna, kulturni dom pa se gradi zelo počasi. Člani sekcij so predvsem iz Lendave, v njihovo dejavnost pa se vključujejo tudi kulturni navdušenci iz vasi iz bližnje okolice mesta.

Kot je povedala predsednica Kulturnega društva Brigita Bači, deluje v okviru društva lutkovna skupina Pupila, ki jo vodi Sabina Šinko. Lutkovniki so v režiji Eve Labadi letos uprizorili igrico Dani Prekla, s katero so nastopili v raznih krajih Slovenije, julija pa so nastopili tudi na mednarodnem festivalu uličnih gledališč v Nyrbatoru na Madžarskem, predstavo pa so uprizorili tudi v mariborskem gledališču. Lutke je sama izdelala Sabina Šinko pa tudi glasba, ki jo med predstavo sami izvajajo, je njihovo delo.

V okviru kulturnega društva nastopa tudi otroška gledališka skupina Laluna. Vodi jo Boris Györkös, letos pa so uprizorili igrico Smetišče, naše novo igrišče, s katero so imeli kar petdeset nastopov po Pomurju ter Mariboru in Celju. Pripravili pa so tudi nekakšno parodijo na televizijsko oddajo Roka roka z naslovom Roka v roki. Kostume oblikujejo otroci sami.

V Lendavi deluje tudi Mešani pevski zbor, ki ga vodi Tanja Vajda. 24 pevcev in pevk je nastopalo v Lendavi in okoliških krajih pa tudi v celjskem gradu. Nastopajo pa tudi ob raznih slovesnostih, kot je bilo na primer božično praznovanje, ko so pripravili tudi primeren program božičnih pesmi.

Da je v Lendavi glasbeno življenje zelo živo, dokazuje tudi kar nekaj uspešnih glasbenih skupin. V okviru kulturnega društva delujeta dve, in sicer Happy band, v katerem sodeluje šest srednješolcev, ki so se sicer zbrali že, ko so bili še osnovnošolci. V glasbeni skupina Last station igrajo štirje glasbeniki. V obeh skupinah izvajajo tudi skladbe, ki jih sami napišejo.

Imajo tudi kino-video sekcijo, v kateri so doslej sicer predvajali le kakovostnejše filme, načrtujejo pa tudi seminarje in izobraževanje, to naj bi vodil Enes Prošič. Člani sekcije imajo popust pri vstopu na filmske predstave. Vsako leto pa organizirajo tudi plesni tečaj, ki ga vodi Mirjana Ošlaj. Recitatorje, ki nastopajo predvsem na raznih prireditvah v kraju, vodi Rajko Stupar. Z društvom pa sodelujeta tudi dva literarna ustvarjalca. To sta Olga Paušič, ki je letos izdala knjigo za otroke z naslovom Imejmo jih radi, in Štefan Huzjan, ki je izdal delo Eltek-Elnek.

V prihodnje bi želeli popestriti tudi ritmično in plesno dejavnost pa tudi izobraževanje otrok o ljudskih glasbilih bi radi organizirali.

»V društvo smo se povezali, ker smo ugotovili, da je v Lendavi veliko kulturne dejavnosti, med katero pa ni bilo ustrezne povezanosti in sodelovanja,« je povedala predsednica društva Brigita Bači. »Problem v Lendavi je, da ni ustreznega središča, kjer bi kulturna dejavnost potekala. Na voljo imamo le prostore Zveze kulturnih organizacij, tako imenovano Dvojko, kjer večina skupin, ki spadajo v kulturno društvo, tudi vadi. V okoliških vaseh, kjer so ljudje bolj povezani, je s kulturno dejavnostjo nekoliko drugače. V večjem mestu pa je kulturna dejavnost bolj razbita. Pojavljajo se ustvarjalne skupinice in posamezniki, ki brez primerne organiziranosti in povezanosti težko pridejo do denarne podpore občine. Pomembno pa je tudi izobraževanje vodij sekcij, ki sodelujejo na seminarjih, da potem lažje prenašajo znanje na druge člane. Za kulturne ustvarjalce pa je tudi pomembno, da se lahko primerno predstavijo. Vsakdo, ki sodeluje v sekcijah, to prav gotovo počne tudi zato, da bi rezultate njegovega dela videla širša javnost.

Seveda pa je za uspešno dejavnost pomembno tudi nenehno sodelovanje in dogovarjanje z Zvezo kulturnih organizacij in lendavsko občino.«

JOŽE GABOR

Brat Džouži

Zadnje čase ma moj pajdaš Bela malo več časa, zatou ka več ne poslűjša radia pa TV-dnevnika prvi deset minut. S ten se izogne tistoj lajni, v šteroj se že par tadnof sigdar fálimo, kak nas edni pa drűjgi podpirajo, ka mo skoro gvűšno v drűjgon krougi sprejeti v Nato pakt, ka mamo vse pogoje, pa ka je čűdno, ka so nas že v prvon krougi nej sprejeli, ka mamo vse, ka trbej za tou, ešče cilou se zavzemamo za človekove pravice, bar po novinaj, pa ka de gospoud Drnouvšek skoro šou k francoskomi predsedniki, ka njemi tűdi tou povej. Doma pa vsefelé sumarije delamo, pa si je Bela tou spopejvo:

Je tan učilna zidana,
pred njo je nej več jablana,
več tan je nej té votel panj,
več ftič ne nosi gnezda vanj.

Je tan okouli z droda plout
okouli trave kak omout,
med njima je rdeči leš,
z nogouf gor stoupiti ne smeš.

Na drűjgi kraj učilne te
betonski kolos v nébo zre,
se športno v njen razvija cvejt
te mladi rod, ki šou de v svejt.

Nabasani te šolski raj je,
kak či tü sveta je kraj,
okoli gousti je promet,
tak šolski cirkus je komplet.

Poslűjšajte občani vi,
ka deci smo napravili,
namesto petja ptic nekdaj
motorof hrup se čüje zdaj.

Lendavski pereci

Kre Műre san hodo,
kre Drave nigdar:
vse lűbce sam vido,
samo svoje nikdar.
Moja lűbca je čista,
bogata je ne;
ka hasni bogastvo,
či lűbeznosti ne ...
Ti misliš no štimaš,
ka fajna si ti?
Pri svinjskoj kopanji
ti glina stoji!
Ti misliš no štimaš,
ka bogata si ti?
Si takšega grofa,
šteri žalod sadi!

Nikar ne mislite, da sem postal naenkrat pesnik. Verze, ki ste jih pravkar prebrali, sem prepisal iz *Kalendara Srca Jezušovoga*, letnik 1935, ki so ga urejali gospod Jožef Klekl, vp. pleb. v Črensovcih. Gre sicer za narodno pesem, ki pa je aktualna tudi v današnjem času. Poglejmo, zakaj!

Kre Műre sam hodo ... Tam, kjer si reke še niso prisvojili Hrvati, marsikdo rad hodi *kre Műre* in videva mlade pare, *samo svoje lűbce nikdar.* Zakaj ne? Ker ga ne mara ali pa jo je popihala s kakim ciganom.

Ka hasni bogastvo, či lűbeznosti nej ... Res je, da človek, ki naj ima še takšno materialno bogastvo, ni srečen, če nima nikogar, ki bi ga ljubil.

Ti misliš no štimaš, kaj fajna si? Menda ga ni človeka, ki bi ne bil malo *narcis* (vase zaljubljen), a se najdejo tudi *dikline*, ki mislijo, da so najlepše na svetu, in se temu svojemu prepričanju »primerno« tudi obnašajo: zavračajo plesalce, snubce ... nazadnje pa ostanejo *stare dekle.* Vsekakor pa se dobro poročijo »lahke« *dikline*. Zgledov je veliko.

Ti misliš ti štimaš, ka bogata si ti? Kaj pa je bogastvo? Večina misli seveda na materialne dobrine (hiša, avto, počitniška hišica ...), toda če si bogat, si vsem trn v peti. Res je tudi, da bogataši nosijo možgane v žepu.

Te dni sem tudi sam *hodo kre Műre*, dasiravno je na lendavskem območju to vse bolj nevarno. Zakaj? Zato, ker so nasipi nizki, pa še popravljati jih ne smemo, ker tega ne dovoli Tuđmam.

Nevarno je, ker medžimurski lovci streljajo vsenaokoli ... Kdo mi jamči, da niso nevarne tudi *lűbice?*

NACI

Mesečni fűčkee

Prleki toti mesec znavič sadijo mesečno redkvico, ka do jin bole stali – Ptujčanon pa pje toti mesec že stoji novi spomenik na mosti, za kerega je bilo treba pločati 150 miljonof proračűnskih tolarof. Toti vűn spojano butasti spomenik je nova železna konštrukcija, kera je zaj f storem Ptuji podobna kokemi novemi mesti leta tri tožnt.

Kres ovi most je šla ovi den bifša direktorova gűrika s Prlekije. Prišla fčista mokra vűn s ptujske porodnišnice. Pa je rekla: "Če že okoli Lotmerka ne gre deš, pa dobro zamoče tota porodnišnica, ka do te deca bole rasla!"

Radgončani so meli na sprotltje 150 miljonof zgűbe zavolo mraza; tota lotmerška gűrika pa še več kak v Jeremičeven mlini v Dobravi pri Ormoži, kerega so že leta 1962 vrgli na kant zavolo preveke doče, pa še zaj kunec jemle. Ka bi pje tak enega bűkna! Ka pre zodne cajte fse tote prleške ta predje mesec nosi.

F Precetincih pre mesec nosi tűdi krščajnske demokrote; pa tűdi v Lotmerki no v Ormoži se cufajo za ta predje stole.

Tak kak mesečniki hodijo pje tűdi okoli store šole pri Moloj Nedli, kero lotmerška občina odovle samo za en tolar, pa je nemre odati. Niše pa nemre pogrűntati, f čen je finta, se pa te en tolar lehko najdeš na cesti, ene miljarde pa ne.

Gűrika z Lotmerka, kera je tak lepa, ka bi si lehko fsoki ded fse prste oblezna, če bi lehko ša ž joj grűšek trosit, je pje razvajena. Direktor jo je fsepofsodik s seboj vzeja. Še v Avstralijo je ne veda iti brež je.

Gűrika bi se kres ptujski most pelala v bojšen auti, pa je ovi den šlo jeno podjetje "zum grunt", glih te, gda so ga začeli lastniniti. Zaj pa te poglednite, kak je direktora mesec odnesa v čuzo! Gűrika pa si je kűpila nobl gűriko na štiri potoče pa hiša joj je zrosla na bregi, samo zaj se more delati kak da je petlarca, vačik de še una šla v čuzo. "Pa kak si lehko una fse to kűpi, za milega zveličara, če pa je bila običajna kűsa?" so se spitovali delofci, ker so dobili f podjetji namesto otpravnine eno v rit. Gűrika jih je prepričala, da je pre skos no skos šparala, tűdi te, gda je direktora najbole nosa mesec.

To je bija resen hec. Gda je na sodniji direktori zakűhalo, te je hteja v drek potegniti tűdi gűriko. Una pa je fse doj ftajila no sodnijo prepričala, ka bla je pre skos pod direktoron – samo šribarca. Malo si je zbrisala skujze pa malo se je sprsila, ka so pje na dekolteranen plozli se gor postavile bradavičike, okoli pa je fse zacvelo. Te pa je rekla ena jena priča: "Se pa te vidite, ka revica še obleči nema kaj pametnega – celo za plozi je mela premalo blaga!"

Tokih gűrik je pje po Prekl... še več. Pa tűdi gűrekof, ... doj vničijo podjetje, potli pa še dobijo orden za junaštvo.

Naša gűrika z Lotmerka je s Ptuja odišla na Kamenšćak, ka bi kűpila tisto vrtino, ka jo je eden reka, ka pre tan maslo vrtajo; pa bi si zrihtala tan fabriko masla za tiste direktore, ker mojo premalo masla na glovi. Te pa so joj rekli na Kamenšćaki, ka je pre prekesna, ka so tan neki begmohari že začeli kopati tunel za novo avtocesto Madžarska-Italija, za kero smo se ne vedli dogučati, ali jo naj delajo kres Prlekijo ali samo kres Prekmurje. Te pa jin je pri vrtaji ... dűnilo vrelo Panonsko morje, kero se je negda na svetu zemlo poženknilo, ka ga je venda mesec nosa. Zaj pa do pre napravili lodijsko zvezo – to de edina lodijska avto... sta. Tak mo te meli tűdi pravo zvezo na otprto morje bres ... votov, kere tűdi nosi mesec okoli Ormoža.

MIROS

Lovska trilogija

Bilo je pred nekaj tedni, ko sem se s svojim psom mešančkom sprehajal po bregu soboškega razbremenilnega kanala. Ko sva prišla do mosta med Polano in Markišavci, sem se tokrat za spremembo odločil, da greva na levo po makadamski cesti, ki vodi do Polane, da psu enkrat privoščim tekanje in vohljanje po njivah in gozdovih. Ko sva prispela že skoraj do čistine, sva prestrašila srno, ki je pobegnila globlje v gozd. Psa sem vzel v naročje in mu šepetal v uho, kaj se dogaja – normalno je, da razume vse, kar mu pravim –, saj sem mu želel omogočiti, da se pobliže spozna z naravo in njenim življenjem, kar bi bila zanj po dnevih, prebitih v glavnem v stanovanju, prvovrstna osvežitev.

Toda komaj sva stopila kakšnih trideset korakov naprej po poti, ki se je vila med gozdom in njivo, že se je na cesti pojavil rdeči jugo. Komaj sem pomislil: »Pa ne da bi ...« že je zavil po stezi proti nama. Obstal sem kot vkopan in se odločil, da se ne premaknem, ker sem že vnaprej slutil, kaj bo. Avto se je ustavil tik ob meni. Okensko steklo na desni strani se je počasi spustilo in vame so se zazrle majhne, hinavske oči izpod tankih očal, ki so tičale na rdečem, nadutem obrazu. »Faca« mi je bila že na prvi pogled antipatična, saj je bila videti, kot da bi kdo s silo na lubenico potisnil očala, katerih držaji se bodo zdaj zdaj zlomili. Takoj me je spomnil na enega profesorja z osnovne šole Daneta Šumenjaka, o katerem so mi prijatelji govorili, da je bil zelo zloben in je v starem sistemu uporabljal za svoje najljubše šolsko orodje svojo roko, ki je največkrat pristala na licu prestrašenega šolarčka. »Ali veste, da se tukaj ne sme hoditi?« je njegov tenki glas pretrgal moj miselni tok.

»O, ne, meni pa se zdi, da lahko grem, kamor hočem. Saj vendar živimo v svobodni državi, ali ne?« sem odvrnil. »Toda s psom tukaj ne smete hoditi, ker je tukaj lovišče!« »Lovišče?« sem osuplo pomislil in se ozrl naokrog, toda razen gozda in njiv nisem videl ničesar. »Saj to je vendar komaj sto metrov od kanala, kjer vsak dan teče ali se sprehaja najmanj tristo ljudi,« sem poskušal s svojo logiko, toda le-ta ni prodrla do željene tarče. »Tukaj je lovišče in srne imajo sedaj mlade, mi pa skrbimo za njihov mir.« Ta stavek je bil prvovrstna parodija, saj sem videl, kako na kolenih stiska lovsko puško. »Vidim, kako skrbite za njihov mir, s puškami in kroglami,« sem dejal zajedljivo, »lubenica« pa mi je odvrnil v grozečem tonu: »Da, to je puška.«

Tako sem že pomislil, da jo želi uporabiti takoj, in sicer da jo bo uperil vame. V tem trenutku je z leve strani izstopil šofer, visok, čokat moški v zelo zrelih letih, s sivimi gostimi brki in z lovskim klobukom na glavi. Primajal se je do mene in dejal v pomirljivem tonu: »No, no, saj nismo tako mislili. Saj ni problema.«

Takoj sem zavohal, zakaj je tako spravljiv, saj je do mene po zraku priplaval vonj po žgani pijači. »Gre samo za to, da želimo, da imajo srne svoj mir, ti pa imaš psa, ki lahko ogrozi srne.« Pogledal sem svojega mešančka, ki je stal na svojih kratkih nogah in bil le kakih trideset centimetrov od tal, in ... misli, kako bi on skočil ... vrat, me je zagrabil smeh, ... se včasih zboji še mačke. »... mirljivi« je skušal biti še ... mirljiv in se je sklonil proti ... »Ja, kaj je, mali? Kako si ... li?« toda pes je zarenčal in ... lajal. »Bravo, mali,« sem ... slil in dognal, da mi je ... žalostne komedije, ki bi ... spadala v kakšen šaljiv ... moristični film. Ko sem se ... nil, da bi odšel, me je ... predstavnik zelene bratovščine še vprašal: »Povej mi, ... Si Cipotov iz Polane?« ... sem odvrnil s tako zavitim in ... lašč neprepričljivim smehom: »Tega vam ne bom povedal,« ... da sem prepričan, da je ... po vsej Polani iskal Cipotovega fanta s psom.

Ko sem kasneje to zgodbo doma povedal svojemu ... Lepcu, me je ta presenetil ... nimivo mislijo: »Lovci vedno ... vijo, da oni s puškami skrbijo ... naravno ravnovesje, saj ... njujejo samo stare in bolne ... vali. Kaj pa, če bi se ta ... uporabljal tudi pri njih?« ... vprašal in odšel v disko ... kjer ima on svoje lovišče.

TOMO ...

DRUŽINA KMETIČ

Riše in piše: I. Ban...

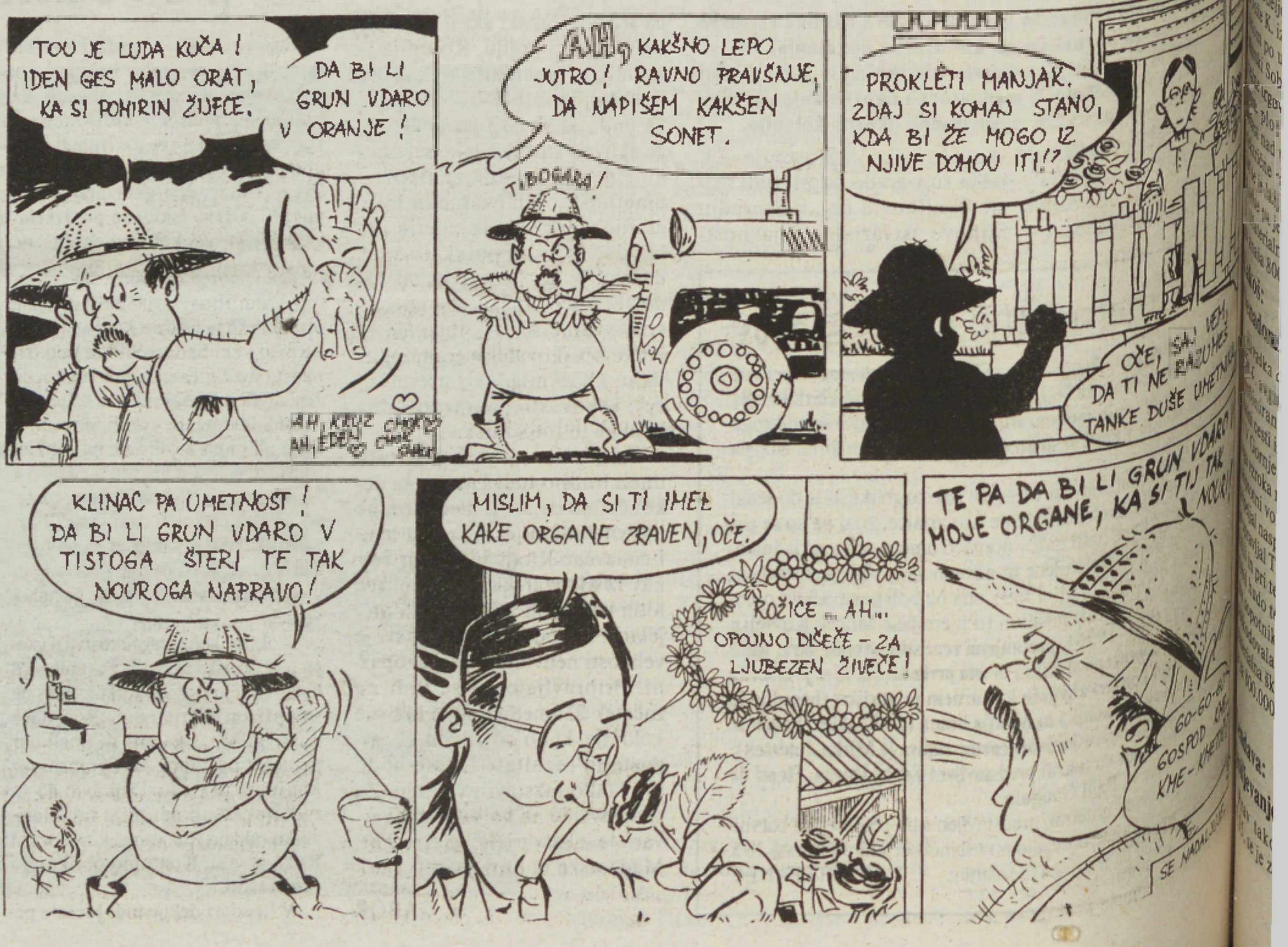

[illegible]elika gasilska slovesnost v Kuzmi

Razvitje in blagoslovitev prapora

[illegible]a prireditvi je govoril predsednik [illegible]lovenskih gasilcev

[illegible]ljno gasilsko društvo Kuzma so ustanovili 1925. leta in pred [illegible] je proslavilo 70-letnico. Velika slovesnost pa je bila tudi v [illegible], 3. avgusta.

[illegible] PGD Kuzma Ro[illegible] Klement je v krajšem nago[illegible] nanizal nekaj pridobitev. [illegible] dom so zgradili deset let [illegible] – 1935. leta. Med [illegible] društvo ni bilo posebno [illegible], pač pa je nastal nov za[illegible] po osvoboditvi. Tako so [illegible] leta kupili novo brizgalno, [illegible] je bila za tedanji čas dokaj [illegible], 1965. so zgradili novo [illegible], 1967. leta so kupili [illegible] motorko znamke [illegible], leto dni pozneje je dru[illegible] razvilo prvi gasilski prapor, [illegible] leta so pridobili motorno [illegible] vozilo ... Še posebno ve[illegible] pridobitev v 1986. letu, ko [illegible] namenu predali avto[illegible] in velike garažne prosto[illegible].

»Vsi ti dosežki so plod požrtvovalnega dela članov društva, vaščanov in širše družbene pomoči,« je povedal predsednik Klement.

Prizadevanja gasilcev Kuzme je pohvalil predsednik slovenskih gasilcev Ernest Eöry in v nagovoru omenil lepo sodelovanje gasilcev in verskih skupnostih, kar se kaže tudi na območju Kuzme. Prav zato sta blagoslovila gasilski prapor duhovnika dveh verskih skupnosti: katoliški župnik Rudolf Ficko in evangeličanski duhovnik Vili Kerčmar. Krajši nagovor je imel tudi župan Občine Kuzma Ludvik Kočar. Na slovesnosti so podelili gasilsko odličje Francu Košalinu, kulturni program pa so pripravili učenci OŠ Kuzma. Posebej je izstopala njihova glasbena skupinica Frnikule, ki je pod vodstvom učiteljice Lukrecije Marič zaigrala na nenavadne glasbene inštrumente.

Prapor PGD Kuzma sta blagoslovila evangeličanski in katoliški duhovnik. Pokrovitelji so pripeli več trakov.

Poleg množice občanov se je slovesnosti razvitja in blagoslovitve prapora (in poznejše veselice) udeležilo veliko domačih in okoliških gasilcev, prišli pa so tudi iz društva v sosednjem avstrijskem kraju. Na slovesnosti so posebej poudarili, da ima nov gasilski prapor nove slovenske gasilske oznake, česar pa ne premorejo v vseh društvih. Na obmolčju občinskehga gasilskega poveljstva Kuzma imajo za zdaj šele štiri, ki so jih razvili v samostojni Sloveniji.

Besedilo in foto:
Š. SOBOČAN

Gremo na dopust

Priložnost za vlomilce?

Storimo kaj, da po vrnitvi z dopusta ne bomo jokali!

Na uradu kriminalistične službe UNZ Murska Sobota so pri analizi kaznivih dejanj, izvršenih od maja do avgusta, ugotovili, da se je v omenjenem obdobju povečalo število premoženjskih deliktov, zlasti tatvin in vlomnih tatvin.

Ugotovili so, da je bilo največ takih kaznivih dejanj storjenih v času, ko so bili lastniki oziroma oškodovanci zdoma. Vlomilci so pač tedaj izrabili priložnost. Še pregovor pravi, da priložnost dela tatu. In kako storilci vedo, da v hiši ni ljudi? Spremljajo dogajanje okrog hiše ali stanovanja. O odsotnosti jim »povedo« tudi spuščene rolete, neizpraznjeni poštni nabiralniki, prazen prostor, kjer je običajno stal osebni avto. Nepridipravi so posebej dejavni prav v poletnih mesecih, ko je čas daljših dopustov. To pa še ni vse! Policisti in kriminalisti so tudi zaznali, da vlomilci ugotavljajo odstotnost določenih ljudi zdoma tudi preko osmrtnic, poročnih čestitk in podobnih objav.

In kaj priporočajo delavci Urada kriminalistične službe? Ljudje, ki odhajajo za daljši čas zdoma, vsekakor pa tedaj, ko gredo na dopust, naj ne bi oken zakrili s spuščenimi roletami, saj so te vlomilcu signal, da ljudi najbrž ni doma. Dalje! Če bo v stanovanju igral radio, bo nekdo, ki ga mika, da bi vlomil v hišo, verjetno odstopil od načrta, saj bo predpostavljal, da radio ne igra praznim prostorom. Če s sosedi niste skregani, jih poprosite, da iz vašega poštnega nabiralnika poberejo pošto. Dobro bo tudi, da vsaj v času dopusta odstopite »svoje« parkirišče in bo tako na njem avto – znamenje, da je družina »doma«.

Učinkovito varovalo pa so seveda tehnična sredstva za varovanje objektov, ki jih nudijo in vgrajujejo za to pooblaščena podjetja. Če pa bo kljub vsem preventivnim ukrepom vendarle vlomljeno v notranjost hiše, stanovanja ..., nemudoma pokličite policijo na številko 113 in se do prihoda policijske oziroma kriminalistične komisije ničesar ne dotikajte in po možnosti ostanite zunaj objekta.

Š. S.

[illegible]tonci:
[illegible]ljevanje prednosti

Na magistralni cesti zunaj [illegible] se je 30. julija zgo[illegible] huda prometna nesreča. [illegible] po 11. uri naj bi voz[illegible] osebnega avta Anton U. [illegible]ljevanjem prednosti za[illegible] pot avtomobilu Danijelu [illegible], ki se je pripeljal z nas[illegible] smeri. Hudo sta se [illegible] oba voznika in [illegible]stala na zdravljenju v [illegible], gmotna škoda pa [illegible] 1.300.000 tolarjev.

[illegible]nja Bistrica:
[illegible]eča kolesarja

[illegible] kolesa z motorjem [illegible] Ž. iz Lipovec se je 2. [illegible] peljal po lokalni ce[illegible] Bistrici v smeri [illegible] ceste. V križišču [illegible], ampak zapeljal [illegible], zato je prišlo [illegible]. Zaprl je namreč [illegible]bilistki Lidiji Š. s [illegible] sta trčili. Ro[illegible] Ž. se je hudo poškodo[illegible]. Na vozilih je škode za [illegible] tolarjev.

V spomin mag. Jožetu Lainščaku

V nedeljo, 27. julija 1997, je spet ugasnilo življenje človeka, ki je bil sredi svoje največje ustvarjalnosti, zato bi bil še kako potreben tako svoji družini kot naši družbi nasploh.

Kruta usoda je v 54. letu pretrgala nit življenja magistru Jožetu Lainščaku, dipl. inž. živilske tehnologije, iz Murske Sobote.

Že kot učenec osnovne šole je kazal veliko zanimanja za stvari, ki so presegale okvire takratnih izobraževalnih programov. Izpopolnjeval je svoja znanja na določenih področjih, ki so ga zanimala. Sprva je bila to geografija, saj je uspešno tekmoval z mnogo starejšimi in bolj izkušenimi od sebe v seriji oddaj Spoznajmo svet in domovino.

V gimnaziji je bil med boljšimi dijaki, obenem tudi zelo dober in vsestranski športnik, zlasti v kolektivnih športih, kar dokazuje tudi njegova kasnejša nagnjenost k skupinskemu delu. Heterogenost področij, ki so ga zanimala, dokazuje tudi dejstvo, da je po maturi iz slovenskega jezika na soboški gimnaziji še isto jesen začel študij živilske tehnologije, ki ga je v rednem roku uspešno končal.

Po končanem študiju je delal v svoji stroki. Ni ostal v Ljubljani, kjer bi imel morda več možnosti za raziskovalno delo, ampak je, zavedajoč se potreb v živilskopredelovalni industriji v domačem kraju in moralne obveznosti do štipenditorja, ostal v Prekmurju, kjer je svoje raziskovalne ambicije kronal z magisterijem.

Stroka ga ni zanimala samo enostransko – v tehnološko tehničnem smislu –, kot široko razgledan se je zavedal, da še tako dobro blago dobi svojo pravo vrednost šele na tržišču. Poleg osnovne stroke ga je zelo zanimalo tudi plasiranje blaga na trg, in sicer z dobrimi idejami in jasno vizijo.

Kot človek širokih dimenzij se je aktivno vključeval v različne dejavnosti: šport, predvsem kolesarstvo, lovstvo in podobno, kjer ni iskal samo svojega osebnega zadovoljstva, ampak je bil tudi odličen organizator.

Zavedajoč se, da ima Prekmurje veliko možnosti v turizmu, se je aktivno vključil v delo Turističnega društva Murska Sobota, h kateremu je veliko prispeval s svojimi zdravimi idejami in konstruktivnimi predlogi.

Mag. Jožeta Lainščaka danes ni več. V torek, 29. julija, smo ga položili v nedra njegove domače zemlje na soboškem pokopališču. Za njim bodo ostali samo še rezultati njegovega dela in svetal lik človeka širokih razsežnosti, volje in poguma ter spomin nanj.

S poslednjo kapljo svoje krvi se je popisal v pokrajino ob Muri. Vračal se je, kot se vrača štorklja.

Dan za dnem, iz dneva v dan.
Štorklja je odletela, njegov rod je ostal.
Tvoje delo bomo nadaljevali člani
Turističnega društva Murska Sobota

Tekmovanje v Domajincih

PGD Domajinci in gasilsko poveljstvo Občine Cankova – Tišina sta pripravila gasilsko tekmovanje v zbijanja tarče in štafetnem teku. Udeležilo se ga je deset gasilskih enot. Največ točk so zbrali tekmovalci iz Korovec, drugi so bili gasilci iz Gerlinec, na tretjem mestu pa so pristali tekmovalci iz Sodišinec. Sodelovale so tudi gasilke in prvo mesto je osvojila ekipa s Krajne. Med tekmovalci mladinci so bili prvi mladi gasilci iz Krašč, izmed gasilcev pionirjev pa so se najbolje odrezali tekmovalci s Krajne.

F. Kuhar

[illegible]godilo se je ...

[illegible]a Sobota:
[illegible] drog

[illegible], 3. avgusta, ob 0.50 se [illegible] iz Apač peljal z osebnim [illegible] ulici Štefana Kovača v [illegible] Soboti. V bližini samopos[illegible] Park je zapeljal na [illegible], nakar je izgubil [illegible] vozilom in trčil v drog [illegible] razsvetljave. Avtomobi[illegible] laže poškodoval, hude po[illegible] je utrpel sopotnik Vinko [illegible] škoda na avtu in dro[illegible] [illegible]000 tolarjev.

[illegible]a na levo stran

[illegible] Marija Č. [illegible] ob 5. uri peljala s [illegible] vozilom po magi[illegible] iz Gaberja proti Lenda[illegible] Lakošu je iz nezna[illegible] zapeljala na [illegible] pas, po katerem je [illegible] osebni avto, ki ga [illegible] Tibor J. Vozili sta čelno [illegible] Pri tem je nič kriv Tibor J. [illegible] telesno poškodbo, nje[illegible] pa lažjo. Lažje se je [illegible] tudi Marija Č. Pa še [illegible] škoda? Ocenili so, da je [illegible] tolarjev.

[illegible]:
[illegible] prednosti

[illegible] 4. avgusta, a ob [illegible] se je zgodila hujša prometna nesreča tudi v Lendavi. Voznik osebnega avta Zekir D. iz Lendave je v križišču Kidričeve in Kranjčeve ulice izsilil prednost vozniku osebnega avta Antonu V. iz Dolge vasi. V trčenju je Zekir S. utrpel hudo telesno poškodbo, Anton V. pa se je poškodoval lažje. Gmotna škoda pa tudi ni mala: 800.000 tolarjev.

Murska Sobota:
Skozi okno kopalnice

L. M. iz Murske Sobote je oškodovan za 240.000 tolarjev in neugotovljen znesek deviz. Vse to je izginilo 30. julija v popoldanskem času iz njegove stanovanjske hiše v eni izmed soboških ulic.

Oškodovanec in preiskovalci so ugotovili, da se je storilec, ki ga še iščejo, splazil v stanovanje skozi okno kopalnice.

Radovci:
Vlom v lovski dom

30. julija ob 8.45 je bilo vlomljeno v lovski dom v Radovcih na Goričkem.

Tam je storilec s silo telesa odprl kletno okno, nato pa skušal odnesti vrednejše predmete. Ker pa ga je nek domačin opazil, je vlomilec uspel vzeti le vrečko z nekaj steklenicami piva, potem pa je bežal in bežal. Revček, ves zasopihan, je moral odvreči ta skromni plen, saj ga je močno oviral med bežanjem.

Biserjane:
Zbogom šilingi, marke ...

Iz neke stanovanjske hiše v Biserjanah pri Svetem Juriju ob Ščavnici je 1. avgusta med 6. in 15. uro izginilo 1.500 šilingov in 700 mark. Na delu je bil seveda vlomilec, katerega identiteto pa še ugotavljajo.

Hrašenski Vrh:
Brez orožnega lista

Nekateri ljudje so »udarjeni« na orožje. Mednje si dovoljujemo uvrstiti tudi M. A. s Hrašenskega Vrha pri Kapeli, kajti policiji je prišlo na uho, da ima malokalibrsko pištolo, ne pa tudi dovoljenja zanjo. 1. avgusta so ga obiskali in orožje zasegli, te dni pa bodo napisali še prijavo za postopek pri sodniku za prekrške.

Murski Vrh:
Fiček je zagorel

2. avgusta ob 19.25 je prišlo do požara na osebnem avtu Zastava 750. Frac C. se je z njim namreč peljal po Murskem Vrhu in nenadoma se je nekaj zakadilo na električni instalaciji pri avtoradiu. Šofer je ohranil prisebnost (kdo drug bi morda zbežal stran od avta) in pogasil začetni požar, tako da je nastala le manjša škoda. Res pa je tudi, da avtomobilček ni več »mlad«.

Žižki:
Ostali so brez elektrike

V nedeljo, 3. avgusta, si v Žižkih niso mogli skuhati jutranje kavice, kaj šele zajtrka, kajti tričetrtine gospodinjstev ni bilo elektrike. Čez čas je nekdo le poklical električarje, ki so povedali, da elektrika »mora biti«, saj ni nič treskalo, da bi jo kdo zaradi tega izklopil. Potem so šli pogledat k vaški transformatorski postaji in ugotovili vzrok: dve varovalki sta bili izpuljeni in ukradeni. Kmalu so ju zamenjali in spet je prišla luč. Morda vas zanima, kako je nepridiprav prišel do varovalk? Z vzvodom (železno palico) je odlomil ključavnico na vratih transformatorja. Še sreča, da ga elektrika ni ubila.

Murska Sobota:
Žalostna natakarica

V nedeljo okrog 10.30 je neznanec, ki se je prišel okrepčat v lokal Royal, izkoristil trenutno nepazljivost natakarice in iz predala točilne mize ukradel denarnico, v kateri je bilo 8.900 tolarjev in šop ključev od igralnih aparatov, nato pa izginil v neznano.

Lendava:
Romunski vlomilci

Lendavski policisti so 4. avgusta ob 6. uri prijeli dva Romuna, ki sta prišla v Slovenijo ilegalno. Med postopkom so ugotovili, da nista ravno nedolžna: ponoči sta v Dolgi vasi in Lendavi vlomila v štiri avtomobile in jih skušala spraviti v pogon, da bi ju ukradla in se odpeljala. Ker pa jima to ni uspelo, sta iz enega vozila protipravno vzela potni list in manjšo vsoto denarja. Zaradi ilegalnega prehoda meje ju je sodnik za prekrške kaznoval s tremi dnevi zapora, za krajo pa so ju ovadili državnemu tožilstvu.

Š. S.

Nova avtocisterna za sebeborske gasilce – Gasilci iz Sebeborec so ob navzočnosti kar trinajstih domačih in tujih gasilskih enot, številnih gostov in krajanov slovesno predali namenu novo kombinirano gasilsko avtocisterno, vredno okrog tri milijone tolarjev. Pri nakupu so pomagali: Občina Moravske Toplice, številni pokrovitelji, prav tako pa tudi gasilci iz avstrijskega kraja Bad Aussee, s katerimi so podpisali listino o sodelovanju. Vozilo sta blagoslovila katoliški župnik iz Martjanec in evangeličanski duhovnik iz Puconec. Ključe vozila sta poveljniku gasilcev Ervinu Vagnerju izročila moravskotopliški župan Franc Cipot in predsednik PGD Sebeborci Slavko Škerlak. – G. Grabar

Jazz & Blues

Vloge in vpliva saksofonista Johna Coltrana na moderno glasbo vsekakor ni potrebno posebej poudarjati, saj je ime znano tudi nepoznavalcem jazz glasbe. Njegovo legendarno sodelovanje v kvintetu Milesa Davisa, enem najboljših kvintetov v zgodovini jazz glasbe, je ključni trenutek v njegovi karieri. V drugi polovici petdesetih let je John Coltrane posnel vrsto plošč pod svojim imenom za založbo Prestige, ki vse po vrsti pričajo o njegovem izrednem potencialu, vendar pa je ta prišel zares do izraza, ko je John začel snemati za založbo Atlantic. Pogodba z družbo Atlantic Johna ni vezala niti dve leti in pol, vendar je v tem času nastalo sedem albumov, ki so Johna Coltrana dokončno uvrstili med najustvarjalnejše in najinovativnejše saksofoniste moderne dobe.

Vseh sedem albumov - **Giant Steps, Coltrane Jazz, My Favorite Things, Ole, Coltrane Plays The Blues, Coltrane's Sound in The Avant-Garde** - skupaj z dvema posthumnima albuma - **Coltrane Legacy** in **Alternate Takes** - in še nekaterimi do danes neobjavljenimi posnetki je skupaj izšlo pri družbi Rhino-Atlantic z naslovom **The Heavyweight Champion Complete Atlantic Recordings** s seveda obsežno biografijo in diskografijo v boksu.

Založba se je odločila za povsem kronološki pristop, tako da spremljamo Coltrana od 15. januarja 1959, ko je v studio stopil s kvartetom vibrafonista Milta Jacksona, pa vse do 25. maja 1961, ko je s štirimi posnetki izpolnil obveznosti do založbe. Ta datuma torej omejujeta celo vrsto inovacij, ki jih je Coltrane preizkušal in razvijal, nato pa do skrajnosti pripeljal s posnetki za založbo Impulse, za katero je snemal vse do smrti leta 1967.

Pričujoči komplet plošč omogoča izreden vpogled v delo verjetno zadnjega velikega saksofonista do danes.

Larry Goldings velja danes za enega najzanimivejših ustvarjalcev, ki za svoje izražanje uporabljajo orgle Hammond B3. Njegovo sodelovanje z Maciom Parkerom, Johnom Scofieldom in še kom to vsekakor potrjuje. Pred kratkim pa je pri založbi Warner Bros izšel njegov dolgopričakovani prvenec, na katerem uporablja zgolj klavir. Plošča nosi naslov **Awareness**. Zelo raznolike plošče je posnel skupaj z legendarnim bobnarjem **Paulom Motionom** in basistom **Larryem Grenadierom**. Skladbe so zelo različne, saj prehajajo od skupinske improvizacije v skladbi Cola Porterja Embraceable You do solo balade Strays (ki jo je Larry napisal pod vtisom nepozabnega Billya Strayhorna). Larry se je posvetil tudi skladbam, kot je znana tema reagge zvezdnika Jimmy Cliffy Many Rivers To Cross.

Iztok R.

Novice od tu ...

Janeza Zmazka - Žana smo v zadnjem času srečevali bolj kot avtorja, ki je sodeloval z drugimi glasbeniki, sedaj pa bo na glasbene police prišel tudi njegov samostojni projekt. Imenoval se bo **Na drugi strani** in bo izšel pri založbi Helidon.

Ansambel **Lojzeta Slaka** je izdal album Venčki Slakovih uspešnic, na katerem so zbrane že ponarodele viže. Lojze bo letos praznoval svojo 65-letnico, še danes pa je zelo aktiven in veliko nastopa. V prostih trenutkih pa se s svojo ženo najraje skrije na Trški gori, kje ima tudi vinograd. Lojze je v svoji karieri prejel veliko glasbenih nagrad, letos pa si je zaslužil zlato priznanje tudi njegov cviček.

... in tam

Nobenih uradnih novic ni, kaj se dogaja z glasbeno legendo **Bobom Dylanom**, vendar mnogi domnevajo, da je nekaj hudo narobe.

Že pred časom so namreč začele krožiti novice, da je glasbenika zadela možganska kap, menedžerji pa so odpovedal tudi njegovo turnejo.

Paul McCartney si kar najbolj prizadeva, da bi ga imeli kritiki za največjega Beatlea.

To mesto mu je namreč, morda tudi s svojo smrtjo, odvzel John Lennon. Ploščo Flaming Pie kritiki zelo dobro ocenjujejo in jo imajo za eno njegovih najboljših plošč. Morda pa mu bo vendarle uspelo utrditi zaželeni status.

MURSKO - MORSKI VAL s turistično agencijo **RELAX** iz Murske Sobote postavlja v vsaki sredini večerni oddaji od 21.45 do 22.45 nagradno vprašanje.

Tokratno se glasi:

TURISTUČNO MESTO IN LUKA NA ZAHODNI OBALI ISTRE?

ODGOVOR: ____________

Odgovore pošljite najkasneje do 13. avgusta 1997 na naš naslov: Murski val, za oddajo MURSKO-MORSKI VAL, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

NAGRADA: konectedenski paket v HOTELU MAESTRAL v Novigradu.

KUPON ŠT. 26!

Nova plošča

Marko banda No.1

»Če Kociprov ne bi bilo, tudi nas ne bi bilo,« smo lahko slišali od članov skupine Marko banda, ko so predstavili svojo prvo kompaktno ploščo. Marko banda je že uveljavljena prekmurska etnoskupina, ki je poleg Kociprov našla svoj prostor pod prekmurskim soncem. Glede na to, da je njihov prvenec, so jo poimenovali kar z No.1, na njej pa je zbranih triindvajset skladb in plesov glasbene tradicije z levega brega Mure. Vsi tisti, ki se zanimajo za etnoglasbo, bodo skladbe bolj ali manj poznali, nekaj pa je tudi takih, ki so poslušalcem nekoliko manj znane. Kompaktna plošča je izšla v tisoč primerkih, glasbo pa bodo izdali tudi na kaseti. Plošča je v ličnem ovitku, ki ga je pripravil Brut, na njej pa so predstavljeni člani skupine ter nekatere pokrajinske značilnosti in običaji.

Skupina Marko Banda sodi med najbolj znane etnoskupine v Sloveniji, poleg Kociprov pa so prav gotov najbolj znameniti ohranjevalci glasbene kulture Prekmurja. (Zaupali so nam, da nekje v Beltincih že nastaja mlajša skupina.) Po vzoru starih prekmurskih »band« so tako »muzikaši« Andi Sobočan, cimbale, Boštjan Rous, klarinet, Samo Budna, violina, in Slavek Petek, kontrabas, ustanovili Marko bando. Pri snemanju te plošče pa jim je pomagal tudi Tomaž Rauch z violo. Razlika med starimi in novimi bandami pa je v tem, da so Kocipri in nekoč še Miško Baranja, ki so bili njihovi vzorniki in so se od njih marki učili, rasli ob tej in s to glasbo. Člani skupine Marko banda pa so poslušali »modernejšo« glasbo. Te glasbe in načina interpretiranja so se morali priučiti in vidi se, da jim je zlezla pod kožo.

Skupina igra stare prekmurske skladbe in glasbo, s katero in ob kateri so se nekoč zabavali naši predniki na levem bregu Mure. Odločili so se torej za nadaljevanje in s tem ohranjanje glasbene tradicije Prekmurja. Na plošči so zbrane skladbe, kot so šamarjanka, drmač, Akacošut, tkalečka, sotiš, Gospoud Gospa, potem je še nekaj znanih, kot so Zrejlo je žito, Marko skače, Vsi so venci vejli ... nekaj pa je tudi manj znanih, zanimiva pa je tudi skladba Stara mati dober den, ki je izvedena vokalno, zapela sta jo Boštjan Rous in Samo Budna.

Že leta 1995 so začeli na RTV-ju nastajati prvi posnetki skupine Marko banda, da bi jih shranili v arhiv. Potem pa so potrebovali še dve leti, da smo jih dobili tudi na kompaktni plošči. Tako smo s to ploščo No.1, ki sicer nosi nekoliko ameriški naslov, dobili muziko iz lokalne glasbene tradicije Prekmurja na pristen, nekomercialen način, saj si glasbeniki prizadevajo, da bi jo približali izvirnemu izvajanju, kolikor je seveda to mogoče, kajti tudi izvajanje se je od časa do časa ter od posameznega »muzikaša« verjetno nekoliko spreminjalo in različkovalo. To pa še ne pomeni, da smo dobili glasbo za zaprte kroge. Glasba namreč tudi s kompaktne plošče zveni zelo živo.

Ob njihovi plošči je Vesna Vidakovič, muzikloginja za etnoglasbo, povedala, da je Marko banda skupina, ki povezuje staro tradicijo z novimi tendencami. Je skupina, ki oživlja to glasbo in s pomočjo katere ljudska glasba uspešno zapušča muzeje in zaprte kroge.

Mag. Igor Cvetko pa je o njihovi plošči zapisal: »S kakovostno izvedbo in bogatim programom Marko banda ne le ohranja glasbeno izročilo Prekmurja, temveč zavestno goji kontinuiteto v izročilu, tisto živo vez s preteklostjo torej, ki predstavlja pomemben dejavnik današnje glasbene podobe dela Slovenije onkraj Mure.«

P. S.

Tudi to mi je sedaj postalo jasno in vem, kaj lahko podarim nekomu, ki ni iz Prekmurja. Prav gotovo bo plošča No.1 skupine Marko Banda pravo darilo vsakomur, ki mu želite dati nekaj pristnega, prekmurskega, pa ste v zadnjem času zaman iskali po naših trgovinah. Pa še glasba je najbolj pristen izraz nekdanjega načina življenja, saj se v njej občutijo vse stiske, strahovi, veselje in razmišljanja nekdanjih prebivalcev.

A. N.

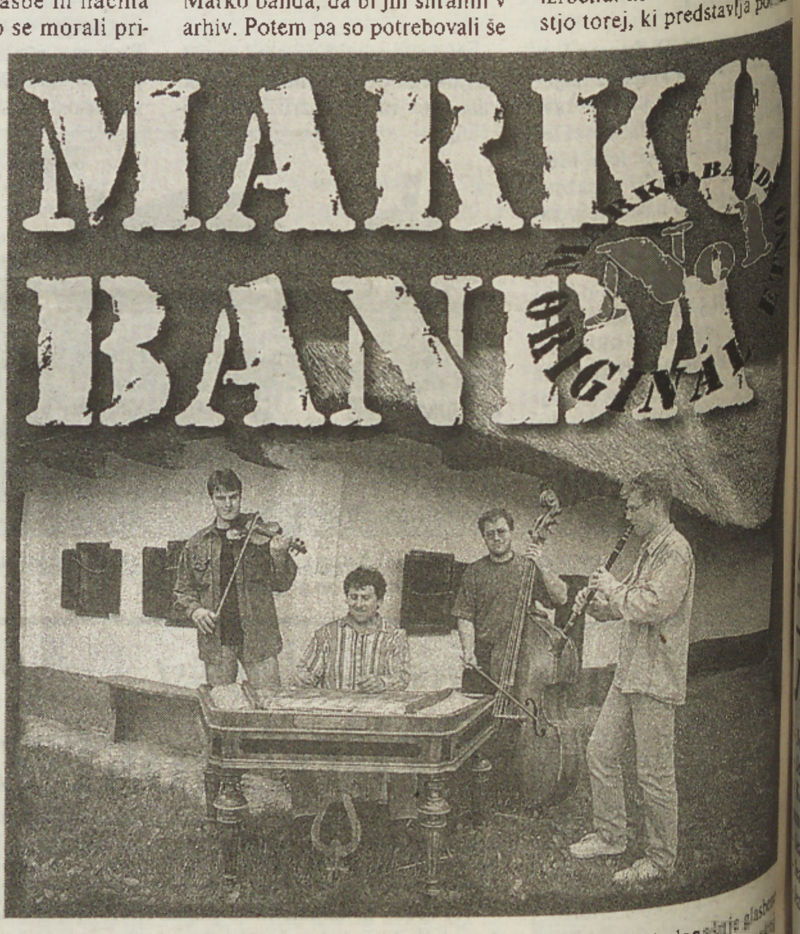

12. nasprotje

Ko se zdani

Skupina 12. nasprotje je na glasbeni sceni že trinajst let in prav v teh dneh sta pri Helidonu izšli njihova nova kaseta in Kompaktna plošča Ko se zdani (šesta kaseta in druga kompaktna plošča). Na njej je enajst novih avtorskih skladb neumornega vodje skupine in bobnar Janeza Hvaleta. Poleg njega pa skupino sestavljajo Blaž Maslej na klaviaturah in harmoniki, Fran Kumer na basu, Branko Horvat na kitari, vokalni solist pa je Branko Lindič. Skupina pa še najbolj pristaja na lastno produkcijo, in kolikor je le mogoče, se izogibajo priredb.

Skladbe s kasete se že veselo »rolajo« po radiih, precej pa je publiko in poslušalce ogrela naslovna skladba Ko se zdani, na albumu pa so tudi skladbe Nocoj bom sanjal, Zaigraj cigan, Ne zapiraj vrat, za katero bodo člani posneli tudi videospot, ter druge. Predvidevajo, da bi končali s snemanjem še to poletje. Do takrat pa lahko prisluhnete njihovi kaseti, mnogi od poslušalcev pa jih bodo imeli priložnost slišati tudi v živo. Odpravljajo se na vseslovensko turnejo, predstavili pa bodo svoj novi album. Mnogi trdijo, da so živi nastopi še vedno njihov velik adut. Niso pa nastopali samo v Sloveniji, ampak tudi v Makedoniji, na Hrvaškem ter na številnih festivalih in prireditvah. Ne branijo pa se niti nastopov za otroke.

Sami zase pravijo, da so bili vedno nekje pri vrhu, vendar na sam vrh niti nočejo, saj biti »the best« v Sloveniji žal ne pomeni tudi biti dober glasbenik; vse preveč se je potrebno ukvarjati s čim drugim kot z glasbo samo, to pa glasbenikom po duši ne leži preveč.

AUDIO - VIDEO - CD

MUSIC SHOP s.p.

TRGOVINA IN PRIREDITVE
Slomškova 43,
9000 Murska Sobota
tel.: (069) 37 333, faks: (069) 37 331

Pišite

12. nasprotje

FAN KLUB,
p.p. 4901,
1231 Črnuče

Prince
The New Breed
P.O.Box 858
Old Chelsea Fire Station
New York, N.Y. 10018
USA

Glasbena uganka

Mia Žnidarič bo ravno v teh dneh odpotovala v Ameriko. Iz kupčka dopisnic s pravilnimi odgovori smo potegnili dopisnico **Doroteje Baver, Grad 188d, 9264 Grad**. Nagrado ji bomo poslali po pošti. Novo vprašanje pa se glasi:

Katera skupina (banda) je na beltinskem festivalu predstavila svojo prvo ploščo?

Odgovor: ____________

Kupon št. 59

Odgovore pošljite do 15. avgusta na naš naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom: Na glasben sceni! Zelo veseli bomo tudi vseh vaših pripomb, želja in predlogov!

Glasbene lestvice

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU: NGTSNMV

1. LOVEFOOL - The Cardigans
2. IF I NEVER SEE YOU AGAIN - Wet Wet Wet
3. S RIBAMA JE NAJBOLJE - Davor Radolfi
4. LISTEN TO ME PLEASE - Supertramp
5. STAR PEOPLE '97 - George Michael
6. I WISH YOU LOVE - Paul Young
7. YOU WERE MEANT FOR ME - Jewel

PREDLOGI:
ALWAYS THERE - UB40
MMMBop - Hanson
MIDNIGHT IN CHELSEA - Jon Bon Jovi

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: 7 VELIČASTNIH

1. CARUSO (KAKO ŽELO IMAM TE RAD) - Jan Plestenjak
2. DVE SONCI - Avia band
3. NE ČAKAJ POMLADI - Regina
4. KAR JE RES, JE RES - Faraoni
5. PRISLUHNI MI - Božidar Wolland - Wolf
6. NE ODHAJA POLETJE - Tinkara Kovač
7. SOČI - Gianni

PREDLOGI:
BIL SI TI - Irena Vrčkovnik
ZLATO POLJE - Vladimir Samec
TI - Gimme 5

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE: S KRŠČAKON, CEKRON IN Z MARGLJ...

1. KOMU JE MAR ZA LETA - Dan in noč
2. KORAJŽA VELJA - Gašperji
3. LJUBČEK MOJ, NIČ NE BO - Ans. Grega Avsenika
4. PTIČICA - Ekart
5. NAŠE VESELJE - Svetlin
6. GREMO V GORE - Vigred
7. SVET V TEMI - Rokondo kvintet

PREDLOGI:
NAJ TI NAZDRAVIMO - CIK
NOCOJ BOM OSTALA - Rosa
TETA FANI - Vagabundi

Izpolnjene kupone pošljite do četrtka, 14. avgusta 1997, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 32

Glasujem za skladbo - tuja: ____________

domača: ____________

narodnozabavna: ____________

Ime in priimek ter naslov: ____________

Rubriko uredila ALEKSANDRA NANA RITUPER

Hudobni velikan

Nekoč v davnih časih je za sedmimi gorami in vodami živel hudoben velikan. Jedel je vsemogoče stvari: zelenjavo, sadje, živali in kdaj pa kdaj tudi ljudi.

Nekega dne so se otroci iz bližnje vasi odpravili na taborjenje v divjino. Z njimi so šli tudi učitelji. Po slovesu od staršev, in ko so bili že daleč v gozdu, se je nenadoma prikazalo pred njimi mogočno drevo. Posvarilo jih je: »Takoj se odpravite nazaj v vas! Če boste šli dalje, boste vsi pomrli. Tam živi hudoben velikan.« Otroci in učitelji pa se niso zmenili za ta nasvet. Eden od učiteljev se je pošalil: »Mogoče smo res tako dolgo na poti, da imamo halucinacije. Spočijmo si malo.« In vsi so posedli na tla. Čez nekaj časa so nadaljevali pot. Naenkrat je prednje smuknila iz luknje miška. Tudi ona jih je opozorila enako kot drevo, a se prav tako niso zmenili za njene besede. Nato so srečali čudovito vilo. Ta jim je rekla: »Če greste naprej, boste prišli na velikanovo posest. Ampak pazite! Velikana ne boste opazili. On se lahko spremeni v drevo. Zato vam bom dala čudežno tekočino, da boste lahko sami pokončali velikana. Na svidenje!« Čez čas so res prišli na velikanovo posest. Naenkrat se je bližnje drevo spremenilo v velikana, ki se je pognal za njimi. Imel je eno oko, dolge in ostre čekane, dolgo dlako in je smrdel. Otroci in učitelji so se tako peestrašili, da so izgubili stekleničko s čudežno tekočino. Tako so postali velikanovi ujetniki. Zahteval je, naj mu skuhajo velik lonec juhe. Šli so po vodo v bližnjo reko in zakurili ogenj. V lonec so dali še zelenjavo in meso. Ko je bila juha kuhana, jo je hotel velikan poskusiti. Tik pred tem pa je eden od otrok našel stekleničko s čudežno tekočino in jo zlil v juho. Velikan je velel, naj jo še malo posolijo. Nato je vzel veliko žlico, se do sitega najedel in kmalu zatem zadremal. Ko se je zbudil, ni bil več velikan, ampak čisto majhen, drobcen škratek. Zbal se je tabornikov in zbežal v gozd.

Taborniki so si postavili šotore, uživali v naravi in se čez nekaj dni vrnili v vas.

PETER TKALEC
OŠ F. Prešerna Črenšovci

Na morju

Vse leto smo se pripravljali na šolo v naravi. V soboto, 28. junija, zgodaj zjutraj pa smo se končno odpravili proti morju. Na avtobusu je bilo zelo zabavno. Med potjo smo opazovali našo lepo domovino, se igrali in peli. Ko smo prispeli v Ankaran, smo najprej odnesli prtljago v hišico, v kateri smo stanovali.

V naši sobi smo bili skupaj jaz, Dejvid, Alojz, Uroš in Silvo. Takoj ko smo se namestili, smo si oblekli kopalke in šli na plažo. Plavati smo sicer že znali, vendar smo vsak dan veliko trenirali, da bi postali še boljši plavalci. Na obali smo nabirali lupine školjk, ki jih je naplavila voda. V morju smo videli morske klobuke, rake, velike in majhne ribe, sipe, ježke, rakovice in še mnoge druge živali. Iz školjčnih lupin smo izdelovali razne okraske. Peljali smo se tudi z ladjico Mimoso. Srečali smo tudi velike ladje, ki so plule v koprsko pristanišče. Ankaran je lep kraj, kjer nam je bilo zelo prijetno. Vsi pa smo najbolj zadovoljni, ker smo se dobro naučili plavati.

SANDI ŠKRLEC
OŠ Janka Ribiča Cezanjevci

Takšna sem

Gledam skozi okno. Opazujem naravo. V krošnjah dreves se igra veter. Premišljujem o tem, Kakšna sem? Ne mislim na videz, ampak na to, kakšna sem po duši.

Ne morem se opredeliti. Neodločnost je ena mojih slabih lastnosti, ki mi ni všeč. Lahko pa bi rekla, da sem romantični tip. Rada opazujem naravo, hodim na dolge sprehode, se pogovarjam s prijatelji ... Rada sem v družbi. Imam dosti prijateljev in prijateljic, čeprav sem doma najrajši sama. V nasprotju z drugimi imam morda nedosegljive cilje. Načrtujem še veliko stvari.

Najraje se ukvarjam s tujimi jeziki, risanjem in šivanjem. Veselijo me skratka takšna opravila, kjer lahko nekaj ustvarim, oblikujem, najdem nekaj novega ... Morda moja strast do tujih jezikov ne spada v to skupino, a me vseeno zelo zanimajo. Rada tudi potujem in v prihodnosti želim prepotovati ves svet. Tu, kjer živim zdaj, sem nisem rodila. Pripotovala sem od daleč, vsaj zdi se mi tako. Moja domovina je ravnina, zdaj pa živim med griči. V teh nekaj letih se je vsa moja sreča obrnila. Zato ne maram vojn, nemirov, žalosti, nesreč ... Če me kdo prizadene, me hudo užali. Le redkim lahko odpustim, ker sem pač takšna. Rada berem knjige in se izobražujem, ker vem, da bom le tako lahko uresničila svoje življenjske cilje. Ljubim lepoto, radost, srečo, veselje in mir, ker sem pač takšna.

VOJKA JOKANOVIĆ
OŠ Sveti Jurij

Zakaj?

Zakaj odšel si,
ne da bi povedal mi?
A nisi obljubil mi,
da večno moj boš ti!
Kakor hitro je ljubezen prišla,
tako hitro s teboj je tudi odšla,
a jaz nikoli ne bom te pozabila,
vedno te bom ljubila ...
Čeprav strl si mi srce,
vseeno ljubim te.

KATJA EMA
OŠ Cankova

Moja varuška

V mojem kratkem življenju se je zgodilo že marsikaj. Žalostne dogodke zmeraj najrajši čimprej pozabim, lepe pa skrbno hranim v svojem spominu. Tako se še vedno z radostjo v srcu spominjam svoje večletne varuške, ki sem jo klicala dedek. Ko mi je bilo štiri leta, sva se z mamo preselili v Precetince. Ker mama avta takrat še ni imela, me ni mogla voziti v vrtec, zato mi je poiskala varstvo pri sosedu. Moja varuška je bil odslej starejši moški. Najino prijateljstvo se je kar hitro večalo. Da me je moj »dedek« dokončno osvojil, mi je naredil gugalnico, me vsak dan vodil na sprehode po vasi ali pa sva lovila ribe v njegovem ribniku. Ker sem ga imela zelo rada, sem mu večkrat zlezla v naročje, kjer sem se počutila zelo prijetno. V šali je potem zmeraj rekel, da mu bom zmečkala hlače, če se bom tako oklepala njegove noge. Spominjam se tudi, kako lepe pravljice je znal pripovedovati. Celo izmišljal si jih je sproti, in to tako napete, da sem ga zmeraj nestrpna prosila, naj jo hitro pove do konca. Znal me je tudi presenetiti z raznimi drobnimi pokloni, ki sem jih bila zelo vesela. Iz lesa je znal izrezljati najbolj čudne lutke, možičke ali punčke, s katerimi sem se potem igrala. Imel je izredno dober posluh in znal je zapeti mnogo veselih in poskončnih pesmic. Sedaj sem že velika in varuške ne potrebujem več, a velikokrat pomislim, kako lepo bi bilo, ko bi spet imela nekoga, ki bi me znal tako razvedriti, kot me je znal moj »dedek«. Na žalost moje varuške ni več med živimi, vendar v mojem srcu še vedno živi in tako bo ostalo za zmeraj. Velikokrat se sprehodim do našega pokopališča in na grobu prižgem drobno svečko. Cvetlic nikoli nočem prinesti, saj je tudi moj »dedek« vedno pravil, da moramo rože občudovati v naravi in ne natrganih v vazah.

ANDREJA STANKO
OŠ Mala Nedelja

Za

... takrat, ko moram narediti tisto, kar mi reče mama. (Toni)
... je, če nas kdo razjezi. (Danilo)
... imeli športni dan, mi je Jernej stalno stopal na copato, zato ... jezna. (Dušanka)
... sem, če se mi kdo zlaže. (Jasmina)
... ker bomo šli v drugi razred. (Jernej)
... sem, ko me nihče noče poslušati. To mi gre na živce. (Patricia)

UČENCI 1. razreda
OŠ Mala Nedelja

Kdor ne dela, naj ne je

... delo se marsikdo zaradi izraza pomeni nekaj nepotrebnega, odvečnega, napornega ... ljudje rajši slišijo besede počivanje, uživanje ... Delo ... pogosto tistemu, kar je lepo ... užitek. Vendar zaman. ... si mora, rad ali nerad, v ... svojega znoja služiti in ... vsakdanji kruh. To resnico ... izraža rek: Kdor ne dela, ... naj!

SIMONA FLISAR,
OŠ Kuzma

Potovanje na morje

Zgodaj smo zjutraj vstali,
... na morje odpeljali.
... je poprevzela na pot,
... da ni nič bi brez nezgod.
... mimo številnih mest,
... premerili smo mnogo
... smo kar zdrveli,
... bi se izgubili.
... se čez hribe in doline
... do morske sinjine.
... zelo zaplavali
... teden prijetno zabavali.

SAŠO HLADEN
OŠ Janka Ribiča Cezanjevci

Vrtec v Radencih tudi med počitnicami ne sameva, saj ga obiskuje okrog 60 otrok. Nimajo le varstva, ampak je poskrbljeno tudi za organizirano vzgojno delo. Mi pa smo jih sicer zalotili pri kosilu. Povedali so nam, da jim zelo tekne. (Foto: J. G.)

Ljubezen – sovraštvo

Lepo je, če se ljudje razumemo med sabo, se spoštujemo in ljubimo. Prvo ljubezen mora vsakdo doživeti v družini. Lahko se ljubita fant in dekle. Tudi to je lepo. Če pa je zaljubljen samo eden, je to neprijetno. Ampak mnogo hujša stvar je sovraštvo. Nekateri ljudje sovražijo druge, se prepirajo, vojskujejo, ubijajo ... Kako lepo bi bilo, če bi bila na svetu le ljubezen in mir!

MONIKA ŠEK, OŠ Tišina

Prijateljica

Mi srečo prinašaš, veselje mi daš,
ko strah me je, roko mi podaš.
Srečna sem, ker tebe imam
in vse skrivnosti lahko ti izdam.
Edina prijateljica si moja ti,
tudi vse dolge in puste dni.

MIHAELA DERVARIČ
OŠ Cankova

Hiše in pише: Peternell

Slika

Pri mizi sedim,
tvojim pogledom sledim.
Tvoje oči nemo strmijo
in nič ne govorijo.
Ko vate se ozrem,
se zavem,
da te ni,
da samo slika si,
ki na steni visi.

HELENA HORVAT
OŠ Velika Polana

Koreni znanja so grenki, plodovi sladki.

Obisk pri eni najstarejših Sobočank

95 pomladi Fani Balajc

Redki so, ki jim je dano dolgo življenje

V krogu svojih najbližjih ter številnih znancev in prijateljev je Fani Balajc iz Lendavske ulice v Murski Soboti te dni praznovala 95. rojstni dan. Rodila se je 6. avgusta 1902. leta v Košarovcih na Goričkem.

Fanika, kakor so jo ljubkovalno ogovarjali, je bila pridna *deklina*. Leta 1926 se je poročila s Karlom in odšla živet v Čikečko vas. Čez štiri leta se jima je rodila hčerka Irena. Ker je bilo delo in življenje na kmetih težko in ker bi si rada z možem zgradila novo hišo, sta se odločila, da bosta odšla na delo v Francijo. Najprej, leta 1936, je šla na tuje Fani, čez dve leti pa še mož. On je delal na prostranih poljih, ona pa je bila pri gospodarju kuharica. Oba sta bila dobra in zvesta delavca, zato sta od francoskih oblasti prejela bronasto in srebrno medaljo za delo. Čeprav sta se upokojila že 1965. leta, sta v Franciji vztrajala do leta 1969, ko sta se le vrnila v Prekmurje, v Mursko Soboto, da bi tu preživela jesen življenja. Tu sta tudi praznovala zlato poroko. Od 1989. leta je Fani vdova.

Hčerka Irena z možem Rudijem, ki sta se po delu v Nemčiji tudi že upokojila, pa tudi vnuk Geza ter pravnuka Igor in Aleš, ki še vztrajajo v tujini, je niso pozabili. Prav tako tudi ne številni sorodniki in prijateljice, ki ji sicer na vsakodnev-

Fani Balajc iz Murske Sobote te dni praznuje 95. rojstni dan.

nih klepetih ob kavi krajšajo prenekatero uro. Navezana je tudi na domači tednik Vestnik, v katerem posebej rada prebira novice s svojega Goričkega. Pa tudi brez televizije bi ji bilo ob dolgih večerih dolgčas. Zlasti spomladi in poleti se z veliko ljubezni ukvarja z gojenjem in negovanjem rož, ki krasijo njen balkon. Nanj rada opozori obiskovalce. Letom navkljub še vedno sama gospodinji, hčerka in zet pa sta ji v pomoč pri nakupih v trgovinah. Z njuno pomočjo rada obišče svojo domačijo v Čikečki vasi in bližnje sorodnike.

Fani želimo še naprej veliko življenjskega optimizma ter vrsto zdravih in srečnih let.

GEZA GRABAR

Prekmurski citrarji

Citre za temperamentnejše skladbe

Čeprav citrarska skupina Prekmurski citrarji obstaja šele dve leti, se ves ta čas z nastopi na raznih prireditvah dokazuje s kakovostnim igranjem. V skupini sodeluje sedem glasbenikov, ki imajo že precej izkušenj, saj so že prej igrali v raznih citrarskih in drugih glasbenih skupinah, v otroških letih pa v osnovnošolskih skupinah. Vodi jih Jozsef Varga ml., člani so predvsem iz okolice Lendave, eden pa prihaja iz sosednje Madžarske. Igrajo predvsem madžarske ljudske pesmi, večkrat pa se lotijo tudi dela kakega klasičnega komponista, seveda so skladbe primerno prirejene za ta instrument.

Člani so v povprečju stari 30 let, eden pa obiskuje še osnovno šolo. O njihovem delu je Jozsef Varga ml. povedal, da res igrajo predvsem madžarske ljudske pesmi, ki so zaradi svojega temperamenta tudi najprimernejše za izvajanje na ta glasbila. Večkrat pa se lotijo tudi prekmurskih ljudskih pesmi in ljudskih pesmi iz drugih slovenskih pokrajin ter igrajo tudi različne priredbe klasične glasbe, recimo Bartoka, Straussa in Brahmsa. Doslej so nastopali na raznih proslavah in prireditvah v Sloveniji in na Madžarskem.

Imajo dovolj širok in bogat repertoar naučenih skladb, da zmorejo tudi daljši nastop za različne priložnosti. Vendar so ob njihovem nastopu zunaj madžarsko govorečega območja ljudje včasih nekoliko presenečeni, ko slišijo njihov nastop, predvsem zaradi inštrumentov, na katere igrajo. »Slišal sem že izjavo, da to niso citre,« pravi Varga. "Ljudje so namreč bolj navajeni na štajerske citre, ki imajo precej drugačno obliko pa tudi zvok. Te citre, na katere igramo mi, je etnologinja iz Ljubljane Mira Omerzel -Terlep imenovala bordunske citre in so po njenem mnenju najstarejši primer citer na tem območju, torej starejše od štajerskih. Zvok citer, na katere igramo Prekmurski citrarji, bolj spominja na tamburice in tudi tehnika igranja na njih je podobna tem. Te citre so tako zaradi načina igranja in zvoka primernejše za temperamentno glasbo in so se bolj uveljavile na madžarskem, za nežne avstrijsko-štajerske skladbe pa so primernejše citre, ki jih igrajo po drugih območjih Slovenije.«

Na take citre je igral tudi njegov oče, od katerega se je tudi naučil igrati, dodatno pa se je izobraževal tudi pri glasbenih učiteljih na Madžarskem. Že v osemdesetih letih je ustanovil citrarsko skupino v Genterovcih, ki je prav tako veliko nastopala, otroke pa je učil igrati tudi na tamkajšnji osnovni šoli. Danes so te citre zelo priljubljen instrument tudi med otroki na osnovnih šolah, kjer imajo tudi samostojne skupine. Tehnika igranja je namreč dokaj enostavna in se je ni težko naučiti, veliko pa [illegible] tudi sposobnih učiteljev tega in[illegible] strumenta pa tudi sam instru[illegible] ment je dokaj poceni, stane [illegible] mreč do 200 nemških mark.

»V skupini si želimo še naprej dobro igrati, pomembno pa je tudi, da vsi v igranju vidimo [illegible] ko zadovoljstvo in da si [illegible] mo čas, da se dobimo in [illegible] zaigramo za lastno zabavo [illegible] druge. Čeprav nas je veliko [illegible] poslenih in imamo veliko [illegible] obveznosti, si vsaj enkrat [illegible] sko vzamemo čas, da [illegible] dimo,« je povedal.

Besedilo in foto: JOŽE G[illegible]

Prekmurski citrarji veliko nastopajo na prireditvah v Prekmurju in na Madžarskem.

Protestno zborovanje Lipovčanov ob Vučji jami

»Šli bomo tudi v Bruselj, če bo treba!«

Prebivalci želijo tudi z zaporo preprečiti črpanje gramoza

Ta gramoznica poleg lipovskega športnega centra je v zadnjem času postala predmet burnih pogajanj med Cestnim podjetjem, ki jo želi izkoristiti za poglabljanje in črpanje gramoza, in prebivalci Lipovec, ki želijo ohraniti Vučjo jamo nedotaknjeno. V "kamenšnici" naj bi bilo okrog petsto sedemdeset tisoč kubičnih metrov zelo kakovostnega gramoza, ki bi se lahko uporabil kot dodatek k asfaltnim mešanicam, toda tisti Lipovčani, ki stanujejo v bližini gramoznice, o tem nočejo niti slišati. Zato se jih je blizu trideset zbralo v soboto zvečer poleg Vučje jame, kjer je na poti že postavljena improvizirana barikada. "Več ljudi ni prišlo zato, ker to ni uradno zborovanje. Prišli smo samo tisti, ki smo se obvestili tako prijateljsko, prek telefona. Predsednik sveta krajevne skupnosti Janko Bezjak na žalost ni mogel priti zaradi bolezni v družini. Dejstvo pa je, da bomo kmalu sklicali uradni protestni miting, in takrat lahko pričakujemo množično zborovanje vseh Lipovčanov," je pojasnil Jože Tivadar. Člani Odbora za zaščito Vučje jame pravijo, da je postopek pridobivanja lokacijskega in gradbenega dovoljenja za črpanje gramoza protipraven, saj naj bi se prvo vložilo še v starem sistemu, odobritev drugega na podlagi prvega pa se je zgodila že v novi državi. "Toda, ko smo vložili prošnjo za obnovitev celotnega postopka, so nam pri pristojnih službah povedali, da smo to storili prepozno. Ne glede na to se mi ne predajamo", je nepopustljiv Jože Tivadar. "Prvi razlog, zaradi katerega ne dovolimo nobenega izkoriščanja Vučje jame, je promet. Poglejte, to cesto uporabljamo vsi prebivalci Lipovec, tule pa je tudi športni center, kjer so tekmovanja. Kam bomo prišli, če nam to cesto zasedejo tovornjaki? Nikamor. Ostali bomo "zadušeni" v vasi. Dostopa do športnega centra ne bo, ne bo izhoda na magistralo, prav tako pa kmetje ne bodo mogli s traktorji do svojih njiv. Drugi razlog je hrup. Že zdaj, ko so prišli le poskusno črpat - to je bilo le toliko, da bi nas malce "preizkusili" -, so bližnji stanovalci prišli iz svojih hiš začudeni nad tem, kaj se dogaja. Kaj šele bo, če bodo vsak [illegible] tule črpali in vozili tovor[illegible] po osem ur, ko bo petek [illegible] da, pa še več. Tretji [illegible] sprememba podtalnice, [illegible] meni, da bodo najbližja dr[illegible] odmrla, enako se bo [illegible] nekaterimi vrstami rib. [illegible] tega je površina na bližnjem [illegible] vniku namenjena za [illegible] his." Razlogov proti izkori[illegible] nju Vučje jame, ki so [illegible] našteli zborujoči, je bilo [illegible] liko, nekateri člani pa so [illegible] zaradi svojega upora [illegible] probleme s policijo, ki je [illegible] rikade menda pobrala [illegible] odtise. Zaradi tega je predsed[illegible] Odbora za zaščito V[illegible] poslal javni poziv "[illegible] modrem": "Pozivam [illegible] naj ne hodijo po h[illegible] vaščanov. Če kaj bo, naj po[illegible] k meni, Jožetu Tivadarju, na [illegible] vilko 71. Od navzočih se [illegible] da so popustili pri gradnji [illegible] za avtocesto, ker gre pač [illegible] cionalni interes, toda [illegible] Vučji jami ne bomo popu[illegible] Če naše prošnje ne b[illegible] no rešene, bomo šli do [illegible] vška, Kučana, Bizjaka, in [illegible] treba tudi v Bruselj ali pa [illegible] OZN v New York."

TOMO KOLE[illegible]

Protestno zborovanje prizadetih Lipovčanov pred Vučjo jamo

Improvizirana barikada, zaradi katere so v Lipovec prihiteli tudi [illegible] cisti.

Črno-bela preteklost

PONOSNI TROJIŠKI GASILCI so to povorko uprizorili leta 1965. Torej pred 32 leti. Zanimiva je skromna častna tribuna, ki je oblečena s partijsko zastavo, posebnost so motorista, gasilski avtomobil in ljudje, ki so se umaknili v senco pod stopnice, ki vodijo k romarski cerkvi. F. Štefanec

V Kutincih ob domačiji Štefana Zorka urejajo zemljišče, da bi preprečili nadaljnje plazenje zemlje, ki se je začelo 1995. leta po spomladanskem deževju. Tedaj je plaz »prestavil« del ceste in zrušil koritast silos za krmo ob gospodarskem poslopju.

Občini Sv. Jurij ob Ščavnici je končno uspelo dobiti denar za tako ureditev zemljišča, da poslej ne bo več nevarnosti plazenja. Dela bodo stala 12.500.000 tolarjev.

Delovodja Podjetja Tampon iz Podlehnika Jakob Videnšek nam je povedal, da bodo vgradili 600 kubičnih metrov kamenja, ki ga vozijo iz kamnoloma v Pirešici pri Celju. »Končno si bomo oddahnili. Hvaležni smo občini, ki je pokazala vse razumevanje za ureditev posledic plazu. Veseli bi bili, ko bi čimprej v celoti asfaltirali še cesto Kutinci-Terbegovci,« je menil Štefan Zorko. - Fotografija: L. Kramberger

...Očeslavci, naselje na južnem robu Ščavniške doline

Tam, kjer teče mineralna voda

...do bo imel poslovilni govor? Srečko Žižek!

...Dan, ko sem obiskal Očeslavce, je bil vroč, zato neizprosna žeja, ...ki jo med drugim lahko pogasiš z dobrim brizgancem. Očeslavča... ...ni treba v trgovino ne po vino ne po mineralno vodo, kajti ...obojega imajo dovolj: na pobočjih so vinogradi z žlahtno trto, v dolini ... mineralne vode.

...fi, vode bi!

Očeslavci se prvič omenjajo v ...skem deželnokneževjem ur... ...let 1265-67. Leta 1445 ... 16 hiš. Že dolgo so zna... ...mineralni vodi.

...Drobec iz Dragoti... Suzana Šutja iz Očeslavec ...mona Klemenčič z Rožič... ...Vrha so bile tri iz skupin ... ljudi, ki so predza... ...sredo prišli k izviru mine... ...vode in jo nalivali v litrske ...nice. Tokrat pa voda ni in ... prosto teči iz pipe, ki ...ljena na bazenu izvira, ...panio pritrdile gumijasto (podobno kot pri jemanju ... soda) »potegnile«, da je ... v steklenice na ne... ...žji točki. Še sam sem jo ... in izpil kaka dva decili... ... mi je dela. Ne vem ... se »meša« z vinom; če ...pam po pripovedovanju ...ih treh žensk, potem ... odlično. In prav ... dobrih brizgancev so ..., Suzana in Simona ... natočit mineralno vodo,

...Drobec iz Dragotinec, Suzana Šutja iz Očeslavec in Simona Klemenčič z Rožičkega Vrha so ...vsko mineralno vodo v ducat steklenic in povedale, da se odlično meša z vinom. Pa nič ne

... dan žetve, vmes pa so ... in prazniki, zato ... dobro »podlago« ...) dobro zaliti.

... izvira mineralne vo... ... termalne (tople) ... prosto odteka v pro... ...ko. Oba izvira naj ... Radenske. Seveda ... »nakladal«, kak... ... za Očeslavce in ..., če bi oba izvira ...enega) izkoriščali ..., a to ni namen tega ... res, da marsikdo ...slavcih nalije mineral... ... prihrani kak tisočak. ...

...vcih pa ne manjka ... zdrave pitne vode, ...odovod v slehernem ...stvu.

... niso ...dni

... Očeslavčani, ki si ... obdobju še posebej ... za razvoj kraja, sta ...nik in Srečko Žižek. S ... se tudi nekoliko ...varjal. Povedal je, da ... številk. Ugo... da je bilo ob vsakem ...prebivalstva, ki je pona... ... deset let, vsakokrat ... leta 1961 jih je bilo 195, deset let pozneje 165, leta 1981 že spet manj - 150, ob popisu 1991. leta pa so jih našteli 139. Na tihem pa le kaže upati, da se število prebivalstva ne bo zmanjševalo. Kraj namreč še zdaleč ni bogu za hrbtom, ampak na lepi točki, pretežno ob cesti Gornja Radgona-Benedikt. Obdajajo ga: na zahodu Ivanjci, na severozahodu Stavešinci, na vzhodu Okoslavci, na jugu Grabonoš in na severu Janžev Vrh. Dobršen del dohodkov dobijo iz kmetijstva in vinogradništva, kakih 30 ljudi je zaposlenih v Sloveniji, imajo pa še nekaj zdomcev. V kraju so štirje samostojni podjetniki, ki se ukvarjajo z avtokleparstvom, splošnim zidarstvom, elektroinštalaterstvom in žagarstvom.

Samoprispevka nimajo

Zdi se, da je bilo na območju nekdanje velike Občine Gornja Radgona tam po 1991. letu danih veliko lažnih obljub, češ da bo vse uredila država in da zato ni treba sprejemati samoprispevkov. Med tistimi kraji, ki klasičnega samoprispevka nimajo, so tudi Očeslavci. To pa k sreči ne pomeni, da je razvoj zastal, kajti, kot že zapisano, vsi imajo tekočo (navadno) vodo, telefon je v 60 odstotkih gospodinjstev, ob obisku pa sem se vozil po asfaltiranih cestah. No, Srečko Žižek mi je sicer razkril, da imajo še okrog 500 metrov makadama, vendar bodo 300-metrski odsek Očeslavci-Okoslavci asfaltirali jeseni, vsekakor pa najkasneje spomladi, preostanek pa kmalu potem. Ker samoprispevka nimajo, ceste posodabljajo s skromno občinsko pomočjo in ob izdatnem prispevku (na podlagi sklenjenih pogodb) tistih domačij, mimo katerih gradijo sodobno cestišče.

Dobra volja je najbolja

Med vožnjo skozi Očeslavce sem opazil star letak, ki je vabil na otvoritev športnega igrišča. Na koncu je pisalo, da je poskrbljeno za vse, »dobro voljo pa prinesite s seboj«. Zdaj - po pogovoru z vaškim predsednikom in občinskim svetnikom Srečkom Žižkom - pa ugotavljam, da je bilo veliko dobre volje že prej. Lani so namreč ustanovili Kulturno športno društvo Očeslavci, ki ga vodi podjetnik Dani Močnik. Kmalu potem so tudi začeli urejati športno igrišče za vaškim domom. Prostor ni ravno velik, zato so uredili igrišče za igranje malega nogometa. Prejšnji mesec je bila že otvoritev. Domačim igralcem malega nogometa se torej ne bo treba več uriti na tujih igriščih, saj imajo svojega. V jesenskem delu športnih merjenj bodo na njem prvič uradno tekmovali. Športno društvo ima (glede na to, ker kraj ni velik) kar 80 članov, starih od 15 do 80 let. Leta pač niso pomembna! Tekmujejo pa seveda mladi.

Na vaških zabavnih igrah, ki jih prirejajo v času prvomajskih praznikov (tudi letos so jih imeli), pa seveda preverjajo svoje spretnosti ne glede na starost. Prav to je tudi čar šaljivih tekmovanj (vlečenje vrvi, metanje kampov, hoja v vrečah ...).

Čeprav se Srečko Žižek letno poslovi od več kot 100 umrlih, ni »poklicni« govornik, kajti preživlja se s trdim delom v avtokleparski delavnici.

Slovo od 95 ljudi

Nekaj funkcij, ki jih opravlja Srečko Žižek, sem že omenil. Dodam naj še dve: je tudi podpredsednik sveta KS Spodnji Ivanjci in sodnik porotnik. Kaj pa govornik na pogrebih? Letno se poslovi od okrog 100 ljudi; letos do sredine julija je govoril na 65 pogrebih! Počne nekaj, česar se ljudje otepajo. Tako je bilo tudi v Očeslavcih, ko naj bi v vaški skupnosti našli nekoga, ki bi se kot predstavnik »civilne družbe« poslovil od umrlega sovaščana. Srečko je bil tedaj predsednik, in ker ni uspel nikogar pridobiti, je pač sam prevzel to nalogo.

Govorništvo mu nekako celo »leži«, kot pravimo. V mladih letih je sanjaril, da bi postal poklicni igralec, a tega ni mogel uresničiti, no, delno že: kot amaterski igralec v nekdanjem mestnem gledališču v Murski Soboti in na vaškem odru ter seveda kot govornik ob slovesih. Za tiste, ki jih je poznal, mu ni težko sestaviti govora, za druge pa si dan pred pogrebom pridobi podatke, si napiše govor in ga dobro »odigra«. Priznal je, da mu je govorništvo neke vrste konjiček, dasiravno se to ne sliši ravno lepo, ker žal svoje sposobnosti dokazuje ob poslednjih slovesih. Ampak - takšno je življenje. Pogrebništvo Vrbnjak ga nekako že vključuje v svoj »paket« storitev.

Pa vendarle: Srečko je in ostaja predvsem dober avtoklepar in vaški aktivist, ki - podobno kot še kdo - tuhta, kaj narediti (da bo obrodilo sadove), da bodo Očeslavci v »eni državi«. Zdaj namreč spadajo v KS Spodnji Ivanjci (Občina Gornja Radgona), pod krajevni urad Sv. Jurij (Občina Sveti Jurij ob Ščavnici); otroci hodijo v šolo na Kapelo, ta kraj pa je tudi sedež župnije, v katero spadajo; tam imajo tudi pokopališče (Občina Radenci).

Besedilo in fotografiji:
Š. SOBOČAN

Rože zate ...

(V prejšnji številki je prišlo do zamenjave teksta oziroma fotografije. Prizadetima gojiteljicema rož in bralcem se opravičujemo.)

Pride dan, ko človek uresniči sanje. Želje so se izpolnile tudi Lilijani Novakovič iz Lipovec. Leta in leta, ko se je vozila na delo v Gradec, je med potjo opazovala lepe hiše in množico cvetja na okenskih policah ter si srčno želela, da bi tudi sama imela kdaj tak dom. Skupaj z možem Brankom sta dosegla željeni cilj: v Lipovcih sta si zgradila veliko hišo in po svojem okusu uredila tudi okolico. Kakšna je, vidite na fotografiji. Za rože in okrasne rastline ter drevje skrbita tudi 20-letna hčerka Jasmina in 10 let star sinek Igorček. Lilijana je dosegla še en cilj: nič več ji ni treba v tujino, ampak je med svojima otrokoma in rožami. Vsi pa tudi nestrpno čakajo konec tedna, ko se iz Avstrije vrača mož oziroma oče. Tudi on rad posedi na vrtu in ob jezercu z lokvanji, ki ga je sam uredil. - Fotografija: Š. S.

Vsakemu, ki se pelje skozi Malo Polano mimo nove Balažiževe hiše, ki jo sicer še urejajo, se pogled ustavi na lepih rožah. Marija Balažic je povedala, da ona rože le zaliva, za njih pa pravzaprav skrbi sin Kristijan. Pri njih so imeli vedno radi lepe rože na okenskih policah, posebno ljubezen do njih pa je pokazal omenjeni sin, zato je končal srednjo vrtnarsko šolo v Celju. Med rožami prevladujejo pelargonije, ki so jih zasadili pred petimi leti, potem pa so jih skrbno presajevali, tako da so se v tah časih na policvah že kar razmnožile. Po zadnjem deževju so rože nekoliko manj lepe, človeka pa še vedno lahko razveselijo, ali ne? - Fotografija: J. G.

Nelogičnosti našega mesta

Grajska ulica »zvezana« z električnim kablom

Mogoče ste opazili, da so pred nekaj tedni v Grajski ulici v Murski Soboti delavci spet razkopali pločnike, mogoče pa tudi ne? Prav gotovo so to opazili prebivalci ulice, in to tisti, ki živijo na tisti strani, kjer sta zdravstveni dom in študijska knjižnica, saj so podobna dela gledali že približno pred letom in pol. Takrat so z občine določili tudi mejo, - za katero prebivalci pravijo, da je sporna -, ki je določala, do kod se asfalt financira iz občinskega denarja in kateri del morajo plačati stanovalci sami. To so tudi storili, sedaj, ko še nista minili niti dve leti, pa so morali opazovati, kako jim ta njihov asfalt spet odstranjujejo in polagajo na novo. Vzrok je bil menda v napeljavi močnejšega električnega kabla za dvigalo v novi lekarni, ki je sicer na drugi strani ulice, vendar tam kopanje ni bilo dovoljeno. Prebivalci severne strani Grajske ulice protestirajo zaradi takšnega načina dela, saj pravijo, da se je že pred letom in pol vedelo, da bo omenjeni električni kabel potreben in da bi to delo lahko opravili že takrat. Za pojasnilo smo skušali dobiti odgovorne ljudi, toda ker jih je večina ravno sedaj na dopustu, se bomo morali zadovoljiti samo s podatki, ki so nam jih posredovali stanovalci v Grajski ulici. Z občine so nam povedali le to, da je res, da bi se lahko že takrat napeljal električni kabel, vendar ga pri Elektru še niso mogli financirati, tako da je prišlo do »kratkega stika«. Za vsako spremembo v njihovi ulici pa so prebivalci Grajske takoj dobili obvestilo, pravijo na občini. Tudi stanovalci doslej niso držali križem rok, saj so organizirali sestanek s predstavniki Elektra in občine, vendar so se nam potožili, da tam niso dobili zadovoljivega pojasnila ter da so omenjeni predstavniki breme odgovornosti prelagali drug na drugega. Med tem časom so kabel že napeljali, pločniki so znova asfaltirani in Grajska ulica je dobila svojo končno podobo. Ali pa tudi ne?

Prebivalci Grajske ulice so letošnjega julija morali gledati enaka dela, kot so jih videli že pred letom in pol. Fotografija: Nataša Juhnov

TOMO KÖLEŠ

Čas temnookih

Bodite pametni, oči so ene same

Bodite pametni, ne dajte se zapeljati pocenim temnim steklom v okvirju ne raznim nalepkam, ki jih prilepijo znajdljivi trgovci. Nič lažjega kot prilepiti nalepko in potem prodajati meglo. Oči so ene same, zato si kupujte sončna očala na pravem mestu - predvsem zato, da vam obvarujejo oči pre močnimi ultravijoličnimi in infrardečimi žarki. Privoščite si najboljše!

Če ni dobro, je bolje nič

Ni vsako temno steklo v okvirju že tudi varovalo za vaše oči. Za temnimi stekli, ki nimajo zaščitne funkcije, se namreč zenica močno razširi in tako na široko

odpre pot škodljivim žarkom v oko. Če mislite na svoje zdravje in vam je vid dragocen, naj bodo na vašem nosu kakovostna varovalna sončna očala, če pa nimate takih, je bolje, da ste brez njih.

Da bomo poučeni

Glavna naloga sončnih očal je zaščita očesa. Ščitila naj bi pred škodljivimi žarki, drobnimi prašnimi delci, pred vetrom, ki draži oko. Premočna svetloba draži oči in moti pri gledanju; največje okvare pa povzroča tisti del spektra svetlobe, ki ga ne vidimo in ima valovno dolžino daljšo od vidne svetlobe, in sicer med 286 in 400 nm. Gre za ultravijoločno svetlobo (UV-žarke), katere primarni vir je sonce. Obstajajo še drugi viri, kot so svetloba pri varjenju, ksenonske luči oziroma svetloba, ki jo sevejao neustrezno zaščiteni računalniki in drugi ekrani.

Okvare na očeh povzroča tudi svetloba, ki ima valovno dolžino daljšo od vidne svetlobe. To je infrardeča svetloba.

Če niste vedeli

Ultra vijolične žarke delimo v tri skupine. UVC so žarki z najkrajšimi valovnimi dolžinami, ki se učinkovito filtrirajo v zemeljski ozonski plasti. Novejša spoznanja znanstvenikov pa govorijo o zmanševanju ozonske plasti v ozračju, ki povzroča opekline na koži, snežno svetlobo in se v očeh običajno zadrži v roženici, kar povzroča vnetja roženice (fotokeratitis).

Del svetlobe, ki je očem najbolj nevaren, je UVA-svetloba, ki povzroča fotokemične okvare v očesni leči, tako, da sčasoma zamotni. Nastane siva mrena (solarna katarakta). Približno vsaka deseta siva mrena, ki jo operirajo, je nastala zaradi izpostavljenosti UV-žarkom. Strokovnjaki v svojih strokovnih spoznanjih in zapisih tudi povezujejo okvare rumene pege, solarno vnetje mrežnice ter motnje v roženici z UV-sevanjem.

Svetujejo nam

Ljude barve različno vidimo. Zato se nam lahko zgodi, da zaradi nepravilno izbrane barve leč ne vidimo dobro. Prepustimo strokovnjakom, da nam pomagajo pri odločitvi. Sicer pa bi bilo najboljše svetlobo ali zatemljenost leč prilagoditi trenutni svetlobi in letnemu času. Če pa premoremo le za ena sončna očala, je bolje izbrati takšna z ne preveč zatemnjenimi lečami, saj jih tako lahko uporabimo tudi v dnevih z manj izrazito svetlobo.

Za vsakdanje delo, šport ali opravljanje poklica na prostem bi morali nositi zaščitna očala ves čas aktivnosti in za to strokovnjaki priporočajo svetlejše leče z absorbcijsko sposobnostjo med petintrideset in štiridesetimi odstotki. Poleti, še posebej ob vodi, pa naj bodo leče temnejše.

Črno ali zelo temno ni dobro

Črne ali zelo temne leče niso priporočljive, ker se zenica na te razmere privadi in se potem, ko si očala snamemo, ni sposobna odzvati na svetlobno stimulacijo. Koristna je uporaba fotokromatičnih leč, ki prilagajajo absorbcijo sorazmerno z jakostjo svetlobe.

Očala - ogledalo življenjskega stila

Kadar izbiramo, izberemo tako, kakršni pač smo. Zadrti nergač, kateremu »smeta« vse novo, dinamično, bo ostal zvest svojem staremu tradicionalnemu okviru. Uspešni poslovnež si ne bo privoščil srečanja s poslovnim partnerjem, ne da bi imel na nosu naočnike zvenečenega imena. Uspešni podjetnik je zinil, da se uspešnost poslovneža vidi tudi po tem, kakšne znamke obleko nosi, kakšen »komad« si natakne na nos ter s kakšnim peresom podpiše pogodbo.

Direktor si zato ne bo nataknil Lenonk in najstnika bodo do konca zafrkavali, če si bo privoščil Van Gogha. So pač očala, ki pristajajo mladim, naj bo, če so takšna, kot jih nosijo njihovi vzorniki. So očala, ki pristajajo visokim državnim uradnikom in ki so tako na »blint« nekoliko podobna tistim, ki jih nosijo preganjani (od zakona). In potem so tista za »rajo«, najslabši ponaredki, s pultov pred bifejem na tržnici.

Poletna pričeska: razkuštrani lasje, ki jih krotijo okvirji sončnih očal

Ženske, ki veliko dajo na svojo popolno poletno figuro, si bodo med sončnimi očali iskale takšne, s katerimi si lahko tudi nekoliko dvignejo lase, ali si jih zataknejo za poletno bluzico, da razkrijejo koščok kože nad oprsjem.

Nepopravljivi »cincaš« za tolar bo takšen tudi, ko si bo kupoval sončna očala in površnež si bo kupil očala, ki mu prve pridejo pod roke.

So pa tudi takšni, ki na sončna očala še pomislijo ne.

Za popravljanje »face«

Sončna očala si nataknemo na najbolj vidni del našega telesa - na sredo obraza. Z njimi si naredimo ali spremenimo »faco« tako, da smo potem s tistim, kar vidimo v ogledalu, zadovoljni.

Z očali si lahko popravimo tudi nos. Če smo prepričani, da je naš nos prekratek, naj bo mostiček očal ozek in visoko nameščen. Velja pa tudi obratno: če je nos po vašem prepričanju predolg, ga navidez skrajšate z očali, ki imajo nizko ležeči mostiček.

Očalca so ...

So lahko modni dodat[...] objekt modnega izražanja. [...] zano s tem so predmet, [...] katerih se prodaja zveneč[...] stijo tistemu, ki želi za [...] ti pogled. Brez zadrege [...] zatemljeno steklo mogoče [...] dati zanimivo osebo, [...] njeno ravnanje, ne da bi [...] to vedela. To lastnost [...] očal uporabljajo v službah [...] mene zaposleni v varnostn[...] žah, pa tudi gangsterji in [...] ki jih preganja zakon.

Temna sončna očala [...] pridejo v sobotnem jutru, [...] krijejo utrujene ali krvave [...] vroči noči ali pred zvedavimi po[...] gledi prikrijejo prepojenost [...] od omame.

... ogledalo sveta

Sončna očala so lahko [...] ogledalo ulici ali mimoidoč[...] tudi motiv fotografskega [...] va.

Fotografije: N. J[...]

Pogovor s Slovenci drug[...]

»Če bi [...] bi ti[...]

Pred kakšnimi štirimi, petimi desetletji so se Prekmurci odpravili v Ameriko in Kanado, da nekaj zaslužijo in se potem vrnejo. Minevala so leta, desetletja in le redki so se vračali v rodne kraje; velika večina jih je ostala tam in si ustvarila družino. Tako so v Ameriki že tri generacije Prekmurcev in Slovencev, rojeva pa se že četrta. Potomci naših prednikov govorijo po prekmursko, vendar mnogi od njih še nikoli niso bili doma. Nekateri med njimi so do-

Brigita Seliškar in Paul Časar

bili to priložnost in s folklorno skupino Rožmarin so obiskali Slovenijo. Poiskali smo jih v Turnišču, kjer so nastopali, in jih povprašali o njihovih doživetjih.

V Montrealu v Kanadi živi veliko slovenskih družin. Ti se veliko družijo, še posebno ob kakšnih praznikih pripravijo prireditve: silvestrovanje, slovenski dan, miklavževanje, materinski dan idr. V glavnem Prekmurci, nekaj pa je tudi drugih Slovencev pa se družijo v folklorni skupini Rožmarin, ki jo že petnajst let vodi Rozina Hozjan Rogan. Poleg tega pa se plesanja učijo tudi mlajše skupine Metuljčki, Marjetice in Lastovke. Folklorna skupina Rožmarin nastopa s prekmurskimi in slovenskimi ljudskimi plesi. Trenutno znajo zaplesati trideset različnih plesov. Na slovensko turnejo pa je prišlo deset deklet in osem fantov. Vsi zaradi službe niso mogli, zato je bila žalost pri tistih, ki so ostali doma, zelo velika. Gospa Rozina pa je tudi tista, ki plesalcem zašije vse obleke.

Tudi njen mož Franc Rogan je zelo dejaven in se aktivno vključuje v družbeno življenje - je pevovodja ter organist v cerkvi. Tudi sicer je tam cerkev središče dogajanja in srečevanja Slovencev, naši izseljenci pa se dobivajo tudi v počitniških hišicah, kjer imajo, kot pravijo, pravo malo Slovenijo. Oba pa sta se že sredi 50-ih let s starši kot otroka odselila v Kanado. Rozinina mama je iz Velike, oče iz Male Polane, Franc pa je iz Goričkega; mama je od Grada, oče pa iz Matjaševec. Doma so se zato vedno pogovarjali po prekmursko in tudi svojo hčerko Rozino Ropo prekmursko in tudi svojo hčerko Rozino Rogan so naučili prekmurščine. Danes se pogovarjajo tudi angleško in francosko, ker hčerka hodi v francosko šolo.

Nazadnje sta bila Roganova doma v poznih sedemdesetih letih. Oba sta se strinjala, da se je od takrat marsikaj spremenilo na bolje. »V Prekmurju smo videli veliko novih, lepih hiš, vse je urejeno. »Ste kot v cvetnem raju.« Povedala sta, da se je skupina Rožmarin zelo razveselila potovanja v Slovenijo in da so mnogi med njimi prvič obiskali kraje, od koder izvirajo. »Ta dva tedna, ki smo jih preživeli v dovovini, sta čudovita; veliko smo videli, tudi zato, ker smo gostovali po celi Sloveniji. Tudi mladi so tako navdušeni in veliko razpravljajo o svojih doživetjih. Tudi zato, ker so nas sorodniki in sovaščani tako toplo sprejeli.«

Paul Časar je star dvajset let, v Ameriki pa študira računovodstvo. V Prekmurju je bil že trikrat; prvič, ko mu je bilo 6 let, drugič pri enajstih in sedaj je tu tretjič. »Sedaj sem nekoliko starejši in si bolj pozorno ogledam in doživim,« je razložil. Njegova mama je iz Hotize, oče pa iz Markovec. [...] vanje pri folklori je [...] cija, saj sta plesala [...] brata, pridružili pa so se [...] moji prijatelji. Najprej nisem [...] ali je to tisto, kar me [...] pak resnično je super. [...] »ajtekon pa mamo[...] vensko, med prijatelji [...]

Rozina Hozjan Rogan [...]

...aši so

...ulijska sobota je bila, pozno ...popoldne in sonce v zatonu je ...lo močno ter šoferjem, ki so ...li na zahod, jemalo pogled. ...sploh ne gane! Zastrem po-...m z muziko, ki prija uše-..., si zapolnim vse prazne se-...e v avtomobilu. Ritem kar ...o »rukne«, da bi v zaveda-...stne samovšečnosti za-...la v širni svet. Pač tja, ka-...e bi se mi zahotelo. Zame je ...ves svet, ki ga s svojega ...neodvisnosti in odraslosti, ...materialne preskrbljenosti in ci-... lahko osvajam in spre-... Trdno v rokah so vse ...karte in s tem, kako jih ...m, sem lahko nadvse za-... Ne. Ne gre za narci-...nost. Le za zavedanje tega, ...prepustiš samozadovolj-... Ti, da si zadovoljen sam ...seboj v svetu, je kot opij za ...in balzam za telo.

...katerim iz tedna v teden ..., da bi vas poznala in ...nikoli videla, ki vas re-...no nagovarjam, a ste ...drugi strani časnika, ste kdaj ...na tehtnico vse tisto, kar ...daje trdnost osebnostne ...? Po sebi lahko re-..., da je to najbolje storiti, ko ...zadovoljen s seboj do te ..., da te spravi ob živce že ...pogled na lastno »faco« v ...dalu ali pa takrat, ko me ...»znervira«, da bi mu ...zaušnico ali bi lopnila ...om, da bi se skadilo za ... Takrat se pošteno samoz-...ajte. Uspeh ne bo izostal. ...niti na glavo. Če je se-...levi, naj bo odslej na de-... in vse, kar se vam zdi ... postavite ali izbrskajte iz ...to dobro stran. Svet se ... vam zdel mnogo lepši ... vaši najstniški otroci ... v vaših očeh postajali ... kar so. Ne pohlevni an-... pa tudi hudobci ne, ne ... nad katero je treba ... po tistem zgodovin-...: kaj bo z današnjo ... So s svojimi iskanji ... bolj na levi kot dru-... bolj na desni strani. ... vzgojnih prijemov ... nam staršem, knjige ... strokovnjaki in hiše ... Toda bodimo za ...časno pokopljemo vse ..., ki nam jih ponujajo in si ustvarimo svojega, takšnega, ki bo mladim v pomoč. Brez pomoči staršev in tistih, ki jih razumejo, ne bodo uspeli.

Radenski izobčenci

S. O. S.

Kraj dogajanja: hiša strahov v radenskem parku

Kaj hočejo radenski najstniki, ki so me povabili na srečanja k hiši strahov v parku. Pri lekarni ustavim avtomobil in zavijem v park. Od hotela Radin je butala v park muzika benda, ki je sobotne goste zabaval v ritmu ča ča ča. Ozrem se proti Kapelskemu domu, ki je v zapuščenosti in razpadanju še najbolj podoben hiši za strahove. Na pročelju berem listek, da se gostom in obiskovalcem opravičujejo za to, kar pač vidijo, saj je stavba v denacionalizacijskem postopku.

Mladih tu ni, potem je hiša strahov tista kavarna nekoliko naprej, si mislim. Priletni par, najbrž gosta spodnjega hotela, sta se držeč pod roko sprehajala. Za njima je zavel osladen vonj po parfumu. Sprehod po večerji in pred nočnim počitkom človeku, ki si kot turist kupi hotelsko sobo in dobro postrežbo in še tisto, kar se prodaja v reklamnih turističnih ponudbah, čist zrak in mir za počitek ter sprostitev, zelo prija. Visoki iglavci, v katerih se skrivajo ljubke kosmate živalice, je košček raja iz reklamne turistične ponudbe.

Tam so! Okoli dvajset jih je, najstnikov, ki sedijo na škarpi pred hišo strahov ali pa se naslanjajo na svoje »bicikl« prevozno sredstvo. Čakajo me. Pogovarjajo se, ne glasno, pa tudi čisto potiho ne. Opazijo me, da prihajam. Sem prava, takšna, kot so me pričakovali? Ali pa so morda nekoliko razočarani, ker nisem »ful« takšna novinarska faca, kot jih poznajo iz tevejevske scene. Sploh je tevejevsko rolanje življenja kot limonada. Pa ta se še posreba, ne more pa se tako zlahka zradirati v mladih glavah predstava o naj... poklicih novinarjev, kriminalistov in policistov. V filmu so pač vedno postavljeni v napete situacije, da, če bi tako res bilo, bi se jim kaj hitro moral po žilah namesto krvi pretakati sam adrenalin. Vedno rešujejo situacijo in so močni ter uspešni v boju zoper slabo ali kriminal. (Tudi to v življenju ne drži vedno.)

Torej, kaj muči mlade in kaj želijo povedati meni in spredvsem sporočiti radenskemu svetu?

Tema pogovora: iskanje prostora s streho in štirimi stenami

Takole so govorili:

(Začne najbolj zgovoren, ta glavni s frizuro, ki se mora opaziti.)

»Muči nas, da nimamo kam iti. Pa nikjer nam ne dajo, da bi si malo popili pa to.«

(Smeh preostalih.)

»Da bi imeli kakšen prostor pa kak fliper notri, da bi bili pod streho in da ne bi bili tako kot sedaj, ko nimamo kam iti, pa tukaj sedimo. Nekaj naj naredijo za mladino.«

(Gosta iz zdravilišča, ki sta se sprehajala po parku, sta od daleč motrila dogajanje.)

»Zbujate pozornost?«

»Gredo mimo nas, pa če smo bolj glasni nas že ogovarjajo pa to. Pa kupi si sendvič, ne cigarete ...« (Cigareta – simbol odraslosti.)

»Gostje naj bodo tu, nam pa naj dajo nekaj, kakšen klub, da se bodo lahko gostje v miru sprehajali.«

»Pa da bi imeli kakšne koncerte.«

(Brigadirsko vprašanje.) »Bi sami pomagali pri urejanju prostora za vas?«

(Vsi v en glas.) »Mi bi delali, pomagali bi, če bi bilo treba.«

»V Vikendu je bil kelnar, pa smo prišli tja, ker sta dva ostala brez rokavic, pa so nam rekli, da tu nimamo kaj iskati.«

»Šli smo v prostor za nekadilce, pa nam je rekel, da tu za nas ni placa.«

»Šli smo v Penino, pa nam je kelnarca rekla, da se opravičuje, da ne moremo hoditi več tja. Pa tako vljudno je rekla, da smo se vredi obnašali, samo da se cerkev in šola pritožujeta, da ne smemo več tja.«

(Ogorčeno) »Vedno se nekaj vmešavajo, pa počitnice so pa to. Če nočejo, da bi hodili v gostilno, pa naj nam ti, ki se najbolj pritožujejo, nekaj naredijo.«

»Ja, da bomo tudi, ko bo mrzlo, nekje na toplem.«

(Prizadeto) »Če se pa kaj zgodi, smo takoj vse mi krivi.«

»Pa v šoli so nam rekli, da med počitnicami ne bi smeli hoditi na igrišče. Ravnateljica se je pritoževala. V počitnicah se ne bi smeli tam zadrževati.«

(Tožba) »Če pa nimamo kam iti. Pa ko so tam pri bazenu ropali pa cedeje kradli, so takoj na nas, da smo to mi.«

»Lani smo imeli vsaj tu pri bazenu odprto, sedaj pa so nam vzeli še to. Sedaj lahko greš notri z vstopnino, pa drago je, pa še to je odprto samo do sedmih.«

(Sledi vprašanje): »Izrinjajo vas?«

(Vsi v en glas) »Ja!«

»Kaj pa, če bi si pri katerem doma naredili?« (Noro vprašanje, da, zato smeh.)

»Ha, foter bi me prej iz kuče vrgel, preden bi sploh kaj zinil.«

(Spet k temi.) »Vsaj kakšen disko, da bi imeli za začetek. Samo da je streha pa toplo pa da imamo kam iti.«

»V gostilni mečemo pikado, pa pridejo starejši pa pravijo: ,Ite' dol. Pa moramo iti ven. Mi nič ne pijemo, pa nam rečejo, da moramo iti ven, ker nič ne pijemo. Pa si naročiš deci slatine: Ne, to je premalo. Naj damo plac drugim, ki bodo menda naredili več kšefta. Da si bodo dva deci slatine naročili.«

(Opomba tistega, ki mu denar ni vprašanje)

»Pa si tudi ti naroči dva deci.

»Če nimam penez.«

(Vprašanje s ciljem)

»Komu naslavljate vašo tožbo?«

»Županu, ja.«

»Ja, on je takrat, ko so ga volili, sedel v Penini in tistim, ki so zanj glasovali, je plačal pivo.«

»Koliko vam manjka do polnoletnosti, da boste njegovi volivci?«

(Ne vsi)

»Dve leti.«

(Glas z leve) »Jaz ga ne bom volil.«

(Nagovarjanje) »Dalo bi se zmeniti z županom, da če bo izpolnil obljubo, bi ga naslednjič volili.«

»Kaj bi njega volili, eno pijačo bi ti plačal pa vse obljubil, potem pa nič ...«

»S kamero bi enkrat mogli priti in to posneti. To kavarno. Vse propada. Klošarji spijo notri. To bi nam lahko dali.«

»Včeraj je bil velik dež, pa nisva vedeli kam, pa sva šli notri. Klošar je bil notri pa celi nagi ...« (Smeh ostalih.)

»Stoprocentno.« (Spet smeh.)

»Pa pridite enkrat, da boste videli, kaj je tu notri.«

»Ja, pa v Penino ali v Vikend gremo skupaj.«

»Ne, najprej mi, potem pa boste prišli za nami.«

»Čisto drugače je, če pridemo s starši. Potem so ful prijazni, pa: Kako si že velika, kam sedaj greš v šolo, pa to ... Resno, ja.«

(Pripomba prijateljice z desne.) »Mi smo deca, deca pa morajo biti doma.«

»Kaj pa si doma lahko začneš. Pred televizijo sediš in si kvariš oči.«

»Ja, pa še vtrga se ti lahko.«

»Pa vsak dan ne boš gledal televizije. Ja ne moreš nonstop gledati televizije.«

(Novo.) »Pa da bi nam kino naredili.«

»Saj imamo kino, samo filmov ni notri.«

»V šoli smo imeli napisano, kakšni filmi so v Radencih, potem pa pridemo tja, da bi šli gledat, pa nam pravijo: narobe ste obveščeni, danes je tukaj seminar. To mi je rekel.«

»Potem pa je toliko drogerašev, če pa je v Radencih vse gnilo.«

»Saj po cajtngih piše, da so Radenci drugi po drogi v Sloveniji. Saj ni čudno, če si mladina nima kaj začeti. Da bi bilo vsaj nekaj.«

(Pritrjevanje vseh.)

»V KUD Bubla pa tudi ne moremo vsi iti. Lahko bi nam nekaj naredili, saj ne moremo ves dan biti doma.«

»Nismo vsi literati in pesniki. Pa tudi vsi ne bomo šli igrat tamburice in se učit veseloiger.«

(Razočarano in prizadeto.) »Zgnili bomo.«

(Spet k temi)

»Tu je kavarna in tisti Kapelski dom.«

»Ja, če pa greš noter pa pride policija in te sprašuje, čigav si.«

»Če pa te policaj odpelje in foter pride po tebe, pa te prej doma buje, potem pa te vpraša, kaj je bilo!«

»Ja, tu nikogar ni. Tu bi nam lahko dali prostor.«

»Ne v Kapelskem domu. Tam je menda že luknja v strehi, pa vse pušča. Pa elektrika je fuč, tam smo vsi lahko mrtvi.«

(Še so odločeni iskati si svoje mesto)

(Zadnje vprašanje)

»Lahko je vse zapisano, kot ste rekli?«

(Vsi v en glas)

»Ja.«

(Tisti z bicikla.) »Pod šifro: pomagajte nam.«

(Ostali) »Eh, ne.«

(Iskanje naslova nad člankom) »Izobčenci, brezdomci, izbeglice City, S. O. S. ... ja, to.

S. O. S. – Radenski izobčenci?

MH

Foto iz arhiva Vestnika

...cij, ki živijo v Montrealu

...rce dali, ...rce«

...angleško. Enkrat teden-... v slovensko šolo, ...veliko bolj obvladam prek-...slovensko. Slovenija je ... v Prekmurju nas imajo ... Povsod nas spremljajo in ..., zelo smo veseli, da ..., da sem tu doma.«

...Seliškar je enaindvajset let, oče in mama živita v Montrealu, ona v Torontu študira farmacijo. Mama je rojena v Prekmurju in pri dvanajstih letih je šla v Kanado, moj oče pa pri petih letih.. »S starši govorim angleški, prekmursko pa me je naučila stara mama, ki tudi živi v Kanadi. Jaz sem že tretja generacija in sama bom svoje otroke učila slovensko, zelo mi je pomembno, da se bodo otroci zavedali, od kod prihajamo. Moja srce je doma v Sloveniji, ker je tu tako lepo in je življenje mirno. V Evropi sem že bila, vendar sem prvič v Sloveniji. Nisem si mislila, da bi lahko bilo tako lepo in da so lahko ljudje tako dobri z nami. V Montrealu in Torontu vedno gledamo na uro, vedno nekam gremo, zgodaj moramo vstati, pozno gremo spat. Življenje je nemirno. Ljudje so tu vedno dobre volje. Vedno se smejijo.«

Je že tako, da se Slovenci takoj najdejo, pa naj bo to doma ali v Kanadi. Tako sta se v majhni župniji v Montrealu spoznala tudi Fred Tkalec in Marija Rupnik, ki sta poročena že osem let in imata hčerko Andrejo. Sta druga generacija potomcev, saj so njuni starši prišli v Kanado v začetku 50-ih let. Fredova mama. Marija se je naučila prekmurščine, sicer pa doma govorjo tri jezike – angleško, slovensko in tudi francosko –, saj bo hčerka hodila v francosko šolo.

Fred je drugič tukaj, prvič je bil samo v Prekmurju, sedaj pa so imeli priložnost, da so šli vseokrog. Fred je ugotovil, da so Slovenci tu in v Kanadi zelo podobni, tudi kuhinja je enaka. »Sedaj smo pri bratrancu in tam kuhajo tako, kot kuha moja mama.« Marijo pa so še posebno navdušili ljudje, ki so tukaj bolj ljubeznivi. »Če bi lejko srce dali, bi ti dali srce,« je povedala. V Kanadi pa so ljudje bolj zaprti vase. Tu se pozdravijo, nagovorijo z dobrim dnem kako ste, pri nas pa niti človeka ne pogledajo, grejo samo mimo.

Fred Tkalec in Marija Rupnik s hčerko Andreja

»Pri folklori pleševa, ker ima Marija zelo rada glasbo, še posebno pa ji je pri srcu vse, kar je slovensko,« je razložil Fred. »Večkrat sem vprašala mamo, če bom lahko kdaj prišla domov, v Slovenijo. Pa nikoli nista želela iti, jaz pa nisem smela sama. Sedaj pa je bila priložnost. Mislim, da je nekoč bilo zelo težko, bila je vojna, morda se danes zato bojita soočiti s starimi spomini. Upam, da jih bodo prepričali naši lepi spomini. Tudi naša hčerka bo imela veliko zanimivega povedati. Tudi mi bomo Slovenijo še obiskali, doma imamo dve leti staro hčerko, in če prej ne, pridemo nazaj čez pet let.«

Besedilo in foto:
ALEKSANDRA NANA RITUPER

ZAKULISNI POGOVORI POSVETA O POMURSKI AVTOCESTI

Poslanec Andrej Gerenečer: ... *Ciril, daj prepričaj tvoje varošance, naj nam zdaj ne zablokirajo vsega, pa saj je avtocesta ja lepa, zakaj bi se je branili, ker prehod ne bo v Genterovcih ...*
Jožef Kocon, župan Lendave: ... *pa ja, da je asfalt lep. Jaz bom imel obvoznico okrog Lendave, pa še avtocesto do Pinc.*

Jože Novak, Urad za prostorsko planiranje: ... *jim boš ti pojasnil ali jaz? Saj jaz to vem res najbolje, meni vsak verjame, ampak ti si bil zraven, ko ste Madžarom obljubili ...*
Pavel Gantar: ... *(Zdaj bi pa res že lahko končali, saj smo jim pripeljali vse načrtovalce sem in jim vse lepo pojasnili. Menj bi zdaj že prijal bograč v senci murske šume ...)*

Lotmerk se vključuje v sveto štajersko alianso

Župan Ludvik je pozabil, kaj je počel na srečanju županov v Slovenski Bistrici. Po pismu, naslovljenem na občinsko upravo in prebranem na občinskem svetu, naj bi Ljutomer podpisal »socialni sporazum« s problematičnim Mariborom in majhnimi občinami, ki so se od njega odcepile. Do jeseni naj bi se župan pozanimal, za kaj sploh gre pri sporazumu. *(Pa naj še kdo reče, da Ludvik rad ne gre v Soboto news.)*

Svetniški župan

Lendavski župan je vedno pripravljen na sodelovanje s svetniki in novinarji. Pred julijsko sejo je vsem navzočim demonstriral novo nalepko, ki si jo morajo prebivalci lendavske upravne enote zalepiti na registrske tablice. *(Nikar ne namakajte nalepk v vino Lendavskih goric, temveč si raje pomagajte s cetom in vodo news.)*

Proračunska poraba

Ljutomerski občinski delavci bodo poletje porabili za sestavljanje pojasnil nadzornemu odboru, ki za jesen pripravlja novo ofenzivo. *(Lepo je živeti v občini, kjer se denar za kulturo pretaka po komunalni infrastrukturi ali proračunski denar je strogo namenski denar oziroma ubog je župan, ki verjame na besedo strankarski upravi news.)*

Razglednica

Novi grb je tudi del turistične razglednice občine Lendava *(Problematično je samo to, da jo je natisnila neznana tiskarna »Top-print«. Ali bo Lendava kmalu trijezična news.)*

Ribnik

Ljutomerski zlobneži so ob pogledu na vhod v ljutomersko župnišče začeli klevetati, da si bo župnik zgradil pred župniščem ribnik. Vsem, ki razširjajo takšne klevete, sporočamo, da gospod župnik gradi nove stopnice *(Pa naj še kdo reče, da »zbirca« ni uspešnejša kot krajevni samoprispevek news.)*

Čakalna vrsta

Soboški župan Anton Slavic je tako zelo preobremenjen z lokalnimi veselicami, pardon, proslavami, da je moral uvesti čakalno vrsto za obiskovalke. *(Vestnikovi novinarki se je pripetilo, da je morala kar tri dni čakati na županov blagoslov news.)*

Velika Prlekija po sds-ovsko

Prleški sds-ovci, ki so si prizadevali za strankarsko regijo v formatu Velike Prlekije, so skorajda uspeli. *(Veliko Prlekijo bodo imeli v okviru Pomurja ali general Glanzkopf s Krkovičevo pomočjo jih je postrojil, pomagala pa mu je tudi Viola skupaj s Ptujčani in Ormožem news.)*

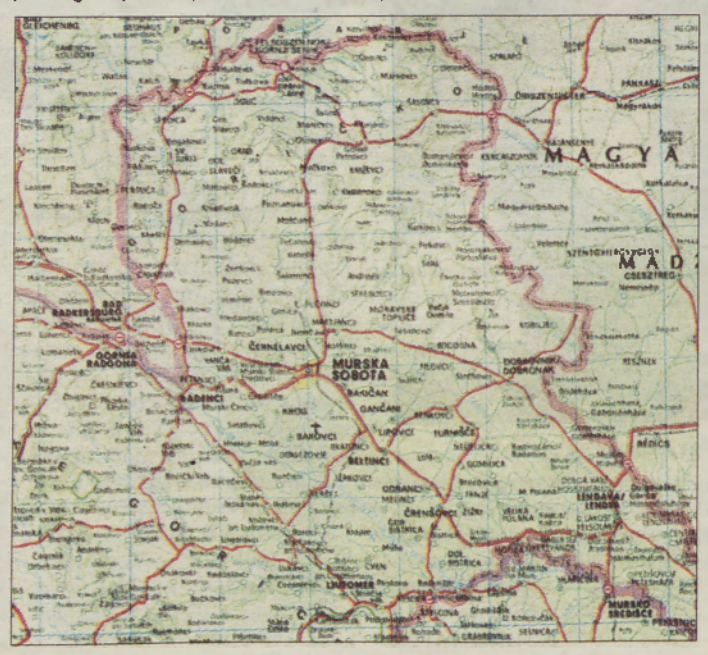

Geza Džuban — Trobentač

Geza Džuban je na SLS-LDS veselici, ki so jo pripravili po podpisu aneksa h kolektivni pogodbi in sporazumu o proračunu za leto 1997 veselo zatrobental »En hribček bom kupil bom trto sadil«, v mislih pa se je obračal na lendavskega župana Kocona v želji, da ga prepriča, da so Lendavske gorice del Prekmurskih goric. *(V prekmurski republiki bo »vino« vrelo še pred grozdjem news.)*

Hitlerjeva lobanja in kavč

Rusija ima v svojih arhivih lobanjo Adolfa Hitlerja in kavč, na katerem se je ubil, ki pa ju ne namerava razstavljati v javnosti, je izjavil direktor ruskih državnih arhivov Sergej Mironenko. Direktor britanske turistične agencije Steppe East, Nick Laiang, je namreč pred kratkim novinarjem povedal, da so mu ruske oblasti dovolile obiskati arhive, kjer je videl Hitlerjevo lobanjo. »Hitlerjevi ostanki so, iskreno rečeno, nagnusni – preluknjana lobanja in krvav kavč,« je po ogledu povedal Laiang. Mironenko je dejal, da po njihovem mnenju ne bi smeli razstavljati nikogaršnjih posmrtnih ostankov, ostanki firerja pa bi celo lahko postali kult neofašistov. Rusija je že večkrat objavila, da hrani Hitlerjevo lobanjo, vendar pa tega dosiej še nikoli niso uradno potrdili. Hitlerjevo truplo, ki so ga našli v Berlinu maja 1945 sovjetski vojaki in ga skrivaj zakopali v vzhodni Nemčiji, so leta 1970 odkopali, ga zažgali in njegov pepel stresli nad reko Elbo, da njegov grob ne bi kdaj postal središče neonacistov, je razkrilo leta 1995 objavljeno poročilo ruske protiobveščevalne službe KGB. Poročilo navaja, da so februarja 1946 Hitlerjevo truplo pokopali skupaj s trupli njegove žene Eve Braun, Goebbelsa in članov njegove družine na ozemlju sovjetskega garnizona v bližini Magdeburga.

Who is Who v Veliki Britaniji

V Veliki Britaniji je izšla knjiga Mednarodni kdo je kdo za leto 1997. Mnoge znane osebnosti upajo, da se bo njihovo ime znašlo v tem znamenitem vodniku. V knjigo se je letos uspelo prebiti ameriškemu igralcu golfa Tigerju Woodsu, za las pa je spodletelo Camilli Parker Bowles, prijateljici britanskega princa Charlesa. Med srečneži sta tudi španski plesalec flamenka Joaquin Cortes in kanadska pevka Alanis Morissette, med politiki pa bangladeški premier in južnokorejski voditelj. Kriterij za uvrstitev v knjigo ni toliko pojavljanje v medijih kot posebno pomembno dejanje, ki ga oseba stori.

JOAQUIN CORTES

Osebni stražar Albrigtove se je ustrelil

Eden od osebnih stražarjev, ki budno pazijo na ameriško zunanjo ministrico Madeleine Albright, se je med njenim obiskom na vrhu Združenja držav jugovzhodne Azije (ASEAN) v Kuala Lumpurju po nesreči ustrelil v nogo. Nesreča se je zgodila, ko je varnostnik preverjal svoje orožje, to pa se je naenkrat sprožilo. Tiskovni predstavnik je povedal, da je varnostnika hudo sram. Albrightova je varnostnika poklicala v bolnišnico in ga vprašala, kako se počuti. Ker rana ni bila huda, se je lahko nesrečnež po nekaj urah vrnil v Washington.

Charles se še ne bo ženil

Britanski prestolonaslednik princ Charles se za zdaj ne namerava poročiti z dolgoletno prijateljico Camillo Parker, piše londonski dnevnik Express, sklicujoč se na vire v Buckinghamski palači. Charles in Camilla se seveda ljubita, vendar pa ne želita storiti ničesar, kar bi lahko prineslo škodo monarhiji in povzročilo ustavno krizo. Vendar pa se je neuradno izvedelo, da poroka dolgoročno ni izključena, navsezadnje se princ Charles pogosto pojavlja v javnosti s Camillo, ki jo številni Britanci še vedno obtožujejo za Charlesovo ločitev od Diane.

Robin in Margaret

Britanski zunanji minister Robin Cook se je po osemindvajsetih letih skupnega življenja z Margaret odločil za ločitev. Razlog: razmerje s tajnico. Cook je javno potrdil pisanje nedeljske revije News of The World. Tajnica pa ni kdorkoli, temveč Cookova 41-letna ljubezen iz poslanske zbornice Gaynor Reagan. Cook je poudaril, da je vsa odgovornost za ločitev izključno njegova in da se zaveda, da je javna oseba. Novinarje je kljub temu poprosil, naj v tem težkem trenutku spoštujejo zasebnost vpletenih. Nedeljska revija je objavila tudi odziv ministrskega predsednika Tonyja Blaira, ki preživlja počitnice v Italiji. Blair je ob novici povedal, da je »skrajno žalosten zaradi Robina in Margaret«, da pa je to ministrova zasebna stvar, ki nikakor ne vpliva na Cookovo sposobnost resnično izjemnega vodenja britanske diplomacije in zunanje politike.

...enn Close in Maryl Streep

...a soproducentki in igralki v filmu o Mary Stuart, škotski kraljici ...eč kot štiristo let. Film bo priredba drame Friedricha Sgcille... ...aryl Streep bo igrala Marijo, kraljico Škotske, Glenn Close pa ... kraljico Elizabeto.

♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍ med zvezdami ♎ ♏ ♐ ♑ ♒ ♓

OVEN
...ubila se boš; ljubezen bo prijetna in globo... takšna, kot si jo želiš. Pokazala se bo ... spremembo v poklicnem življenju, s tem ... drugih ugodnosti, ki so s tem povezane. ...ajem se boš zagnal v nove poslovne po... uspelo ti bo! Toda srečo je potrebno tudi ... ne le pobirati sladke sadove. In nikar ne spre... ...vihanega nasmeška, ki bo veliko obetal ...

...
...rišel bo nekdo, ki ti je nekoč veliko pomenil, ... na koncu pustil na cedilu. Morala se boš ... ali mu boš kljub tveganju ponovno verjela. V ... čaka prijetno presenečenje.
...te bo plaz očitkov, ki bodo povsem upra... Bolje bo, da se s tem odkrito spoprimeš, saj ... v nasprotnem primeru vse vskupaj še bolj ... Nekdo si želi tvoje bližine ...

...ČKA
...Šele zdaj si obljubila, da boš molčala, ti bo vse... ...la neprevidna beseda in že bo ogenj v strehi. ...boš poskušala storjeno popraviti, vendar boš ...ečara dosedanjo zmedo. Pričakuj posledi...
...že skrajni čas, da se tudi ti začneš zaveda... ...oj dolžnosti? Sredi tedna se ti obeta prijetna ..., toda bolje bi bilo, če bi malce popazil tudi ... finančni položaj.

...
...Dnevi, ki so pred teboj, bodo polni čustvenih ...etov, vendar se nikar ne predaj. Najprej se po... ...radi trdnejša tla, ker se ti lahko načrti zaple... ...oj izjalovijo.
...maš srečo, da z lahkoto pozabljaš vse, kar je v ... življenju neprijetnega in preživetega. Več ...osti pa boš posvetil radovednim očem, ki že ... sledijo tvojim včasih celo smešnim avantu...

...
...ogajale se ti bodo nenavadne, vendar prav ... zanimive stvari. S partnerjem boš imela v ... nekaj težav, pozneje pa bosta vendarle ...gotoviti skupne interese. Denarja pa nikar ...avaj!
...razmisla, da porabljaš svojo energijo tam, ... od tega prav nobene koristi. S prijatelji se ...meni za nekaj prav imenitnega, ki ti bo pope... ...očasen vsakdanjik.

...ICA
...Ozran te je resnice, toda to je edini način, da ... zagotoviti partnerjevo zaupanje. Prišla bo ... ugodna priložnost, ki pa se jo boš kar ... bala izkoristiti. Raje boš počakala boljši jutri.
...Načel se boš spraševati, ali je določen dogo... ...voja naključje ali premišljeno delo nekoga, ki ... opleta pod nogami. Nikar se ne zanašaj ... srečno zvezdo, ampak stori kaj konkretne...

TEHTNICA
Ona: Več kot očitno je, da ti ne bo prav nič dolgčas, saj se ti obeta prava »razprodaja« svojega prostega časa. Seveda pa ima lahko to tudi določene posledice tako v ljubezni kot v vsakdanjih stvareh.
On: Pogled v prihodnost sicer ni ravno razveseljiv, lahko pa ga v marsičem polepšaš, če boš znal v pravem trenutku pokazati pravo mero odločnosti. Glede partnerja pa si nikar ne delaj nepotrebnih skrbi, saj je vse v najlepšem redu.

ŠKORPIJON
Ona: Nedvoumen namig te bo tako zmedel, da še nekaj časa ne boš trezno mislila, ampak le medlela od skoraj bolečega hrepenenja. To pa je lahko varljivo, saj se ti lahko kaj hitro zgodi, da boš razočarana.
On: Preveč se boš navezal na nekoga, ki tega enostavno ni vreden. Je že res, da s trenutnim položajem ne smeš biti zadovoljen, vendar bi bilo koristno, da bi pravilno ocenil svoje zmožnosti.

STRELEC
Ona: Tvoja reakcija na nepričakovano novico bo preveč impulzivna, da bi lahko dosegla kakršno koli razumno rešitev. Poskusi se zbrati in trezno razmisliti, pa se bo rešitev pokazala kar sama od sebe.
On: Nikar se ne zanašaj na govorice, ki krožijo okoli tebe, ampak se raje zazri vase in kaj hitro boš videl pravo resnico. Je že tako, da se na koncu izkaže, da je človek sam sebi najboljši prijatelj.

KOZOROG
Ona: Hitiš na poti v službo, na poti domov, na poti v trgovino, na koncu pa vendarle ne postoriš vsega. Umiri se in naredi nekaj zase in za svojega partnerja, na katerega si v zadnjem času kar nekoliko pozabila.
On: Zaradi nerodnosti boš izgubil priložnost, ki se zlepa ne bo več ponovila. Predvsem pa bo veliko bolje, če se za nekaj časa potuhneš in si nabereš novih moči. Opozorilo bo prišlo za hip prepozno.

VODNAR
Ona: Nekdo te zelo pogreša, vendar ti tega na noben način ne bo hotel priznati. Konec tedna boš »pristala« na divji zabavi. V prijetnem razpoloženju boš izdala nekaj, za kar bi bilo bolje, da bi ostalo skrito.
On: Znašel si se sredi velikega dela, ki mu ne vidiš konca, vendar boš resnično zadovoljen. Ko boš odkril cilj vse te zmešnjave, boš z lahkoto premagoval vse težave. In nikar ne zavrni denarne pomoči!

RIBI
Ona: Kritično obdobje je počasi že za teboj, zato bi ne bilo slabo, da bi se ponovno posvetila uresničevanju svojih načrtov. Nekdo te bo opazoval in pri tem delal velike načrte, od tebe po bo odvisno, ali se mu boš odzvala.
On: Vse bo še v redu, le pohiteti bo treba. Tvoji načrti so povsem uresničljivi, toda za to je potrebno še kaj več kot samo dobra volja. Prijatelj ti bo ponudil finančno pomoč, o kateri se splača podrobneje razmisliti.

Premier Blair prodal hišo

Britanski premier Tony Blair in njegova soproga Cherie sta prodala hišo v londonskem Islingtonu. Za hišo, zgrajeno v prejšnjem stoletju, sta dobila več kot dva milijona mark, kar pomeni, da sta z njo precej zaslužila. Pred štirimi leti sta jo namreč kupila za manj kot milijon mark. Blair se je z družino, potem ko je postal premier, preselil v uradno rezidenco na Downing Street, saj je tam laže zagotavljati nujne varnostne ukrepe.

Kdo ogroža Whitney Houston?

Policija je na obiskanem italijanskem otoku Capri sprožila preiskavo o tem, kako je znana ameriška pevka in igralka Whitney Houston dobila globoko rano na obrazu. Pevko, ki s soprogom, prav tako pevcem Bobbyjem Brownom in skupino prijateljev križari z jahto po Sredozemlju, so namreč sprejeli v bolnišnico na otoku z majhno, a globoko rano na levi strani obraza. Whitney je iz bolnišnice odšla z dvema šivoma na obrazu. Razlog, da se je vmešala policija, so nasprotujoče si izjave o okoliščinah nesreče.
Pevka je namreč dejala, da se je poškodovala med plavanjem, medtem ko je eden od članov posadke zatrdil, da je do poškodbe prišlo na ladji. Sumničenj ne bi bilo, če ne bi bil Brown znan po svojem izrazitem temperamentu. Da ga lahko zelo hitro zanese, so potrdili očividci, ki so lani prisostvovali prepiru znanega para v nekem trgovskem središču v Honoluluju, ko je Boby Whitney prisolil zaušnico.

Pošiljanje in dodajanje matic

Dodajanje matice pod pokrovno mrežico na polegajočo se zalego

Ob pregledu pokrite zalege pogosto opazimo, kako iz pokrite celice najprej pomoli jeziček in se nekaj minut potem skobaca na svetlo siva puhasta čebelica. Tak sat pa je kot nalašč primeren za dodajanje nove matice.

V prodaji je posebna plastična zaščitna mrežica, velika 12 krat 15 cm. Na vogalih ima nameščene nožice, ki jih vtaknemo v sat in z njimi bolje pritrdimo mrežico, tako da čebele ne morejo prehajati pod njeno steno.

Odvzamemo staro matico. Navadno je na satu, na katerem smo našli staro matico, tudi polegajoča se zalega.

Če to drži, iskanje dodatnega sata s polegajočo se zalego ni potrebno. Sat ometemo in na mesto, na katerem se polegajo, namestimo mrežico. Pri tem je zelo ugodno, če pod mrežico zajamemo vsaj par celic medu. Če to ni mogoče, nič hudega. Izkušnje namreč kažejo, da so popolnoma normalno sprejete tudi matice, dodane pod mrežico brez rezerve medu. Ko je mrežica nameščena, skozi odprtino spustimo matico. Matica je v novih razmerah hudo vznemirjena in hitro bega pod mrežico, a se bo že umirila. Celoten sat nekoliko posujemo s prahom mlete prave kave in ga vstavimo nazaj v panj. Delo je opravljeno. Matica je ujeta v mreži. Okrog nje se polegajo mlade čebele, ki mlado matico sprejmejo za svojo. Že po dveh do treh dneh čebele zgrizejo prehode pod stenami mrežice in osvobodijo matico. Do tedaj so ponavadi zaležene že vse proste celice pod mrežico. Matica pospešeno zalega, kot da se ni nič zgodilo. Je pa zanimivo, da zalega pod mrežico ne zdrži dolgo. Kmalu potem, ko se jajčeca izležejo v žerke, čebele celice očistijo. Najbrž jih moti nenaravna ulica s plastiko.

Uspešnost dodajanja lahko preverimo šele čez 7 do 10 dni. Na naše presenečenje najdemo v panju veliko mlade zalege, prekinitve zaleganja pa pravzaprav ni. V tem je tudi največja prednost tega načina dodajanja v primerjavi z drugimi – prekinitev zaleganja ni daljša od dveh dni. Dodatna prednost je velika zanesljivost sprejetja. Od vseh doslej opisanih metod je po naših izkušnjah ta najzanesljivejša.

Plastično mrežico lahko nadomestimo z žično, izdelano v podobnih merah. Velja poskusiti s preprostim, a zelo učinkovitim načinom zapiranja na novo dodanih matic. Pripraviti moramo dva lesena okvira, velika kot AŽ satnika in široka 1 cm. Sat s polegajočo se zalego ometemo, med satom in satnikom izrežemo nekaj prehodov, na obe strani sata pritrdimo satnika in čez vse napnemo hlačno nogavico (najlonke). Umetnih vlaken čebele ne zgrizejo. V prostor med nogavico in zalego spustimo mlado matico in nogavico zavežemo. Tako pripravljen sat z matico dodamo čebelji družini. Čez tri dni, ko je na dodanem satu že precej mladih čebel in na novo zaleženih jajčec, odrežemo na nogavici nekaj prehodov in s tem omogočimo osvoboditev matice. Matica bo v najkrajšem času zapustila zaprti sat in zalegala v drugih delih panja. Čez deset dni odstranimo nogavico s sata, odstranimo satnike in normalno čebelarimo naprej.

Dodajanje matic v umetne roje

Dodajanje matic v umetne roje brez zalege je eden najzanesljivejših načinov dodajanja matic. Pri tem nas lahko zmotijo le prikrite trotovke.

Iz plodišč čebeljih družin brez večje škode lahko ometemo enega do dva sata čebel v zaboj za roje. Ko zberemo potrebno količino čebel (za petsatnik približno 1 kg ali pet ometenih satov), čebele poškropimo z mrzlo vodo in usujemo v petsatni prašilček, v katerem so sat z medom, sat z cvetnim prahom, prazen sat in dve satnici. Naravnamo satje in satnice, dodamo matico ter zapremo okence. Naseljen prašilček shranimo z odprtimi vratci za tri dni v temnem in hladnem prostoru. Po treh dneh postavimo prašilček na plano. Družinica bo začela delati kot roj. Prav je, da ji čez dva tedna pomagamo z enim satom polagajoče se zalege in ji s tem omogočimo nadaljnji nemoten razvoj.

Priredil mag. Stanko Kapun, dipl. ing. agr.

Literatura: XX. Republiški čebelarski seminar; Zbornik referatov, Bojan Pavlin.

Visoke cene soje ogrožajo gospodarnost reje živali

V začetku lanskega leta smo bili priča močnemu dvigu cen žit na svetovnem in tudi na slovenskem trgu. Na tako močno povečanje cen žit so vplivale slabe vremenske razmere v zadnjih nekaj letih, na drugi strani pa se je povečalo povpraševanje po živalski krmi. Tako so zelo nizke zaloge žit v začetku lanskega leta povzročile močno povečanje cen. Po ugodnih žetvah v lanskem letu pa so cene začele padati. Tako so se v začetku letošnjega leta cene žit umirile in prišle na raven cen pred letom 1996. Cene soje so imele v lanskem letu podoben trend kot cene žit. Razlika pa je bila konec leta 1996. Po najvišji ravni cen soje v mesecu septembru so le-te začele padati, podobno kot cene žit. Vendar pa so cene soje po nekaj mesecih padanja spet začele rasti, tako da so v mesecu juniju letošnjega leta prišle na raven 30,20 US$ /100 kg. Cene soje so trenutno najvišje v zadnjih 10 letih.

V tem sestavku bomo skušali predstaviti, kje so vzroki za tako močan dvig cen soje in s tem tudi sojinih tropin.

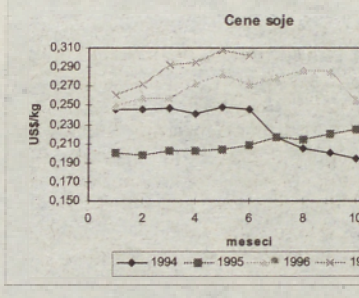

Grafikon 1: Gibanje cen soje v Ameriki
Vir: National agricultural statistics service, USDA

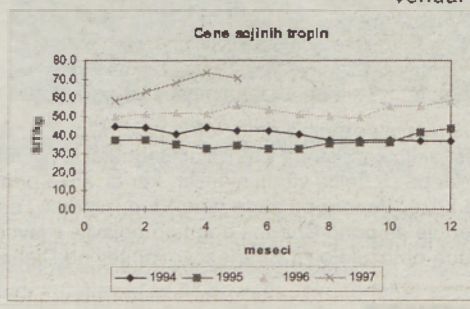

Grafikon 2: Gibanje cen sojinih tropin v Sloveniji

ZDA

Dogajanje na trgu soje v ZDA, ki so največje pridelovalke soje na svetu, ima močan vpliv na celotni svetovni trg soje. Zelo pomemben podatek o nadaljnjem razvoju cen je višina prihajajoče žetve soje v ZDA. Na kmetijskem ministrstvu ugotavljajo, da bo letošnja žetev nekoliko nad ravnijo lanskoletne. V ZDA je posejanih 27,86 milijona ha, kar je dobrih 7 % več kot lansko leto. Na drugi strani pa so pomebne zaloge soje, ki so bile v začetku leta 1997 na najnižji ravni zadnjih 30 let, to pomeni, da so za 11 % nižje kot običajno v tem letnem času.

JUŽNA AMERIKA

Čeprav so se zaradi dolgotrajne suše (kar je tudi vplivalo na ceno) pojavljali dvomi o rekordni žetvi soje v Južni Ameriki, je bilo ob koncu žetve jasno, da je bilo požete nekoliko več soje kot lansko leto. V Braziliji in Argentini so poželi za 4,5 milijona ton več soje kot lansko leto,

vendar pa pri tem moramo računati, da so v teh deželah zdrsnile zaloge soje glede na lansko leto za skoraj 0,7 milijona ton. V začetku februarja 1997 so bile zaloge v Braziliji 0,4 milijona ton (lansko leto 0,85 milijona ton) in v Argentini v začetku marca 0,3 milijona ton (lani 0,52 milijona ton).

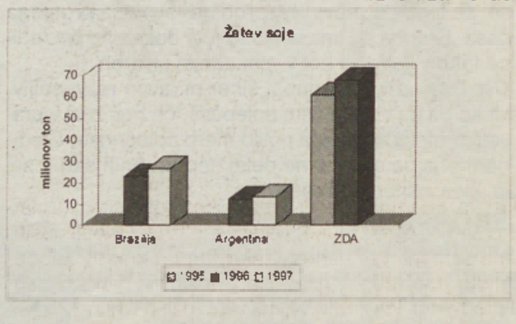

Grafikon 2: Žetev soje v Braziliji, Argentini in ZDA

KITAJSKA

Močno povpraševanje po soji na svetovnih trgih je še posebno izrazito za azijske države, med katerimi prevladuje Kitajska.

Tabela 1: Dohodek in poraba mesa na prebivalca (Kitajska)

	1980	1989	1995	1998
Dohodek (US $)	280	400	602	
Poraba mesa	13,6	22,4	38,8	52,2

Kot je razvidno iz tabele, naj bi vsak prebivalec Kitajske v naslednjem letu pojedel 52,2 kg mesa, kar je daleč nad svetovnim povprečjem, ki je 36 kg mesa na prebivalca.

Poraba mesa od leta 1989 pa do letošnjega leta se je več kot podvojila. Za pokrivanje tako visoke porabe mesa je bilo na Kitajskem potrebno povečati prirejo mesa, to pa zahteva več hrane za živali. Ker pa so Kitajci tradicionalni porabniki svinjskega mesa (v letu 1995, 29,3 kg po osebi), je pri tem jasno, da morajo uvoziti ogromne količine soje, ki pa jo uporabljajo tudi za prehrano ljudi.

Kitajska se je v nekaj zadnjih let zelo spremenila; od izvoznice soje še v pridelovalnem letu 1994/95, takraten izvoz je bil 1,2 milijona ton, pa do uvoznice soje v letu 1996/97 v skupni vsoti 3,2 milijona ton. Predvideni uvoz za leto 1997/98 pa je 4 milijone ton.

Izhajajoč iz tega bi lahko rekli, da sta ekspanzija razcveta gospodarstva in močan porast prebivalstva (samo na Kitajskem je letni prirast prebivalstva 16 milijonov ljudi) v azijskih državah odločilen vzrok za naraščajoče povpraševanju po mesu, ki se bo tudi nadaljevalo.

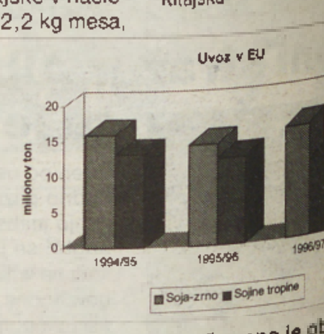

Evropska unija

Prav tako pa tudi EU načrtuje nekoliko večji uvoz soje. Po izračunih naj bi bil uvoz (od oktobra 1996 do septembra 1997) 15,73 milijona ton, kar je za 11 % več kot v enakem obdobju lanske sezone. Zmanjšal pa se bo uvoz sojinih tropin, za slabih 14 %, tako da bo uvoz 10,73 milijona ton.

Tabela 2: Največje pro[illegible] sojinih tropin (mio t)

	1995/96*	1996/97*
ZDA	29,49	[illegible]
Brazilija	16,98	[illegible]
Evropska unija	11,08	[illegible]
Argentina	8,31	[illegible]
Kitajska	5,25	[illegible]

*** Računano je obdobje od oktobra do novembra naslednjega leta.**

V pričakovanju znižanja cen soje

Če so se strokovnjaki š[illegible] kratkim spraševali, ali [illegible] dejo cene soje ob napovedani [illegible] kordni žetvi v Južni Ameriki [illegible] nih zalogah v Braziliji, Argentini [illegible] ZDA kot tudi v drugih državah [illegible] močnem svetovnem povpraševa[illegible] nju, je sedaj postalo jasno, [illegible] to mogoče. Prva reakcija je bi[illegible] na v rahlem znižanju cen soje [illegible] Ameriki.

Glavni vzrok za padec cen [illegible] vsekakor večje količine [illegible] razpoložljive brazilske soje [illegible] mrtvilo povpraševanja v Evropi [illegible] drugje po svetu. Strokovnjaki [illegible] menijo, da se bo rahel padec [illegible] daljeval, če dolar ne bo bistveno [illegible] prekoračil meje 1,75 DEM in [illegible] da če ne bo kakih večjih naravnih [illegible] nesreč, ki bi ob nizkih svetovnih [illegible] zalogah soje zelo hitro vplivale [illegible] močnejši dvig svetovnih cen soje [illegible]

Dogajanje na svetovnem [illegible] soje zelo vpliva tudi na gibanje [illegible] sojinih tropin v Sloveniji. Tr[illegible] so ta gibanja cen v nekaj[illegible] nem zaostanku.

Marko Slavič, inž. kmet.
Damjan Jerič, dipl. inž. kmet.
Kmetijska svetovalna služba za Pomurje

Priprava površin za setev sladkorne pese

Sladkorna pesa kot intenzivna poljščina zahteva za doseganje visokih, kakovostnih in ekonomskih pridelkov pravočasen pristop tako glede kolobarja kot tudi vseh tehnoloških ukrepov. Sedaj je primeren čas, da se odločimo, kje bomo spomladi posejali peso in katere tehnološke ukrepe moramo opraviti.

Kolobar

Sladkorno peso pridelujemo praviloma v **4-letnem kolobarju**. V ožjem kolobarju prihaja do zmanjšanja pridelkov, ker nismo kos povečani intenzivnosti bolezni in škodljivcev, tla pa postajajo fizikalno-kemično monotona.

Dobri predposevki za sladkorno peso:

- pšenica in druge strnine, krompir, koruza za silažo (tudi koruza za zrnje, če niso problem triazini in koruznica), krmni grah.

Slabi predposevki (zaradi plevelov in škodljivcev):

- oljna ogrščica in druge prezimne križnice, detelje, lucerna, travne mešanice.

Odvzem vzorca zemlje za analizo tal

Analiza tal je osnova za optimalno prehrano sladkorne pese oziroma doseganje gospodarnejše, kakovostnejše in okolju prijaznejše pridelave.

Vzorce zemlje, odvzete s strnišč, oddajte čim prej oz. najpozneje do konca avgusta, s preostalih poljščin pa do konca oktobra. Oddajna mesta za vzorce zemlje so na lokacijah iz prejšnjih let.

Priprava tal

Strnišče takoj po žetvi plitvo obdelamo (plug, krožna brana), da žetveni ostanki propadejo, na ta način obdržimo več vlage v tleh, kar omogoči vznik plevelov, ki jih pozneje mehanično uničimo.

Pomemben kolobarni ukrep je globinsko podrahljavanje. Zanj je še zlasti hvaležna sladkorna pesa na težjih tleh, tako so tla bolj zračna in hitreje odvajajo čezmerno vlago.

Avgusta zaorjemo hlevski gnoj na globino 20–30 cm. Na obdelano strnišče, še zlasti tam, kjer ni hlevskega gnoja ali pa si pesa pogosto sledi v kolobarju, je zaradi humusa in protinematodnega delovanja zaželjeno čim prej posejati neprezimne strniščne dosevke, kot so: raoula, gorčica (seval) in facelija. Na tan način zadržimo v tleh več vlage, preprečujemo zapleveljenost, zboljšujemo strukturo tal.

Če je strnišče zapleveljeno s slakom, pirnico, gavezom ali osatom, priporočamo, da se izognete strniščnemu dosevku in njivo zaplevelite tako, da uporabite boom efekt v odmerkih od 3 do 6 l/ha z dodatkom pinovita K (0,5 %). Slak lahko v začetku cvetenja zatrete tudi s kombinacijo herbocida z boom efektom in pinovitom K. Za zatiranje pirnice uporabite graminicide: agil, focus ultra ali fusilade.

Ko so herbicidi učinkovali, nekje po treh tednih, strnišče preorjemo.

Jesensko oranje (20–30 cm) opravimo konec septembra ali v oktobru. Če namesto oranja podrahljavamo (globina 40 cm), moramo to storiti do konca septembra, ko tla še niso prevlažna. Orati ne smemo pregloboko, ker potem mrtva zemlja na površju ne mogoča normalne rasti in razvoja.

Gnojenje

Pred oranjem potrosimo priporočeno količino NPK-gnojil in čim manj dušika (npr. za sladkorno peso 0:10:30+1 B), in sicer po analizi; če je ni in v kolobarju redno uporabljate organska gnojila, potrosite 800 kg NPK/ha, brez organskih gnojil, v kolobarju pa 1000 kg NPK/ha. Hranila iz jeseni dodanega NPK-gnojila so spomladi za rastline takoj dostopna, hkrati pa zmanjšamo količino kemijskih soli, ki spomladi v prevelikih količinah negativno delujejo na vznikajoče rastlinice (koreninski ožig). Z dušikom gnojimo spomladi.

Zelo pomemben ukrep v prehrani sladkorne pese je apnjenje, ki zmanjšuje kislost tal, pozitivno vpliva na strukturo ter s tem na boljšo obdelavo in pripravo tal.

Naša tla so kisla in pri pridelovalcih, ki tega ne upoštevajo, je pomanjkanje kalcija eden od poglavitnih vzrokov za zelo nizke [illegible] delke za kislost občutljive [illegible] ne pese.

Po strnišču ali brazdi [illegible] s karbonatacijskim mulje[illegible] t/ha ali kalcitom 3 t/ha. [illegible] buje poleg kalcija tudi fosfor, [illegible] magnezij, dušik in mikroelemen[illegible] Pozitivno deluje na mikroor[illegible] življenje v tleh. S tem je še [illegible] sebno dobrodošel na težkih [illegible] tleh z malo humusa oz. na [illegible] jih je glede fizikalno-kemi[illegible] stnosti in rodovitnosti po[illegible] sanirati.

Na lažjih in srednje težkih [illegible] je grobo poravnavanje brazd [illegible] dnji jesenski ukrep.

[illegible] za sladkorno [illegible] pri Tovarni sladkorja [illegible]

Cene pujskov

Na sejmu v Turnišču so minuli četrtek prodajali le 37 pujskov, starih od 8 do 13 tednov in težkih do 28 kilogramov. Za par živali je bilo potrebno odšteti od 13.000 do 16.000 tolarjev, prodali pa so 29 pujskov.

SKUPAJ PROTI KRI MI NALU
080-1200
POKLIČITE !
OSTALI BOSTE ANONIMNI

Prekmurska vinska kraljica

Društvo vinogradnikov Dobrovnik, ki je med aktivnejšimi [illegible] stnimi društvi, pripravlja letos druge mednarodne vinogradniške igre, na katerih bo sodelovalo 15 ekip iz Avstrije, Madžarske, Slovenije in Hrvaške. V okviru te prireditve, ki bo v nedeljo, [illegible] sta, pri tamkajšnjem kulturnem domu, bodo postavili tudi [illegible] tec, prvič letos pa bodo na prireditvi izbrali in razglasili tudi [illegible] -mursko vinsko kraljico.

...OMURSKE LEKARNE RAZKRIVAJO ...DRAVILNE SKRIVNOSTI

...dravila so čudežna. Ne napolnijo bolnikovih praznih dlani, ...dajo od sebe več, kot zmorejo – Drevo oklestijo mrtvih ...ej, njegove korenine pa pošljejo k živim zemeljskim izvirom

...ga: Arnika, navadna (Arnica ...).

...ni del: Cvet.

...prehrani: Svet Evrope jo ... v skupino naravnih začimb ... se smejo dodati živilom v ... količini, z možno omejitvijo ... učinkovin v končnem iz... ... za arniko še niso določe... ...meriški urad za živila in zdravila ... uvršča med »nevarna ze... ... jo dovoli dodati alkoholnim ... za izboljšavo okusa.

...na raba: Je rubefaciens, ... izdatneje prekrvi kožo ali ..., v obolelem tkivu prepreči ... in pospeši vsrkanje zu... ...e krvi, prinaša vanj hrano in ..., reflektorno pa vpliva ... bolezenske pro... Uporablja se za obkladke pri ... vnetjih po piku žuželk in oži... ... turih, oteklinah zaradi ... in udarninah, po... površnjem vnetju ven, mi... ... sklepnih bolečinah pa tudi ... vnete ustne in žrelne ... Zdravi tudi ozebline, zlato ... živčnega izvora ter

... sestavina homeopa... ...kov, ki zdravijo s sledo... ... pusile učinkovine v ... razredčevalnim pos...

... za odrasle: Štiri do šest ... do tri grame) droge pre... ... decilitrom vroče ... stati deset minut in ... S tekočino prepojite ... uporabite na prizadetem ... obkladek večkrat na dan. ... tinkturo pripravite z namakanjem dvajset žličk (deset gramov) droge v sto gramih razredčenega alkohola ali močnega žganja, za obkladke jo predhodno razredčite z vodo od tri do desetkrat, za izpiranje ust pa desetkrat.

Novejša dognanja: Raziskave na živalih so pokazale, da deluje uničevalno na nekatere kužne bakterije in ima blage protivnetne lastnosti. Sestavina helenalin blaži bolečine, uničuje kužne bakterije, blaži vnetja in spodbuja odpornost zoper kužne klice, to krepijo tudi vsebujoči visokomolekularni polisaharidi. Arnika vsebuje adrenalinu podobno spojino, ki zviša krvni tlak in vpliva na delovanje srca.

Stranski učinki in strupenost: Notranje je strupena, največ zaradi spojine helenalin. Povzroči nevarno vnetje želodčne in črevesne sluznice, spremeni srčni utrip, povzroči plitko dihanje, ohromitev prečnoprogastih in srčne mišice pa se konča s smrtjo. Po vzetku tridesetih mililitrov 20-odstotne arnikove tinkture so se pokazali resni zastrupitveni znaki. Dolgotrajna zunanja raba na poškodovani koži, na primer na ranah ali na razjedi goleni, pogosto povzroči zabuhlo vnetje kože z gnojnimi mehurčki, na nepoškodovani koži pa nastanek ekcema. Pri rabi prevelikih zdravilskih koncentracij nastanejo strupene kožne reakcije z mehurji in tkivnim odmrtjem. Nekateri vsebujoči seskviterpeni zaradi značilne kemične strukture povzročijo alergično reakcijo na dotik pri preobčutljivih osebah. Helenalin je citotoksičnen, strupen za celice, ker je sposoben z alkiliranjem onesposobiti biološko pomembne sulfhidrilne skupine.

Opozorila in prepovedi: Arnika se ne sme vzeti notranje, razen v ustreznih homeopatskih razredčenjih.

Ob prvih znakih alergične reakcije - bolečih in srbečih vnetnih kožnih spremembah - po zunanji rabi pri preobčutljivih posameznikih je treba zdravljenje prekiniti in se o nadaljnjih ukrepih posvetovati z zdravnikom. Osebe, alergične na kamilico, rman ali ognjič in druge predstavnike družine košaric, bodo zelo verjetno alergične tudi na arniko. Nerazredčena arnikova tinktura je povzročila na koži strupene alergične reakcije, zato naj se pred uporabo razredči z vodo, iz istega razloga vsebujejo zdravilna mazila največ 25 odstotkov tinkture oziroma največ 15 odstotkov oljnega izvlečka.

Ker je močno dražilno sredstvo, naj se zunanje ne uporablja dolgotrajno in pri akutnih - hitro razvijajočih se vnetjih, ki jih stopnjuje.

Lekarniško mnenje: Kemično je arnika dobro proučena. Protivnetne, protibolečinske in razkuževalne lastnosti, ki jih imajo seskviterpenski laktoni, upravičujejo zunanjo zeliščno rabo, čeprav je tudi res, da so lahko strupeni za celice in povzročijo alergijo na dotik pri preobčutljivih ljudeh. Ti naj bodo pozorni tudi na kozmetične izdelke, nekateri šamponi in kopeli namreč vsebujejo arnikovo tinkturo. Notranja raba arnike je škodljiva, razen v homeopatskih pripravkih, v katerih je njena vsebnost zanemarljiva; zunanja raba pa naj zajame le zdravljenje bolezenskih sprememb ob upoštevanju prej omenjenih omejitev. Čeprav ima zelo dobre celilne lastnosti, je za celjenje ran bolje uporabiti varnejša sredstva, na primer po pripravi podobne in učinku enakovredne ognjičeve pripravke. Pred vsako rabo si je treba roke umiti z milom zaradi čistoče, po vsaki rabi pa zaradi arnikovega dražilnega učinka.

Sklep: Sekira brez logarja ne razloči med suho in zeleno vejo, vedro brez vodnarja pa se skloni po vodo v usahel vodnjak.

Janez Špringer, mag. farm.

GALEX d.d. MURSKA SOBOTA

ARNIKACET

Samostojne jedi iz stročjega fižola

Med zelenjavo, ki je je v poletnih mesecih dovolj, spada tudi stročji fižol. Prehrambene lastnosti in vrednosti so dokaj visoke, zato je primeren za pripravo samostojnih jedi.

Stročji fižol s smetano

Potrebujemo: 3/4 kg stročjega fižola, 2 dcl kisle smetane, 2 žlici gladke moke, žlico paradižnikove mezge ali dobro zrel srednje velik olupljen paradižnik, 1 čebulo, žlico olja, sol in po želji žličko kisa.

Na žlici olja rahlo popražimo fino sesekljano čebulo (lahko tudi naribano). Čebulo zalijemo z vodo. Dodamo očiščen in na manjše kose narezan fižol, najboljši je širok rumen ali zelen maslenec, ki ga najprej prerežemo po dolgem in šele potem počez na kratke kose. Vodo solimo in dodamo fižol. Dobro pokrito skuhamo do mehkega. Med kuhanjem dodamo paradižnik. Iz smetane, moke in 1 dcl mrzle vode naredimo gladek podmet in ga med mešanjem vlijemo v vrelo jed, ki ne sme biti podobna juhi, ampak bolj gostljata. Ponudimo s koščkom kruha.

Stročji fižol s krompirjem, zabeljen z zaseko in smetano

Potrebujemo: 1 kg skrbno očiščenega mladega stročjega fižola, 60 dag olupljenega in na srednje velike kocke narezanega krompirja, sol, 1,5 dcl kisle smetane, 1 žlico dobre domače zaseke (v dietni prehrani vzemimo namesto zaseke žlico olja), šopek sesekljanega peteršilja.

Očiščene fižolove stroke narežemo na polovice ali tretjine in jih skuhamo v slanem kropu. Krompir skuhamo posebej (tudi solimo). Obe živili naj bosta kuhani istočasno. Odcejeni naložimo v plitvo skledo. Zabelimo z zabelo in potresemo s sesekljanim peteršiljem. Ponudimo vroče.

Zabela: Zaseko v ponvi razpustimo, da se pokažejo ocvirki. Prilijemo smetano in mešamo. Ko začne vreti, prelijemo fižol in krompir. Če namesto zaseke uporabimo olje, zabelo solimo s ščepom soli.

Cilka Sukič

Cene rabljenih avtomobilov

Minulo nedeljo so na sejmu rabljenih avtomobilov v Murski Soboti prodajali 28 avtomobilov, prodali pa so tri.

Znamka	Letnik	prev.km.	Cena
Golf 1,6 LX-D	1988	152.000	7.800 DEM
Nissan Sunny 1,4 LX	1991	94.000	11.000 DEM
Škoda Favorit 135 LX	1993	55.000	6.000 DEM
Toyota Starlet 1,0 DX	1987	82.000	3.800 DEM
Fiat Brava SX 1,6	1996	17.000	18.700 DEM
Jugo 45 Koral	1990	75.000	1.900 DEM

...metijski proizvodi ...t poslovno darilo

NAJ KMETIJA 97 VESTNIK

... predmeti ljudi živo spominjajo na njihova doživetja in to ... uporabimo tudi v trženju. (Dr. Miro Kline)

... predstavljala v pretek... ...danes pomemben deja... ...skih odnosih. Ob... je potekalo ob najraz... priložnostih in različnih da... ... oblika daril, ki se je v ... zelo razvila, so poslov... ... pa vedno bolj po... ... oblik marketin... ..., s katerimi skuša... ... s kupci in ob tem ... prodajo.

... darila je pomemb... ... bogastvo ni v njihovi ... vrednosti, marveč v nji... ... in sporočilno... ... darilo naj bi bilo en... ..., s katerim skušamo ... presenetiti. Z darili ... obdarovancem širiti ob... ... podarjati nečesa, kar ... vsakim vogalom v vsaki ...

... vrstami in skupina... ... daril so za kmetijsko ... značilni predvsem pro... ... domače obrti in s ... kulinarične kulture. ... obrti so šele v zadnjih ... postale enakovredne za ... poslovnih daril. V pre... ..., so pomenile le ... pri obdarovanjih. ... obrti so pomembni ... darila predvsem iz... ... naslajali v stoletni de... ... izdelki, izdelki iz ... Posamezni izdelki ... so pogosto odlična ... košare, koši, ... lončarski izdelki, ... lanu in leseni ... embalažo lahko kori... ... in je ne zavržemo ... kartonasto, plastično ... tako kakovostno obli... ... embalažo. Da... ... domačih obrti zahte... ... tudi ustrezna spremna ... obešenk, poja... ... in certifikatov, ki ... zaradi izobraževanja ... zagotavljanja kvalitete

Izdelki s področja kulinarične kulture predstavljajo glavno možnost prodaje kmetijskih pridelkov preko poslovnih daril. Primerni so vina, žgane pijače, kisi, razni suhomesnati izdelki, suho sadje, olja, domače pecivo, razna semena in drugo. Vsekakor pa sta paradni obliki poslovnih daril predvsem kakovostna vina in žgane pijače. Pri odločanju za oblikovanje poslovnih daril s področja kulinarike moramo upoštevati celo vrsto stvari: jedila oziroma kulinarični izdelki morajo biti kakovostni in neoporečni, temeljito moramo premisliti, komu bomo tako darilo dali in pazljivo se je treba lotiti vprašanja embalaže.

Ena od možnosti so tudi razne kombinacije vrst poslovnih daril (izdelki domače obrti, izdelki s področja kulinarične kulture, umetniška dela). Pri tem je pomembno, da darilo celovito načrtujemo. Dodatna kvaliteta takega darilnega seta pa je možnost predstavitve ene regije, občine, enega kraja. Darilo dobi s tem določeno dodatno vrednost in s tem tudi funkcijo promocije nekega območja. Pri takih darilnih setih je zelo pomembna kontrola kvalitete, ki jo mora izvajati nevtralna ustanova.

V tem besedilu sem na kratko omenil nekaj razmišljanj o možnosti priprave in ponudbe kmetijskih proizvodov primernih za poslovna darila. Ob ugotovitvi, da ima večina pomurskih kmetij premajhno osnovno proizvodnjo, da bi dolgoročno lahko dosegle primeren dohodek, je vsaka ideja oziroma spoznanje za pridobitev prodajne možnosti zelo dobrodošla. Osnovna naloga kmetijstva je in tudi bo ostala množična proizvodnja hrane za ljudi. Del kmetijske proizvodnje pa lahko izkoristi raznolikost običajev, kulinarike, tradicije in iznajdljivosti naših kmetij tako, da na kmetiji začne "proizvajati" poslovna darila. Zanje praviloma velja, da so vrhunske kvalitete, uporabljeni so domači materiali, so lepega izgleda in primerno predstavljena. Možnost prodaje kmetijskih proizvodov preko poslovnih daril je relativno majhna, vendar pa predstavlja dodatno možnost za doseganje višjega dohodka na kmetiji. Vsekakor je potrebno za pridelavo in seveda tudi pozneje za prodajo kmetijskih pridelkov v obliki poslovnih daril vložiti veliko znanja, izkušenj, imeti tudi določene spretnosti, da lahko izdelamo kvalitetno darilo. V večini primerov je potrebno vključiti znanje različnih strok, da nastane kvalitetno poslovno darilo.

Primeri različnih možnosti poslovnih daril v kombinaciji med kvalitetnimi kulinaričnimi izdelki, izdelki domače obrti in iznajdljivosti kmetov.

DAMJAN JERIČ, dipl. inž. kmet.
Kmetijska svetovalna služba
za Pomurje

BRAMAC

KEMA p. o., KREMEN IN SPECIALNI GRADBENI MATERIALI
KEMA

zavarovalnica triglav
OBMOČNA ENOTA MURSKA SOBOTA

Moja domača banka
Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Varno potapljanje

(2. del)

Potapljač ima v pljučih zraka le za kakšno minuto ali dve. Za daljše bivanje mora pod vodo dihati. Najenostavneje bi bilo dihati po cevki, katere prosti konec bi bil speljan na površino. Vendar to ne gre tako enostavno. Z naraščajočo globino se povečuje tlak in že pri dveh metrih voda pritiska na prsni koš s tako silo, da potapljač ne more več vdihniti; enako kot če bi ga kdo z rokami tako stisnil prek prsnega koša, da ne bi mogel vdihniti. Razmere so podobne tudi, če želite iz skoraj praznega soda s cevjo pretakati vino. Če je sod zelo velik, boste vino v cevi zelo težko dvignili meter ali dva nad gladino v sodu. Po cevki potapljač lahko diha le, če mu zrak s kompresorjem tlačijo v globino. Potapljanje s cevko je nerodno in se je uveljavilo le pri nekaterih podvodnih delih, ki so omejena na majhen prostor. Elegantnejše je potapljanje z jeklenkami, ki mu pravimo tudi avtonomno potapljanje.

V potapljaških jeklenkah (razen v izjemnih primerih) ni čistega kisika, ampak je zrak. Kisik je pri povečanem tlaku, kateremu so potapljači izpostavljeni, strupen in tudi jeklenke je enostavneje napolniti z zrakom kot s kisikom. Uveljavile so se jeklenke s prostornino od 10 do 20 litrov, v katerih je zrak pri pritisku 200 barov (približno stokrat več kot v avtomobilskih gumah). Pri tako velikem tlaku potapljači ne morejo vdihavati zraka neposredno iz jeklenk, ampak prek posebnega hidrostatskega regulatorja (prvega je skonstruiral francoski oceanograf Jacques Coustou). Ta uravnava pritisk zraka tako, da potapljač zmeraj diha zrak pri takem tlaku, kot je v globini, kjer se potaplja.

Povprečna poraba zraka je pri odraslih osebah okrog 20 litrov na minuto. V 15-litrski jeklenki, napolnjeni do 200 barov, je 3000 litrov zraka (preračunano na normalni zračni pritisk), ki na površini v povprečju zadošča za okrog 150 minut dihanja. V globini 10 m pa je tlak dvakrat večji kot na površini in zato je tudi poraba zraka dvakrat večja, tako da jeklenka zadošča le še za dobro uro potopa. Čas, kako dolgo lahko potapljač ostane pod vodo (avtonomnost jeklenke), se z globino zelo hitro manjša in potopi po navadi niso daljši od ene ure.

Dolžina potopa, predvsem v večjih globinah, je omejena tudi iz zdravstvenih razlogov. Pri večjem pritisku je v tekočinah raztopljenih več plinov kot pri manjšem pritisku.

Če je potapljač zelo dolgo v veliki globini, kjer nanj deluje visok tlak, ima v krvi raztopljenih veliko več plinov, kot jih ima na površini pri normalnem zračnem tlaku. Potapljač se zato mora po dolgem in globokem potopu zelo počasi dvigovati proti površini (v ekstremnih primerih tudi nekaj ur). V nasprotnem primeru se presežek plinov, ki so raztopljeni v krvi, prehitro izloča. V žilah nastanejo plinski mehurčki in v najhujših primerih dekompresijske bolezni lahko potapljač umre zaradi plinske embolije. Približno velja pravilo, da mora biti vsota globine, izražene v metrih, in časa potapljanja, izraženega v minutah, manjša od 50. To pomeni, da se lahko zadržujemo brez strahu pred dekompresijsko boleznijo v globini 35 m kvečjemu 15 minut.

Potapljač mora pri hitrem dvigovanju proti površini (še posebno pri reševanju, ko iz kakršnega koli razloga ne diha) izdihavati zrak iz pljuč. Deset metrov globoko ima potapljač v pljučih okrog 6 litrov zraka pri tlaku 2 bara. Med dvigovanjem proti površini tlak pada, zato se volumen zraka v pljučih povečuje in se na površini razpne na 12 litrov. Med dvigovanjem iz te globine se volumen zraka podvoji, in če presežka ne spusti iz pljuč, mu ne le raztrga pljučne mehurčke, ampak poškoduje ves prsni koš.

Povedano naj bo zgolj uvod v potapljaška znanja in svarilo, da se je brez ustrezne potapljaške izobrazbe bolje zadovoljiti z opazovanjem podvodnih lepot s površine.

Potapljanje mnogi uvrščajo med ekstremne in nevarne športe. Statistika kaže, da se dogajajo najhujše nesreče začetnikom, ki nimajo ustrezne potapljaške izobrazbe in izkušenj, in vrhunskim potapljačem, ki zaradi svojih bogatih izkušenj začnejo spuščati kriterije za varnost. Torej se splača upoštevati vsaj osnovno potapljaško pravilo, da se nikoli ne potapljajte sami.

Mičo

Nogometni komentar

Mura in Beltinci štartala s porazoma

Začelo se je prvenstvo v prvi državni nogometni ligi. Oba prekmurska ligaša, ki nastopata s precej pomlajenima ekipama, sta ostala praznih rok. Nogometaši Beltinec so gostili Primorje iz Ajdovščine in kljub dobri igri, a nekaterim začetniškim napakam, ostali brez točk. Beltinčani so tekmo dobro začeli, imeli pobudo in tudi prvo zrelo priložnost že v šesti minuti, vendar je poslal Črnko žogo, ki jo je odbil vratar Volk, prek gola.

Sledila je kazen. Srednji napadalec gostov Ipavec je izkoristil napako domače obrambe in Primorje povedel v vodstvo. To sicer ni zmedlo domačinov, ki so imeli še naprej pobudo in sredi prvega polčasa rezulat izenačili. Mladi Markovič je iz kota poslano žogo z glavo usmeril v mrežo Volka. Do odmora so napadalci obeh moštev poskušali rezultat spremenniti s streli od daleč, ki pa niso bili natančni.

V začetku drugega polčasa so Beltinčani nekoliko popustili, kar so izkoristili izkušeni gostje in zopet povedli. Po desnem krilu je domači obrambi pobegnil Ipavec in poslal žogo pred vrata domačinov do povsem prostega Staniča, ki jo je usmeril v mrežo. Zatem so domačini zopet zaigrali napadalneje in si ustvarili lepe priložnosti, da rezultat izeenačijo, česar pa niso izkoristili. Najlepšo priložnost za gol je imel Franko v 69. minuti, vendar je poslal žogo z nekaj metrov z glavo mimo gola. Zelo razburljivo je bilo v zadnjih minutah srečanja, ko so domačini silovito napadali, vendar niso imeli sreče, saj se je žoga, ki jo je na gol usmeril Džafič, odbila od prečke, oškodoval pa jih tudi sodnik Horvat iz Vrhnike, ki napadalcu Ipavcu ni podelil drugega rumenega kartona, hkrati pa tudi ni dosodil najstrožje kazni, ko je bil storjen prekršek nad Džafićem. Pomlajeno in oslabljeno moštvo Mure, saj so manjkali Dejan Baranja, Erik Cirkvenčič in Goran Gutalj, je gostovalo v Novi Gorici in se vrnilo brez točke. Čeprav so bili dobri Goričani favoriti srečanja, se je prva zrelejša priložnost ponudila Sobočanom, ki pa je Fras, ki se je sam znašel pred vratarjem Mavričem, ni izkoristil.

Domačini so imeli sicer večji del tekme pobudo in več napadali, vendar se je Mura na čelu z vratarjem Nemcem uspešno branila. Goričani so prišli v vodstvo iz prostega strela, ki ga je izvajal Bečaj, in žoga je skozi živi zid našla pot v mrežo.

Začetek drugega polčasa je pripadel domačinom, ki so silovito napadali in po lepi akciji kmalu dosegli drugi zadetek. Zatem so se Sobočani, ki so igrali preveč bojazljivo, odprli in z golom Frasa rezultat znižali. Žal pa jim kaj več ni uspelo.

Feri Maučec

Jubilej

Petindvajset let nogometa v Odrancih

Nogometni klub Odranci, ki se je leta 1972 prvič vključil v tekmovanje prve občinske nogometne lige Lendava, praznuje 25-letnico delovanja. Ta jubilej so proslavili minuli konec tedna s krajšo slovesnostjo ter srečanji med nogometaši Črenšovec in Odranec. Nogometaši Odranec so hitro napredovali, saj so po dveh letih postali prvaki lendavske občinske lige in občinski pokalni prvaki. Potem so si uredili nogometno igrišče ter ustvarili možnosti za vadbo in tekmovanje. Novi uspeh so dosegli leta 1975, ko so postali prvaki v medobčinski nogometni ligi vzhod in se uvrstili v enotno pomursko nogometno ligo, kjer so igrali le eno leto. Ponovno so se v pomursko ligo uvrstili leta 1984, ko so zopet postali prvaki prve lendavske občinske nogometne lige. V tej konkurenci so nastopali štiri leta. Leta 1990 so Odranci kot drugouvščeno moštvo v prvi lendavski ligi igrali kvalifikacijo za vstop v pomursko nogometno ligo z drugouvrščenim moštvom v prvi soboški ligi Rogašovci. Po streljanju enajstmetrovke so zmagali Odranci in se uvrstili v enotno pomursko ligo, kjer so igrali dve leti, ko je prišlo do reorganizacije tekmovanja. Prvo leto tekmovanja v prvi občinski nogometni ligi so nogometaši Odranec leta 1993 postali prvaki in igrali kvalifikacije za vstop v tretjo državno ligo, kjer pa niso uspeli, saj so obe srečanji z Brežicami izgubili. V tem času so si uredili klubske prostore in ograjo okrog igrišča. Svoj največji uspeh pa so dosegli leta 1995, ko so postali prvaki v prvi lendavski občinski ligi in drugič igrali kvalifikacije za vstop v tretjo državno ligo. V prvem krogu so premagali Starše, v drugem pa so bili boljši od Severja s Sladkega vrha in prvič postali člani tretje državne nogometne lige vzhod, kjer nastopajo še danes. Z ustanovitvijo Občine Odranci so dobili [illegible] ga podpornika in [illegible] da bodo tudi v [illegible] šno tekmovali v tretji [illegible] nogometni ligi, kar je [illegible] va največja želja.

Feri M[illegible]

Nogometaši Odranec, člani 3. SNL vzhod. Stojijo od leve: [illegible] (predsednik), C. Kavaš (fizioterapevt), Marič, Pozderec, S. [illegible] Horvat, Ülen, Graj, Posavac, Kerčmar, Jerebic (teh. vodja), [illegible] lič (trener), Sukič (pom. trenerja); čepijo: S. Kavaš, D. [illegible] Zakojč, Majcen, Virag, Radikovič, B. Kreslin, Titan, [illegible] škovnjak. Manjka Cener.

Prva državna nogometna liga

Gorica : Mura 2 : 1

Nova Gorica - Igrišče v športnem parku, gledalcev 2000. Sodnik: Tivold (Kranj). Strelci: 1 : 0 Bečaj (38), 2 : 0 Djordjevič (53), 2 : 1 Fras (59).

Mura: Nemec, Lukič, Bukovec (Vogrinčič), Ilić, Alihodžić, Dominko, Cipot, Horvath, Baranja (Gabor), Škaper, Fras.

Beltinci : Primorje 1 : 2

Beltinci - Igrišče v športnem parku, gledalcev 1500. Sodnik: Horvat (Vrhnika). Strelci: 0 : 1 Ipavec (15), 1 : 1 Markovič (24), 1 : 2 Stanič (57).

Beltinci: Kuzma, Godina, Tratnjek, Zemljič, Dvoršak, Mirtič (Kotnik), Črnko, Zec, Kečan (Forjan), Džafić, Markovič (Franko).

Pari tretjega kola (10. 8. '97) - Beltinci : Rudar (sodnik Kos), Olimpija : **Mura** (Novarlič), Korotan : Vevče (Tivold), Gorica : Primorje (Vidali), Publikum : Maribor (Salkić).

1. SNL

Rezultati - 1. kolo

Beltinci : Primorje 1 : 2
Gorica : Mura 2 : 1
Vevče : Rudar 1 : 0
Korotan : Maribor 1 : 0
Publikum : Olimpija 2 : 0

Publikum	1	1	0	0	2:0	3
Gorica	1	1	0	0	2:1	3
Primorje	1	1	0	0	2:1	3
Korotan	1	1	0	0	1:0	3
Vevče	1	1	0	0	1:0	3
Mura	1	0	0	1	1:2	0
Beltinci	1	0	0	1	1:2	0
Maribor	1	0	0	1	0:1	0
Rudar	1	0	0	1	0:1	0
Olimpija	1	0	0	1	0:2	0

Pohod po Slavečih - Športnorekreacijsko društvo Dolnji Slaveči organizira v soboto, 9. avgusta, ob 13.30 tretji mednarodni pohod (11 km) po Dolnjih Slavečih. Start bo ob 13.30 pred gostilno Püjtar. Startnina s spominčnom znaša 400 SIT, brez pa 150 SIT. Prijavite se lahko po tel. št. 53 035 ali 53 451. Prijave bodo zbirali tudi pred štartom.

Nogomet - NK Vega s Tišine organizira v soboto, 9., in v nedeljo, 10. avgusta, tretji tradicionalni nogometni turnir za pokal Občine Cankova - Tišina. Sodelujejo štiri moštva: Bakovci, Univit Rakičan, Cankova in Vega Tišina.

Nogomet - Olimpija iz Dolge vasi je pripravil nogometni turnir. Med šestimi moštvi je presenetljivo zmagala Pušča, ki je v finalu premagala Panonijo z 2 : 1 in prejela pokal. (FH)

Nogomet - V prijateljski mednarodni nogometni tekmi je Nafta iz Lendave v gosteh premagala Lenti iz Madžarske z 2 : 1. Strelca sta bila Utroša in Šabjan. (FH)

Mednarodni šport

Porabci v Črenšovcih

V Črenšovcih so gostovali nogometaši, rokometaši in rokometašice iz Monoštra v Porabju na Madžarskem in se v prijateljskih srečanjih pomerili z domačimi ekipami. Ženska drugoligaška ekipa Mobixa iz Črenšovec je premagala drugoligaško ekipo Monoštra s 24:21 (12:12). Najboljše strelke: Hozjanova 7 in A. Pintaričeva 6 pri Mobixu ter Szalai 6 in Szondy 6 za Monošter. Moška ekipa rokometnih veteranov Črenšovec je premagala Monošter z 31 : 24 (15 : 13). Najboljši strelci: Žugelj 13 in Šernek 6 za Črenšovce ter Kovacs 7 in Kocsis 5 za Monošter. Nogometno srečanje med Monoštrom in Črenšovci pa so dobili Porabci s 4 : 1. Časten zadetek za domačine je dosegel Horvat. Prvo tovrstno srečanje le lepo uspelo, odslej pa naj bi postalo tradicionalno. (FM)

Fotografija: N. Juhnov

Atletski klub Pomurje Murska Sobota

Osem kategoriziranih športnikov

Soboški atleti in atletinje se v zadnjem času vedno bolj uveljavljajo na domači in mednarodni sceni. To so ugotovili na tiskovni konferenci, ko so ocenjevali letošnje polletne rezultate. V svojih vrstah imajo kar osem kategoriziranih športnikov, do konca leta pa naj bi jih bilo deset. Po mnenju vodstva kluba ima zato veliko zaslug edini trener Tiberij Lebar, ki v klubu dela že več kot 15 let. Tako v slovenski kot mednarodni konkurenci se je letos daleč najbolje uveljavila 18-letna Sonja Roman s Hodoša, ki je pred kratkim sodelovala na evropskem mladinskem prvenstvu v Ljubljani, vendar je zaradi padca v teku na 1.500 m zasedla šele sedmo mesto, sicer ji ena od medalj ne bi ušla. Z letošnjima rezultatoma 2:03,87 v teku na 800 m in 4:16,66 v teku na 1.500 m se Sonja Roma uvršča na 3. oziroma 4. mesto na svetovnih mladinskih lestvicah, v Evropi pa je v tej kategoriji na 2. oziroma 3. mestu. Romanova pa je z rekordom v konkurenci mlajših mladink v tekih na 600, 800, 1.000 in 1.500 m iz prejšnjih let letos dodala še državne rekorde za starejše mladinke v tekih na 800 in 1.500 m v dvorani in na prostem. Članskemu naslovu v teku na 800 m in drugemu mestu na 1.500 m ter bronastemu odličju v štafeti 4 x 400 m pa je dodala še tri državne naslove med starejšimi mladinkami (800, 1.500 in 4 x 400 m). Bila je tudi najboljša na državnem prvenstvu srednjih šol v teku na 1.000 m, letos pa je nastopila tudi v državni članski reprezentanci v teku na 800 m v tekmovanju za pokal Bruna Zaulija v Dublinu in prispevala dragocene točke za uvrstitev naše ženske atletike v prvo evropsko ligo. Viden napredek so letos dosegli tudi članica Marija Števanec, šprinter Špur in dolgoprograš Grabar. Tako je 28-letna Števanečeva iz Borejec na 400 m dosegla čas 55,19, na 800 m 2:11,00 ter na 600 m 1:30,06, kar so tudi njeni osebni rekordi in jo v Sloveniji uvrščajo prav v vrh. Števanečeva se je z odličnimi rezultati tudi izkazala na raznih atletskih mitingih doma in v [illegible] na državnih prvenstvih [illegible] rici, kjer je osvojila tri [illegible] vrata državne [illegible] ce pa nenehno trka [illegible] ter Damjan Špur iz Iljašev[illegible] je letos izboljšal osebne [illegible] vseh razdaljah, ki jih [illegible] zerva se je s člansko [illegible] udeležil tekmovanja za [illegible] na Zaulija na Danskem. [illegible] rinterji se vedno bolj [illegible] 19-letni Tomaž Horvat iz Rakičana, ki je sodeloval na evropskem [illegible] dinskem prvenstvu v Ljubljani [illegible] štafeti 4 x 100 m [illegible] sto in dvakrat izboljšal [illegible] rekord. Skratka, gre [illegible] darjenega šprinterja.

Ob že omenjenih [illegible] rinterjih Cvetku Cvetku [illegible] nu Keglu, vedno bolj [illegible] ospredje nekateri [illegible] kot sta 16-letna skakalca [illegible] rin Čeleš, ki je že preskočil [illegible] cm, in Daniela [illegible] skočila 165 cm. [illegible] dobre rezultate [illegible] Anite Krančič, Mojce [illegible] Nine Jakopec, Maje [illegible] Darjana Gombocija, [illegible] Šparaš, Jureta Re[illegible] Pelcla in Damijana Čaška.

Atletika - Na mladinskem evropskem prvenstvu v Ljubljani so nastopili štirje pomurski atleti in atletinje. O uvrstitvah Barbare Berdes (1[illegible] Sonje Roman (7. mesto na 1500 m) in Barbare Berdes [illegible] sto v skoku v višino) smo že poročali. Tomaž Horvat iz Rakičana, član AK Pomurje, je nastopil v štafetnem teku 4 x 100 m - [illegible] Slovenije v novim državnim rekordom (41,08) je zasedla peto me[illegible] sto. Mateja Dražnik iz Črenšovec, članica AK Kladivar Celje, je v suvanju krogle (12,70 m) zasedla petnajsto mesto. (GG)

Mednarodni uspeh Jožice Šiftar

Z atletskega svetovnega prvenstva veteranov v [illegible] republiki se je pred kratkim [illegible] la Jožica Šiftar, članica [illegible] denske, ki je kot edina iz [illegible] rja sodelovala na tem [illegible] mednarodnem tekmovanju [illegible] dosegla lep uspeh. [illegible] maratonskem teku in [illegible] 10.000 km. V teku na [illegible] km je z rezultatom 41,07 [illegible] la solidno osmo mesto, [illegible] uvrstitev je v svoji starostni [illegible] pini (40 do 45 let) dosegla [illegible] sičnem maratonu na [illegible] km, kjer je sodelovala [illegible] kačic. Z rezultatom [illegible] za sedem minut izboljšala [illegible] ni rekord. To je doslej [illegible] mednarodni uspeh Jožice Šiftar.

[illegible]

Razpored tekem 2. SNL 1997/98

1. krog - 17. 8. '97
Triglav : Šmartno
Nafta : Koper
G.opekarne : Drava
Dravograd : Rudar (T.)
Zagorje : BS Tehnik
Aluminij : Elan
Jadran : Črnuče
Šentjur : Železničar

2. krog - 24. 8. '97
Šmartno : Železničar
Črnuče : Šentjur
Elan : Jadran
BS Tehnik : Aluminij
Rudar : Zagorje
Drava : Dravograd
Koper : G. opekarne
Triglav : **Nafta**

3. krog - 31. 8. '97
Nafta : Šmartno
G. opekarne : Triglav
Dravograd : Koper
Zagorje : Drava
Aluminij : Rudar
Jadran : BS Tehnik
Šentjur : Elan
Železničar : Črnuče

4. krog - 3. 9. '97
Šmartno : Črnuče
Elan : Železničar
BS Tehnik : Šentjur
Rudar : Jadran
Drava : Aluminij
Koper : Zagorje
Triglav : Dravograd
Nafta : G. opekarne

5. krog - 7. 9. '97
G. opekarne : Šmartno
Dravograd : **Nafta**
Zagorje : Triglav
Aluminij : Koper
Jadran : Drava
Šentjur : Rudar
Železničar : BS Tehnik
Črnuče : Elan

6. krog - 14. 9. '97
Šmartno : Elan
BS Tehnik : Črnuče
Rudar : Železničar
Drava : Šentjur
Koper : Jadran
Triglav : Aluminij
Nafta : Zagorje
G. opekarne : Dravograd

7. krog - 21. 9. '97
Dravograd : Šmartno
Zagorje : G. opekarne
Aluminij : **Nafta**
Jadran : Tirglav
Šentjur : Koper
Železničar : Drava
Črnuče : Rudar
Elan : BS Tehnik

8. krog - 28. 9. '97
Šmartno : BS Tehnik
Rudar : Elan
Drava : Črnuče
Koper : Železničar
Triglav : Šentjur
Nafta : Jadran
G. opekarne : Aluminij
Dravograd : Zagorje

9. krog - 5. 10. '97
Zagorje : Šmartno
Aluminij : Dravograd
Jadran : G. opekarne
Šentjur : **Nafta**
Železničar : Triglav
Črnuče : Koper
Elan : Drava
BS Tehnik : Rudar

10. krog - 12. 10. '97
Šmartno : Rudar
Drava : BS Tehnik
Koper : Elan
Triglav : Črnuče
Nafta : Železničar
G. opekarne : Šentjur
Dravograd : Jadran
Zagorje : Aluminij

11. krog - 19. 10. '97
Aluminij : Šmartno
Jadran : Zagorje
Šentjur : Dravograd
Železničar : G. opekarne
Črnuče : **Nafta**
Elan : Triglav
BS Tehnik : Koper
Rudar : Drava

12. krog - 26. 10. '97
Šmartno : Drava
Koper : Rudar
Triglav : BS Tehnik
Nafta : Elan
G. opekarne : Črnuče
Dravograd : Železničar
Zagorje : Šentjur
Aluminij : Jadran

13. krog - 2. 11. '97
Jadran : Šmartno
Šentjur : Aluminij
Železničar : Zagorje
Črnuče : Dravograd
Elan : G. opekarne
BS Tehnik : **Nafta**
Rudar : Triglav
Drava : Koper

14. krog - 9. 11. '97
Šmartno : Koper
Triglav : Drava
Nafta : Rudar
G. opekarne : BS Tehnik
Dravograd : Elan
Zagorje : Črnuče
Aluminij : Železničar
Jadran : Šentjur

15. krog - 15. 11. '97
Šentjur : Šmartno
Železničar : Jadran
Črnuče : Aluminij
Elan : Zagorje
BS Tehnik : Dravpgrad
Rudar : G. opekarne
Drava : **Nafta**
Koper : Triglav

Rudi Drevenšek – tehnični vodja ŽOK Sobota

...roko v roki do novih uspehov

...odbojkarski klub Sobota iz Murske Sobote, ki je bil ustanovljen leta 1994, je v treh letih samostojnega delovanja dosegel ...vredne rezultate. (Prej je ženska vrsta delovala v okvoru ...Pomurje). To so ugotovili na skupščini kluba, ko so ocenjevale ...delo in se dogovarjali o usmeritvah. Ob tej priložnosti so se ...za uspešno delo dosedanji predsednici kluba Danici Cipot, ...igralkam in drugim, ki so prispevali k uveljavitvi ženske ...v Murski Soboti. Sicer pa smo se več o delu in načrtnih ...s tehničnim vodjem kluba Rudijem Drevenškom.

– ...treh letih delovanja kluba ...dosegli nagel vzpon, prišli ...najvišji tekmovalni razred ...ligo. Kako ste to dosegli?

»...čas delovanja so v klubu ...načrtno delo z nižjimi ...najprej nekaj let na ...ter prvi in drugi sobo...šoli, zadnje časa pa ...osnovni šoli, kjer ...druga ekipa, ki tek...tretji državni ligi. Po...pionirsko delo sta pri...pravila trenerja Janko in ...Hochstäter, ekipo pa je pri...najvišji razred trener ...Drevenšek. V zadnjih le...v klub pritegnili tudi ...kakovostnih igralk ter ok...strokovno delo. ...tega je, da je žen...Sobote hitro preskoči...in prišla v najvišji ...razred.«

– ...kluba ste izvoli...in okrepili neka...

»...predsednika klu...Branko Žunec ...strokovno delo s prvo ...še naprej opravljal tre...Drago Drevenšek, njegov pomočnik pa je Bojan Vratarič. Z mlajšimi selekcijami bo delal Ladislav Kepe. Klubski zdravnik je dr. Boris Kos, fizioterapevt Marjan Hiršl, psihologinja Renata Kerčmar, sekretar kluba pa je Franc Mesarič.«

– Do nekaterih sprememb je prišlo tudi pri igralkah?

»Klub so zaradi študija zapustile: Maja Cipot, Sandra Zver in Aleksandra Draš. Prišle pa so: Svetlana Oletič in Lea Kolar iz Ljutomera ter Aleksandra Kerčmar iz Puconec. Tako imamo za novo tekmovalno sezono na voljo 10 igralk. Te so: Petra Mörec, Petra Šlebinger, Nataša Kuhar, Andreja Drevenšek, Nataša Casar, Aleksandra Kerčmar, Svetlana Oletič, Lea Kolar, Maša Kopilova in Tatjana Osičnikova.«

– Bliža se nova tekmovalna sezona, ki se bo začela ob koncu septembra. Kje in kako se boste pripravljali?

»S pripravami na novo tekmovalno sezono, ki bo zahtevna, bomo začeli 18. avgusta. Prva naša preizkušnja bo na mednarodnem turnirju na kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni. Od 5. do 10. septembra bomo sodelovali na mednarodnem odbojkarskem turnirju na Švedskem. Načrtujemo še sodelovanje na mednarodnem turnirju na Norvškem, potem pa se bomo do začetka prvenstva pripravljali doma. Upajmo, da bo takrat nova telovadnica že nared in da ne bomo imeli težav s prostorom.«

– Kaj si obetate od tekmovanja v novi sezoni. Kakšni so cilji?

»Želimo si, da bi v novi tekmovalni sezoni zasedli četrto mesto, ki vodi na evropsko tekmovanje. Cilja pa bosta vzgoja in izobraževanje mladega kadra, zato bomo v osnovnih šolah ustanovili odbojkarske sekcije, ki jih bodo strokovno vodili naši trenerji. Želimo si dobrega sodelovanja z vsemi, ki lahko prispevajo k napredku ženske odbojke v naši pokrajini.« Feri Maučec

V torek so odprli na letališču v Rakičanu ob navzočnosti najvišjih predstavnikov ministrstva za obrambo, policije, vojske, LZ Slovenije in drugih uglednih gostov 3. državno prvenstvo motornih pilotov v akrobatskem letenju z mednarodno udeležbo AKRO '97.

Tekmovanje že tretjič organizira Aeroklub Murska Sobota pod pokroviteljstvom Ministrstva za obrambo Slovenije. Na otvoritveni slovesnosti so govorili direktor prvenstva Martin Burjan, podpredsednik Letalske zveze Slovenije Otmar Gajser, predsednik sveta Mestne občine Murska Sobota Rudi Horvat in minister za obrambo Slovenije Tit Turnšek, ki je prvenstvo tudi odprl. Na tekmovanju sodeluje 18 pilotov iz štirih držav, med njimi tudi domačin Peter Podlunšek (na fotografiji). Tekmovanje bo končano v nedeljo z velikim letalskim mitingom. (FM), fotografija: N. Juhnov

Tenis

Končan je bil tretji teniški turnir za klubsko rang listo Športnega društva OK Veržej. Po treh turnirjih prepričljivo vodi Franc Maučec iz Bakovec s 475 točkami pred Janezom Skuhalo iz Banovec, 360, Jožetom Vigalijem iz Bakovec, 295, Srečkom Belcem iz Bakovec, 250, Milanom Majcnom iz Logarovec, 240, Bernardo Barbarič iz Murske Sobote, 220, Boštjanom Jeričem iz Veržeja in Mihom Pušenjakom iz Veržeja, po 215, Jožetom Štraklom iz Murske Sobote, 210, in Dušanom Gabercem iz Banovec, 180 točk. Na tovrstnem turnirju je že drugič zmagal Franc Maučec – Žilavi.

Badminton

V telovadnici DOŠ v Lendavi organizira Badmintonska zveza Slovenije prvi kamp za najboljše slovenske igralce badmintona, ki bo od 2. do 9. avgusta. Kamp vodi kanadski strokovnjak Zap Danon, član IBF, obiskuje pa ga 16 igralcev in igralk. (FH)

...dmi slovenski kasaški derbi

...rugo mesto za Iro MS (M. Slavič)

...ljubljanskih Stožicah je bil pod pokroviteljstvom ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano 7. slovenski kasaški derbi na 2600 m dolgi progi za štiriletnike. Zmagala je ...(B. Cerar, Ljubljana) 1:21,4, ki je potomka Dyinami...Lobella iz hleva Marka Slaviča iz Ključarovec. Drugo ...je zasedla Ira MS (Marko Slavič mlajši), 1:21,7. Od ...kasačev je Amina (F. Jureš), 1:22,3, zasedla ...Lord Lobell (S. Jureš), 1:22,4, šesto, Filly (B. Slana), ...sedmo in L Quen (D. Heric), 1:23,0 osmo mesto. ...zmagovalci slovenskih kasaških derbijev: **1991** – ...**1992** – Duras, **1993** – Lassa Red, **1994** – Kasa, **1995** – ...**1996** – Lente. Na drugih dirkah so Ljutomerčani ...zmagali. Zmagali so: Freska As (S. Slavič), 1:21,8, v ...dirki za triletnike, Rosso B (P. Crnkovič), 1:18,2, v šesti ...za ...do dvanajstletne kasače in Dali (J. Sagaj), 1:21,8, ...dirki za dveletnike.

Atletika

Na atletskem mitingu v Wolfsbergu v Avstriji je Damjan Špur, član AK Pomurje, v teku na 100 m (10,73) zasedel drugo mesto, v kvalifikacijah pa je dosegel celo osebni rekord (10,63), vendar s pomočjo vetra. V teku na 200 m je Špur prav tako dosegel osebni rekord (21,82) in zasedel četrto mesto, Marija Števanec je v teku na 800 m (2:07,56) zasedla drugo mesto, Anita Krančič je bila v teku na 200 m (27,33) četrta, Polonca Horvat je bila v teku na 800 m sedma, Damir Časek je bil na 3000 m sedmi, Samo Pelcl pa v teku na 800 m deseti. (GG)

Zdravko Mauko iz Melov je vsestranski športnik, saj je letos osvojil več državnih naslovov, sodeloval je tudi na tekaški prireditvi v Inrdningu pri Schladmingu v Avstriji. V teku na 6 km pa je med veterani nad 40 let zasedel prvo mesto, kar je lep mednarodni uspeh. (GG)

Na mednarodnem atletskem mitingu v Celovcu sta se izkazala Damjan Špur v teku na 100 m (10,75) in Marija Števanec v teku na 800 m (2:10,48), saj sta zasedla prvi mesti. Tretja sta bila Tomaž Horvat v teku na 100 m in Samo Pelcl v teku na 400 m. Denis Šparaš je v teku na 400 m zasedel četrto mesto. (GG)

Evropsko prvenstvo kajakašev in kanuistov

Borut Horvat in Miran Bokan dobitnika bronaste medalje

Na reki Isere v Franciji je bilo evropsko mladinsko in člansko prvenstvo v spustu na divjih vodah. V slovenski članski reprezentanci sta nastopila kanuist Borut Horvat (BD Mura Krog) in kajakaš Miran Vereš (Opel MS), v slovenski mladinski reprezentanci pa kanuist Miran Bokan (BD Mura Krog). S slovensko reprezentanco je bil tudi pomočnik trenerja Štefan Varga (BD Mura Krog). Lep uspeh sta dosegla kroška kanuista Borut Horvat in Miran Bokan. Borut Horvat je med člani skupaj s Kanclerjem in Suličem v moštveni vožnji 3 x C-1 zasedel tretje mesto in dobil bronasto odličje, Miran Bokan pa je med mladinci skupaj s Korenjakom in Žabjekom v moštveni vožnji 3 x C-1 zasedel tretje mesto in prav tako dobil bronasto medaljo, kar je njegovo prvo tovrstno odličje. Miran Vereš je pri članih v moštveni vožnji 3 x K-1 skupaj s Kavsem in Testenom zasedel peto mesto, v tekmovanju posameznikov je Borut Horvat, ki pa je imel težave zaradi poškodbe med člani C-1, zasedel solidno deveto mesto, Miran Bokan je med mladinci posamezno v C-1 zasedel petnajsto mesto, Miran Vereš pa je med člani K-1 posamezno zasedel dvaindvajseto mesto. Vsekakor zelo lep uspeh pomurskih kajakašev in kanuistov. (FM)

...okej na travi

...Lipovci osvojil vse državne naslove

...je bila končana tekmovalna sezona v hokeju na travi 1996/...je, ki je bila zelo razburljiva, zlasti v sklepnem delu prven...Največ uspeha so imeli hokejisti Leka iz Lipovec, saj so osvojili ...državne naslove. Na državnem prvenstvu za starejše dečke, ki je ...Moravskih Toplicah, so sodelovale štiri ekipe. Naslov prvaka je ...ekipa Leka iz Lipovec pred Moravskimi Toplicami, Mursko Soboto ...om iz Predanovec. Lipovčani so naslov prvaka osvojili brez ...odelka, to pomeni, da v klubu dobro delajo tudi z najmlajšimi. ...ec na turnirju je bil Boštjan Stanko (Lek), ki je dosegel 5 za...Presenetljivo je drugo mesto zasedla ekipa Moravskih Toplic, za...ekipa Triglava. Na državnem mladinskem prvenstvu v hokeju na ...v Lipovcih, so sodelovale štiri ekipe. Največ uspeha so imeli ...ka iz Lipovec, saj so brez izgubljene tekme zasedli prvo mesto ...državni mladinski prvaki. Druga je bila Murska Sobota, tretji Tri...danovec in četrte Moravske Toplice. Najboljši strelec na prven...Kuzma (MS) s 7 zadetki pred Dejanom Gaborjem (Lek). 5

...za pokal Zveze za ...Slovenije za člane je ...ekip. Polfinalni turnir ...Moravskih Toplicah, finale pa v Lipovcih, kjer sta se srečali ekipi Leka iz Lipovec in Triglava iz Predanovec. Zmagal je Lek in tako po dveh letih tretjič postal članski pokalni prvak Slovenije. Dve leti so bili pokalni prvaki hokejisti Triglava.

Najbolj razburljivo je bilo državno člansko prvenstvo, kjer je sodelovalo šest moštev. Štirim ekipam iz jesenskega dela prvenstva sta se spomladi priključili ekipi Moravskih Toplic in Pinkave iz Lipovec, ki sta bili na novo ustanovljeni. V končnici državnega članskega prvenstva so sodelovale štiri ekipe, po sklepu Izvršnega odbora Zveze za hokej na travi Slovenije v sklepnem delu prvenstva namreč nista mogli sodelovati ekipi Svobode iz Ljubljane in Pinkave iz Lipovec, ker nimata mladinske ekipe. Tako je v končnici skupaj z Lekom, Triglavom in Moravskimi Toplicami igrala Murska Sobota. V finale sta se uvrstili ekipi Triglava, ki je dobil dvoboj z Moravskimi Toplicami po prekinjeni tekmi, in Leka iz Lipovec, ki si je vstop v finale priboril šele v tretji tekmi z Mursko Soboto. V dramatičnem finalu so bile odigrane tri tekme. Triglav je v Lipovcih premagal Lek, Lipovčani pa so slavili v Predanovcih, tako da je o naslovu prvaka odločala tretja tekma v Lipovcih, ki se je po 100 minutah igre odločila s sedmerci. Pri tem so bili uspešnejši Lipovčani in tako petič zapored postali državni članski prvaki. Na prvem državnem članskem prvenstvu je namreč zmagala Svoboda iz Ljubljane.

Letošnja tekmovalna sezona je pokazala, da postaja hokej na travi v Sloveniji čedalje zanimivejši, vendar po kakovosti še zelo zaostaja za evropskim, kar je pokazalo tudi sodelovanje Triglava iz Predanaovec in Leka iz Lipovec ter ženske ekipe Triglava v evropskih pokalih. Rešitev se ponuja sama. Potrebno je boljše strokovno delo v klubih, saj večino ekip vodijo nestrokovnjaki. Trenerji, ki delajo v klubih, bi se morali strokovno izpopolniti. Poleg tega pa na primer ljubljanska Svoboda nima niti lastnega igrišča, tako da mora vse tekme odigrati v Prekmurju. Poseben problem so tudi sodniki, saj tekme vodijo igralci, kar je verjetno edinstven primer in kar tudi lahko negativno vpliva na rezultate. Z očitkom so se javno oglasili tudi nekateri priznani hokejski delavci, češ da Zveza za hokej na travi Slovenije ne deluje v skladu s sprejetimi akti. Zato bi bil skrajšni čas, da se skliče skupščina Zveze za hokej na travi Slovenije ter v organe izvolijo ljudje, ki so voljni delati. Samo trezen dogovor lahko prispeva k hitrejšemu razvoju in kakovosti hokeja na travi v Sloveniji.

Feri Maučec

Hokejisti Triglava iz Predanovec so se morali letos zadovoljiti z drugima mestoma v državnem prvenstvu in pokalnem tekmovanju. Stojijo od leve: Gjergek, Zrim, Rogač, Obal, Gorza, Kuzma, Kulič, Poštrak; čepijo: Š. Fujs, V. Fujs, Bagari, Fajs, Puhan, Kovačič, Poredoš; leži: Domjan. Fotografija: N. Juhnov

Kolesarstvo

Mladi Tropovčani na DP

V Lenartu je bilo državno kolesarsko prvenstvo za dečke. Med okrog 100 kolesarji so po premoru zopet nastopili mladi tekmovalci KK Tropovci. Najboljši med njimi je bil Zelko, ki je zasedel štirinajsto mesto. Pajžler je bil sedemnajsti, Činč devetnajsti, Vogrinčič štiriindvajseti, Mesarič osemindvajseti in Štesl enaintrideseti.

Nogomet –

NK Kobilje je organiziral tradicionalni nogometni turnir. Med štirimi moštvi so zmagali nogometaši Križevec v Prekmurju, ki so v finalu premagali Dobrovnik s 5 : 1. Vrstni red: 1. Križevci, 2. Dobrovnik, 3. Kobilje, 4. Žitkovci. (FB)

Mladinsko nogometno moštvo Makoter Cven – prvak v drugi MNL Murska Sobota. Stojijo z leve: Vukan (predsednik), Žibrat (podpredsednik), Lukman, Košič, K. Marinič, R. Marinič, Babič, Mesarič, Gorza (trener), Županec (fizioterapevt); čepijo: Fajdiga, Belcl, Horn, Kolbl, Štotl in Dražetič.

Južna Indija - Dežela templjev in religij

Pot na vzhod

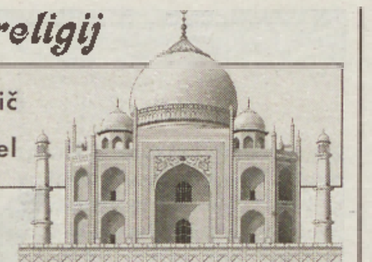

Piše: Janez Jaklič

27. del

Zmaj, za katerega sem mislil, da je bil v Evropi ubit, je pod streho sveta zopet dvigoval glavo. Med belci so se širile novice o prvih truplih.

Po ustavi je kralj najvišja verska in posvetna oblast. Sedanji kralj Birendra Bir Bikram poskuša uporabljati svojo veliko oblast v korist države; spodbuja turizem, gradi prometnice in hidroelektrarne. Kljub temu doživlja nasprotovanja, ki so leta 1972 in 1979 prerasla v hude nemire. Maja 1980 je kralj dovolil ljudsko glasovanje o svoji obliki vladavine. S tesno večino se je izteklo njemu v prid.

Izredne razmere so nama včasih koristile, drugič škodovale. Na tempeljskih trgih so pravljične stavbe zaradi pomankanja ljudi, ki jih je pregnala navzočnost vojakov, delovale še bolj veličastno, še bolj sveto. Problemi pa so nastajali pri prevozih v oddaljena mesta, ker so javni prevozi večkrat odpovedali. Patan in Bhaktapur sta mesti, ki sta poleg Kathmanduja dejavno vplivali na razvoj doline. Ker je v zadnjih dveh stoletjih prevzel vodstvo Kathmandu, sta ostali manjši, brez velikih sprememb in zato žlahtnejši ter bolj obvladljivi. Patan so včasih imenovali mesto tisočerih zlatih streh, prebivalci pa ga imenujejo lepo mesto. Kathmandu in Patan loči le reka Bagmati, v kateri najdejo zadnje prebivališče številni prebivalci doline. Zgrajeno je v krogih okoli kraljeve palače in tempeljskega trga. Nepalski princi, knezi in kralji so vedno stanovali skupaj z bogovi. Na obrobju mesta ob glavnih vpadnicah, ki se združujejo na osrednjem mestnem trgu, stojijo štiri stupe, ki jih povezujejo z Ašokinim prihodom v Patan. Patan ima od treh mest najbolj tibetanski navdih.

Delo v nepalskih dolinah poteka ročno.

Bhaktapur, znan tudi po imenu Bhadgaon, je najmanjši dragulj med žlahtno trojico. Samostojna lega, od Kathmanduja je umaknjen za dobrih 10 kilometrov, mu daje posebno lepoto. Začetki mesta segajo v 9. stoletje. Med 14. in 16. stoletjem pa je bilo celo glavno mesto doline. Poleg trga templjev mu dajejo poseben čar tudi tisoče in tisoče lončenih posod, ki se sušijo pod milim nebom, in seveda lončarji, ki na ogromnih lončarskih kolesih čepe izdelujejo vrče.

Gorska pravljica

Vstala sva dovolj zgodaj, da sva dobila sedeža na avtobusu proti Pokhari. Nekateri zaspanci so se morali zadovoljiti s prostorom na tleh in pokrovu motorja, gora prtljage pa se je znašla na strehi kovinske škatle. Kmalu se je začelo. Avtobus je hropel in kašljal, ko se je plazil po ozki vijugasti cesti, ki se je predrzno vila, usekana v bregove globokih rečnih strug. Komaj smo prišli na vrh grebena, smo se spet spustili po smrtonosnem toboganu v drugo še globljo dolino. Motor je hrumel, zavore so žalostno cvilile. Tako smo se počasi s hitrostjo dvajset do trideset kilometrov na uro zaletavali v nepalsko gorovje. Med redkimi daljšimi postanki sva z Vladom izmenično branila svoja sedeža pri vratih razmajanega vozila. Dan se je že prevešal v noč, ko sva se znašla na izhodišču za pohod med visokogorske vršace.

Strmo pobočje se je v vijugastih terasah spuščalo v dolino. Med valovečim riževim žitom so tu in tam čepele kolibe kakor raztreščena jata ptic. Pravokotniki rjave in bele barve so bili pokriti s slamo in pločevino. Med njimi so rastla drevesa, tudi pomaranče in banane. Bolečina v ramenskem obroču me je spominjala, da že ves božji dan prenašam nahrbtnik.

(nadaljevanje prihodnjič)

Iz slovstvene preteklosti med Rabo in Dravo

PANONSKI PORTRETI

FRANCI JUST

9

MIHAEL BAKOŠ

Ob rokopisnem obredniku Agenda sermone vandalico conscripta (1785) in abecedniku Szlovenszki abecedar (1786) je najpomembnejše Bakoševo delo pesmarica **NOUVI GRADUVAL, VU STEROM SZE VÖ ZEBRANE, POBOUGSANE, I ZDAJ VETE NOUVI RED POSZTAVLENE DÜHOVNE PESZMI NAHAJAJO SZAMOMI BOUGI NA DIKO VÖ DANI**. Ta prva natisnjena prekmurska evangeličanska cerkvena pesmarica je izšla v Šopronu 1789. leta in je nekaj desetletij, do izida naslednjih, imela izreden versko-kulturni pomen. Kakšnega, smemo vzvratno sklepati iz Bakoševega opisa potrebe po pesmarici, ki da je spremeljala njen nastanek. Takole pravi v predgovoru: *"Kak velika potrejbčina je pa bila na ete knige zdaj v etom vrejmeni, vsaki si lejko premisli. Geto so štenjá včeni lidje ni domá nej znali sebé razveseliti spesmami, ni vu cérkvaj spopejvanjem Bougi slüžiti, či gli bi ništeri šteli, nej so knige meli pesmene. Školnicke skoulska deca, zrečjouv, vsi, ki so pesmi lübili, želeli so, prosili so etakše knige."*

Zakaj "graduval" in zakaj "nouvi"? Novolatinska beseda graduale (iz lat. gradus) pomeni prvotno v liturgiji stopniški spev, pozneje pa tudi zbirko takih spisov. V Bakoševem času so na Madžarskem z izrazom Stari gradual označevali stare evangeličanske pesmarice. Tudi Števan Küzmič je v epitafu imenovan kot zbiralec in popravljalec takih pesmi. Z izrazom Nouvi graduval je Bakoš želel poudariti, da gre za knjigo na novo (od njega) zbranih in prirejenih verskih pesmi, ki se razliku je od one starejše.

Bakoš sam seveda ni avtor pesmi, ampak je besedila zbral in priredil, kakor je nedvoumno navedeno tudi v podnaslovu, še več pa je o nastanku in drugih značilnostih dela navedeno v predgovoru. Od kod so torej "vö zebrane" pesmi Nouvega graduvala, ki jih je začel zbirati v drugem letu svojega dušnopastirskega dela v križevski fari?

Izbrane so iz večstoletnega cerkvenopesemskega izročila, kajti tako pri katoličanih kot evangeličanih so se cerkvene pesmi ohranjale ne le ustno, ampak tudi v rokopisnih cerkvenih pesmaricah, ki jih je do Bakoševega časa bilo že nekaj, do danes pa jih je po zaslugi Ivana Škafarja in Vilka Novaka znanih blizu 100. Tako je Vilko Novak s pomočjo primerjalne analize ugotovil, da je v Nouvem graduvalu približno 50 enakih pesmi kot v najstarejši prekmurski rokopisni pesmarici, t.i. Martjanski pesmarici, [illegible] je 22 enakih kot v markišavski [illegible] pesmarici, domneva pa, da sta Bakoš [illegible] Števan Küzmič poznala rokopisno pesmarico [illegible] Berkeja Dühovne pesmi..., ki je nastala v [illegible] 1768 in 1769, ali vsaj njene vire. Bakoš je [illegible] nopesemsko izročilo poznal in upošteval. [illegible] dodatni vir za njegovo knjigo pa so bile cerkvene pesmi, ki jih je pred njim zbiral že Števan Küzmič. Kajti v predgovoru Bakoš potem, ko ugotovi, da je Küzmič že leta 1771 začel zbirati in izboljševati cerkvene pesmi in da je pred smrtjo rokopis dokončal, pravi: *"I gda sem že na tretje leto na vekši tao skončo moje delo, teda sem vrouke doubo preminoučega naprej imenüvanoga Küzmič Števana pesmi, štere sem dávno želo. I záto sem nej samo vse moje delo ešče ednouk pregledno, gde je potrejbno bilou, pobougšo, i ništere znouvič obmyene, cejle kmojim priložo."* Ker Küzmičevega rokopisa danes nimamo in ker tudi Bakoš natančno ne pojasnjuje razmerja med "njegovimi" [illegible] "Küzmičevimi" pesmimi, ostaja odprto vprašanje, [illegible] liko in katere pesmi so Küzmičeve priredbe in [illegible] Bakoševe.

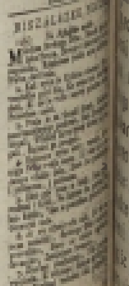

Začetek [illegible] pesmi

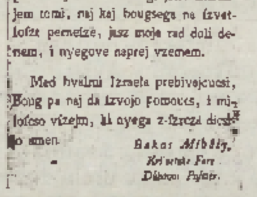

Predgovor

Csi fzem ti zetimi knigami volo najso, moj vereo Priáteo, z-fzrczé mo radi Csi bi fze pa fto najso, ki bi eto prvo moje delo zátao grajati, tandcsijem tomi, naj kaj bougsega na izvetlofzé pemeizé, jasz moje rad doli denem, i nyegove naprej vzemem.

Med hvalmi Izraela prebivajoucsi, Boug pa naj dá izvojo pomoucs, i mi, lofeso vizejm, ki nyega z-fzrczá dicsi, do amen.

Bakos Mihály, Kriseske Fare Düsnoi Pafter.

Zaključek Bakoševega predgovora in oznaka avtorstva

Natančneje pa je Bakoš v predgovoru povedal [illegible] je uredil pesmi in kakšen sploh je njegov odnos [illegible] cerkvenopesemskega izročila. Iz tega izročila [illegible] bral 374 pesmi, ki so v knjigi zavzele 455 strani [illegible] abecedno urejenim kazalom pa je na koncu dodal [illegible] 10 psalmov. Pri izbiranju je bil selektiven do pesmi [illegible] svetnikih in Mariji, ki jih je zavestno izpustil [illegible] utemeljil z dokaj pavšalno razlago, *"ar so najesi [illegible] ar dobroga grünta nemajo."* Tako so po zgledu [illegible] graduvala pesmi razvrščene v razdelke po [illegible] rkvenega leta, in sicer: *advenski himnuške/pesmi, [illegible] mnuške/pesmi, nouvoga leta pesmi, himnuške na [illegible] nanenja dén, postni himnuške/pesmi, na velki [illegible] mnuške/pesmi, himnuš/pesmi na vnebo stoplenje [illegible] nuške, himnuš od sv. Trojstva*, tem pa sledijo [illegible] *občinski himnuške*, ki jih je še 30 podrazdelkov [illegible] ne cerkveno-verske priložnosti.

Pesmi so opremljene tudi z opozorilom [illegible] bodisi da gre za melodijo madžarske, [illegible] ge slovenske pesmi, nekaj pesmi pa je [illegible] stno melodijo.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Sadovi ranih cvetov

Karolina Kolmanič 42. del

Ura v zvoniku je brezbrižno preštevala svoje četrtinke, polovice in cele. In zdaj, naslednjič, ko se bo oglasila, bo udarila dvanajstkrat. Krepko je zaklel in si neizmerno zaželel, da bi se pokvarila, ustavila za vedno ali vsaj za takrat, ko ždi z odprtimi očmi v postelji ali straži to ozko dvorišče. In še nekaj se je, ne prvič, izkrivljeno in nepošteno izoblikovalo v njem: da bi... da bi se ji kaj zgodilo! Ne, da bi umrla! Smrti ne! Le nekaj, kar bi ji zaznamovalo lice, noge, roke ali karkoli; samo da ne bi bila več vzorec popolne in želja vredne ženske. To nelepo in nezdravo misel je naravnal v svoji podzavesti in jo tudi negoval. V urah obupa in žalosti pa se je izkopala sama, preplavila vse lepo v njem in ga čisto osvojila, premagala. Tako je stal, buljil in čakal. Ob njem na kavču pa je mirno dihala njena naslednica.

Ko je nočno tišino spečega mesta slednjič zmotil kovinski udarec v Jožefovem stolpu, so pritipali proti ograji kačasti žarometi. Srce mu je poskočilo od besa ali sreče: sam ni vedel, vse je odvisno od sekunde, ko se bodo odprla vrata in bo izstopila. In res je. Obsipana z bledo svetlobo ulične svetilke je obstala pri avtomobilu. Njen nebrzdani smeh je odgovarjal nekomu, ki je sedel na sprednjem sedežu, nerazločen. A tak hrupen nasmešek je lahko namenjen le kakšnemu gospodu. Če se bo prikazal in bog ve, da se bo, bi nameril nanj, če bi imel, samokres ali puško. Še preden se je utegnil zata primanjkljaj v življenju pokesati, je oseba že izstopila. Zravnana, malce nižja od nje, se ji je približala. Obrisi, ki jih je sprejelo oko, so bili dvomljivi: ženska ali moški. Končno so se dvomi porazgubili. Ženski glas je vedro priganjal: »Skoči, no, v hišo! Mrzlo je.«

Mira je vtaknila ključ, ko je avto mukoma obračal na tesnem dvorišču; pomiril se je šele takrat, ko je ugotovil, da na zadnjem sedežu ni nikakor. Sladka, utopična tolažba bi se bila lahko izkazala brez koristi, saj bi njegov namišljeni ljubimec lahko kje ostal ali prej izstopil.

Mož je zlezel v posteljo, se pokril vse do vratu in skušal enakomerno dihati v dobri veri, da bo žena najprej prišla v spalnico. Toda kmalu se je slišala iz kuhinje odprta pipa, očitno si je gasila žejo. Čez čas je zlezla v kopalnico in oglasila se je prha, glasno je šumela, kot bi človek stal ob slapu. Pretvarjanje je trajalo predolgo. Ko je obzirno tiho odprta vrata, ga je resnično že premagal spanec.

Dan pred osmim marcem so se pretežno vse besede sukale okrog žena. Otrokom v nižjih razredih pomeni pojem žena le mamo, babico in še kakšno bližnjo teto. Tovarišica tudi ni mogla prezreti tega osrednjega, če že ne edinega, marčevskega praznika za ženske.

Pogovor je tekel in otroci so vedeli vse o mamicah. Nato je tovarišica še pokazala šopek rožic in predlagala:

»Otroci, bomo narisali rožice za mamo?«

Nekdo se je oglasil:

»Lahko narišem mamico?«

»Dobro, odloči se vsak sam. Lahko pa narišemo tudi mamico z rožico, če ne bo pretežko,« je spodbujala učiteljica.

Glavice se sklanjajo nad zvezke. Tu in tam zašelesti list papirja, se razsujejo barvice. Nenadoma učiteljičin pogled obvisi na Alenki. Zave se, da je pogrešila, kajti tu je Alenka, edina brez mame. Seveda sta še Marica in Tonček, toda njune mame so na tujem; prihajajo in odhajajo. Alenkina je za vedno odšla. Pogled ji je skesano obvisel na deklici. Plaho se je zazrla tja in menila, da otrok le nekaj čečka. Počasi se je sprehajala med klopmi in ujela, kako zavzeto ustvarja; kot vsi drugi otroci. Obstala je in osupnila: Alenka je narisala grob in šopek rož na njem. Pravkar so prsti švigali čez list in v naglici ošvrknili tudi mizico. Zelena barvica je kar poskakovala v roki.

So trenutki v življenju, ko ni ustreznih misli ne besed. Zadrega, ki jo povzroče otroci starejšim, ni redka. Tudi učiteljica ni vedela, ali naj posveti tej nenavadni risbici kaj pozornosti ali prepusti otroka lastni ustvarjalni vnemi. Alenka je še črtkala, tako glasno, da so postali že sošolci pozorni. Potem se je praskanje nehalo. Dekličine okrogle oči so se zapičile v tovarišico in jo naravnost izzivalno vabile, naj pristopi.

Učiteljica je požrla slino, pokramljala spotoma še z Mihcem in Urško, da si je olajšala korak. Nato je obstala za njenim hrbtom. Ko je otrok opazil, da tovarišica ne zna razvozlati njene stvaritve, je brez zadrege razložila:

»Tu spi moja mamica. Včeraj sva ji z očkom nesla rožice in svečke sva prižgala za dan žena.«

»Lepo, Alenka, lepo! In kaj so te črtice, goste in zelene?« je hotela vedeti, ko je že ugotovila, kako mirno in preudarno pripoveduje.

»A to? To je travica. Zdaj je še čisto majčkena. Poleti pa je mehka kot blazina, vse okoli groba je nasejana,« je pojasnila in se nato ozrla k Urški, ki se je ukvarjala še vedno z mamino postavo. Pravkar ji je prištela še prste na rokah.

Po drugi uri, ko je Boris potrkal na vrata učilnice, je Alenka prišla z odprtim zvezkom, moleč mu pred oči:

»Glej, danes smo risali mamice! Je tako prav?«

Očeta je pretreslo. Zatajil je svoje občutke in glas mu je kljub želji po mehkobi zvenel s pločevinastim prizvokom:

»Že prav, deklica! Zapriva zvezek in skoči v avto! «

In tako so dočakali svoj veliki dan. Prvi julijski dnevi so bili sončni in prijazni. Listje je komaj opazno šelestelo pod nežno sapo, ki se je vrtela v kronah dreves. Pohištvo je bilo ustrezno razporejeno po vseh spodnjih prostorih, saj je oprema zadoščala le zanje. Poleg dnevne sobe je bil načrtovan sicer večji delovni prostor, vendar bo še nekaj časa rabil za spalnico. Ob njej se je stiskal med kuhinjo še kabinet. V njem je Boris nameraval urediti sobo za Alenko. Kakor hitro se je prvič dotaknil njene premestitve v poseben prostor, je začela pretresljivo jokati:

»Ostala bom pri tebi in na mamini postelji, da veš! Strah me je in sploh ... nočem sama spati!«

Oče se je zavedal, da s svojo popustljivostjo ne pripravlja otroku najboljše poti za življenje. Njenemu histeričnemu joku bi bil še odločno kljuboval, včasih se je komaj obvladal, da ji ob takih izsiljenih metodah ni prisolil zaušnice. Le kadar je jokala in znala tako milo prositi, ga je zagrabilo, da bi ji zvezde sklatil z neba. Te njegove slabe točke je kaj kmalu odkrila in za uresničitev svojih želja ji ni bilo žal pretakati debelih solz.

Vse je bilo nared, tudi okolica že kar očiščena in vrtnice so cvetele ob poti in sadno drevje je obetalo nekaj jabolk in hrušk. Na drevesu je še občepela celo skrita zaostala češnja. Le oprane zavese sta morala še obesiti, in česar se je Boris najbolj bal, pobeliti in očistiti še stanovanje v bloku. Odločila sta se, da prvo noč prespita že v svojem domu. Človek se težko vživi v novo okolje, nove prostore in predvsem sprejme nove sosede. Vse do nocojšnjega večera so hodili drug mimo drugega, se vljudno pozdravljali in skrbno pazili, da drug drugega niso nadlegovali s prošnjami in z izposojanjem. Sedaj pa bo treba živeti ob njih: pozdrav, prijazen nasmeh, tudi kakšno nesmiselno vprašanje, ob katerem je odgovor že vnaprej jasen, celo drobna pozornost.

Prvi sosed na levi strani hiše, nekoliko metrov više od njiju, se je vselil že pred dobrim letom. Nekako že udomačen, če se že ni počutil kot gospodar tega dela sveta. Na desni strani, bolj oddaljena od njiju, se je vzpenjala proti nebu velikanska zgradba, ki bi lahko sprejela najmanj tri družine, in vendar bo rabila le eni, ki si pridobiva denar zunaj domovine in gradi hišo zato po etapah in le v določenih obdobjih.

Spanec prve noči je zamujal. Tudi Alenki ni hotel zatisniti vek. Oba sta se premetavala po postelji in klepetala. O dopustu na morju ali v hribih ni bilo besede. No, nekaj že! Ko bo vse urejeno, se bosta odpravila v Dolince. Tam bosta malo pomagala pri mlačvi. Pozneje se bosta vrnila in vmes smuknila za kak dan [illegible] Pohorje ali na Mariborski otok. Za drobn[illegible] malice v gostilni ali sladoled, bo še [illegible]

»Veš, oči, nekoč sta dejala z mamico, da je [illegible] novi dom prinesti nekaj živega,« ga je [illegible] la.

»Že res! Prinesel sem nekaj živega, [illegible] zahtevnega!« se je presenečen [illegible] rko po licu.

»A misliš mene!?« je vprašala razočarano.

»Nekaj takega, da! «

»Ampak, oči, jaz sem bila že pre tu. Mam[illegible] menila tako,« je natolcevala naprej.

»Vem, vem, Alenka! In zelo sem [illegible] nimava mamice ne bratca. Kako lepo bi [illegible] priznal skrušeno, kot bi bil pozabil, da je [illegible] otrok, ki ga lahko besede samo še [illegible] nejo. Enkrat ji je pač moral to priznati. [illegible] in pogumno je bil sam svoj boj.

»Tudi jaz tako mislim, ampak oči, dobro [illegible] vsaj midva skupaj. Saj veš, ko ste vsi hoteli, [illegible]

Nežno ji je s kazalcem zaprl usta in zašepetal: [illegible]

»Ničesar nismo hoteli, se pravi, [illegible] la. Alenka, zdaj pa vseeno zaspiva. Jutri [illegible] In v novem stanovanju morava pozdraviti [illegible] novo jutro sveža in spočita.«

Mira je stopala v Borisovo življenje [illegible] a zavestno. Njeni koraki so bili trdnejši [illegible] je sam želel. Res je vztrajno in brez [illegible] la njegovo telo, ugodila njegovim željam [illegible] vračal. Kazalo je, da si oba le [illegible] sicer pa krožita brezciljno, v [illegible] daleč se je že zarisal sluteni konec [illegible] njemu se je tako dozdevalo.

Svet zanj se je sesul, ko ga je [illegible] ra, sluteč, da Alenka že spi, obiskala. [illegible] obiskovalcev, saj je bila ura že čez deset [illegible] val niti ni bil vajen, je ostrmel, ko se je [illegible] pri vratih. Prižgal je luč na dvorišču in [illegible] dal v čedno postavo, oblečeno v svetlo [illegible] Njeno kolo je bilo varno prislonjeno na [illegible]

»Mira, ti!?« Ni se trudil, da bi skril osuplost. [illegible]

»Jaz, kakor vidiš! Malo pozno je, a [illegible] kar iz službe.«

»Vstopi, no! Mora biti že kaj [illegible] govoril spotoma, ko je zapiral vhodna vrata. [illegible] [illegible]

»Je, zares! Čakaj, pokažem ti! Alenka je spila [illegible] še utegnila zanimati.

»Spi, in če ne bova preglasna, bo kar spala,« [illegible] skušal pomiriti, ko je že slutil nakazano [illegible]

Živčno je odpela svoj zgornji del obleke, [illegible] kjer je hladil nekoč svojo nepopisno [illegible] grozljivo ločile temne podplutbe. Da [illegible] muk hkrati, je dvignila še krilo. Tudi na [illegible] najmanj pet okroglih, izbočenih modric. [illegible] zravnala pred njim, uprla svoje temne oči [illegible] napeto čakala.

(nadaljevanje prihodnjič)

...vek v stiski

»Dišave« pri postaji

...ko bi ji bilo lepo, a ji ni

...je železniške postaje v Gornji Radgoni v Panonski ulici je ...jčas eno od najlepših v tem obmejnem naselju, zdaj pa že nekaj ... mesteca.

...na Lovrec, ki stanuje v ... Slovenskih železnic Lju... nas ni poklicala zaradi ... ki ga načenja čas, am... da bi pokazala »svi... pred hišo. Ob vsakem ... večjem nalivu se umaza... izlije iz jaška, ki je ob ... pol metra višji točki ... pragi njenega stano... in železniške pisarne. ... teče vsenaokoli, tudi v ... stanovanje, ki si ga je ... na skromne osebne do... uredila z velikimi teža... Upravičeno se vznemi... posebej pa v tem polet... ko so bile tako po... nevihte.

... obiskali Mileno, se ... voda, ki je iztekala ... porazgubila. Nekaj je ... tudi čez železniške ... pogled »vse v redu«, ... bilo tako: na to so opo... »dišave«. Te so segle tudi do cvetličnega vrta pred hišo in seveda nam ni bilo do posedanja na stolih, ki jih je imela postavljene.»Sicer sem zaposlena na Občini Gornja Radgona. Na problem sem že večkrat opozorila, a so se izgovorili, da ni denarja. Treba ampak je odšla med svoje rože. Obljubili smo ji, da še mi pobaramo občinarje, kaj bodo storili.

V začetku tega tedna nas je Milena spet poklicala. Povedala je, da sta prišla pogledat, kaj se da storiti, predstavnik občine in nekega podjetja. Obljubljeno ji je, da bodo jašek »sanirali«. Ne glede na te obljube (obljube večkrat ostanejo - obljube!) pa vseeno pišemo o tej radgonski »dišeči« zadevi.

Ko bi Marica Lovrec ne bila velika ljubiteljica rož, bi bile vonjave, ki prihajajo od jaška, neznosne, tako pa jih dišeče rože nekoliko ublažijo. - Fotografija: Š. S.

bi bilo menda odmašiti odtočne kanalizacijske cevi. Pa ne le v bližini jaška, ampak v večji razdalji,« je potožila Milena, ki je potem dovolila, da smo jo fotografirali, a ne tik ob jašku.

Za ureditev se zavzemajo tudi Slavko Kumek, ki prav tako stanuje v železničarski stavbi, zaposlen pa je na Železnici; potem upokojenka Marija Fras, ki sicer stanuje v nadstropju; »dišav« pa si seveda ne želijo tudi v frizerskem salonu Marice Firšt, ki je prav tako v železniški hiši. Tudi ljudje, ki se vozijo tam naokoli (recimo k mejnemu prehodu), se pogosto primejo za nosove, samo da jim ni treba »vohati« nesnage.

Iskreno želimo, da nam Marica - brž ko bodo »sanirali« jašek - sporoči, da je vse O. K. Zagotovo pa vemo, da se bo oglasila, če bo vse ostalo pri obljubah. Pa pročelje železniške stavbe? Kdo ve, kako dolgo bodo še odpadali omet, ornamenti ... Slovenske železnice nimajo denarja za postajo v Gornji Radgoni. Prodajo pa je tudi ne!

Š. SOBOČAN

Cene sadja in zelenjave

Zelenjava Tržnica	M. Sobota	G. Radgona	Ljutomer
jabolka	118	200	120
hruške	300	290	350
marelice	450	350	400
banane	196	190	180
limone	236	240	300
pomaranče	260	-	240
lubenica	80	90	99
grozdje	440	600	550
ananas	360	290	-
kivi	430	360	450
paradižnik	160	150	220
paprika	236	250	200
krompir, novi	50	60	60
solata	160	200	200
korenje	130	200	150
zelено zelje	50	70	60
čebula	130	190	180
kumare	100	90	80
ohrovt	160	-	200
česen	340	400	570
bučke	100	-	180
por	380	-	-
cvetača	244	260	200
hren	320	-	-
jajca	20	-	-
fižol v zrnju	321	350	280
orehova jedrca	1110	-	990
suhe fige	780	600	600'
suhe slive	800	700	600

Krompirjeva noč v Lipi

NK Lipa je 2. avgusta pripravil tradicionalno zabavno prireditev *krumplova noč*. Na njej so množici ljudi postregli z raznimi jedmi iz mladega krompirja, ki so ga »pospravili« kar 600 kilogramov. Razbili (in pojedli) so tudi 300 jajčk. Poskrbljeno je bilo tudi za zabavo: lupanje krompirja. Najbolj spretna je bila Suzana Hozjan iz Odranec, ki je dobila lepo nagrado: sedemdnevno bivanje za dve osebi na otoku Rab v Dalmaciji. Druga je bila Marija Rantaša iz Mostja, tretja pa Marjana Režonja iz Male Polane. Vsak obiskovalec (in teh nas je bilo 2.000!) je dobil obesek v obliki lipovega lista, marsikdo pa je ponesel domov še nagrado iz srečelova. Izkupiček s krompirjeve noči, v kateri je igral ansambel Avantura, gre v blagajno nogometnega kluba.

J. Ž.

kulturni koledar

ETNO

MURSKA SOBOTA: Na grajskem dvorišču bo v četrtek, 7. avgusta, ob 20.30 uri nastopila vrhunska etno skupina Huun Huur Tu iz države Tuve, ki leži med Rusijo in Mongolijo.

LITERARNI VEČER

LENDAVA: V petek, 8. avgusta, se bo ob 20. uri József Dinnyése na grajskem dvorišču predstavil z uglasbljenimi pesmimi madžarskih pesnikov.

PRIREDITVE

VELIKA POLANA: V okviru polanskih dnevov bodo v petek, 8. avgusta, ob 20. uri uprizorili veseloigro Pücki se ženijo, nastopila pa bo tudi folklorna skupina; oboji so iz TD Velika Polana.

AVSTRIJSKA RADGONA: V nedeljo 10. avgusta, bo ob 10. uri v Stadtpfarrkirchu slavnostna avstrijsko-slovenska maša ob 60-letnici delovanja soboškega cerkvenega zbora cerkve Sv. Nikolaja.

GLEDALIŠČE

LENDAVA: V soboto, 9. avgusta, bo na grajskem dvorišču ob 20. uri Kabaret butik. Gostujejo umetniki Narodnega gledališča iz Pecsa.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V Galeriji Murska Sobota si lahko ogledate **13. mednarodni bienale male plastike**. Razstava bo na ogled do 10. septembra.

MURSKA SOBOTA: V predprostoru grajske dvorane si lahko ogledate razstavo del **članov DLUPP-a.**

RADENCI: V galeriji muzeja Radenske je na ogled razstava slik in objektov akademskega slikarja Franca Mesariča.

LENDAVA: V tamkajšnji Galerji si lahko ogledate razstavo, ki je nastala na koloniji mladih likovnih umetnikov, ki se šolajo na Madžarskem.

ČRENŠOVCI: V prostorih občine si lahko ogledate **razstavo prof. Evgena Titana Utrinki iz narave**, s podnaslovom Tam, kjer raste črni log. Ogledate si jo lahko do konca tega meseca.

MORAVSKE TOPLICE: V Galeriji Ajda sta na ogled razstavi slik Alojza Makoterja.

RIMOVSKA SOBOTA: V Mestni galeriji razstavljajo svoja dela člani DLUPP-a.

KINO

...na grajskem ...išču

...ansko moštvo si ... ogledate od petka, ... avgusta, do nedelje, 10. ... ob 21.30 uri.

...Gornja Radgo-...

...ko romantično ... Michael si lahko ... v petek, 8. ... ob 21. uri, v ... 9. avgusta, ob 20. ... ter v nedeljo, 10. ... ob 18.30 uri.

...lub Lendava

... 13. avgusta, bodo ... uri ... film Zadnji ...

KINO

Poroke

MATIČNI URAD TURNIŠČE: Avguštin Zver, zidarski delavec, iz Turnišča, ulica Štefana Kovača 122, in Suzana Horvat, medicinska sestra, iz Nedelice 109a; Sebastjan Černi, avtomehanik, iz Doborovnika 266d in Romana Sep, ptt-tehnica, iz Turnišča, Mladinska ulica 17.

VESTNIK VAM ČESTITA!

...elimo vstopnice za kino

... Look Who Is Talking. Vročica sobotne noči in seveda zadnji ... so filmi, kjer je igral John Travolta. Izžrebali smo Ma... ..., Trg svobode 11, 9250 Gornja Radgona. Čestita... ji bomo dve vstopnici za kino. Novo vprašanje:

...išite glavnega igralca v filmu ...eni profesor!

...govor: _______________

____

...pon št. 23

Odgovore pošljite do 12. avgusta na naš naslov: ..., Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

...jutomer: Plesalke ... Ukrajine

...umerski policisti so v hiši I. Š. v kolici Ljutomera našli ... Ukrajinke, ki so priznale, da so mejo prestopile ile... a so za pomoč pri »sprovajanju« morale plačati vsaka ... mark. Kmalu potem so prijeli tudi S. P., ki je sicer hr... ..., a živi na območju Ljutomera. Pri njem so ... ponarejene potne liste s fotografijami Ukrajink in ... novimi imeni: Suzica Krumar, Fedora Njegovan ... Bebič. Za te potne liste bi morala plačati po ... mark. Ne bo jim treba, kajti lepotičke, ki so namera... ... in v sosednji Hrvaški zabavati moške (saj veste: ...) so odpeljali k sodniku za prekrške, ki je izrekel ... dva dni zapora in varstveni ukrep: izgon tujca iz ... za obdobje šestih mesecev. Medtem so dekleta ... madžarskim mejnim organom, I. Š. in S. P. pa so ... tožilstvu.

Š. S.

Republiški zavod za zaposlovanje, Območna enota Murska Sobota

PROSTA DELOVNA MESTA

s pogoji za zasedbo

PROSTA DELOVNA MESTA NA OBMOČJU						
Območje	Izobrazba					
	I-II	III-IV	V	VI	VII-VIII	SKUPAJ
Murska Sobota	0	6	1	0	15	22

MIZAR

SAMOSTOJNI MIZAR; nedoločen čas; 5 l. delovnih izkušenj; ostali pogoji: IZKUŠNJE PRI IZDELAVI PLOSKOVNEGA POHIŠ. MONTAŽA POHIŠTVA; do 08.08.97; ATRIUM-NOVI INTERIERI D. O. O., PREŠERNOVA 28, LJUTOMER

VOZNIK AVTOMEHANIK

ŠOFERJA; nedoločen čas; jeziki: nemški jezik - govorno; do 10.08.97; JEREBIC TRANS IN PARTNER, GOSTINSTVO IN STORITVE D. N. O., ODRANCI, PANONSKA 8, ČRENŠOVCI

PRODAJALEC

PRODAJALKA; določen čas 4 mes.; 6 mes. delovnih izkušenj; ostali pogoji: PROŠNJE POSLATI NA NASLOV: 3 DVA D. O. O OE 1, ŠTEFANA KUZMIČA 19, 9000 MURSKA SOBOTA; do 12.08.97; 3 DVA D. O. O. LJUBLJANA SM 7221 LJUTOMER, ORMOŠKA CESTA . LJUTOMER

KUHAR

KUHARA; nedoločen čas; do 10.08.97; JEREBIC TRANS IN PARTNER, GOSTINSTVO IN STORITVE D. N. O., ODRANCI, PANONSKA 8, ČRENŠOVCI

KUHAR; nedoločen čas; 1 l. delovnih izkušenj; jeziki: nemški jezik - govorno, angleški jezik - govorno; ostali pogoji: SAMOSTOJNO DELO; do 10.08.97; AGRIA D. O. O. TRGOVSKO IN STORITVENO PODJETJE, LEVSTIKOVA 16, MORAVSKE TOPLICE

NATAKAR

PRIPRAVNICA - NATAKAR; določen čas 6 mes.; Samsko stanovanje; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: STAROST OD 18 LET; do 08.08.97; TOTIVAN ROBERT S. P. OKREPČEVALNICA PIRI, PARTIZANSKA 23, LENDAVA - LENDVA

EKONOMSKI TEHNIK

PRODAJALEC POHIŠTVA; nedoločen čas; 2 l. delovnih izkušenj; jeziki: nemški jezik - govorno; znanje programskih orodij: Windows; ostali pogoji: PRIPRAVLJENOST DO NENEHNEGA PRIDOBIVANJA TEHNIČNIH ZNANJ, OSNOVE RAČUNALNIŠTVA, SMISEL ZA TEHNIČNO RISANJE; do 08.08.97; ATRIUM-NOVI INTERIERI D. O. O., PREŠERNOVA 28, LJUTOMER

DIPL. INŽENIR KONFEKCIJSKE TEHNOLOGIJE

PRIPRAVNIK - DIPL. ING. TEKST. TEHNOLOGIJE; določen čas 12 mes.; jeziki: nemški jezik - govorno in pisno, znanje programskih orodij: Word; do 08.08.97; MURA D. D. PROIZVODNJA OBLAČIL, PLESE 2, MURSKA SOBOTA

D.INŽ.GRADBEN. ZA HIDROTEHNIČNE ZGRADBE

PRIPRAVNIKA; določen čas 12 mes.; ostali pogoji: DIPL. GEODET; do 15.08.97; OBČINA GORNJA RADGONA, PARTIZANSKA CESTA 13, GORNJA RADGONA

DIPLOMIRANI EKONOMIST

UČITELJ STROKOVNO-TEORETIČNIH PREDMETOV; določen čas 12 mes.; do 08.08.97; SREDNJA EKONOMSKA, TRGOVSKA IN UPRAVNO-ADMINISTRATIVNA ŠOLA, SLOVENSKA 11, MURSKA SOBOTA

PROFESOR ZA SLOVENSKI JEZIK

UČITELJA ZA ODDEL. PODALJ. BIVANJE NA PREDMETNI STOPNJI; določen čas 12 mes.; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: PROFESOR ALI PRED. UČITELJ MATEMATIKE ALI RAČUNALNIČAR; do 08.08.97; OSNOVNA ŠOLA SVETI JURIJ, SVETI JURIJ 13, ROGAŠOVCI

PROFESOR ZA MADŽARSKI JEZIK

UČITELJ MADŽARSKEGA JEZIKA; nedoločen čas; do 08.08.97; SREDNJA EKONOMSKA, TRGOVSKA IN UPRAVNO-ADMINISTRATIVNA ŠOLA, SLOVENSKA 11, MURSKA SOBOTA

PROFESOR ZA ANGLEŠKI JEZIK

UČITELJ ANGLEŠKEGA IN NEMŠKEGA JEZIKA; določen čas 12 mes.; do 08.08.97; SREDNJA EKONOMSKA, TRGOVSKA IN UPRAVNO-ADMINISTRATIVNA ŠOLA, SLOVENSKA 11, MURSKA SOBOTA

PROFESOR MATEMATIKE

UČITELJ MATEMATIKE; nedoločen čas; do 08.08.97; SREDNJA EKONOMSKA, TRGOVSKA IN UPRAVNO-ADMINISTRATIVNA ŠOLA, SLOVENSKA 11, MURSKA SOBOTA; št. del. mest: 2

PROFESOR KEMIJE

PROFESORICA KEMIJE IN BIOLOGIJE; nedoločen čas; 3 l. delovnih izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; do 08.08.97; OSNOVNA ŠOLA KAPELA, KAPELSKI VRH 95, RADENCI

PROFESOR PSIHOLOGIJE

SVETOVALNI DELAVEC; nedoločen čas; do 12.08.97; OSNOVNA ŠOLA, STROČJA VAS 24, LJUTOMER

PROFESOR GOSPODINJSTVA

PROFESOR ZA GOSPODINJSTVO, določen čas 12 mes.; 3 l. delovnih izkušenj; do 08.08.97; SREDNJA KMETIJSKA ŠOLA RAKIČAN, LENDAVSKA ULICA 3, MURSKA SOBOTA

PROFESOR RAČUNALNIŠTVA Z MATEMATIKO

UČITELJ RAČUNALNIŠTVA IN INFORMATIKE TER POSLOV. INFORMATIKE; določen čas 12 mes.; do 08.08.97; SREDNJA EKONOMSKA, TRGOVSKA IN UPRAVNO-ADMINISTRATIVNA ŠOLA, SLOVENSKA 11, MURSKA SOBOTA

AKADEMSKI GL.PROF.ZA PIHALA IN TROBILA

UČITELJ KLARINETA; nedoločen čas; do 13.08.97; GLASBENA ŠOLA, PARTIZANSKA 64, LENDAVA - LENDVA

DIPLOMIRANI PSIHOLOG

UČITELJ PSIHOLOGIJE; določen čas 12 mes., do 08.08.97; SREDNJA EKONOMSKA, TRGOVSKA IN UPRAVNO-ADMINISTRATIVNA ŠOLA, SLOVENSKA 11, MURSKA SOBOTA

DIPLOMIRANI BIBLIOTEKAR

KNJIŽNIČAR; določen čas 12 mes.; ostali pogoji: DOP. OBVEZE Z DRUGIMI PREDMETI; do 12.08.97; OSNOVNA ŠOLA, GRAD 172E, GRAD; (*)

PETEK
8. AVGUST

TV SLOVENIJA 1
10.15 Ljubezen boli, angleška nadaljevanka, 9/10
11.05 Ptič radosti, španski film
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
13.35 Omizje
15.05 Mladi virtuozi
15.35 Razgaljeni Hollywood, angleška serija
17.00 Obzornik
17.10 Čebelica Maja
17.35 Pravljica o carju Saltanu
17.50 Saga o McGregorjevih, avstralska nadaljevanka, 19/26
18.40 Hugo
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Igre brez meja
21.35 Tako je ... v Nemčiji
22.00 Odmevi, vreme, šport
22.35 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka, 11/39
23.05 Sestre, ameriška nadaljevanka, 15/22
23.55 Brane Rončel izza odra

TV SLOVENIJA 2
10.40 Mostovi
11.10 Alica, evropski kulturni magazin
11.40 Otok zakladov, angleški film
13.40 Jake in Ben, kanadska nadaljevanka, 12/13
14.25 Zgodbe iz školjke
14.55 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka, 10/39
15.25 Sestre, ameriška nadaljevanka, 14/22
16.15 Dvakrat rojen, angleška dokumentarna oddaja
17.05 V ogenj, angleška drama, 2/3
18.00 SP v atletiki, prenos iz Aten
20.30 10.000 obratov
21.20 Debeluh in deček, ameriški film
23.30 Sedem čudes sveta, ameriška serija

POP TV
10.00 Santa Barbara - **11.00** Zaliv ljubezni - **12.00** Partnerja - **13.00** Taksi - **13.30** Newyorška policija - **14.30** Zlatolaski - **15.00** Računalniški guruji - **15.30** V družinskem krogu - **16.00** Zaliv ljubezni - **17.00** Santa Barbara - **18.00** Zlatolaski - **18.30** Družinski hlevček - **19.20** Vreme - **19.30** 24 ur - **20.00** Urgenca - **21.00** Dosjeji X - **22.00** Odštevanje, ameriški film - **0.00** Seks s ... - **0.30** Playboy - **1.00** Poškropljena, erotični film - **2.30** 24 ur

TV HRVAŠKA 1
7.55 Poročila - **8.00** Dobro jutro - **10.00** Poročila - **10.05** Zgodbe iz stare vasi - **10.35** Simpsonovi - **11.00** Vesoljska doba - **12.00** Dnevnik - **12.25** Krivda - **13.10** Santa Barbara - **13.55** Poročila - **14.00** Srce zahoda - **14.45** Parlaonica - **15.30** Risanka - **15.45** Raziskovalec - **16.40** Mladostne izpovedi - **17.10** Alpe-Donava-Jadran - **17.40** Poročila - **17.55** Zvezdne steze - **18.40** Kolo sreče - **19.30** Dnevnik - **20.15** Azijski potopis: Šri Lanka - **20.55** M. Caballe v areni, prenos - **22.05** Opazovanja - **22.25** Kronika dubrovniškega in splitskega festivala - **22.55** Potovanja: Bali - **23.50** Resnični Divji zahod - **0.45** Poročila

TV HRVAŠKA 2
12.30 Koledar - **12.40** Seinfeld - **13.05** Cain, španski film - **14.45** Hišice v cvetju - **15.35** Triler - **16.35** Za zvezdami - **17.30** Acapulco z dušo in telesom - **18.05** Hugo - **18.30** Dokumentarna serija - **19.00** Županijska panorama - **19.30** Dnevnik - **20.20** Zakon v Los Angelesu - **21.15** Popolna tujca - **21.45** Sumljiva tarča, ameriški film - **23.20** 2,4 otroka - **23.50** Dvojne težave, ameriški film

TV MADŽARSKA 1
5.40 Vaška TV - **6.00** Sončni vzhod - **9.05** Marienhof - **9.35** Poročila - **9.40** Poln nahrbtnik pustolovščin - **10.30** Welcome to Hungary - **11.05** Dallas - **12.00** Poročila - **13.50** Posel, gospodarske informacije - **14.10** Narodnostne oddaje - **15.00** Počitniški program, vmes ob 15.30 Poročila - **15.35** Madžarska danes - **16.25** Športna akademija - **17.00** Za upokojence - **17.30** Teka - **17.45** 15 minut - **18.00** Okno - **19.00** Pravljica - **19.30** Dnevnik, šport - **20.10** Dallas - **21.05** Satelit - **21.50** Ekskluzivno - **22.15** Saigon - prepovedana cona, ameriški film - **23.55** Posel - **0.05** Dnevnik

TV MADŽARSKA 2
15.40 Čarovniški vajenec Krabat, risanka - **16.55** Pratika - **17.00** Romski forum - **17.30** Regionalni dnevniki - **18.00** Risanka - **18.30** Vesoljske igre - **19.05** Strasti, italijanska nanizanka - **20.00** Igre brez meja - **20.05** Picasso: Osem ljubezenskih zgodb - **21.00** Telešport - **21.35** Show »21« - **22.00** Dnevnik - **22.15** Aktualno - **22.45** Klicna št. 107 - **22.50** SP v atletiki

TV AVSTRIJA 1
6.00 Otroški program - **8.55** Srednja šola v Kaliforniji - **9.20** A-tim - **10.05** Okrogla Lili, film - **11.50** Konfeti - **12.15** Deklica s čarobnimi močmi - **12.40** Smrkci - **12.55** Formula 1, trening - **14.50** Naša mala farma - **15.40** A-tim - **16.25** Airwolf - **17.15** Izgubljen na Tajskem - **18.05** Alf - **18.30** Grozno prijazna družina - **19.00** Prijatelji - **19.30** Čas v sliki - **20.02** Šport - **20.15** Družinski posel, kriminalka - **22.05** Obesite ga visoko, vestern - **0.05** Darkman, srhljivka - **1.35** Umor prve stopnje - **2.55** Akcija v Harlemu, kriminalka

TV AVSTRIJA 2
9.00 Čas v sliki - **9.05** Grad ob Vrbskem jezeru - **9.55** Bogati in lepi - **11.35** Avstrija danes - **12.00** Poročila - **12.10** Vrtiljak šlagerjev - **13.10** Ljuba družina - **13.55** Anamarija - **14.45** Lipova cesta - **15.15** Bogati in lepi - **17.00** Čas v sliki - **17.05** Dobrodošli v Avstriji - **19.00** Avstrija danes - **19.30** Poročila - **20.15** Slari - **21.15** Naš svet - **22.10** Poročila - **22.35** Moderni časi - **23.05** Nitebox: Talkbox, Univerzum, Risanka - **0.45** Evrodnevi: Kopenhagen - **1.15** Kultbox: Montevideo - **2.00** Alabama koncert: Cartel

RTL
7.00 Točno ob sedmih - **7.30** Poročila - **7.35** Med nami - **8.05** Dobri časi, slabi časi - **8.35** Poročila - **8.45** Springfieldska zgodba -**9.35** Kalifornijski klan - **10.30** Bogati in lepi - **11.00** Vroča nagrada - **11.30** Družinski dvoboj - **12.00** Opoldanski magazin - **12.30** Magnum - **13.30** Glej, kdo razbija! - **14.00** Bärbel Schäfer - **15.00** Ilona Christen - **16.00** Hans Meiser - **17.00** Jeopardy! - **18.00** Regionalni program - **18.30** Ekskluzivno - **18.45** Poročila - **19.10** Eksplozivno - **19.40** Dobri časi, slabi časi - **20.15** Pogovorčki - **21.15** Družina Flodder - **22.15** Life! - Volja do življenja - **23.15** Karlova krčma - **0.00** Poročila - **0.30** Iz uličnih aktov

SOBOTA
9. AVGUST

TV SLOVENIJA 1
7.45 Radovedni Taček: Kukavica
8.05 Taborniki in skavti
8.20 Zgodbe iz školjke
8.50 Evromuzika '96
9.20 Saga o McGregorjevih, avstralska nadaljevanka, 19/26
10.10 Hugo
10.40 Podganček, švedski film
12.05 Tednik
13.00 Poročila
13.05 Karaoke
14.05 Strela z jasnega, nemška nanizanka
16.00 10.000 obratov
17.00 Obzornik
17.10 Zelena preproga savane, nemška serija
18.00 Na vrtu
18.30 Hugo
19.05 Risanka
19.30 Dnevnik
19.50 Utrip
20.10 Vse, kar si želiš, ameriški film
22.10 Poročila, vreme, šport
22.40 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka, 12/39
23.10 Sestre, ameriška nadaljevanka, 16/22
0.00 Morilec ubija sedemkrat, ameriški film

TV SLOVENIJA 2
12.00 Debeluh in deček, ameriški film
14.10 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka, 11/39
14.40 Sestre, ameriška nadaljevanka, 15/22
15.35 Teniški magazin
16.05 SP v atletiki, maraton (ž), posnetek
17.05 SP v atletiki, prenos
20.15 Poletni festival Lent: Dr. Mablues
21.15 National Geographic, ameriška serija
22.05 V vrtincu
22.35 Sobotna noč

POP TV
8.00 Mrčeski - **8.30** Kužek Monti - **9.00** Munkci - **9.30** Mož pajek - **10.00** Peter Pan - **10.30** Morska deklica - **11.00** Proti vetru - **12.00** Brez zavor z Jonasom - **13.00** Formula 1, trening - **14.00** Beverly Hills - **15.00** Melrose Place - **16.00** Highlander - **17.00** Robocop - **17.45** Herkul - **18.30** Xena - **19.20** Vreme - **19.30** 24 ur - **20.00** Tango in Cash, ameriški film - **22.00** Odpadnik - **23.00** Moji spomini - **1.00** Playboy: Pozno ponoči - **1.30** Playboy special - **2.30** 24 ur - **3.00** Zabou, nemški film

TV HRVAŠKA 1
9.35 Poročila - **9.40** Majhen veliki svet - **10.05** Prve si zapomnimo - **10.30** Že veste? - **10.55** Risani film - **11.30** Afriške dežele in ljudje - **12.00** Dnevnik - **12.25** Skrita kamera - **12.50** In to naj bi bilo - **13.40** Gospodar sveta, ameriški film - **15.15** Risanka - **15.45** Briljantina - **16.30** To je Amerika - **17.00** Z jadri okrog sveta - **17.30** Poročila - **17.35** Živa resnica - **18.05** Ponos in predsodki - **19.30** Dnevnik - **20.20** Zagovornik pravice, ameriški film - **21.55** Opazovanja - **22.15** Svet zabave - **22.45** Polnočna premiera: Svobodna je

TV HRVAŠKA 2
12.10 Koledar - **12.20** Reševalci - **15.15** Acapulco z dušo in telesom - **17.05** Glasbena oddaja - **17.35** Zakon v Los Angelesu - **18.20** Moč morja - **19.30** Dnevnik - **20.15** Klasična glasba - **21.15** Renesančno slikarstvo - **21.50** Hišice v cvetju - **22.35** Klek in okolica, izobraževalna oddaja - **23.05** Vidikon, glasbena oddaja

TV MADŽARSKA 1
5.40 Vaška TV - **6.00** Sončni vzhod - **8.00** Otroški program - **11.05** Nočni lovci - sove - **12.00** Poročila - **12.05** Ponovitve - **13.30** Filmi G. Pecka - **15.55** Ljudski plesi - **16.10** Odprt studio - **16.15** Avtomagazin - **16.45** Za boljši jezik - **16.55** Turizem - **17.45** Panorama - **18.20** Kolo sreče - **18.50** Pravljica - **19.05** Lotoshow - **19.30** Dnevnik, šport - **20.00** MC - **20.15** Pekel gora, ameriški film - **22.10** Mediteranski večer: Ljubezenska strast, italijanski film

TV MADŽARSKA 2
8.30 Narodnostne oddaje - **11.00** Družina Onedin - **12.05** Ameba - **12.25** Zelena žaba - **12.35** Pratika - **12.40** Musica Historica - **12.55** Formula 1, trening - **14.05** Kratki filmi: Vohuni, Avstralska slikanica, Omama hitrosti - **15.30** Od opere do operete - **16.00** Hiša ob jezeru - **16.50** Donizetti - **17.00** Nogomet, Zalaegerszeg - MTK - **19.00** Vesti iz EU - **19.05** Festival Interfolk - **20.15** Večer s Händlom, glasbeni film - **21.10** Telešport - **22.10** Obisk stare dame, gledališka predstava

TV AVSTRIJA 1
6.00 Otroški program - **9.05** Vroča sled - **9.30** Otroški program - **11.45** Harry in Hendersonovi - **12.05** Vse v redu, Corky - **12.55** Formula 1, kvalifikacije - **14.15** Princ iz Bel Aira - **14.40** Kirk - **15.00** Superman - **15.50** Beverly Hills, 90210 - **16.40** Melrose Place - **17.25** Savannah - **18.10** Šport - **18.40** Karaoke - **19.30** Poročila - **20.15** Gospod Baseball, filmska komedija - **21.55** Mož brez milosti, akcijski film - **23.25** Emanuela, film - **0.55** Obesite ga visoko, vestern

TV AVSTRIJA 2
9.00 Čas v sliki - **9.05** Univerzum - **9.30** Večne težave z dekleti, film - **11.05** Črna roža, pustolovski film - **13.00** Poročila - **13.10** Človek je le dvakrat mlad, filmska komedija - **14.45** Ženske so pripravljene na ljubezen, filmska komedija - **16.15** Pogledi s strani - **16.30** Dežela in ljudje - **17.00** Poročila - **17.05** Pogled v deželo - **17.53** Religije sveta - **18.00** Milijonsko kolo - **18.25** Konflikti - **19.00** Avstrija danes - **19.30** Čas v sliki - **20.15** Oh ti moja Avstrija - **22.10** Poročila - **22.15** Ljubezenske zgodbe in zakonske stvari - **22.40** Humor ne pozna meja - **1.30** Življenje polno trpljenja, film - **2.55** Pogledi s strani

RTL
5.30 Risanke - **5.55** Pebbles in Bam Bam šov - **6.40** Yin Yin in Pandina patrulja - **7.05** Sandokan - **7.35** Barney in njegovi prijatelji - **8.05** Denver, zadnji dinozaver - **8.30** Disneyev tim - **8.45** Quack pack - **9.15** Disneyeva čarobna vrečka - **9.20** Timon in Pumba - **9.50** Disneyev čudežni tim - **11.10** Power Rangers - **11.35** Jim, deževni črv - **12.00** Vražiček - **12.00** Psi in mačke - **12.45** Formula 1, trening - **14.25** Divji bratje s šarmom - **14.00** Varuška - **15.20** Vsi moji otroci - **15.55** Mlade usode - **16.50** Malibu 2000 - **17.50** Modeli - **18.45** Poročila - **19.10** Eksplozivno - **20.15** Gospod Baseball, filmska komedija - **22.15** Ga poznate? - **23.25** Sobotna noč - **0.20** Krvavi lov, akcijski film

NEDELJA
10. AVGUST

TV SLOVENIJA 1
9.00 Čebelica Maja
9.25 Otroci polderjev, nizozemska nanizanka
9.40 Melodije morja in sonca
10.10 Na vrtu
10.35 Koncerti za mlade
11.30 Rojen med divjimi živalmi, francoska serija
12.00 Pomagajmo si
12.30 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila
13.05 Igre brez meja
15.10 Repatica, francoski film
17.00 Obzornik
17.10 Otroški svet, ameriška nanizanka
17.35 Po domače
19.05 Risanka
19.15 Žrebanje lota
19.30 Dnevnik
19.50 Zrcalo tedna
20.10 Kamra
21.15 Intervju
22.05 Poročila, vreme
22.20 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka, 13/39
22.50 Sestre, ameriška nadaljevanka, 17/22

TV SLOVENIJA 2
9.40 Konec tedna, tv-nadaljevanka, 6/7
10.30 V vrtincu
11.00 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka, 12/39
11.30 Sestre, ameriška nanizanka, 16/22
12.15 Vrhunci baleta
13.15 Zagovor minulega življenja, ameriški film
15.00 Maynard Ferguson, posnetek koncerta
16.00 SP v atletiki, maraton (m), posnetek
17.00 SP v atletiki, prenos
20.10 Slovenski magazin
20.40 Jakovo otroštvo, angleška nadaljevanka, 3/8
21.30 Prelomni trenutki zgodovine, ameriška serija
21.55 Šport v nedeljo
22.40 Koncert Tria Luwigana z Norino Radovan
23.10 Odprto prvenstvo Slovenije v tenisu
23.25 Slovenski magazin

POP TV
8.00 Kimba, beli levček - **8.30** Zvezdne steze - **9.00** Dogodivščine medvedka Ruxpina - **9.30** Kasper in prijatelji - **10.00** Peter Pan - **10.30** Parker Lewis - **11.00** Xena - **12.00** Računalniški guruji - **12.30** Obraz tedna - **13.00** Formula 1 za VN Madžarske - **16.00** Samski stan - **16.30** Gola resnica - **17.00** Samosvoje dekle, ameriška drama - **19.00** Športni krog - **19.20** Vreme - **19.30** 24 ur - **20.00** Beverly Hills - **21.00** Melrose Place - **22.00** Formula 1: Vrhunci - **22.10** Detektivka Lea Sommer - **23.00** Formula 1, ponovitev dirke - **1.00** 24 ur

TV HRVAŠKA 1
8.55 Poročila - **9.00** Sezamova ulica - **10.00** Športnica - **10.25** Hrtič-hitič - **10.50** Risanka - **11.15** Terra X - **12.00** Dnevnik - **12.25** Kmetijska oddaja - **13.15** Folklorni festival - **13.45** Mir in dobrota - **14.20** Opera Box - **14.55** Oprah Show - **15.40** Pot za Avonle - **16.30** Poročila - **16.55** 282. sinjska alka, prenos - **19.30** Dnevnik - **20.15** Na zdravje! - **20.45** Hvali morje, drži se obale - **22.30** Opazovanja - **22.50** Joy Adamson, dokumentarni film - **23.40** Poročila

TV HRVAŠKA 2
12.10 Koledar - **12.20** Med nami: Lepa beseda in psovka - **12.50** Dosjeji X - **13.35** Polnočna premiera, ponovitev - **16.20** Turistični magazin - **17.05** M. Caballe in M. Marti v areni, posnetek koncerta - **18.05** National Geographic - **18.55** Popaj - **19.30** Dnevnik - **20.15** Živi pesek, ameriški film - **21.50** Zakonski pristan - **22.20** Ona in jaz, ameriški film

TV MADŽARSKA 1
7.35 Otroški program - **9.00** Hvalisavi čevljar, pravljična igrica - **10.00** Matineja - **11.00** Globus - **12.00** Poročila - **12.05** Minute za srečo - **12.30** Skrivnosti peska - **14.05** Odgovarjamo na telefone - **14.15** Planet vode in življenja - **14.50** Hollywoodski pogovori, G. Peck - **15.45** Verski program - **16.05** Televideo - **16.15** Disneyjevi filmi - **17.20** Plesna skupina Honvéd - **18.30** Kolo sreče - **19.00** Teden, vmes Dnevnik - **20.00** MC - **20.15** Maisie pazna, film - **21.55** Tonic - **22.25** Deklamacija - **23.30** Yehudi Menuhin v Sarajevu, koncertni film

TV MADŽARSKA 2
8.00 Julija in nedeljsko kuhanje - **8.30** Vesoljske igre - **9.00** Kje, kaj? - **9.30** Civilna korajža - **10.05** Družina Onedin - **11.05** Telešport - **13.05** Poje Vera Jakó - **13.30** Sposojena zemlja - **13.50** Formula 1, prenos - **16.00** Kolesa in koraki - **16.45** Horizont - **17.15** Reševalci, nanizanka - **18.00** Vreme - **18.05** Air-turmix - **18.30** Tranzit - **19.00** Pravljica - **19.15** Petletnica gledališča Sopron - **20.00** Mojstrovine - **20.15** Igre brez meja - **21.45** Čarobno ogledalo - **22.25** Telešport, SP v atletiki

TV AVSTRIJA 1
6.00 Konfeti - **8.50** Vroča sled - **9.25** Formula 1, ogrevanje - **10.15** Ena, dva ali tri - **10.40** Pustolovsko življenje - **10.45** Disneyev festival - **11.40** Nori safari - **13.05** Šport: Formula 1 - **16.05** Dva super tipa v Miamiju, drugi del - **17.30** Gospod Bean - **18.00** Srček - **18.30** Šport - **19.30** Poročila - **20.15** Policijska akademija, drugi del filmske komedije - **21.40** Kolumbo - **23.00** Kraj zločina - **0.30** Šport - **1.30** Vodni zdravnik, film - **3.15** Darkman, srhljivka

TV AVSTRIJA 2
9.00 Čas v sliki - **9.05** Raj živali - **9.30** Katoliška maša - **10.15** Zakladi sveta - **10.30** Teden kulture - **11.00** Ti moja tiha dolina, film - **12.30** Orientacija - **13.00** Čas v sliki - **13.05** Tednik - **13.30** Domovina, tuja mati - **14.00** Pogledi s strani - **14.30** Pošasti in zverine - **15.00** Policijska inšpekcija 1 - **15.25** Imenovali so ga Krambambuli, film - **17.00** Poročila- **17.05** Klub za seniorje - **17.55** Lipova ulica - **18.25** Kristus skozi čas - **18.30** Avstrija v sliki - **19.00** Avstrija danes - **19.30** Poročila - **19.45** Vreme - **20.15** Sanjska ladja - **22.00** K stvari - **23.15** Pozor silikon - **0.05** Ples, šesti del dokumentarne oddaje - **1.05** Teden kulture - **1.35** Halo Avstrija, halo Dunaj

RTL
8.00 Barney in njegovi prijatelji - **8.30** Quack Pack - **8.55** Risanke - **9.05** Timon in Pumba - **9.35** Risanke - **9.45** Disneyev čudežni tim - **10.20** Zakrinkani jezdec - **10.45** Novi Spiderman - **11.10** Bojna ladja Galaktika - **12.00** Turni avtomobili - **13.15** Formula 1, dirka za veliko nagrado Madžarske, prenos - **16.55** Nevihta v raju - **17.45** Umor je njen konjiček - **18.45** Poročila - **19.10** Klic v sili - **20.15** Angela s štirimi pestmi, akcijska komedija - **22.05** Spiegel TV - **23.10** New York pod krinko - **0.00** Prime Time - **0.20** Stecherjev šov - **1.05** Kanal 4 - **1.45** Formula 1, ponovitev

PONEDELJEK
11. AVGUST

TV SLOVENIJA 1
11.35 Otroški svet, ameriška nanizanka
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Utrip
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Poročila
13.05 Hugo
14.10 Kamra
15.10 Intervju
15.55 Dober dan, Koroška
17.00 Obzornik
17.10 Radovedni Taček: Palček
17.25 Mejniki, nemška serija
17.45 Jake in debeluh, ameriška nanizanka
18.40 Lingo
19.10 Risanka
19.15 Žrebanje 3 x 3
19.30 Dnevnik
20.05 Oliverjeva potovanja, angleška nadaljevanka, 1/5
21.00 Tv-konferenca
22.00 Odmevi, vreme, šport
22.35 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka, 14/39
23.05 Sestre, ameriška nadaljevanka, 18/22

TV SLOVENIJA 2
13.35 Na potep po spominu
14.40 Šport v nedeljo
15.25 Evromuzika '96
15.55 Koncert Tria Luwigana
16.25 Jakovo otroštvo, angleška nadaljevanka, 3/8
17.15 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka, 13/39
17.45 Sestre, ameriška nadaljevanka, 17/22
18.35 Sedem čudes sveta, ameriška serija
19.30 Dnevnik
20.05 Karaoke
21.05 Bratovščina sinjega galeba, mladinska nadaljevanka, 5/8
21.40 Astronavti, angleška serija
22.30 Brane Rončel izza odra

POP TV
10.00 Santa Barbara - **11.00** Zaliv ljubezni - **12.00** Gola resnica - **12.30** Samski stan - **13.00** Na sever - **14.00** Športni krog - **14.30** Zlatolaski - **15.00** Računalniški guruji - **15.30** V družinskem krogu - **16.00** Zaliv ljubezni - **17.00** Santa Barbara - **18.00** Zlatolaski - **18.30** Družinski hlevček - **19.20** Vreme - **19.30** 24 ur - **20.00** Polja smrti, angleška drama - **22.30** Dinastija Monroe - **23.30** Partnerja - **0.30** Smokey in razbojnik, ameriška komedija - **2.30** 24 ur

TV HRVAŠKA 1
7.55 Poročila - **8.00** Dobro jutro - **10.00** Poročila - **10.05** Park 01 - **10.35** Simpsonovi - **11.00** Vesoljska doba - **12.00** Dnevnik - **12.25** Krivda - **13.10** Santa Barbara - **14.00** [illegible] Poročila - **14.15** Skrita kamera - **15.25** [illegible] 01 - **15.10** Videoklasika - **16.40** [illegible] **15.45** Ubijati za hrano - **16.40** Mladostne izpovedi - **17.10** Po bojišču gradišča [illegible] - **17.40** Poročila - **17.55** [illegible] slenica - **18.40** Kolo sreče - **19.30** Dnevnik - **20.15** Psihopati, drama - **21.05** [illegible] - **21.55** Opazovanja - **22.20** [illegible] preteklosti - **22.30** Mojstrovine svetovnih muzejev - **22.30** [illegible] mska noč s Friderickom Forsythom: [illegible] **0.05** Poročila

TV HRVAŠKA 2
15.40 Koledar - **15.50** Mestece Peyton [illegible] **16.40** Za zvezdami - **17.30** Acapulco z dušo in telesom - **18.05** Hugo - **18.30** [illegible] - **19.00** Županijska [illegible] sede, besede - **19.30** Dnevnik - **20.10** Vprašaj [illegible] **20.30** Prijatelji - **20.55** Otrok, to si ti - **21.**[illegible] Skupaj proti zločinu - **22.15** [illegible] **23.00** Vsi za hrvaške otroke, koncert

TV MADŽARSKA 1
9.05 Marienhof - **9.35** Poročila - **9.40** [illegible] nanizanka - **10.30** Za otroke - **11.00** Disneyjevi filmi - **12.00** Poročila - [illegible] - **14.10** Narodnostne oddaje - **15.00** [illegible] niški program, vmes ob 15.30 Poročila - **16.30** Športna akademija - **17.05** [illegible] - **17.35** Vélopil - **18.15** [illegible] sko-lovski magazin - [illegible] O veri - **18.10** Begavčki - **19.00** [illegible] - **18.30** Kolo sreče - **19.30** Dnevnik, šport - **19.15** MC - **21.05** [illegible] Govorica srca, nanizanka - **21.50** Otroški [illegible] - **21.45** Deklamacija - **23.00** [illegible] ni, madžarski film - [illegible] Dnevnik

TV MADŽARSKA 2
16.20 Madžarska s kamero - **17.10** [illegible] četrt z vrstnimi hišami - **17.55** [illegible] **18.00** Regionalni dnevniki - **18.15** [illegible] Evrope - **18.40** Pet zamejskih [illegible] **19.00** Nogomet, Videoton - BVSC - **21.30** [illegible] Jean-Marie Le Penn - **22.15** Aktualno - **22.00** Dnevnik - **22.50** Skladatelji XX. [illegible] Klicna št. 107

TV AVSTRIJA 1
6.00 Otroški program - **9.00** [illegible] **10.00** Težave za dva, [illegible] - **11.50** Konfeti - **12.15** Deklica s čarobnimi močmi - **12.40** Smrkci - **13.00** Tom [illegible] - **13.25** Risanke - **14.50** Naša mala farma - **15.40** A-tim - **16.25** Airwolf - [illegible] bljen na Tajskem - **18.05** Alf - [illegible] no prijazna družina - **19.00** [illegible] - **19.30** Poročila - **20.15** [illegible] mestu - [illegible] poln odnos, filmska komedija - [illegible] in Tedovo noro potovanje [illegible] - **23.15** Tajno ime [illegible] mska komedija - **0.45** Smrtonosna [illegible] ogenj, akcijski film - **2.00** Mož brez [illegible] Arizoni, vestern - [illegible] akcijski film

TV AVSTRIJA 2
9.00 Čas v sliki - **9.05** Grad ob Vrbskem jezeru - **9.55** Bogati in lepi - **11.35** [illegible] - **13.00** Čas v sliki - **13.10** Ljuba družina - **13.55** Anamarija - **14.45** Lipova cesta [illegible] **15.15** Bogati in lepi - **17.00** Čas v sliki [illegible] **19.00** Avstrija danes - **19.30** [illegible] **19.53** Vreme - **20.15** Peter in Paul [illegible] Tema - **22.00** Poročila - **22.30** [illegible] **1.30** Pogledi s strani - **1.35** Poročila

RTL
6.00 Poročila - **6.05** Peter [illegible] Poročila - **6.35** Eksplozivno - **7.00** [illegible] ob sedmih - **7.30** Poročila - **7.35** Med nami - **8.00** Poročila - **8.05** Dobri časi, slabi časi - **8.35** Poročila - **8.45** Springfieldska zgodba - **9.35** Kalifornijski klan - [illegible] Bogati in lepi - **11.00** Vroča nagrada - **11.30** Družinski dvoboj - **12.00** [illegible] **12.30** Magnum - **13.30** Glej, kdo razbija! - **14.00** Bärbel Schäfer - **15.00** Ilona Christen - **16.00** Hans Meiser - **17.00** Jeopardy! - **17.30** Med nami - **18.00** [illegible] večer - **18.30** Ekskluzivno - **18.45** Poročila - **19.10** Eksplozivno - **20.15** [illegible] - **21.50** Ekstra - **22.45** Prijatelji [illegible] Deset pred enajsto - **23.15** [illegible] **0.00** Poročila - **0.30** Na zdravje [illegible] - **1.30** Glej, kdo razbija [illegible] bezen in vojna

TOREK
12. AVGUST

TV SLOVENIJA 1
… Jaka in debeluh, ameriška nanizanka
… Zapeljevanje Joeja Tynana, ameriški film
… Poročila
… Lingo
… Po domače
… Tv-konferenca
… Mostovi
… Obzornik
… Taborniki in skavti
… Med vetrom in vodo, nizozemska nadaljevanka, 1/8
… Havajski detektiv, ameriška nanizanka
… Kolo sreče
… Risanka
… Dnevnik
… Problematičen mulc, ameriški film
… Turistična oddaja
… Odmevi, vreme, šport
… Pacific Drive, avstralska nadaljevanka, 15/39
… Sestre, ameriška nadaljevanka, 19/22

TV SLOVENIJA 2
… Sobotna noč
… Pomagajmo si
… Pacific Drive, avstralska nadaljevanka, 14/39
… Sestre, ameriška nadaljevanka, 18/22
… Slovenski magazin
… potovanja, angleška nadaljevanka, 1/5
… Dnevnik
… Jean-Claude Carriere, angleška dokumentarna oddaja
… Osamljeni planet: Himalaja
… vetra, španski film
… Svet poroča

POP TV
… Barbara - 11.00 Zaliv ljubezni - … - 13.00 Munkci - 13.30 Dru… - 14.30 Zlatolaski - 15.00 Računal… - 15.30 V družinskem krogu - … ljubezni - 17.00 Santa Barbara - … laski - 18.30 Družinski hlevček - … 19.30 24 ur - 20.00 Nazaj do… drama - 21.45 Sedma nebesa - … 23.00 Nedotakljivi - 0.00 Smo… 2, ameriška komedija - 2.00 …

TV HRVAŠKA 1
… 8.00 Dobro jutro - 10.00 … 10.05 Radio Njanja - 10.35 Simpsonovi - 11.00 Vesoljska doba - 12.00 … 12.25 Krivda - 13.10 Santa Barbara - 14.10 Poročila - 14.15 Skrita kamera - … Za otroke - 15.45 Ubijati za hrano - … Mladostne izpovedi - 17.10 … - 17.40 Poročila - 17.55 Reševalci - 18.40 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik … Sledi, dokumentarni film - … parlament - 22.15 Opazovanja - … mojstrovine svetovnih muzejev - … noč s Frederickom Forsythom … vojne - 0.25 Poročila

TV HRVAŠKA 2
… Koledar - 15.35 Psihopati, drama - … obleka, nadaljevanka, 1/4 - … Acapulco z dušo in telesom - … Hugo - 18.30 Profili - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik - … kviz - 20.30 Bolnišnica … 21.15 Črno belo v barvah: Lepoti… ameriški film

TV MADŽARSKA 1
… 9.35 Poročila - 9.40 Ma… - 10.30 Za otroke - … v Lesmonu, nanizanka - … 13.55 Posel - 14.15 Gi… src - 15.00 Počitniški program, vmes ob 15.30 Poročila - 16.30 … akademija - 17.00 Umetnina tedna … Maja - 17.30 Vklopi! - … kronika - 18.15 Tv-doktor … kviz - 19.00 Pravljica - 19.15 … Dnevnik, šport - 20.10 Hele… - 21.00 Prizori iz oper - … večeri: Poslednje sre… … film - 23.40 Posel - … Dnevnik

TV MADŽARSKA 2
… Jadran - 17.05 Charlie … - 17.50 Vreme - 18.00 … in magazini - 19.05 … magazin - 20.10 Trend - 21.00 … Dnevnik - 21.30 Vse ali nič, … - 22.15 Aktualno - … nanizanka

TV AVSTRIJA 1
… program - 9.10 Srednja šola v … 9.35 A-tim - 10.15 Prah in vroče … - 11.50 Konfeti - 12.15 … čarobnimi močmi - 12.40 Smrkci … Tom in Jerry - 13.25 Risanke - … farma - 15.40 A-tim - … - 17.15 Izgubljen na Tajskem - 18.30 Grozno prijazna … Varuška - 19.30 Čas v sliki … ljubezni, romanca - 21.45 … - 22.35 Nočni čuvaj … 0.15 Hudna past, filmska komedija … Billovo in Tedovo potovanje v … komedija

TV AVSTRIJA 2
… 9.05 Grad ob Vrbskem jezeru … in lepi - 11.35 Dežela da… - 12.35 Dežela in ljudje - 13.00 Poročila - 13.10 Ljuba družina - 13.55 Anamarija - 14.45 Lipova cesta - 15.15 Bogati in lepi - 17.00 Poročila - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Univerzum: Nemogoči sloni - 21.10 Reportaža - 22.30 Ogled - 23.00 Primer za dva - 0.05 Oddaja o kulturi: Timothy Leary je mrtev! - 1.40 Globoki vonj Juga, film

RTL
6.00 Poročila - 6.05 Peter Gunn - 6.30 Poročila - 6.35 Eksplozivno - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Dobri časi, slabi časi - 8.35 Poročila -8.45 Springfieldska zgodba - 9.35 Kalifornijski klan - 10.30 Bogati in lepi - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Točno ob dvanajstih - 12.30 Magnum - 13.30 Glej, kdo razbija! - 14.00 Bärbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer - 18.30 Ekskluzivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Dvojni zagon - 21.15 Tequila in Bonetti - 22.15 Quincy - 23.10 New York pod krinko - 0.00 Poročila - 0.30 Na zdravje - 1.00 Ljubezen in vojna - 1.30 Glej, kdo razbija! - 2.00 Magnum - 2.50 Poročila - 3.20 Hans Meiser - 4.10 Ilona Christen

SREDA
13. AVGUST

TV SLOVENIJA 1
10.15 Havajski detektiv, ameriška nanizanka
11.05 Problematičen mulc, ameriški film
12.35 Prelomni trenutki zgodovine, ameriška serija
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
15.15 Zelena žila savane, nemška serija
15.55 Slovenski utrinki
17.00 Obzornik
17.10 Utonilo je sonce, mladinska nadaljevanka, 5/6
17.45 Pod klobukom
18.10 Hoganova druščina, ameriška nanizanka
18.40 Kolo sreče
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Cadfael, angleška nanizanka
21.20 Zvezdniški portret
22.00 Odmevi, vreme, šport
22.40 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka, 16/39
23.10 Sestre, ameriška nadaljevanka, 20/22

TV SLOVENIJA 2
16.00 Svet poroča
16.30 Turistična oddaja
16.45 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka, 15/39
17.15 Sestre, ameriška nadaljevanka, 19/22
18.05 National Geographic, ameriška serija
18.55 Filmski triki
19.30 Dnevnik
20.00 Športna sreda
22.50 Omizje
0.20 Slovenski jazz iz kluba Gajo

POP TV
10.00 Santa Barbara - 11.00 Zaliv ljubezni - 12.00 Nedotakljivi - 13.00 Taksi - 13.30 Sedma nebesa - 14.30 Zlatolaski - 15.00 Računalniški guruji - 15.30 V družinskem krogu - 16.00 Zaliv ljubezni - 17.00 Santa Barbara - 18.00 Zlatolaski - 18.30 Družinski hlevček - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Obtožena, ameriški film - 22.00 Pri nas doma - 22.30 Taksi - 23.00 Nedotakljivi - 0.00 Onkraj Pozeidona, ameriški film - 2.00 24 ur

TV HRVAŠKA 1
7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Ko odrastem - 10.35 Simpsonovi - 11.00 Vesoljska doba - 12.00 Dnevnik - 12.25 Krivda - 13.10 Santa Barbara - 14.05 Poročila - 14.10 Skrita kamera - 14.35 Za otroke - 15.40 Ubijati za hrano - 16.35 Mladostne izpovedi - 17.05 Živeti v Miholjcu, dokumentarna oddaja - 17.35 Poročila - 17.50 Reševalci - 18.35 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.15 Turistični magazin - 21.00 Portreti: Sam Giancana - 22.00 Opazovanja - 22.20 Zlata vrvica, nanizanka - 23.15 Reefer in Model, irski film - 0.45 Poročila

TV HRVAŠKA 2
12.40 Koledar - 12.50 Črno-belo v barvah - 15.50 Bolnišnica upanja - 16.35 Svilena obleka - 17.30 Acapulco z dušo in telesom - 18.05 Hugo - 18.30 Dirke, serija - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.10 Vprašaj, kviz - 20.25 Sestre, nadaljevanka - 21.15 Gospod in gospa Smith, ameriški film - 22.45 Zakladnica, glasbena oddaja - 23.30 Čuvaji časa

TV MADŽARSKA 1
9.05 Marienhof - 9.35 Poročila - 9.40 Linda - 10.35 Za otroke - 11.10 Trije doktorji - 12.00 Poročila - 13.50 Posel - 14.10 Narodnostne oddaje - 15.00 Počitniški program, vmes ob 15.30 Poročila - 16.30 Športna akademija - 17.05 Vernost v XX. stoletju - 17.35 Vklopi! - 18.00 Nujna pomoč - 18.10 Iščemo pogrešane odrasle - 18.15 Služba Alfa - 18.30 Pevsko tekmovanje Janis Joplin - 19.00 Pravljica - 19.15 MC - 19.30 Dnevnik, šport - 20.10 Kviz ob 40-letnici madžarske TV - 21.55 Gianni Schicchi, vesela opera - 22.20 Deklamacija - 22.30 Po mraku, draga, ameriški film - 0.25 Posel - 0.35 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2
16.30 Pomagajte!, madžarski film (čb) - 17.25 Pomagač - 17.55 Vreme - 18.00 Regionalni dnevniki - 18.15 Pogled domov - 19.00 Telešport, vmes Madžarska - Ukrajina, vaterpolo - 20.05 Klicna št. 107 - 20.10 Klip mix - 20.00 Nogomet, liga prvakov, v odmoru Dnevnik - 22.20 Vse ali nič, kviz - 22.50 Aktualno - 23.20 MC

TV AVSTRIJA 1
6.00 Otroški program - 8.55 Srednja šola v Kaliforniji - 9.20 A-tim - 10.05 Trde pesti, vroča ljubezen, film - 11.50 Konfeti - 12.15 Deklica s čarobnimi močmi - 12.40 Smrkci - 13.00 Tom in Jerry - 13.25 Risanke - 14.50 Naša mala farma - 15.40 A-tim - 16.25 Airwolf - 17.15 Izgubljen na Tajskem - 18.05 Alf - 18.30 Grozno prijazna družina - 19.00 Enkrat ljubezen, nobene vrnitve - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Šport - 20.15 Šport - 22.30 Kraj zločina - 0.05 Šport - 1.05 Kadmos - Tiran iz Teb, film

TV AVSTRIJA 2
9.00 Čas v sliki - 9.05 Grad ob Vrbskem jezeru - 9.55 Bogati in lepi - 11.35 Avstrija danes - 12.00 Čas v sliki - 12.10 Reportaža - 13.10 Ljuba družina - 13.55 Anamarija - ženska gre svojo pot - 14.45 Lipova cesta - 15.15 Bogati in lepi - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Konec nekega poletja, film - 21.45 Pogledi s strani: moda - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Križem kražem - 0.35 Grad moje matere, film

RTL
6.00 Poročila - 6.05 Peter Gunn - 6.30 Poročila - 6.35 Eksplozivno - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Dobri časi, slabi časi - 8.45 Springfieldska zgodba - 9.35 Kalifornijski klan - 10.30 Bogati in lepi - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Točno ob dvanajstih - 12.30 Magnum - 13.30 Glej, kdo razbija - 14.00 Bärbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer - 18.30 Ekskluzivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Smrtonosno življenje, prvi del drame - 21.05 TV-nasvet - 21.15 Smrtonosno življenje, drugi del drame - 22.05 Stern TV - 0.00 Poročila - 0.30 Na zdravje - 1.00 Ljubezen in vojna - 1.30 Glej, kdo razbija! - 2.00 Magnum - 2.50 Poročila - 3.20 - Hans Meiser - 4.10 Ilona Christen - 5.00 Bärbel Schäfer

ČETRTEK
14. AVGUST

TV SLOVENIJA 1
10.55 Hoganova druščina, ameriška nanizanka
11.15 Cadfael, angleška nanizanka
12.30 Rojen med divjimi živalmi, francoska serija
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
16.00 Novice iz sveta razvedrila
17.00 Obzornik
17.10 Quasimodove čarobne dogodivščine
17.35 Tom in Jerry
17.45 Ljubezen boli, angleška nadaljevanka, zadnji del
18.40 Kolo sreče
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Tednik
21.00 V ogenj, angleška drama, zadnji del
22.00 Odmevi, vreme, šport
22.35 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka, 17/39
23.05 Sestre, ameriška nadaljevanka, 21/22
23.55 Tednik

TV SLOVENIJA 2
13.55 Pacific Drive, avstralska nadaljevanka, 16/39
14.25 Sestre, ameriška nadaljevanka, 20/22
15.15 Filmski triki
15.45 Atletski miting za Grand Prix
17.25 PPZ v nogometu, Primorje - Us Luxemburg, prenos
19.30 Dnevnik
20.05 Pod rjuhami - zvezde, kanadski film
21.35 Pisave
22.30 Henry Miller, francoska dokumentarna oddaja
23.30 Koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije

POP TV
10.00 Santa Barbara - 11.00 Zaliv ljubezni - 12.00 Nedotakljivi - 13.00 Taksi - 13.30 Dangerfield - 14.30 Zlatolaski - 15.00 Računalniški guruji - 15.30 V družinskem krogu - 16.00 Zaliv ljubezni - 17.00 Santa Barbara - 18.00 Zlatolaski - 18.30 Družinski hlevček - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Zoya, ameriška nadaljevanka, 2/4 - 21.00 Newyorška policija - 22.00 Pri nas doma - 22.30 Taksi - 23.00 Nedotakljivi - 0.00 Playboy: Pozno ponoči - 0.30 Brez zlobe, ameriški film

TV HRVAŠKA 1
7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Pajkova mreža - 10.20 Življenje neke štorklje - 10.35 Simpsonovi - 11.00 Vesoljska doba - 12.00 Dnevnik - 12.25 Krivda - 13.10 Santa Barbara - 14.10 Poročila - 14.15 Skrita kamera - 14.40 Za otroke - 15.45 Ubijati za hrano - 16.40 Mladostne izpovedi - 17.10 Živeti z … - 17.40 Poročila - 17.55 Reševalci - 18.40 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik - 20.15 Marija v hrvaškem narodu, izobraževalna oddaja - 20.45 Osvajanje Meseca - 21.40 Reševalna 911 - 22.30 Opazovanja - 22.55 Seinfeld - 23.20 Portreti: Muhammad Ali - 0.15 Filmska noč s Frederickom Forsythom: Še ena skrivnost

TV HRVAŠKA 2
13.35 Koledar - 13.45 Ženske prihajajo, ameriški film - 15.40 Potovanja: Bali - 16.35 Svilena obleka - 17.30 Acapulco z dušo in telesom - 18.05 Hugo - 18.30 Dirke, serija - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.10 Vprašaj, kviz - 20.30 Dosjeji X - 21.20 Sveta pot, italijanski film

TV MADŽARSKA 1
9.05 Marienhof - 9.35 Poročila - 9.40 Risanka - 10.50 Pravljica - 11.05 Gozdarska hiša Falkenau - 12.00 Poročila - 13.55 Posel - 14.15 Gimnazija strtih src - 15.00 Počitniški program, vmes ob 15.30 Poročila - 16.30 Športna akademija - 17.05 Zgodovinarka Eva H. Balász - 17.30 Vklopi! - 17.55 Program madžarskih Židov - 18.15 Tv-doktor - 18.30 Kviz - 19.00 Pravljica - 19.15 MC - 19.30 Dnevnik, šport - 20.10 Sosedje, 269. del - 20.45 Friderikus - 22.50 Vzgojitelji, dokumentarni film - 23.40 Legendarni kitaristi - 0.35 Posel - 0.45 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2
15.00 Zamejski Madžari - 15.30 Za otroke - 15.55 Zeleni planet - 16.15 Mentalna higiena - 16.25 Način življenja 2000 - 17.00 Risanka - 17.30 Top 40 - 18.00 Regionalni dnevniki in magazini - 19.05 Družina Onedin - 20.10 Igre brez meja - 20.25 Srednjeevropski kulturni magazin - 20.50 Računalništvo - 21.10 Ameriška rapsodija - 21.30 Vse ali nič, kviz - 22.00 Dnevnik - 22.15 Aktualno - 22.45 Telešport, vmes Madžarska - Hrvaška, vaterpolo

TV AVSTRIJA 1
6.10 Otroški program - 9.00 Srednja šola v Kaliforniji - 9.25 A-tim - 10.10 Spidvej, film - 11.50 Konfeti - 12.15 Deklica s čarobnimi močmi - 12.40 Smrkci - 13.00 Tom in Jerry - 13.25 Risanke - 14.50 Naša mala farma - 15.40 A-tim - 16.25 Airwolf - 17.15 Izgubljen na Tajskem - 18.05 Alf - 18.30 Grozno prijazna družina - 19.00 Up in slava - 19.30 Poročila - 20.15 Komisar Rex - 21.00 Asteriks in Kleopatra, risani film - 22.15 Kobra, akcijski film - 23.40 Modro jeklo, srhljivka - 1.15 Zbogom orožje, film

TV AVSTRIJA 2
9.00 Čas v sliki - 9.05 Grad ob Vrbskem jezeru - 9.55 Bogati in lepi - 11.35 Avstrija danes - 12.00 Poročila - 12.05 Milijonsko kolo - 12.30 Ogled - 13.00 Poročila - 13.10 Ljuba družina - 13.55 Anamarija - ženska gre svojo pot - 14.45 Lipova cesta - 15.15 Bogati in lepi - 17.00 Poročila - 18.50 Kuharske mojstrovine - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Ko muzika igra - 21.10 Hopla - 22.00 Poročila - 22.30 Šiling - 23.00 Nočna straža: Spomini indijske princese - 23.55 Poročila - 0.00 V kraljestvu ruskega medveda, četrti del - 0.45 O rastlinah in ljudeh, četrti del - 1.10 Šport - 1.25 Pogledi s strani

RTL
7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Dobri časi, slabi časi - 8.35 Poročila - 8.45 Springfieldska zgodba - 9.35 Kalifornijski klan - 10.30 Bogati in lepi - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Točno ob dvanajstih - 12.30 Magnum - 13.30 Glej, kdo razbija! - 14.00 Bärbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 18.00 Dober večer - 18.30 Ekskluzivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Dr. Stefan Frank - 21.15 Straža - 22.15 Skrivnosti z Jörgom Draegerjem - 23.10 Mož brez identitete - 0.00 Poročila - 0.30 Na zdravje - 1.00 Ljubezen in vojna - 1.30 Glej, kdo razbija! - 2.00 Magnum - 2.50 Poročila - 3.20 Hans Meiser - 4.10 Ilona Christen

RADIO MURSKI VAL
UKV 94,6 MHZ (DOPOLDAN TUDI SV 648 KHZ)

PETEK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Mariborsko zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaji bank - 09.15 Zamurjenci - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.30 Kinoventilator - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1.osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.30 Romskih 60 - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 Kultura in šport ob koncu tedna - 18.00 MV-dur - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Mladi val - 21.00 Poročila - 21.10 Sipli mi - 24.00 Želimo vam lahko noč.

SOBOTA: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08 00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.15 Predstavljamo vam - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.30 Potepajte se z nami - 11.10 Sobotni gost - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.45 Evropa v enem tednu - 15 30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 Kulturni koledar - 17.35 Radijski knjižni sejem - 18.15 Mali oglasi - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 21.00 Poročila - 21.10 Ugasni TV! - 24.00 Želimo vam lahko noč.

NEDELJA: 08.00 Začenjamo nov dan - 08.05 Horoskop - 08.15 Panonski odmevi - 08.50 Zamurjenci - 09.15 Misel in čas - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.25 Obvestila - 10 30 Nedeljska kuhinja - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Minute za kmetovalce - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi (vmes javljanja s športnih igrišč) - 19.00 Dnevnik RaSlo.

PONEDELJEK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Šport - 06.50 Dnevni časopisi - 7.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Porabsko/nemško zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaji bank - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10 10 Menjalniški tečaji agencij - 11.15 Oaj, kak san zlüfto - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.00 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 - Obvestila - 18.00 Šport - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Večernice - 21.00 Poročila - 21.10 Etno glasba (Milan Zrinski) - 24.00 Želimo vam lahko noč.

TOREK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Ljubljansko zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 8.30 3 X Country - 09.00 Menjalniški tečaji bank - 10 00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 12.45 Male živali - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.00 Vonj po bencinu - oddaja o avtomobilizmu - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.45 Mali oglasi - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Na narodni farmi - 21.00 Poročila - 21.10 DA in NE - 24.00 Želimo vam lahko noč

SREDA: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Džouži na obisku - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Zagrebško zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaji bank - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.15 Nstsnmv - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 18.00 Srebrne niti - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Subjektivno/V stiski - 21.00 Poročila - 21.10 Murskomorski val - 24.00 Želimo vam lahko noč.

ČETRTEK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Mlado jutro - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07 20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.40 Kmetijski strokovnjak - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 09.00 Menjalniški tečaji bank - 09.15 Sedem veličastnih - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.30 Reportaža - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila -18.00 Mali radio - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Bilo je nekoč - 20.15 S krščakon, cekron pa z marelof - 21.00 Poročila - 21.10 Geza se zeza - 24.00 Želimo vam lahko noč.

motorna vozila

TOYOTA STARLET 1.0 12V, letnik 1987, prevoženih 85.000 km, ohranjena, prodam. Tel. 22 805. m14273

SUZUKI SWIFT 1,3 GTI 16V, letnik 1990, rdeče barve, registriran do julija 1998, prodam za 9.200 DEM. Tel.: 33 019 do 15. ure ali 44 100 v popoldanskih in večernih urah. m LK.

NISSAN SANNY 1.4, letnik 1991, prodam. Tel.: 21 040. m14463

VW JETA 1.6, diesel, letnik 1984, prodam. Tel.: 47 502. m14472

GOLF 1.3, letnik 1981, prevoženih 110. 000 km, prodam. Tel.: 57 550. m14479

GOLF J, letnik 1978, registriran do novembra, ugodno prodam. Tel.: 51 575. m14481

PEUGEOT 106 XR, letnik 1993, prevoženih 55.000 km, prodam. Tel.: 46 318. m14488

SUZUKI RM 125, Motocross, letnik 1994, ohranjen, prodam. Tel.: 87 082. m14510

ZASTAVA 101, letnik 1989, GOLF JX disel, letnik 1978, ter FIAT 126 P, prodam. Rogaševci 6, tel.: 57 171ali 57 330. m14515

GOLF JGLD, letnik 1985, prevoženih 109.000 km, prodam. Tel.: 41 120. m14520

Ugodno prodajamo TOVORNO VOZILO TAM 130 T 11 B, letnik 1995, prevoženih 500.000 km, KESON, zelo dobro ohranjeno. Možnost ugodnega posojila.

Informacije po tel., št. je (069) 21 459 ali 32 885, in možnost ogleda v Bakovski 29a, 9000 Murska Sobota.

živali

NESNICE, mlade jarčice, rjave, novi hisex in nove štajerke, tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodaja Farma pri Mostu, d. o. o., po ugodnih cenah. Na vsakih deset ena zastonj. Naročila sprejemajo gostilna Tibija Horvata, Nemčavci, tel.: 28 190, gostilna Čeh, Nedelica, tel.: 72 146, gostilna Benčec, Bakovci, tel.: 43 070, Franc Movrin, Petanjci 98c , tel.: 46 505, gostilna Železen, Beznovci, tel.: 49 025, bistro Hubert, Grad, tel.: 53 168. m14352

ČISTOKRVNE NEMŠKE OVČARJE, mladiče, prodam. Tel.: 48 361. m14436

KOZE dojnice brez rogov in kozla, starega 7 mesecev, prodam. Prodajamo jajca japonskih prepelic. Gašpar, Bogojina 142, tel.: 47 294. m14448

BREJO KRAVO in brejo telico prodam. Petanjci 11. m14451

MLADI KRAVI, Kontrola A in telličke, stare 6 do 12 mesecev, prodam. Čevljarska 15, Turnišče ali tel.: 72 260 m14476

KUŽKE BOKSERJE, prodam. Tel.: 54 077. m14483

SAMOJEDE ČISTOKRVNE BELE POLARNE PSE prodamo. Cena 300 DEM. Tel.: 48 427. m14517

NESNICE, mlade jarkice, rjave, cepljene, hisex, stare 12 tednov, po 400 SIT, prodam. Dostava na dom. Tel.: 062 792 357. m14531

VEDEŽEVANJE - TAROT
090 41 02
1min 156 sit NON - STOP

posesti

HIŠO v Kruplivniku, na zelo lepi legi, prodam. Tel.: 22 232. m14152

ENOSOBNO STANOVANJE, in opremljeno sobo, dam v najem. Ludvik Barbarič, Razlagova 3, M. Sobota. m14438

VINOGRAD Z VIKENDOM v Lendavskih Goricah, prodam. Informacije po tel.: 70 057. m14441

TRISOBNO STANOVANJE v centru Murske Sobote, prodam, oddam ali zamenjam za stanovanje v Ljubljani in pisarniško opremo, prodam. Tel.: 46 161. m14445

Hišo ali stanovanje v Lendavi, z možnostjo kasnejšega odkupa vzamem v najem. Tel.: 062 102 362. m14459

STANOVANJSKO HIŠO z delavnico , ob glavni cesti M. Sobota - Lendava, v Hotizi, prodam. Hiša s tremi garažami v izmeri 200 m2, delavnica s skladišči 300 m2. Možnost trgovine, obrti, skladišča ... Tel.: 51 080 od 8. do 15. ure. m14465

OPREMLJENO DVOINPOL SOBNO STANOVANJE oddam s 1. oktobrom štirim marljivim študentkam. Tel.: 061 578 327. m14470

NJIVE v okolici Rakičana vzamemo v najem. Tel.: 23 609. m14471

NJIVO, 50 arov, v Vanča vasi, prodam. Krajna 30. m14473

STAREJŠO HIŠO v Tropovcih ob glavni cesti prodam. Krajna 30. m14474

GOSTILNO S STANOVANJEM v Bakovcih damo takoj v najem. Tel.: 43 087 m14477

STARO HIŠO z gospodarskim poslopjem in lepo gradbeno parcelo v Pince Marofu in 2 ha obdelovalne zemlje prodam. Tel.: 76 359. m14492

NEDOGRAJENO HIŠO v Križevcih pri Ljutomeru 37, ob glavni cesti Križevci - Radenci, prodam. Tel.: 87 194. m14495

ZEMLJIŠČE, travnik ali gozd v velikosti 20 hektarjev kupim. Tel.: 0609 643 170. m14496

STANOVANJE v Križevcih pri Ljutomeru, v velikosti 68 m2, v pritličju, z etažnim in centralnim ogrevanjem ter kabelsko televizijo prodam za 65.000 DEM. Tel.: 87 079. m14516

STANOVANJSKO HIŠO, na zelo lepem kraju v M. Soboti, Tomšičeva 44, (centralna) z vrtom in lepo urejenim dvoriščem, nekaj prostorov primernih za obrtnika, prodam. Ogled vsak dan po 15. uri, Lojzka Najžar, St. Rozmana 8, M. Sobota. m14521

SMREKOV GOZD v Radoslavcih pri Ljutomeru prodamo. Tel.: 82 306. m14524

HIŠO v Presiki 3 pri Ljutomeru prodam. Tel.: 82 306. m14525

Opremljeno hišo (predsoba, jedilnica, kuhinja, shramba, soba, kopalnica, v podstrešju velika soba s teraso in kopalnico ter kletni prostor) v Lendavskih Goricah, z lepim razgledom na Lendavo in okolico, 27 arov vinograda in sadovnjaka, prodam. Tel.: 78 236 od 7.00- 15.00 in 76 924 od 19.- 22. ure. m14527

DVOSOBNO STANOVANJE v središču Murske Sobote oddamo v najem. Tel.: 61 868 po 19. uri. m14532

kmetijska mehanizacija

SILAŽNO NAKLADALKO, 28 ccm, 24 nožev in rotacijski obračalnik Pajek 220 prodam. Murski Petrovci 9, Tišina, tel.: 46 407. m14217

KOSO, lepo ohranjeno za Steyr 18, kupim.Tel.:51 101, zvečer.

Pujske prodam. Tel.: 51 101, zvečer. m14455

TRAKTOR LAMBORGINI CL 30, 50 KM, zadnji pogon, cena 5.000 DEM, prodam. Tel.: 63 806. m14456

KAMNOSEŠKE STORITVE
RUDOLF ŽUNKO, telefon: 062 224 009, 640 093

FONTRADE d.o.o.
UPRAVA: M. Sobota
Staneta Rozmana 17
9000 M. Sobota
☎ 068/32-230, fax: 068/32-170

Panasonic
INFO SHOP CENTER, MARIBOR
Maribor, Partizanska 37, tel.: (062) 225 531, faks: (062) 225 713
MONTAŽA IN SERVIS TELEFONSKIH NAPRAV

TRAKTOR STEYR,18 KM, dvobrazdni plug in pogon za koso prodam. Lukačevci 11. m14462

PLUGE Olt, 10 col, lepo ohranjene, prodam. Ivan Hozjan, Žižki 98 a. m14468

TRAKTOR STEYER 18 s priključki, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 88 148. m14469

TRAKTOR IMT RAKOVICA 65, letnik 1988, prodam. Tel.: 51 591. m14475

STARO ŽITNO SEJALNICO, predelano na hidravliko in krožne brane z manjšim popravilom, zelo ugodno prodam. Lemerje 44.m14480

KOMBANJ MF 30, s Perkings motorjem in z zabojnikom za zrnje, v dobrem stanju, prodam. Tel.: 51 145 ali Maćkovci 33. m14487

ŽITNO SEJALNICO, 17-redno, prodam. Tel.: 48 140. m14489

SEJALNICO, 6-redno, in pobiralnik Neptun, oba za obiranje sladkorne pese in prikolico za živino, prodam. Kapca 134 popoldne od 18. ure dalje. m14490

BALIRKO za slamo, Wergler, lepo ohranjeno in večjo samonakladalko prodam. Tel.: 70 392. m14501

TRAKTOR DEUTZ 28, letnik 1960, generalno obnovljen, prodamo. Tel.: 43 370. m14507

MOTOKULTIVATOR MIO 425, skoraj nov, prodam. Tel.: 82 288 od 9. do 10. ure. m14522

razno

LESENO MONTAŽNO GARAŽO prodam. Rakičan, Štefana Kovača 29, tel.: 23 975. m14372

KOMPLET SPALNICO, jedilnico iz naravnega lesa, sedežno garnituro, dnevno sobo in drugo manjše pohištvo ugodno prodam. Tel.: 66 590. m14435

SUHA METRSKA DRVA in traktorsko škropilnico, prodam. Tel.: 48 483, Martjanci 60. m14440

RAZLIČNE KOSE POHIŠTVA prodam. Tel.: 21 994. m14444

VEDEŽEVANJE IN NAPOVED LOTA
080 42 62
PAR., s. p., 156 SIT/min.

SMREKOVE SUHE DESKE, 3 m3, trda drva 7m3, [illegible] les za ostrešje različnih [illegible] prodam. Tel.: 53 259 po 13. [illegible] Alojz Ficko, Grad 52. m14446

VINO, 2001, lahko [illegible] ceni 120 SIT/l, prodam. [illegible] 48 a, tel.: 60 610. m14449

KAMP PRIKOLICO Adria, [illegible] + 1, starejši letnik, lepo ohranjen, baldahinom, ugodno prodam. [illegible] 22 536. m14453

Bi želeli ceneje kupovati in dobiti zaslužiti? Tel.: 24 775, četrtek, med 14. in 17. uro. m[illegible]

MONTAŽA IN DOBAVA [illegible] PREDELNIH STEN, STROP ARMSTRONG, zelo ugodno. [illegible] 61 893, 041 668 063. m14483

ROVOKOPAČ JCB [illegible] 1980, prodam. Tel.: [illegible] m14482

DVE CISTERNI, [illegible] prodam. Tišinska 23. m14[illegible]

KAVČ S FOTELJI prod[illegible] 080 ali Mladinska 60. m14491

Preklicujem veljavnost [illegible] spričevala Centra poklic[illegible] Sobota, letnik 1979, Stefan [illegible] D. Bistrica 18. m14499

DELNICE Gorenja, Kolinska, [illegible] Pivovarn, Save G in B ter [illegible] serije Petrola, Krka, Radenska [illegible] revrope kupim. Tel.: 063 [illegible] m14500

VINO, laški rizling, šipon z [illegible] prodam. Tel.: 82 020. m14[illegible]

STREŠNO OPEKO [illegible] Tel.: 26 291. m14513

005 690 42[illegible]
18+

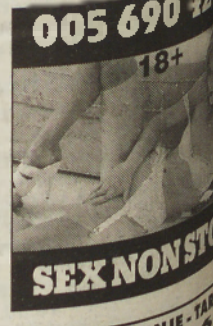

SEX NON STOP

VEDEŽEVANJE - TAROT
090 42 6[illegible]
1 min 156 sit NON-STOP

Na podlagi sklepa o javnem razpisu za podelitev koncesije v lekarniški dejavnosti v občini Puconci z dne 17. 7. 1997 občinski svet Občine Puconci objavlja

JAVNI RAZPIS ZA PODELITEV KONCESIJE V LEKARNIŠKI DEJAVNOSTI ZA OBMOČJE PUCONCI

1.
Predmet razpisa:
Lekarniška dejavnost kot javna služba, ki jo opravlja zasebnik – lekarnar na podlagi koncesije. Lekarnar lahko poleg lekarniške dejavnosti opravlja še:
- preskrbo s pomožnimi zdravilnimi sredstvi, ortopedskimi pripomočki, sredstvi za nego in drugimi sredstvi za varovanje zdravja,
- izdajo veterinarskih zdravil,
- izdelovanje in preverjanje kakovosti zdravil in pomožnih zdravilnih sredstev,
- svetovanje pri predpisovanju in porabi zdravil.

2.
Koncesija za opravljanje lekarniške dejavnosti se podeli za območje Puconec.

3.
Lokacija sedeža: Puconci 11.

4.
Koncesija se podeli posamezniku, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
- da je diplomirani inženir farmacije in izpolnjuje splošne pogoje za sklenitev delovnega razmerja,
- da ima opravljen strokovni izpit,
- obvlada slovenski jezik,
- da mu ni s pravnomočno sodbo sodišča prepovedano opravljati poklica oziroma lekarniške dejavnosti,
- ima urejene premoženjskopravne zadeve za uporabo prostorov,
- je vpisan v register farmacevtskih strokovnih delavcev v lekarnah in evidenco o rednem strokovnem izpopolnjevanju.

5.
Rok za prijavo je 8 dni po objavi javnega razpisa.

6.
Prednost pri izbiri prijavljenih kandidatov na podlagi zakonskih in razpisnih pogojev ima lekarnar, ki je bil zaposlen oziroma vključen v že obstoječo mrežo lekarniške dejavnosti.
Kandidati za pridobitev koncesije morajo prijavi priložiti dokazila o izpolnjevanju razpisanih pogojev.
Za tretjo alineo 4. točke tega razpisa je dokazilo javno spričevalo o končani srednji šoli ali potrdilo srednješolskega izobraževalnega zavoda.

7.
Pogodbo o podelitvi koncesije skleneta lekarnar in Občina Puconci, s katero uredita medsebojna razmerja v zvezi z opravljanjem lekarniške dejavnosti na podlagi zakona.

8.
Kandidati pošljejo prijave na razpis na naslov: Občina Puconci, Puconci 80, 9201 Puconci. Če se prijavi več kandidatov, bo imenovana komisija za izbiro pri Občini Puconci. Postopek za podelitev koncesije izvede Mestna občina Murska Sobota po predhodnem mnenju oziroma odločitvi o izbiri kandidata Občinskega sveta Puconci, ki na podlagi odločitve o koncesiji izda odločbo o podelitvi koncesije.

Župan Občine Puconci
Ludvik NOVAK

Svet VZGOJNOVARSTVENEGA ZAVODA MURSKA SOBOTA, Talanyijeva 6,
ponovno razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje po 53., 144. in 145. členu Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. list RS št. 12/96).
Ravnatelj bo imenovan za 4 leta.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in vizijo vrtca pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov vrtca z oznako »RAZPIS«.
Kandidati bodo obveščeni o izbiri v zakonitem roku.

Svet zavoda **Osnovne šole I Murska Sobota** razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. l. RS št. 12/96) ter imeti pedagoške, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje pedagoškega in poslovodnega dela šole.
Ravnatelj bo imenovan za štiri leta.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in življenjepisom pošljite **v 8 dneh** po objavi razpisa (do 16. 8. 1997) na naslov: Osnovna šola I Murska Sobota, Štefana Kovača 32, 9000 MURSKA SOBOTA, z oznako **»ZA RAZPIS«**.
Kandidati bodo o imenovanju obveščeni v 15 dneh po končanem postopku.

Na osnovi odločitev skupščine družbe ter po sklepu [illegible] ZORNEGA SVETA družbe z dne 25. 7. 1997 objavlja [illegible] va družbe

PRODAJO POSLOVNIH PROSTOROV

dela objekta PROJEKTIVNI BIRO - INŽENIRING, d.o.o. v MURSKI SOBOTI, Štefana Kovača 26

Interesenti dobijo vse potrebne informacije glede velikosti in lokacije prostorov za nakup pri kontaktnih osebah:
- ga. Lea BEGUŠ - BARBIR, dipl. inž. gr.
- ga. Angelca DOKL - MIR, dipl. inž. arh.

neposredno na sedežu podjetja ali po telefonu [illegible] 498, 31 782.

PAPIROS
Trgovina in storitve d.o.o.
Vse za šolo!
Pisarniški material
Otroške igrače
Spominki in darila
Računovodske in finančne storitve
Izdelava nalepk napisov, tabel...
Mladinska 10, 9231 Beltinci, Tel. & faks: 41 [illegible]

STRSKO BLAGAJNO Sharp, [illegible] pult, 2 kosa izložbenih [illegible] pano in ledomat ugodno [illegible] Tel.: 81 955. m14526

delo

EKSKLUZIVNA TRGOVINA V LJUTOMERU IŠČE izučene [illegible] stare od 18 do 25 let. [illegible] ponudbe s kratkim življenje[illegible] na naslov: SIGNET. [illegible] Metoja Bračiča 20, Maribor.

[illegible] vam nudim od avgu[illegible] Prijave pošljite na [illegible] Podnanos. m14461

[illegible] zaposlijo v Ingolstadtu Nemčiji. Hrana in stanovanje [illegible] informacije po tel.: 0049 841 [illegible] m14458

[illegible] ANSAMBEL iz Ljutomera [illegible] - kitarista, starega do 23 [illegible] 142. m14523

[illegible]ODJO s celovitim znanjem [illegible] na področju dvostavnega knjiženja, zaposlimo. Zaželjena [illegible] izobrazba. Avtohiša Me[illegible] d. o. o., tel.: 31 251. m14529

storitve

INŠTRUIRAM angleščino za osnovne in srednje šole. Tel.: 70 647. m14452

ODKUPUJEMO DELNICE INVESTICIJSKIH SKLADOV po novih višjih cenah. Pridemo na dom. Tel.: 062 631 164, 9 - 20. ure. m14497

ROLETE, aluminijaste, plastične, žaluzije, lamelne zavese, markize, komarnike, platnene roloje, izdelujemo, montiramo in servisiramo. Tel.: 21 656. m14503

Profesorica nemškega jezika uspešno inštruira nemški jezik za srednje in osnovne šole. Tel.: 23 038. m14508

Po ugodnih cenah in ob ugodnih plačilnih možnostih naredimo izolacijske in plastične fasade, opravljamo vsa notranja slikopleskarska dela, obnavljamo stare fasade, in izposojamo gradbeni oder. Garancija in 20 let delovnih izkušenj.

Alojz Toplak - obrtnik
tel.: 0609 646 067

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE,
VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC,
BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM,
BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM.
PLAČILO TUDI NA VEČ
OBROKOV BREZ OBRESTI.
DAMIR BANFI
VEŠČICA 17, TEL. & FAX: (069) 32 802
9000 MURSKA SOBOTA

JESEN PRIHAJA ... - PESEM, IZBRANA DELA
Z jesenjo štorklja odleti,
prehladen ji je sivi dan,
v kraje daljne odleti,
v carstvo žarkov sončni svet.
(Petöfi)

V SPOMIN

Danes mineva leto žalosti, odkar nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

Ludvik Turk - Lali starejši

iz Murske Sobote

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate svečke.

Žalujoči vsi, ki smo te imeli radi

Ne mine ura, dan, ne noč,
med nami vedno si navzoč,
v naših srcih ti živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer tihi dom le rože zdaj
krasijo in drobne lučke ti
v spomin gorijo.
Solza, žalost bolečina
te zbudila ni,
a ostala je praznina,
ki hudo, hudo boli.

V SPOMIN

10. avgusta bo minilo dve leti žalosti, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil dragi

Igor Pörš

iz Vučje Gomile

Hvala vsem, ki se ga z dobro mislijo spominjate in prižigate svečke na njegovem preranem grobu.

Vsi njegovi

Nismo dovolili,
da bi te izgubili.
Ali usoda hotela je tako,
da to, kar najbolj smo ljubili,
smo za vedno izgubili.

V SPOMIN

Žalosten in bolč je spomin na 10. avgust, ko mineva leto žalosti, odkar nas je mnogo prerano zapustil naš dragi sin,brat in vnuk

Benjamin Markoja

iz Črenšovec

Še vedno ne moremo dojeti krute resnice, nič nam ne mora ublažiti bolečin v naših srcih in praznine v našem domu.

Samo mi vemo, kako boli, da tebe, dragi Benjamin, več med nami ni.

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo nanj ustavite ob njegovem preranem grobu, mu prinašate cvetje, prižigate sveče ter z nami delite žalosti bolečino.

Nikoli potolaženi: mama in ati, sestra Valika in vsi tvoji najdražji

V 41. letu nas je zapustila draga hčerka, sestra in teta

Bernarda Gomboši

iz Bakovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nas v najtežjih trenutkih stali ob strani, darovali vence, cvetje, sveče, za sv. maše, ter nam izrekli sožalje. Posebna hvala g. Patru, pevcem, go. Vidi, kolektivu Mure in Družbene prehrane.

Žalujoči vsi, ki smo jo imeli radi

Odšel si tiho, brez slovesa,
prej ko sonce je vzšlo,
so zaspale tvoje trudne oči.
Nam ostala je praznina
in sledovi tvojih pridnih rok
in grenko spoznanje, da te nazaj več ni.
Spočij si trudne roke,
za vse, še enkrat hvala ti.

V 69. letu nas je nepričakovano zapustil dragi mož, oče, dedek, tast in brat

Jožef Klemenčič

iz Kapce 95

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli ustno ali pisno sožalje, darovali vence, sveče, za svete maše in vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala kolektivu Gradbenik iz Lendave, gasilskim društvom iz Kapce, Kota in Hotize, motokrosnemu klubu iz Kapce za podarjene vence. Iskrena hvala g. kaplanu Šantaku za pogrebni obred in [illegible]kam za odpete žalostinke, g. Laciju Lebarju za besede slovesa ob odprtem grobu, g. Kolariču za odigrano Tišino ter Pogrebništvu Ferenčak.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoči vsi njegovi
Kapca, 16. julija 1997

Skromno, tiho si živela,
za nas si delala in skrbela.
V domu našem je praznina
in v naših srcih grenka bolečina.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše dobre sestre, tete in sosede

Marije Jaušovec

iz Logarovec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in sveče, prispevali za sv. maše ter bili z nami v trenutku žalosti. Posebna hvala g. Štumpfu za besede slovesa, g. župniku za opravljen cerkveni obred ter cerkvenim pevkam za odpete pesmi.

Vsi njeni, ki jo imamo radi

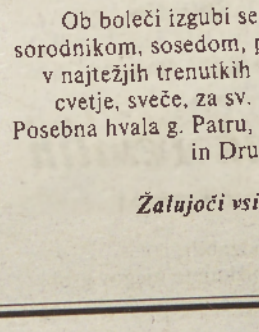

Ni te na vrtu več ne med gredicami,
ni te na polju več ne med meglicami.
Ni te nikjer več, kjer bila si prej,
a v naših srcih ostala boš za vselej.

V SPOMIN

7. avgusta mineva leto žalosti, odkar ni več med nami naše drage mame

Zofije Šernek

roj. Glavač
iz Beltinec

Hvala vsem, ki postanete ob njeni gomili in se poklonite njenemu spominu.

Vsi njeni

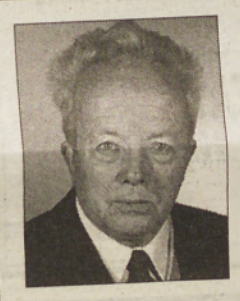

Dolgost življenja našega je kratka.
Kaj znancev je zasula že lopata!
Odprta noč in dan so groba vrata;
al´ dneva ne pove nobena prat´ka.
(F. Prešeren)

V SPOMIN

6. avgusta mineva leto žalosti, ko nas je zapustil dragi mož, oče, tast, dedi in brat

Jože Horvat

iz Dokležovja

Vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob - iskrena hvala!

Vsi njegovi

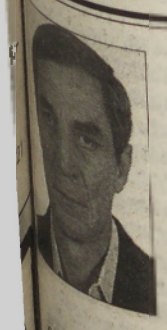

ZAHVALA

Kmalu po 50. rojstnem dnevu nas je prerano zapustil dragi mož, oče, brat, dedek, tast in svak

Alojz Dogar

iz Turnišča

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč in nam ob strani ter nam kakorkoli pomagali in vsem, ki so mu lajšali bolečine.

Hvala vsem, ki so se poklonili njegovemu spominu, za [illegible], sveče, za svete maše, dobrodelne namene ter nam izrekli ustno ali pisno sožalje.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevkam in [illegible] za odpete žalostinke, govornikoma za ganljive besede slovesa in godbeniku za odigrano Tišino. [illegible] kolektivu in učencem 5. c-razreda OŠ Turnišče, [illegible] UKS iz Murske Sobote, kolektivu ZD [illegible], njegovim sošolcem iz učiteljišča, KS Turnišče, [illegible] klubom in društvom ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Z ljubeznijo in bolečino njegovi najdražji

ZAHVALA

V 82. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica in prababica

Rozalija Kustec

roj. Gabor
iz Črenšovec

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence, cvetje, sveče, za sv. maše, izrekli ustno in pisno sožalje ter nam kakorkoli pomagali. Hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za lepo petje in Pogrebništvu Ferenčak.

Žalujoči: sin Matija in hčerka Rozika z družinama

Vsak dan pomahal si z roko,
prijetno, sosed, je bilo,
zaman čakala bova to,
da bi še kdaj pomahal nama ti z roko.

Zapustil nas je dobri sosed

Bela Sapač

iz Beznovec 14

Pogrešala bova vedrino in dobroto dobrega soseda.

Sonja in Ervin

Kako je hiša prazna,
odkar tebe v njej več ni.
Prej tako prijazna,
zdaj otožna, tuja se nam zdi.

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni nas je 24. julija v 63. letu nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, tast, dedi in sorodnik

Štefan Horvat

iz Veščice 2 b

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali in stali ob strani. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjene vence, šopke, sveče, za izrečeno sožalje in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.
Posebna hvala g. senijorju Gezi Erniši za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in vsem prijateljem iz Nemčije.
Hvala tudi internemu oddelku bolnišnice v Rakičanu, kjer so mu v zadnjih dneh življenja lajšali trpljenje.

Žalujoči: žena Justina, sin Marjan z ženo Ivano, hčerka Danica z možem Milanom in vnuka Sašo in Sandi, Angela in Gizela ter drugo sorodstvo

---

V tihem grobu mirno spiš,
v naših srcih še živiš.

V SPOMIN

Te dni mineva leto žalosti, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast in dedi

Ludvik Temlin

iz Strukovec 51

Nikoli te ne bomo pozabili.
Vsem, ki se ga še spominjate in obiskujete njegov grob - iskrena hvala!

Žalujoči: žena Angela, sin Milan z ženo Danico, vnuka Sašo in Sandi.

Draga dedka

Zelo vaju pogrešata vajina ljubljena vnuka Sašo in Sandi

Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker tebe več med nami ni.

ZAHVALA

Po kratki bolezni nas je v 65. letu zapustil naš dragi mož, oče, sin, dedek, brat in tast

Štefan Panker

iz Brezovec 9

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in nam pomagali, darovali cvetje in sveče, prispevali za ureditev pokopališča, izrekli sožalje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.
Hvala g. duhovniku Balažicu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gospe Bertalaničevi in g. Horvatu za ganljive besede ob odprtem grobu ter g. Zrinskemu za odigrano Tišino.
Hvala sodelavcem sina Štefana in hčerk Ivanke ter Slavice.
Lepa hvala PGD Brezovci, gasilcem iz sosednjih vasi, Društvu upokojencev Puconci in Društvu invalidov iz Murske Sobote.
Hvala tudi Pogrebništvu Banfi.

Žalujoči vsi, ki smo ga imeli radi

Dragi dedek,

pogrešajo te tvoje vnukinje Mateja, Anita in Nina

Skromno in s pesmijo si živel
za nas delal in skrbel.
Zvon, ki poletno jutro je zvonil,
našega očeta ni več prebudil.
V domu našem je praznina,
a v srcih grenka bolečina.

ZAHVALA

V 75. letu nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in brat

Henrik Kikec

Sveti Jurij 105 a

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in znancem za darovane vence, sveče in za sv. maše. Hvala g. župniku za opravljen pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, dr. Neratu in patronažnim sestram za lajšanje bolečin. Iskrena hvala ga. Hildi Gaber za pomoč v času bolezni. Vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, še enkrat iskrena hvala !

Žalujoči vsi njegovi

Ko življenje tone v noč,
še žarek upanja si išče pot.
Ostala pa je le bolečina,
zakaj ta pot bila ti je edina.

ZAHVALA

V 50. letu nas je zapustil dragi sosed, sorodnik in prijatelj

Bela Sapač

iz Beznovec 14

Ob boleči izgubi dobrega soseda, sorodnika in prijatelja se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi prerani zadnji poti, darovali vence, cvetje in za dobrodelne namene.
Hvala g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.
Posebna zahvala velja Pljučnemu oddelku bolnišnice v Rakičanu, kjer so mu lajšali zadnje trenutke njegovega življenja, vsem prijateljem, ki so našli pot do njegove bolniške postelje in ga spodbujali v njegovem težkem življenju.
Vsem in vsakemu posebej še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoči vsi, ki smo ga imeli radi

Zaman je bil ves boj,
zaman bili so vsi dnevi trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

V 60. letu je sklenil svojo življenjsko pot dragi

Aleksander Šiftar

iz Strukovec 7

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom in znancem, ki ste nam pomagali in stali ob strani v najtežjih trenutkih. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče in v druge namene ter ga v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku.
Zahvaljujemo se g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gasilcem ter osebju internega oddelka v Rakičanu, posebej dr. Hauzenberjeve.
Pogrebništvu Banfi.

Žalujoči: Njegovi najdražji

ZAHVALA

V neizmerni žalosti sporočamo, da nas je na vrhu ustvarjalnosti zapustil ljubljeni mož, očka, dragi zet, brat in stric

mag. sc. Jože Lainščak

dipl. ing. živilske tehnologije

Iskreno se zahvaljujemo medicinskim strokovnjakom, ki so ga hoteli vrniti v življenje, g. župniku Vratariču za ganljivo slovo, g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem, vsem spoštovanim govornikom, iskrenim prijateljem in sodelavcem, sošolcem, stanovskim kolegom, lovcem za ganljivi obred, pogrebništvu iz Murske Sobote, sorodnikom, sosedom, znancem in vsem neimenovanim, ki ste nam v najtežjih trenutkih na kakršenkoli način pomagali, za darovano cvetje, sveče, za darovana denarna nakazila humanitarnim organizacijam, za številna ustna in pisna sožalja ...
Iskrena hvala Vsem!

Tvoji najdražji

Skromno, tiho si živel,
za nas si delal in trpel.
V domu našem je praznina,
v srcih naših bolečina.

ZAHVALA

V 64. letu nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in brat

Alojz Barbarič

iz Ropoče

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše.
iskrena hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in odigrano Tišino, PGD Ropoča, sodelavcem Agromerkurja, tovarni Mura - moška oblačila, 227. brigadi, g. Vučaku za besede slovesa ter Internemu oddelku v Rakičanu.
Hvala tudi Pogrebništvu Banfi.

Žalujoči: žena Irma, sin Slavko in hčerka Jožica z družino

Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči.
Dom je prazen in otožen
ker tebe več med nami ni.

ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustila naša najdražja mama in babica

Marija Žohar

iz Otovec 36

V globoki žalosti se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, družinam Smodiš, Bagar, Sukič, Sluga in vsem znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, darovali vence, cvetje in sveče, izrazili pisno in ustno sožalje ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji dom.
Hvala g. senijorju Erniši za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.
Zahvala velja tudi dr. Čurčiču in patronažnim sestram ZD Grad za dolgoletno zdravljenje.
Posebej se zahvaljujemo družini Prosič iz Nemčije in Pogrebništvu Banfi.

Žalujoči: hčerka Frida z Zoltanom, vnuk Valter z Nataš in drugo sorodstvo

---

Oh, kako hitro čas beži,
leto dni je že,
odkar te več med nami ni.
Zakaj si moral nam umreti?
Grob prerani ti krasimo
a odgovora od tebe ne dobimo.

V SPOMIN

5. avgusta je minilo leto žalosti, odkar nas je zapustil naš dragi

Janez Flisar

iz Vinske Grabe 6
Moravske Toplice

Tiho, žalostno in boleče je ob tvojem grobu, vendar polno lepih spominov in dobrot, kar nam je dalo tvoje srce in pridne roke.
Hvala vsem, ki se z dobro mislijo v srcu ustavite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi tvoji

ZAHVALA

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je v 87. letu zapustila naša draga mama, stara mama in tašča

Ana Tašek

iz Petišovec

Od nje smo se poslovili v ponedeljek, 21. 7. 1997
Zahvaljujemo se g. kaplanu Tomislavu Šantaku, sindikalni podružnici družbe Nafta Lendava, vsem darovalcem cvetja in vencev ter sosedom za pomoč in pozornost.

Žalujoči: sin Jože Kos - Grabar z Danico, vnuka Bojana - Pupa in Jože - Sine s Karmen

---

Vse odhaja kakor reka,
le spomini spremljajo človeka.

V SPOMIN

4. avgusta je minilo pet let, odkar nas je zapustila naša draga žena, mama in stara mama

Marija Lončar

iz Bodonec

Hvala vsem, ki se ustavite ob njenem grobu, prižgete sveče in prinašate cvetje.

Vsi njeni

Tekmovanje v Dragotincih

Kosec koso brusi ...

Nekoč smo šli na košnjo ob treh ponoči, zdaj pa so mahali s kosmi ob treh podnevi

Ta pregovor zbadljivko: *Kosa je rjava, kosec pa za vraga.* Takoj naj povem, da na nedeljskem tekmovanju koscev v Dragotincih nisem videl rjavih zarjavele kose, dobro pa so se držali tudi kosci.

Prostovoljno gasilsko društvo Dragotinci je z velikimi plakati in prek radia vabilo na tekmovanje koscev, na katerem »bodo kosci od vsepovsod pridno nabrusili kose in se pomerili v svojih spretnostih.« Pa še pripis: »Izkupiček bomo namenili izrecno za potrebe PGD Dragotinci.«

Prav je, da se je na prireditvenem prostoru, pozneje pa še na plesišču ob gasilskem domu zbrala množica ljudi, ki je po eni strani gnotno podprla gasilce s kosami in jedmi, po drugi strani so ljudje prišli na svoj račun, ker so si ogledali zanimivo prireditev, torej koscem s kosami. Starejši so ob tem spomin na težko delo, v svojih mladih letih navdušeni vstajali in šli kosit; zdaj pa so videli, da je travo mogoče pokositi tudi z ročno koso in ne le z motorno kosilnico ali s kosilnico, priključeno k traktorju. Videli in slišali so tudi nekaj kositvenih običajev: odpravljanje koscev na košnjo, ponujanje telesnega okrepčila (žganice in kruha), petje od odhodu koscev domov.

Kaj pa tekmovanje samo? Kose so nabrusili tile kosci: Lovro Šijanec iz Jamne, Franc Šiftar iz Podgradja, Franc Stecl z Rožičkega Vrha, Franc Kurbus z Radenskega Vrha, Franc Petovar iz Turjanec, Miran Jamnikar s Tepanjskega Vrha, Marjan Pelcl s Hrašenskega Vrha in Edo Leskovar. V košnji trave so tekmovale tudi ženske: Genofefa Halec iz Grabanoša, Danica Kocen iz Rinčetove Grabe in Vera Šiftar iz Podgradja. Podpisani (tudi sam nekoč kosec) sem ugotavljal, da so vsi zelo hitro mahali s kosmi, košnja pa ni bila ravno »čista«.

Saj se spomnite, kosci, kakšen je bil nekoč ročno pokošen travnik? Kot obritoglavec!

Zmagovalca. Med kosci je pristal na prvem mestu Edo Leskoval s Stare Gore, ki je prejel pokal Kmečke zveze Sv. Jurija in dve praktični nagradi. Med ženskami pa se je najbolje odrezala Vera Šiftar iz Podgradja, ki je dobila dve praktični nagradi.

Podobno kot nekoč, so se tudi tokrat kosci sešli pri vaški kapelici v Dragotincih in jo skupaj mahnili na travnik. Med potjo so tudi peli.

Tile možakarji niso tekmovali, ampak so mlajšim samo pokazali, kako je treba kar se da čisto kositi in ne puščati za seboj visokih ostankov trave. Na koncu so izpili šilce žganja in zaužili košček kruha. Kaj pa »zajtrk«?

Nekoč smo šli na košnjo ob treh ponoči (pravzaprav že zjutraj), zdaj pa so kosili ob treh popoldne, a so kose kljub temu rezale, to pomeni, da so jih dobro »sklepali« in nabrusili. Tudi kosci so bili kar vešči mahanja z njimi. Sama ideja o košnji pa je vsekakor dobra, to pa ne pomeni, da je ne bi bilo treba še malo »izpiliti«. Recimo: koscem bi bilo treba na travniku ponuditi še kak drug priboljšek, ne le šilce žganja in košček kruha. Morda bi tedaj kosili bolj »čisto«. Poskusiti velja na osmem tekmovanju, ki bo prav tako v prvi polovici avgusta, seveda prihodnje leto.

Besedilo in foto:
Š. SOBOČAN

MURSKA SOBOTA, GORNJA RADGONA – Gasilski zvezi Murska Sobota in Gornja Radgona sprejemata do 18. avgusta prijave za udeležbo na petem mednarodnem obmejnem tekmovanju, ki bo 7. septembra v kraju Gruisla v bližini avstrijske Radgone. Organizator pričakuje okrog 1.000 domačih in tujih gasilcev, ki se bodo pomerili v vaji z motorno brizgalno in v štafetnem teku na 400 metrov. (F. Kl.)

ŠRATOVCI – Na drugem srečanju folklornih skupin, ki ga je pripravilo PGD Šratovci, so nastopili: folklorna skupina Lastovka iz Ingolstadta, plesalci kuda Bubla Radenci, folkloristi in tamburaši kuda Boža Račiča iz Adlešičev v Beli Krajini, folkloristi iz Gornje Radgone in Melov ter tamburaši kuda Petra Dajnka iz Črešnjevec. Čeprav niso prišli vsi, ki naj bi nastopili (manjkali sta dve zdomski skupini), je srečanje vseeno lepo uspelo in gledalci so prišli na svoj račun. (F. Kl.)

Župnija Radenci je najmlajša v Pomurju, saj je v letošnjem februarju poteklo 20 let od ustanovitve. Od takrat so veliko pridobili, saj so sezidali cerkev in jo 1987. leta blagoslovili; pet let pozneje so kupili nove orgle, v letošnjem letu pa so zbirali denar za nadzidavo in polepšanje zvonika. Dela so opravili delavci lendavskega Gradbenika in drugi mojstri. Pred kratkim je bila tako v Radencih spet velika slove-

snost, saj je mariborski škof dr. Franc Kramberger blagoslovil zvonik in dva nova zvonova, tako da se zdaj oglašajo štirje (že od prej sta bila dva). Za to slovesnost je župnija izdala posebno številko Izvirov, v kateri je tudi priložnostna pesnitev Brede Rožman, v kateri med drugim sporoča: *Ponosni v Radencih smo vsi, / da cerkev nov zvonik krasi / in novi nam zvonovi pojejo, / želijo, da jih slišimo. / / Pojo o radosti in času / in o smrti v drugem glasu. /Pojo, pojo in kličejo, / naj večkrat jim prisluhnemo.* – Fotografija: Š. S.

...LOČANJE – V šolskem letu ...47 je opravilo zrelostni ... Ekonomski srednji šoli v ...ski soboti 20 dijakov. Sre... ga organizirali od 50-... ure, se je udeležilo 15 ...ih sošolcev: Šarlota Ben... Elizabeta Hahn, Marica Hri... Hujs, Elizabeta Kočar, ... Kotalj, Alojz Kosi, Miha... Helena Kuhar, Štefan ... Magdalena Pentek, Sla... Janez Sever in Pa... Zaradi bolezni pa ... ni bila priti Amalija Vezer ... Vida. Štirje nekdanji ... so žal že umrli: Franc ... Vincenc Bencik, Jožef ... in Štefan Lipič. ... dijaki, sedaj seveda ... in žraske, so se dru... ogledali so si več turi... zanimivosti Pomurja, ... so imeli še družabno ... v Moravskih Toplicah. ... na snidenje po 50 letih ... tudi fotografirali. – J.

Žetev na območju lenarške občine

Letos večji odkup

Kmetje in drugi, ki so se bali, da ob manjšem hektarskem pridelku ne bo ustrezala tudi kakovost zrnja, saj je bilo sušno obdobje prav v času, ko je pšenica potrebovala največ vlage, so nazadnje le pomirjeni. Zaradi obilice dežja je bila v zrnju sicer večja vsebnost vlage, zato pa je bila vsaj kakovost boljša od pričakovane, kar je nekoliko dvignilo ceno pšenice in kmete spodbudilo, da je prodajo nekoliko več, sicer bi jo pokrmili živini.

V KZ Lenart so do konca prejšnjega tedna odkupili od kmetov 103 tone pšenice, kar je seveda veliko več kot lani v celotnem odkupnem času, ko so odkupili le 90 ton. Glede na to, da so pšenico odkupovali še prve dni tega tedna, računajo, da bo letošnji odkup presegel 110 ton. Ko bi pridelka ne zredčila večkratna neurja, denimo tistole na območju Cerkvenjaka, bi bila pridelek in količina odkupljene pšenice seveda višja.

F. B.

JELOVICA
Lesna industrija, d.d., ŠKOFJA LOKA
tel.:(064)61-30,FAX:634-261

DODATNI 3% SEJEMSKI POPUST

na Gorenjskem sejmu v KRANJU
od 8. do 17. avgusta
in na prodajnih mestih
JELOVICE v Sloveniji:

ZA OKNA, VRATA, SENČILA, STANOVANJSKE HIŠE, PRENOVO OKEN IN VRAT IN MONTAŽNE STENE

MURSKA SOBOTA, Cankarjeva 25, tel./fax: 069/22-921
DISKONT UNIVERZAL Križevci/Ljutomer

Stare vinske kleti v Lendavskih goricah

Med tradicijo in uporabnostjo

Po napornem delu v goricah so bile vinske kleti vedno pomembno mesto počitka, pa še osvežujoče in krepilno vino je bilo vedno blizu, in to v velikih količinah. Vinske kleti so skozi zgodovino spreminjale svojo podobo, vedno pa so bile predvsem v funkciji predelave grozdja in shranjevanja vina, počivanja in prehranjevanja lastnikov, lastniki pa so pogosto v njih tudi prespali, zato je bil poleg kleti eden ali več bivalnih prostorov.

V Lendavskih goricah je še nekaj zgradb z značilnostmi stavbarstva naših prednikov, najbolj zanimiva in za obiskovalca najbolj privlačna pa sta gotovo naselje Ujtamas ali Novi Tomaž in vinska klet pisatelja Miška Kranjca. Prav gotovo ni naključje, da je dal Ivan Sedej v svoji knjigi z naslovom Sto najlepših kmečkih hiš na Slovenskem na naslovno stran prav naselje Ujtomas in v predstavitvi napisal, da je to svojevrstna oaza, rezervat starih vinskih hramov, ki so bili zgrajeni nekje na začetku tega stoletja.

Čeprav so v sedemdesetih letih vse »cimprane« kleti v naselju Ujtomas obnovili, so jih po tistem zanemarili tako lastniki, ki od njih niso imeli nobene denarne koristi, kakor tudi skupnost, občina in odgovorne spomeniškovarstvene organizacije, ki so trdili, da nimajo in ne morejo dobiti denarja za njihovo obnovo. V naselju so v zadnjih letih sicer uspeli obnoviti dve zidanici, kar je lendavska občina v celoti financirala. Z obnovo so se seveda strinjali tudi lastniki, ki so se obvezali, da bodo za nje tudi skrbeli, drugi lastniki pa za to menda niso posebej zainteresirani. V lendavski občini bodo zato najbrž namenili naslednjič denar, ki ga bodo pridobili, za obnovo prav tako lepe s slamo krite vinske kleti v Pincah. Prve znake propadanja pa je opazati tudi na zidanici pisatelja Miška Kranjca, katere lastnik je sedaj njegov sin Matjaž Kranjec in ki je zato tudi odgovoren za skrb za klet. Seveda pa je znano, da je take stare hiše, narejene iz lesa in blata in pokrite s slamo, težko ohranjati, če nekdo ves čas ne skrbi zanje. Material za gradnjo je gotovo preprost, problem pa je, da je nagnjen k hitremu razpadanju. Našim prednikom je bilo prav gotovo veliko do tega, da so zgradbe, ki so jih uporabljali, tudi primerno obnavljali, danes pa je ohranjanje takih zgradb odvisno predvsem od ljubezni njihovega lastnika do kulture in tradicije, saj jih je zaradi specifičnosti materiala, iz katerega so narejene, potrebno sproti obnavljati. Potreben pa je tudi interes širše skupnosti, da obnove tudi finančno primerno podprejo. Z razvojem turizma se pomen takih tradicionalnih znamenitosti pokrajine prav gotovo povečuje. Vedno več obiskovalcev bodo poleg termalne vode v prihodnje prav gotovo zanimale tudi take znamenitosti in bodo gotovo v kakem turističnem kraju kako »cimprano« hišo tudi na novo zgradili, da bodo imeli obiskovalcem kaj pokazati. Čeprav imajo vinske kleti nedvomno veliko zgodovinsko in estetsko vrednost, so po besedah tistih, ki v njih živijo ali so živeli, neuporabne. Sodobni človek se je seveda navadil razkošnejšega življenja in trgatvenih opravil v večjih vinskih kleteh in ob pogledu na stare vinske kleti v Ujtomasu le zamahne z roko:« Vej se pa tou ne da nücati. V iži je kmica, v klejti ti pa vijnu vrag zeme.« Običajnega udobja mu te stare vinske kleti seveda ne ponudijo, razen če so znotraj primerno preurejene in prilagojene, seveda pa je tudi brez vodovoda, televizorja in hladilnika sodobnemu človeku praktično nemogoče živeti.

Večina ljudi, ki v njih biva, to sprejema kot nujno zlo, želijo pa si nove, boljše. Podobno je tudi z zadnjimi »cimpranimi« hišami na ravninskem območju. Običajno so starejši ljudje še v njih, ker so v njih živeli vse svoje življenje in so pač bili na to navajeni. Svoje bivanje v njih pa sprejemajo z mešanimi občutki od navezanosti nanje pa do občutka utesnjenosti in zato manjvrednosti v primerjavi z velikimi betonskimi zgradbami.

Čeprav so v lendavskih goricah živeli ljudje različnih narodnosti, med njihovimi bivališči ni bilo nobenih bistvenih razlik, ki bi kazale na to različnost. Ob revščini in velikem številu otrok v nižinkem delu pokrajine pa so se nekateri tudi stalno naselili v goricah, tako da so ščasoma postale gorice, predvsem tisti del v bližini Lendave, že dodobra naseljene. Iz generacije v generacijo pa je prihajalo tudi do drobljenja vinogradov ob delitvi med potomci zaradi dedovanja in s tem do dokaj goste naseljenosti.

Besedilo in fotografije:
JOŽE GABOR

Lastnika dveh obnovljenih kleti v Ujtomasu sta Jože Lonec in Imre Šoš

Streljanje v Bakovcih

Šibre v Gizin lokal

Policisti in kriminalisti prosijo vse, ki bi kaj vedeli povedati o neznancu, ki je streljal v okno lokala Gizele Grah, da pomagajo pri odkrivanju nevarnega storilca

V torek popoldne - skoraj štiri dni po dogodku - na Uradu kriminalistične službe UNZ Murska Sobota še niso mogli pojasniti, kdo in zakaj je v soboto, 2. avgusta, v zgodnjih jutranjih urah streljal v Bakovcih. V pisnem poročilu, ki so ga pripravili za sredstva obveščanja, so namreč le zapisali, da je »neznani storilec ustrelil s puško šibrenico skozi okno v gostinski prostor kavarne Tiffany v Bakovcih.«

Iz sporočila tudi izhaja, da delavci Policijske postaje Murska Sobota in Urada kriminalistične službe nadaljujejo zbiranje obvestil, hkrati pa prosijo občane, ki bi lahko kakorkoli pomagali pri uspešni raziskavi, da svoje informacije sporočijo najbližji policijski enoti.

Dileme, ali je res kdo streljal, ali pa gre samo za natolcevanje, torej ni več. Policisti so medtem tudi ugotovili, da »storilec ni imel namena poškodovati katerega od navzočih gostov, ampak je to domnevno storil zaradi zastraševanja ali opozorila iz doslej neugotovljenega vzroka.«

Z dejanjem je ogrožal življenja ljudi in premoženje, ker je bilo takrat v kavarni še okrog 25 ljudi. Šibre so prebile dvojno okensko steklo, na notranji strani poškodovale zaveso in se razpršile po stropu.

Drobci stekla in okruški stebra so poškodovali (opraskali) dve osebi, ki pa nista iskali zdravniške pomoči. Na objektu je po nestrokovni oceni za okrog 50.000 tolarjev škode.

Š. S.

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.

Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke dne 29. 7. 1997. Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 29. 7. 1997 od 00. ure dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.300,9781	1.310,00	1.332,00
Francija	100	2.714,9255	2.706,80	2.778,60
Nemčija	100	9.154,7258	9.220,00	9.370,00
Italija	100	9,3497	9,29	9,64
Švica	100	11.165,1036	11.130,40	11.425,80
ZDA	1	171,3765	166,30	169,80

OBRESTNE MERE
od 1.avgusta 1997 dalje

Temeljna obrestna mera - TOM - za avgust je 0,8% mesečno oz. 9,84 % letno.

Sredstva na vpogled

	Nominalna letna obrestna mera
Hranilne vloge	1,00%
Tekoči računi	1,00%
Žiroračuni	0,50%

Kratkoročna vezava tolarskih sredstev

Rok vezave	Obrestna mera	Skupna letna obr. mera
Od 31 do 90 dni	od TOM + 3,2% do TOM + 4%	13,35% do 14,23%
Od 91 do 120 dni	od TOM + 4% do TOM + 4,4%	14,23% do 14,67 %
Od 121 do 180 dni	od TOM + 4,1% do TOM + 4,5 %	14,34% do 14,78%
Nad 6 mesecev	od TOM + 4,7% do TOM + 4,9%	15,00% do 15,22%
Na 181 dni	TOM + 5%	15,33%
Nad 9 mesecev	od TOM + 4,9% do TOM + 5%	15,22% do 15,33%

Depozit z valutno klavzulo

Rok vezave	Letna obrestna mera
Na 12 mesecev	Val. kl. + 5,47% do 5,79%

Depozit s premijo

Rok vezave	Letna obrestna mera
Na 12 mesecev	TOM + 5,68% do 6,00%

Radenska

ZVEZDA - DIANA

Celoletna termalna mineralna oaza nad ulico!

Kje?

V hotelu Diana v Murski Soboti.

Kdaj?

Vsak dan od 10.-22. ure, razen v soboto, nedeljo in med prazniki do 21. ure.

Kaj?

Bazen s termalno mineralno vodo, podvodne masaže, protitočni tok ...

Še kaj?

Whirl - pool, otroški čofotalnik.

Možnost sončenja?

Da. Visoko nad ulico, daleč od radovednih oči. Možnost FKK sončenja.

Rekreacija ?

Fitness studio - orodja Technogym, squash igrišče ...

Po rekreaciji?

Vibracijske masaže, ročne masaža, savna ...

hiša odlične ponudbe

VESTNIK *in* AVTOSERVIS **LAJTER**

NAGRAJUJETA ZVESTOBO IN NOVE NAROČNIKE

Danes spet objavljamo novo sličico. Zalepite jo v ustrezno mesto v predalčku kvadrata, ki smo ga objavili v 31. številki Vestnika. Potem, ko ga boste izpolnili z vsemi štirimi deli fotografije, pa le spet pošljite dopisnice, kajti nagrada je lepa. Nikarte ne mislite, da je *maček v žaklju!*

Tržna inšpekcija je z odločbo št. 333-104/97 **začasno** prepovedala objavljanje in izvajanje žrebanja glavne nagrade v akciji Fiat punto na vašem gruntu. Po preteku pritožbenega roka bomo sodelujoče v igri - bralce in naročnike Vestnika - obvestili, kako bomo izvedli sklepno žrebanje in kakšne bodo nagrade, če ne bomo smeli podeliti avta. Po določilih Zakona o varstvu konkurence je namreč sporna višina vrednosti glavne nagrade. Če ne bomo smeli izžrebati za nagrado avto Fiat Punto, potem bomo izžrebali **več drugih nagrad v skupni vrednosti, ki bo enaka vrednosti obljubljene super nagrade**. Še naprej sodelujte z domačim tednikom **Vestnikom!**

NAROČILNICA

NAROČAM **VESTNIK**

Ime in priimek: ____________

____

Ulica: ____________

Kraj: ____________

Pošta: ____________

____

Podpis: ____________

VESTNIK

Kujski val

Kujski sejemski val po celen Lotmerki

Na stojnici kmetijske z... druge Križevci so pripra... pomlajevalni servis s pred... vanji in predstavitvijo kr... *Kako s samopomočjo ... do gladke kože.*

V telefonski govorilnici ... sproti pošte bodo vrteli vide... posnetke s prejšnjih konj... dirk o tem, kako je v zadnj... rki dvojcev s krmarjem ... kasač zaspal, konj kasač ... dirkal naprej. Kljub zmagi ... nja kasača so oba diskvalifi... rali. Človek kasač se je ... tožil na društvo za varstvo ... zmagovalcev.

Trgovina železnina bo ... pravila veliko razprodajo, ... kateri bodo prodali vse ... dane pice, ki so se nabrale ... prejšnjega prleškega ... Upajo na velik tržni uspeh ... stih s sivo plesnijo, ... pa so, da tudi tiste z zeleno ... bodo ostajale.

Vsi trije ljutomerski ... bodo na sejmu nastopili ... skupni stojnici. Pripravili ... liko zalogo dvobarvnih ... kov z globoko dioptrijo ... boste lahko izbirali po ...

Ljutomerske gostilne bo... do ta dan zaradi zaprtja ... te. Vse, ki bodo pili, ... mo, naj ne mešajo ... pijač, zlasti ne breskov... mošta z mlekom. ... največjo izbiro pijač ... vili v župnišču.

Kovinske, plastične ... mijaste posode bo ... tomerski kanalizacij... komunalno podjetje ... vežici boste kupili ... katerim boste posod... pri katerem koli kanal... skem pokrovu v mestu ... krat boste potrkali, ... bo dvignil in prijazen ... lečen stric vam bo dal, ... pisalo na kuponu.

Radio bo oddajal v ... svinjske farme ... do zastavljali nagradn... šanja, vi boste pa odgo... Šlo bo približno takole:

-Hallo, jaz bi odgo... vaše nagradno vprašanje.

-Aha, vi bi radi odgo... naše nagradno vprašanje.

-Da, jaz bi rad odgo... vaše nagradno vprašanje.

-No, potem pa odgo... na naše nagradno vpraš...

-Prav, odgovoril bom ... še nagradno vprašanje.

-Če boste pravilno odgo... rili, koliko svinj je v našem ... vu, boste dobili dva ... gnoja in brezplačno čiščenje ...

-Premislil sem si, ne bo... odgovoril na vaše nagradno vprašanje.

Tudi vlada republike Slo... nije bo na lotmerski sejem ... slala svojega predstavnika ... B., ki bo na prehodu ... ga na Glavni trg ... reke in druge vladne ... Predstavnik ... prodajanju burekov ... užival, ko bo ... ves glas predstavljal ... nove državne ... hodu iz demokratične ... mije v policijsko ... pravijo, da je ...

Podjetje za proizvodnjo ... nega gostega ... vativov iz ... prodajalo ... Najbolj bodo iskani ... terih na vrhuncu ... in marke.

Kujski val, podčrtano